

2014

ÚZEMNĚ ANALYTICKÉ PODKLADY

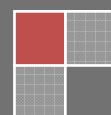
Správního obvodu obce s rozšířenou
působností

KAPLICE

Část A: PODKLADY PRO RURÚ

3. úplná aktualizace 2014

OBSAH

I. Úvod	4
II. Stručná charakteristika řešeného území	4
III. Vyhodnocení stavu a vývoje území	6
III.1. Horninové prostředí a geologie	6
III.1.1. Stručný popis geologické stavby.....	6
III.1.2. Těžba nerostných surovin v regionu.....	6
III.1.3. Stav využití zásob a životnost zásob.....	7
III.1.4. Chráněná ložisková území.....	7
III.1.5. Poddolovaná území a stará důlní díla.....	7
III.1.6. Sesuvná území.....	8
III.1.7. Vliv těžební činnosti na životní prostředí.....	8
III.1.8. Shrnutí.....	8
III.2. Vodní režim	8
III.2.1. Charakteristika území.....	8
III.2.2. Další vlivy na povrchové a podzemní vody.....	9
III.2.2.1. Geologické a hydrogeologické poměry.....	9
III.2.2.2. Vodní eroze, plaveninový a splaveninový režim.....	10
III.2.2.3. Odvodnění pozemků.....	10
III.2.2.4. Vzduť úseků vodních toků.....	11
III.2.2.5. Malé vodní elektrárny.....	11
III.2.3. Prevence před povodněmi.....	11
III.2.4. Kapacity koryt a vodních toků.....	11
III.2.5. Cíle pro zlepšování stavů vodního režimu krajiny.....	12
III.2.6. Nebezpečí výskytu povodní a možné škody.....	13
III.2.6.1. Obce v ORP Kaplice s největším rizikem povodňových stavů.....	13
III.2.7. Vodní útvary území obcí ORP Kaplice.....	14
III.2.8. Povolené stavby vodních děl ovlivňující množství vody v krajině.....	15
III.3. Hygiena životního prostředí	15
III.3.1. Ovzduší.....	15
III.3.1.1. Emise.....	16
III.3.2. Odpadové hospodářství.....	21
III.4. Ochrana přírody a krajiny	25
III.4.1. Ochrana přírody a krajiny.....	25
III.4.1.1. Zvláště chráněná území.....	25
III.4.2. Územní systém ekologické stability.....	27
III.4.2.1. Koeficient ekologické stability krajiny.....	27
III.4.2.2. Klasifikace území na základě hodnocení KES.....	28
III.5. Zemědělský půdní fond a pozemky určené k plnění funkcí lesa	29
III.5.1. Zemědělský půdní fond.....	29
III.5.1.1. Ochrana zemědělského půdního fondu.....	32
III.5.2. Pozemky určené k plnění funkcí lesa.....	33
III.5.2.1. Úvod.....	33
III.5.2.2. Zhodnocení přírodních poměrů.....	37
III.5.2.3. Zvláště chráněná území na PUPFL.....	42
III.5.2.4. Zhodnocení stavu lesa.....	50
III.5.2.5. Hospodářské cíle.....	53
III.5.2.6. Předpokládané střety v území.....	54

III.6. Veřejná dopravní a technická infrastruktura	54
III.6.1. Dopravní infrastruktura.....	54
III.6.1.1. Silniční doprava.....	55
III.6.1.2. Železniční doprava.....	62
III.6.1.3. Letecká doprava.....	63
III.6.2. Technická infrastruktura.....	63
III.6.2.1. Benešov nad Černou.....	64
III.6.2.2. Besednice.....	65
III.6.2.3. Bujanov.....	66
III.6.2.4. Dolní Dvořiště.....	67
III.6.2.5. Horní Dvořiště.....	68
III.6.2.6. Kaplice.....	68
III.6.2.7. Malonty.....	70
III.6.2.8. Netřebice.....	70
III.6.2.9. Omlenice.....	71
III.6.2.10. Pohorská Ves.....	71
III.6.2.11. Rožmitál na Šumavě.....	72
III.6.2.12. Soběnov.....	73
III.6.2.13. Střítež.....	73
III.6.2.14. Velešín.....	74
III.6.2.15. Zvíkov.....	74
III.6.3. Povolené stavby vodních děl.....	74
III.7. Sociodemografické podmínky	75
III.7.1. Základní prostorové znaky řešeného území v širších vztazích.....	75
III.7.2. Sídlní hierarchie ORP Kaplice.....	78
III.7.3. Populační vývoj ORP Kaplice.....	82
III.7.4. Věkové složení ORP Kaplice.....	86
III.7.5. Ostatní vnější vlivy populačního vývoje ORP Kaplice.....	89
III.8. Bydlení	94
III.8.1. Stav obecních bytů.....	94
III.8.2. Bytová výstavba.....	95
III.9. Rekreace	97
III.9.1. Historické stavby a památkové objekty.....	97
III.9.2. Sportovní a rekreační potenciál.....	99
III.9.3. Ubytovací kapacity.....	102
III.10. Hospodářské podmínky	103
III.10.1. Regionální ekonomika.....	103
III.10.2. Ekonomická aktivita.....	105
III.10.3. Nezaměstnanost.....	106
IV. Seznam použitých zkratk a jejich význam	112

Vysvětlivky

Aktualizovaný nebo nově doplněný text je vyznačen **červenou barvou**. Text vypuštěný nebo nahrazený jiným je vyznačen **modrou barvou**. Původní text zůstává **černou barvou**.

I. ÚVOD

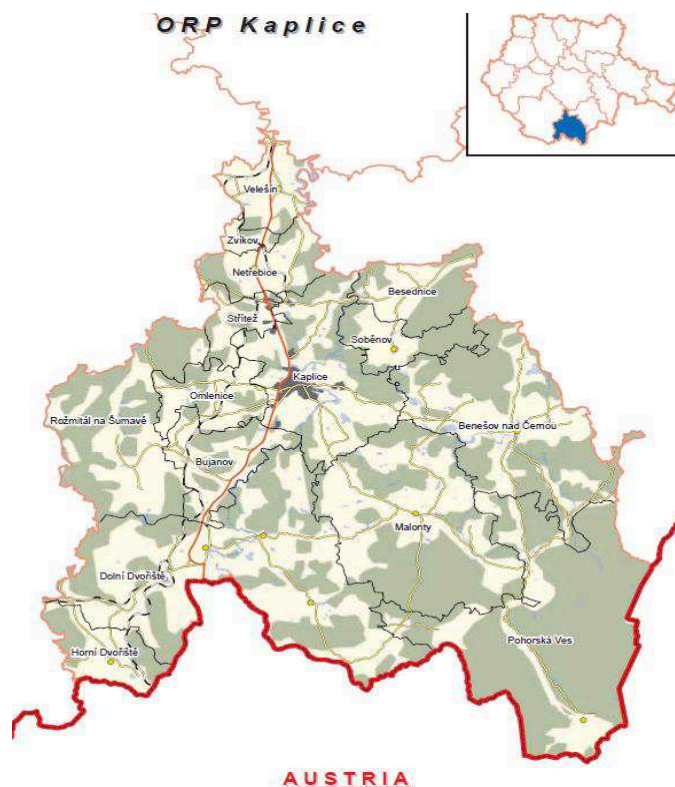
S účinností nového zákona č. 183/2006 o územním plánování a stavebním řádu, ve znění pozdějších předpisů, (dále jen „stavební zákon“) byla ustanovena pro každou obec s rozšířenou působností povinnost shromažďovat územně plánovací podklady, které tvoří územně analytické podklady (dále jen ÚAP). Tyto ÚAP zjišťují a vyhodnocují stav a vývoj území a slouží jako podklad pro zpracování tzv. rozboru udržitelného rozvoje území (dále jen RURÚ). Seznam údajů o území, tedy sledovaných jevů ÚAP, je uveden v části A přílohy č.1 vyhlášky č.500/2006 Sb., kde je přesný výčet 119 sledovaných jevů.

Kromě průběžných aktualizací ÚAP se tedy dle § 28 odst. 1 stavebního zákona musí každé 2 roky pořádit jejich úplná aktualizace, která zahrnuje i již zmíněný RURÚ.

II. STRUČNÁ CHARAKTERISTIKA ŘEŠENÉHO ÚZEMÍ

Správní obvod obce s rozšířenou působností (dále jen ORP) KAPLICE leží v jižní části Jihočeského kraje při státní hranici s Rakouskem.

Jižní a jihovýchodní část ORP Kaplice tvoří pohoří Novohradské hory, které se na severu území svažuje do Českobudějovické pánve. Převážná část území se nachází v nadmořské výšce 400-600 m. Nejvyššími místy jsou dva vrcholy, a to Kohout (870 m) v Soběnovské vrchovině a Kamenec (1072 m) v Novohradských horách.

Územím protéká řeka Malše, na jejímž horním toku byla vystavěna údolní nádrž Římov s vodní elektrárnou.

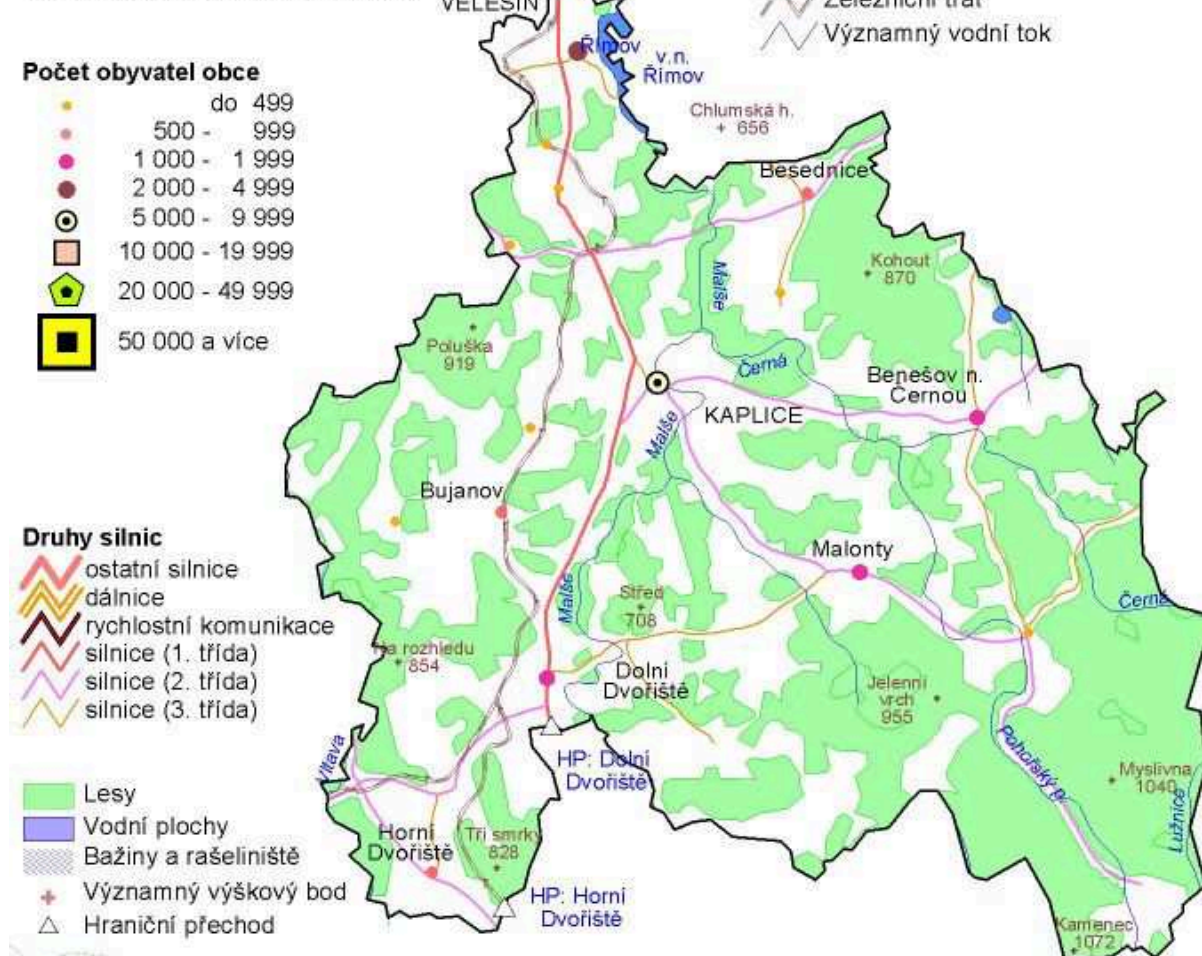
Plochu, která činí 48 472 ha tvoří ze 48,6 % lesy, z 41,5 % zemědělská půda a z ní tvoří 54,8 % trvalé travní porosty. Vodní plochy tvoří pouze 1,5 % a **zastavěné plochy pouze 0,5%**.

V ORP Kaplice žije 19 592 obyvatel (pzn. tento údaj stejně jako údaje následující jsou údaje platné k 31. 12. 2012). Do ORP Kaplice spadá 15 obcí, z toho jen dvě mají statut města a jedna statut městyse. Mezi sídelními útvary je v ORP 5 obcí s více jak 1000 obyvateli, 9 obcí s méně než 1000 obyvateli a 1 obec s méně než 200 obyvateli. Přímo ve městě Kaplice žije 7 219 obyvatel a katastr města se rozkládá na ploše 4 085 ha. Druhým největším městem ORP Kaplice je Velešín se 3 887 obyvateli a plochou katastru 1 324 ha. Hustota obyvatelstva 40,4 osob na 1 km² je pátá nejmenší v kraji. Průměrným věkem 39,4 roku se obvod řadí mezi obvody s nejmladším obyvatelstvem. Celkový počet obyvatel v posledních letech spíše stagnuje.

Správní obvod Kaplice

obecně-geografická mapa

Jedná se o typický vesnický region, větší průmyslová výroba je v Kaplici a ve Velešíně, stavební průmysl v Hubenově. Obyvatelstvo ale taktéž dojíždí za prací do sousedních ORP České Budějovice a Český Krumlov. Podíl nezaměstnaných osob ve správním obvodu, který nahradil dosud užívanou míru nezaměstnanosti, činí 8,9 % (k 31. 3. 2014), což je oproti celkovému průměru v kraji hodnota vysoce nadprůměrná, jelikož v kraji tato hodnota dosahuje 7,3%. Hůř už jsou na tom jen ORP Vodňany a Český Krumlov.

Území ORP Kaplice zrovna není oblastí bohatou na suroviny, největší surovinové bohatství tvoří pouze ložisko stavebního kamene v Kaplici. Z ostatních surovin byla nejvýznamnější rašelina, jejíž těžba však byla již v minulosti ukončena.

Základní komunikační skelet na Kaplicku je komunikace 1. třídy I/3 (E55), která je však v posledních letech v důsledku nárůstu dopravy značně přetížená. Tento problém by měla v budoucnu vyřešit realizaci navržené rychlostní komunikace R3. Další ze tří nejvýznamnějších komunikačních tras v regionu jsou silnice 2. třídy » II/154 (Kaplice – Benešov nad Černou – Nové hrady), II/157 (Český Krumlov – Kaplice-nádraží – Besednice – Trhové Sviny) a II/158 (Kaplice – Malonty – Pohorská Ves).

Železniční doprava v regionu je zastoupena prakticky pouze tratí č. 195 ve směru České Budějovice – Kaplice-nádraží – Horní Dvořiště/Summerau.

V řešeném území se nenachází žádné letiště s mezinárodním a vnitrostátním provozem. Nejbližší mezinárodní veřejné civilní letiště se nachází v hornorakouském Linci, vzdálenější jsou pak ve Vídni a Praze. Právě proto je za hlavní nedostatek z hlediska zvýšení letecké dostupnosti kraje považována absence letiště, které by zajišťovalo kvalitní mezinárodní a vnitrostátní civilní provoz. V Českých

Budějovicích je letiště regionálního významu určené pro menší letadla, které se v současné době na takovýto typ letiště postupně transformuje.

III. VYHODNOCENÍ STAVU A VÝVOJE ÚZEMÍ

III.1. Horninové prostředí

Nerostné suroviny a jejich ložiska, i když nejsou příliš rozsáhlá, představují přírodní bohatství Kaplicka, jehož zásoby však nejsou nevyčerpatelné. Proto je důležité hospodárné využívání těchto ložisek zejména s ohledem na životní prostředí a na trvale udržitelný rozvoj.

V rámci ORP Kaplice neexistuje dokument, který by se problematikou těžby nerostných surovin v území ORP zabýval a usměrňoval ji.

III.1.1. Stručný popis geologické stavby

Geologická stavba území ORP Kaplice je poměrně pestrá, vystupují zde horniny několika stratigrafických i regionálních jednotek. Podle posloupnosti vzniku lze jednotlivé jednotky rozdělit na předplatformní krystalické a platformní pokryv. Jednotky předplatformní jsou budovány především horninami moldanubika.

Moldanubikum má značný rozsah a zaujímá většinu území ORP a přilehlou část Rakouska.

Novohradské hory jsou budovány převážně masivem hlubinných granitoidů centrálního moldanubického plutonu. V plošně rozsáhlém Novohradském podhůří se nachází téměř celá kaplická jednotka zastoupená dvojslídnyými svorovými rulami, v nichž jsou hojné drobné křemenné a pegmatitové čočky s nerosty andalusitem, safírem a záhnědou. Soběnovská vrchovina je budována granitoidy moldanubického plutonu.

Významným územím z hlediska geologického je oblast Besednicka s výskytem vltavínů (Přírodní památka Besednické vltavíny I). Horninové podloží je tvořeno středně zrnitou až drobnozrnou muskovit-biotitickou žulou mrákotínského typu (moldanubický pluton). V nejnižší položené části území při silnici Besednice – Trhové Sviny je skalní podloží překryto až několikametrovou vrstvou terciérních písčitojilovitých a písčitých sedimentů (neogén, vrábečské vrstvy). Vltavíny se na lokalitě nacházejí až ve 4 m mocných vrstvách šedozeleného až modravě zeleného jílu, který kromě jemného jílovitého podílu (kaolinit, montmorillonit) obsahuje i ostrohranné úlomky křemene, muskovitu, živce aj.

Dalším významným územím jsou Pohořská rašeliniště, která leží v přirozené terénní depresi. Horninovým podložím je středně zrnitá porfyrická biotitická žula weinberského typu (moldanubický pluton), pokrytá v celém území deluviálními sedimenty (pleistocén), na většině plochy pak ještě překrytá ložiskem rašeliny o mocnosti až 2,7 m a podél potoků fluviálními hlinitými písky (holocén).

Nejmladší stratigrafická jednotka sedimentárních oblastí – kvartér - je zastoupen sedimenty fluviálními (terasy a nivní uložení řek a potoků) a sedimenty svahovými a eolickými (svahové a sprašové hlíny nachází se především na svahových rašeliništích, slatinách, na terasách štěrku a písku a hojně v okolí menších vodotečí a rybníků).

III.1.2. Těžba nerostných surovin v regionu

Území ORP Kaplice není oblastí bohatou na suroviny, zejména zde nejsou žádné zdroje energetických surovin. Největší surovinové bohatství tvoří ložisko stavebního kamene. Z ostatních surovin je nejvýznamnější rašelina, jejíž těžba byla již v minulosti ukončena.

V současné době se na území ORP Kaplice nachází jedno využívané výhradní ložisko stavebního kamene.

Ložisko stavebního kamene Kaplice je těženo od počátku 50-tých let. Těženou surovinou je kvalitní stavební kámen – granodiorit – jako surovina pro výrobu drceného kameniva. V současné době je ložisko roztěženo ve dvou těžebních řezech. Těžební báze leží v úrovni cca 553 m n.m. Celková roztěžená plocha v současné době činí 10,33 ha a plánuje se rozšíření o 3,402 ha a tak celková plocha bude činit 13,732 ha. Průměrná roční těžba činí cca 150 000 tun (57 700 m³) ročně. Celková zásoba činí 1 662 455 m³ a z toho vyplývá životnost ložiska cca 27 let.

Územně analytické podklady ORP Kaplice – 3. úplná aktualizace (2014)

V nejbližším okolí v rámci ORP se nenacházejí žádná další ložiska stavebního kamene. Nejbližší jsou v území ORP Trhové Sviny (Trhové Sviny – Rejta atd.) a v území ORP Český Krumlov (Plešovice – Holubov atd.).

Celorepublikový význam měla těžba vltavínů. V současné době je chráněné ložiskové území (dále též CHLÚ) Besednice o rozloze 3,85 ha s povrchovou těžbou vltavínonosné horniny.

V současnosti nejsou na území ORP Kaplice žádné rudy ani palivoenergetické suroviny těženy.

III.1.3. Stav využití zásob a životnost zásob

Ložisko stavebního kamene Kaplice, jehož průměrná roční těžba činí cca 150 000 tun (57 700 m³) ročně. Celková zásoba činí 1 373 955 m³ a z toho vyplývá životnost ložiska cca 23 let.

III.1.4. Chráněná ložisková území

Chráněné ložiskové území (CHLÚ) zahrnuje území, na kterém by stavby a zařízení, které nesouvisí s dobýváním výhradního ložiska, mohly znemožnit, nebo ztížit dobývání výhradního ložiska. Stanovení CHLÚ není v žádném případě rozhodnutím o využívání ložiska. To znamená, že předmětem řízení o stanovení CHLÚ není posuzování využitelnosti ložiska ani způsob jeho otvírky a těžby. Stanovením CHLÚ rovněž nedochází k narušení ochrany přírody a krajiny, vodních zdrojů, zásahu do krajiny či do zájmů chráněných zvláštními předpisy.

Na území ORP Kaplice jsou stanovena celkem 2 chráněná ložisková území o celkové ploše 41,33 ha. Podíl rozlohy všech CHLÚ na celkové rozloze území ORP Kaplice, která je 48 400 ha, činí 0,085%. Přehled CHLÚ je uveden v tabulce č. 1.

Tab. č. 1: Přehled největších CHLÚ v ORP Kaplice (2007)

Číslo CHLÚ	Název CHLÚ	Surovina	Plocha (ha)
06020001	Kaplice	Stavební kámen	37,48
23390000	Besednice	Vltavínosná hornina	3,85

Zdroj: Obvodní báňský úřad pro Plzeňský a Jihočeský kraj

III.1.5. Poddolovaná území a stará důlní díla

Na území ORP Kaplice se vyskytuje řada poddolovaných území. Jejich seznam ukazuje následující tabulka č. 2.

Tab.č. 2: Seznam poddolovaných území

Klíč	Název poddolovaného území	Stáří	Plocha (m ²)
1858	Rožmitál na Šumavě	do 19 stol.	-
1907	Omlenice	do 16. stol.	-
1951	Žďár u Kaplice	před r. 1945	-
1956	Kaplice 2	před r. 1945	77 473
1957	Střítěž u Kaplice 2	neznámé	125 041
1960	Zdíky	před r. 1945	-
1963	Střítěž u Kaplice 1	do 19. stol.	-
1975	Velešín	do 19. stol.	-
1977	Kaplice 1	do 19. stol.	-
1984	Žďár u Kaplice 1	před r. 1945	-
1985	Pořešín	-	9947
1989	Blansko u Kaplice	do 19. stol.	-
2106	Benešov nad Černou	do 19. stol.	-

Zdroj: Obvodní báňský úřad pro Plzeňský a Jihočeský kraj

III.1.6. Sesuvná území

V rámci ORP Kaplice se nevyskytuje žádné sesuvné území.

III.1.7. Vlivy těžební činnosti na životní prostředí

Při využívání ložisek nerostných surovin dochází ke střetům s řadou zákonem chráněných zájmů. Mezi nejvýznamnější zákonem chráněné zájmy patří ochrana zemědělského půdního fondu (ZPF) a lesních pozemků, ochrana přírody a krajiny (CHKO, NP, NPR, NPP, PP, PR) a územních systémů ekologické stability (ÚSES) a také ochrana zdrojů vod a přírodních léčivých vod. Těžbou nerostných surovin dochází nejen k negativním zásahům do reliéfu krajiny, ale i k otřesům země a k nárůstu hlučnosti a prašnosti. Tato problematika je převážně řešena v plánu otvírky, přípravy a dobývání (POPD) úpravou technologických postupů. Při rekultivaci těchto území je vhodné využít členitého reliéfu, obnažených skal anebo vzniklých vodních ploch a podporou přirozeného vývoje společenstev lze vytvořit území, které má předpoklady pro dosažení vyšší druhové diverzity než okolní krajina. Toto území se může stát základním prvkem ochrany ÚSES anebo jej lze využít k rekreačním účelům. Při povrchové těžbě je při jejím dokončení navraceno území ke svému původnímu účelu (ZPF, LPF) či je provedena hydrická rekultivace (zatopení vodou) případně je možno dané území využít jinak (skládky odpadů apod.)

III.1.8. Shrnutí

K **hlavním problémům**, které souvisí s těžbou a úpravou nerostných surovin v ORP Kaplice patří:

- **povrchová těžba stavebního kamene** - představuje lokální zátěže, nevratné zábory půdního (lesního) fondu, místní narušení ekologické stability krajiny, narušení režimu povrchových a podzemních vod, zvýšenou hlučnost a prašnost a zatížení místní komunikační sítě.
- **ilegální těžba vltavínů a problematický postup využívání těžených výhradních ložisek Besednice.**

Hlavními nástroji lokální surovinové politiky na úrovni ORP by měly být územní plány (ÚP) a plány odpadového hospodářství.

Základní zásady (regulativy) uspořádání území a limity jeho využití:

- prvky ochrany ložisek nerostných surovin (CHLÚ, DP)
- územní limity platné v návrhovém období (POPD včetně plánů rekultivace a sanace, rozhodnutí o využití území k těžbě nevýhradních ložisek včetně navržené sanace, plochy dotčené těžbou nerostných surovin) a jejich základní charakteristiku

III.2. Vodní režim

III.2.1. Charakteristika území

Téměř polovina území ORP Kaplice leží v CHOPAV. Oblast Novohradských hor, se svým podhůřím, odděleným od Šumavského podhůří Kaplickou brázdou, patří do jihovýchodní části povodí Horní Vltavy a je významná vysokým stupněm zachovalosti přírodního prostředí, na jehož formování se podílí přírodě blízké lesní a luční ekosystémy, rašeliniště, rybníky a prameniště, toto prostředí je velkou zásobárnou podzemních vod a dále se vyznačuje velkým množstvím zde pramenících vodních toků. V Novohradském podhůří přesahují ojedinělé vrcholky 800 m n.m. (Kohout v Soběnovské vrchovině 870 m n.m). V Novohradských horách terén stoupá až k 1000 m n. m. (Kamenec 1071 m n. m.).

Na území pramení a protéká jím kromě velkého množství drobných vodních toků a bezejmenných vodotečí, také několik významných vodních toků. Území je vzhledem ke svému charakteru často postihováno povodňovými stavy. Nejčastější povodňové situace jsou zaznamenávány na tocích Malše, Černé a Pohořském potoce, tyto vodní toky mají vzhledem k rozsahu svých povodí, množství přítoků a členitosti terénu, rychlé nárůsty průtoků v relativně krátkém časovém úseku. Toky Černá, Malše a Pohořský potok mají stanovené záplavové území a vymezené aktivní zóny záplavových území. Záplavová území jsou administrativně určená území, která mohou být při výskytu přirozené povodně zaplavena vodou. Jejich rozsah je povinen stanovit na návrh správce vodního toku vodoprávní úřad. Záplavová území je třeba stanovit především u těch vodních toků, podle nichž jsou lokalizována zastavěná území. Ust. § 67 zákona č. 254/2001 Sb., o vodách a o změně některých zákonů (vodní

Územně analytické podklady ORP Kaplice – 3. úplná aktualizace (2014)

zákon), ve znění pozdějších předpisů (dále jen „vodní zákon“) stanoví, že v aktivní zóně záplavového území se nesmí umísťovat, povolovat ani provádět stavby s výjimkou některých vodních děl a nezbytných staveb dopravní a technické infrastruktury a za určitých podmínek i konstrukcí chmelnic. V aktivní zóně je dále zakázáno: těžit nerosty a zeminu a provádět terénní úpravy, pokud by to zhoršilo odtok povrchových vod, skladovat odplavitelný materiál, látky a předměty, zřizovat oplocení, živé ploty a jiné podobné překážky, zřizovat tábory, kempy a jiná dočasná ubytovací zařízení. Mimo aktivní zónu v záplavovém území může vodoprávní úřad stanovit omezující podmínky. Takto postupuje i v případě, kdy není aktivní zóna stanovena. Dále se území ORP Kaplice částečně dotýká záplavová území a aktivní zóny záplavových území vymezené na tocích Svinenský potok, Větší Vltavice a Vltava. Odtokové poměry závisí na spadlých srážkách – především na jejich druhu, množství, časovém a plošném rozložení a dále pak na výparu. Spolu s výškovými poměry, sklonitostí, expozicí svahů a dalšími činiteli podmiňují klimatické poměry výskyt a druhové složení vegetace.

Donedávna byla téměř celá oblast spadající pod ORP Kaplice, v ochranném pásmu VN Římov a v ochranném pásmu odběru povrchových vod pro úpravnu vody Pořešín. V současné době je stanoveno pouze ochranné pásmo vodního zdroje I. a II. stupně pro VN Římov. V oblastech ochranných pásem je stanoven přísnější režim pro využití území včetně zemědělské činnosti. Velké procento zemědělských ploch je odvodněno systematickou drenážní sítí. Nedostatečnou péčí o tyto stavby dochází ke změnám vodního režimu v krajině.

Nejvýznamnější tok je Malše, která je jedním z páteřních toků povodí Horní Vltavy, pramení v Rakousku pod názvem Maltach, na naše území přitéká v Novohradském podhůří, protéká Soběnovskou vrchovinou a Kaplickou brázdou do Českobudějovické pánve, kde v Českých Budějovicích přitéká v 385 m n.m. do Vltavy. Délka vodního toku na našem území je 92,1 km, plocha povodí činí 979,1 km². Největšími pravostrannými přítoky jsou Černá a Stropnice. V říčním km 21,85 je hráz vodárenské nádrže Římov.

V Novohradských horách se vyskytují hornatiny (výšková členitost nad 300 m). U Novohradských hor je zřejmý vliv terénu na orografické zesílení cyklonálních srážek.

Akumulace povrchových vod má z hlediska ovlivnění hydrologického režimu významný vliv především na vyrovnanost odtoku pod vodními díly (rybníky, vodní nádrže). Míra ovlivnění závisí na velikosti akumulace, jejím účelu a s tím spojenými pravidly manipulace s objemem vody ve vodních nádržích a na poměru mezi velikostí zásobního objemu vodní nádrže a průměrným ročním odtokem v profilu vodní nádrže. Většina vodních nádrží v oblasti ORP Kaplice je rozptýlena po území a plní při hospodaření s vodou různé účely. Nejvýznamnějšími jsou akumulace vod pro odběry, nadlepšování průtoků pod vodními nádržemi, ochrana před povodněmi, rekreace a výroba elektrické energie a chov ryb. Vyvážení účelů, a jejich mnohdy protichůdných požadavků, řeší manipulační řady vodních děl sestavené nad příslušnými povoleními k nakládáním s vodami, jež specifikují pořadí důležitosti jednotlivých účelů. Rybníční soustavy se na území vyskytují pouze sporadicky.

Sportovní rybolov v území způsobuje ovlivnění stavu především ve dvou aktivitách – umělé vysazování ryb do povrchových vod a vlastní rybolov. Provozování rybolovu je v České republice upraveno zákonem č. 99/2004 Sb., o rybníkářství, výkonu rybářského práva, rybářské strážní, ochraně mořských rybolovných zdrojů a o změně některých zákonů (zákon o rybníkářství) a dále Rybářským řádem. Lze konstatovat, že sportovní rybolov nemá vliv na stav povrchových vod a dosažitelné údaje nejsou relevantní. Totéž platí i pro nasazování ryb, ale je zřejmé, že jsou vysazovány především druhy geograficky původní a proto lze i tento vliv na stav povrchových vod označit jako nevýznamný.

III.2.2. Další vlivy na povrchové a podzemní vody

III.2.2.1. Geologické a hydrogeologické poměry

Šumavské moldanubikum zaujímá oblast Šumavy a Novohradských hor a jejich podhůří. Hydrogeologické poměry indukují možnosti zásob podzemní vody a působení na odtokové poměry prostřednictvím základního odtoku. Druhy hornin, jejich propustnost nebo uspořádání jednotlivých vrstev ovlivňují výskyt, pohyb, chemické a fyzikální vlastnosti podzemní vody. Hydrogeologické poměry ovlivňují proces odtoku vody z povodí, údaje o horninových vrstvách a kolektorech se využívají např. k posouzení zdrojů vhodných pro odběry, v hodnocení zranitelnosti podzemních vod např. vnosem znečištění z území, z infiltrace srážek nebo jiným způsobem dotace podzemních vod. Základními jednotkami pro bilancování množství podzemních vod jsou hydrogeologické rajóny, podle kterých jsou vymežovány útvary podzemních vod. Na území oblasti povodí dominují

hydrogeologické celky: masívy a pánevní struktury. Půdy na Šumavě a Novohradských horách obsahují velké množství skeletu, což zhoršuje jejich retenční vlastnosti.

III.2.2.2. Vodní eroze, plaveninový a splaveninový režim

Vznik a průběh erozních procesů je ve většině případů vyvolán přívalovými srážkami, které jsou charakterizovány vysokou intenzitou, krátkou dobou trvání a malou zasaženou plochou. Zvláště nebezpečné jsou zejména extrémní přívalové deště, s úhrnem srážek nad 20 mm ($1 \text{ mm} = 1 \text{ l/m}^2$). Povrchový odtok, vznikající z těchto srážek, rychle kumuluje a má výrazné erozní a transparentní charakteristiky.

Povrchová vodní eroze má řadu forem a lze ji členit do tří základních typů:

- plošná vodní eroze, která se projevuje smyvem půdy víceméně rovnoměrně na celé ploše, tento typ pozorujeme v okolí Benešova nad Černou, kde dochází při silných deštích ke splavování půdy z výše položených míst, výhodou území je, že zde neprobíhá intenzivní zemědělská činnost a půda proto není tolik narušována.
- rýhová eroze vzniká tehdy, když se povrchový plošný ron začíná soustřeďovat a vytvářet linie, které mají postupně formu rýh a brázd, ze kterých vznikají pokračujícím soustředěným odtokem hlubší rýhy, které se směrem po svahu postupně prohlubují a mohou přejít ve vyšší stupně – erozi výmolvou a ta v nebezpečnou, území devastující erozi stržovou, k těmto jevům dochází v katastrálních územích patřících k obcím Dolní Dvořiště a Pohorská Ves. Tyto lokality se vyznačují písčitými půdami, které nejsou schopny odolat nepříznivým účinkům povrchových vod.
- mnohotvarou, vznikající kombinací současného působení dalších faktorů – destrukčních jevů, působením zvěře nebo člověka apod.

Proudová (říční) vodní eroze probíhá ve vodních tocích působením vodního proudu. Je-li rozrušováno pouze dno, mluvíme o erozi dnové, jsou-li rozrušovány břehy, o erozi břehové. Nejvýrazněji se projevuje proudová eroze v bystřinách, které nesou obvykle velké množství splavenin, nejviditelnější eroze jsou vzhledem k členění krajiny v území obce Pohorská Ves na tocích ve správě LČR.

Uvolňování a odnos částic se často děje ve velkém měřítku. Mnohdy se při intenzivních srážkách smyje mělká půdní vrstva a obnaží se půdní podklad, což má při dlouhodobém procesu tvorby nové půdy pro zemědělskou i lesní výrobu velmi nepříznivé důsledky. Transport a sedimentace půdních částic, které následně zanášejí přirozené i umělé vodní toky (odvodňovací, závlahové i jiné kanály), vodní nádrže a stavby na tocích. Dále zanášejí koryto toku a zmenšují jeho hloubku. Úroveň dna a s ní i hladina toku zvolna stoupá a postupně působí zamokření okolních pozemků. Koryto vyžaduje častější údržbu a čištění, což je jednak nákladné a jednak má negativní vliv na stabilitu a ekologickou funkci.

Jako protierozní opatření na vodních tocích je tedy možné označit liniové stabilizační úpravy koryt vodních toků, stabilizace dna pomocí příčných objektů nebo hrazení bystřin a strží. Za protierozní opatření lze také označit lokální stabilizace poruch koryt vodních toků (například stabilizace břehových nátrží). Protierozní opatření jsou využívány převážně na tocích pramenících na území obce Pohorská Ves, Huťském potoce a jemu podobných tocích, majících charakter bystřin.

III.2.2.3. Odvodnění pozemků

V druhé polovině minulého století byly realizovány s ohledem na intenzivní zemědělské hospodaření rozsáhlé odvodňovací stavby, které mají v konečném důsledku negativní vliv na přirozený koloběh vody a vytvářejí umělé kolektory v půdním profilu. Po odvodnění dojde k jednorázovému snížení zásoby povrchových vod v části půdního profilu nad drény, zvyšují se odtoky v recipientu a vytvářejí se preferenční cesty umožňující snadnější transport kontaminantů do půdy a vody. Na druhé straně se nad drény vytváří retenční prostor, který má za následek zvýšenou infiltraci srážkových vod do půdního a horninového prostředí. Tato infiltrace ale neznamená bilanční zvýšení zásob podzemních vod, drenážní systém naopak urychluje odtok z půdního profilu s následným omezením jejich dotace.

Vliv systematického odvodnění velkých ploch zemědělské půdy na srážko-odtokové vztahy bývá často označován za příčinu zvyšování kulminačních průtoků za povodňových situací. Za mimořádné povodňové situace systematické odvodnění nepřispívá v podstatné míře ke kulminaci celkového odtoku v hydrografické síti vodních toků.

Územně analytické podklady ORP Kaplice – 3. úplná aktualizace (2014)

Odvodněné plochy jsou evidovány. Podrobné odvodnění cca. 8 000 ha. Hlavní meliorační zařízení (HOZ) cca. 45 km

III.2.2.4. Vzduť úseků vodních toků

Na úsecích vodních toků, na nichž jsou přítomné vybudované příčné stavby (hráz, jez) je umožněno nepřirozené trvalé vzduť, tyto stavby plní hned několik funkcí mající příznivý vliv na vodní tok a vodní režim v krajině. Nezbytnou podmínkou plnění funkcí, pro které byly vybudovány, je jejich dobrý technický stav. Na vodních tocích na území ORP Kaplice vyžaduje několik jezů a hrází nezbytné stavební úpravy.

III.2.2.5. Malé vodní elektrárny

Vliv vodních elektráren na environmentální podmínky je dvojitý. Prvním vlivem je samotná existence vzdouvacího tělesa (jezu, hráze), která způsobuje vzduť vodního toku. Druhým vlivem je provoz vodní elektrárny způsobující ovlivnění přirozeného hydrologického režimu a to především v případě špičkového a pološpičkového provozu.

Vliv vzduť od vzdouvacího tělesa byl hodnocen v rámci předběžného vymezení silně ovlivněných vodních útvarů. Vliv špičkování by měl být omezen zachováním ekologických průtoků přes jezové těleso. Jejich zachování je předepsáno provozovatelům malých vodních elektráren v manipulačních řádech.

V oblasti působnosti ORP Kaplice jsou malými vodními elektrárnami ovlivněny především toky Malše a Černá.

III.2.3. Prevence před povodněmi

Základním dokumentem, formulujícím rámec konkrétních postupů a preventivních opatření ke zvýšení systémové protipovodňové ochrany, je Strategie ochrany před povodněmi, která konstatuje, že povodně jsou přírodní fenomén, kterému nelze zabránit. Jejich nepravidelný výskyt a variabilní rozsah nepříznivě ovlivňují vnímání rizik, která přinášejí, což komplikuje systematickou realizaci preventivních opatření. Povodně představují pro území ORP Kaplice společně s větrnými vlivy největší přímé nebezpečí v oblasti přírodních katastrof a mohou být i příčinou závažných krizových situací, při nichž vznikají nejenom rozsáhlé materiální škody, ale rovněž ztráty na životech obyvatel postižených území a dochází k rozsáhlé devastaci kulturní krajiny včetně ekologických škod.

Absolutní ochrana proti povodním neexistuje, cílem protipovodňových opatření může být tedy pouze minimalizace jejich důsledků, především zamezení ztrát lidských životů. Rámcové cíle ochrany před povodněmi vytyčuje Plán hlavních povodí ČR v oblastech legislativních a ekonomických nástrojů, přípravy povodňových plánů, zdokonalování podkladů, finanční a pojišťovací politiky, usměrňování aktivit v záplavových územích a v nezbytnosti mezinárodní spolupráce a aktivit dlouhodobé povahy a s dlouhodobými efekty. Zde se jedná především o usměrňování způsobu hospodaření na lesní a zemědělské půdě, o podporu retenčních vlastností území a pozitivní ovlivňování vodního režimu v krajině. Prioritou v oblasti protipovodňové ochrany je tedy naplňování zásad ke zvýšení retenční kapacity povodí.

III.2.4. Kapacity koryt vodních toků

Přirozená kapacita koryt se většinou pohybuje kolem Q1, což je pro zastavěná území nevyhovující. Zvětšování průtočného profilu vodního toku se tak stalo nejspolehlivější cestou k dosažení určitého stupně ochrany přilehlé zástavby, v centrech větších měst potom především „tvrdými“ úpravami koryta do obdélníkového profilu s nábřežními zdmi.

Návrhy na zvýšení kapacity koryt vodních toků, případně na lokální zprůtočnění úzkých hrdel vychází z vyhodnocení současné a cílové ochrany zastavěných území.

Úpravy koryt vodních toků za účelem zvýšení jejich kapacity bylo převážně navrhováno tam, kde jsou lokální problémy, vyplývající z úzkých hrdel na toku – málo kapacitních jezů, mostků apod. a nedostatečného příčného profilu.

Tab. č. 3: Místa omezující průtočnost vodních toků

Tok	ř. km	Název obce	Lokalita	Komentář	Intra.
Malše	68,130	Dolní Dvořiště	Dolní Dvořiště	Ocelový most původní ostrahy hranic – drátů	intravilán
Malše	67,500	Dolní Dvořiště	Dolní Dvořiště	silniční most je zatopen při Q100, působí vzduť	intravilán
Malše	62,800	Rychnov nad Malší	Rychnov nad Malší	silniční most je zatopen při Q100, působí vzduť	intravilán
Malše	51,890	Mostky	Mostky	silniční most je zatopen při Q100	extravilán
Malše	50,590	Mostky	Mostky	silniční most u sádek je zatopen při Q100	intravilán
Malše	48,140	Kaplice	Kaplice	silniční most je zatopen při Q100	intravilán
Černá	15,983	Benešov nad Černou	Benešov nad Černou	silniční most nízký přelévavý a působící vzduť	intravilán
Černá	14,540	Benešov nad Černou	Benešov nad Černou	podjezí s dřevěnou lávkou a odběrným náhonem	intravilán
Černá	15,056	Benešov nad Černou	Benešov nad Černou	kamenný klenbový most omezuje průtočný profil	intravilán
Černá	15,507	Benešov nad Černou	Benešov nad Černou	silniční most a ocelová lávka ve vzájemné blízkosti	intravilán
Černá	10,257	Ličov	Ličov	nízký most působí vyšší vzduť	intravilán
Černá	9,228	Ličov	Ličov	objekt působí vyšší vzduť nevhodně upraveným vtokem	extravilán
Černá	5,136	Děkanské Skaliny	Děkanské Skaliny	silniční most v lokalitě „U dubu“	intravilán

Zdroj: Jihočeský kraj

Tab. č. 4: Lokality s výskytem ledových jevů

Tok	ř.km	Název obce	Lokalita	Komentář
Malše	47,51	Kaplice	Kaplice	pevný jez

Zdroj: Jihočeský kraj

III.2.5. Cíle pro zlepšování stavu vodního režimu krajiny

Nástrojem pro příznivou změnu jednotlivých faktorů, ovlivňujících odtokové poměry, jsou především komplexní pozemkové úpravy, jejichž realizací dochází ke změně způsobu využívání pozemků a jejich obhospodařování, tj. ke změně rostlinného pokryvu a snížení erozních jevů v ploše povodí. Dalším nástrojem je optimalizace způsobu lesnického využívání krajiny, změna druhové a prostorové skladby lesních porostů ve prospěch jejich přirozené skladby, což znamená především převod dřevitých monokultur na smíšené porosty.

Správně provedené komplexní pozemkové úpravy přispívají především k vyrovnání m-denních průtoků a snížení kulminačních průtoků z krátkodobých přívalových srážek velké intenzity. Při dlouhodobějších srážkách se uplatní retence vody v povodí jen na počátku, po nasycení půdy vodou není účinek patrný. Velký význam mají tato opatření pro snížení plošné eroze, jejímž důsledkem je zanášení koryt vodních toků se snižováním jejich kapacity, zanášení vodních nádrží, zhoršení jakosti

vody a v neposlední řadě i ztráta zemědělské půdy.

Mezi další možnosti zlepšování vodního režimu krajiny patří:

- **revitalizace koryt vodních toků a niv**, jejichž cílem je obnovení členitosti vodního prostředí a jeho schopnosti zpomalovat odtok. K revitalizacím vodních toků dochází především na území Dolního Dvořiště.
- **výstavba suchých vodních nádrží – poldrů**, jejichž nejdůležitější funkcí je zadržetí vody v krajině, transformace povodňových vln a v neposlední řadě i omezení množství splavenin. Ve výstavbě suchých nádrží nejsou obce, kterým hrozí největší nebezpečí příliš aktivní.

III.2.6. Nebezpečí výskytu povodní a možné škody

Prognóza a hodnocení nebezpečí výskytu povodní a s ním spojených škod je jedním z hlavních úkolů koncepce protipovodňové ochrany.

Za ohrožené jsou označeni všichni obyvatelé trvale obydlených objektů v zaplavovaném území, i když se jejich bytových jednotek zátopa nedotkne. Mezi důležité faktory ochrany před povodněmi patří i celková dobrá připravenost občanů a jejich informovanost o všech hrozcích nebezpečích a postupech, jak minimalizovat rizika. K operativním opatřením realizovaným v období povodňového nebezpečí se řadí i opatření prováděná na ochranu před povodněmi (jedná se např. o stavbu pytlových hrází, montáž mobilních protipovodňových stěn, individuální zabezpečení majetku před povodní apod.). Opatření jsou prováděna zejména v urbanizovaných oblastech, ve kterých je ohrožen nemovitý majetek. Nejčastěji postiženou je obec Benešov nad Černou a město Kaplice, dále pak obec Dolní Dvořiště a jednotlivá sídla podél vodních toků.

V dlouhém období (řádově několika desetiletí) je možné na základě změny principů správy vodních toků a pravidel využívání území přilehlých k vodním tokům dosahovat postupného snižování zranitelnosti potenciálně ohroženého území. Vazba mezi výší povodňových škod a jednotlivými strategickými faktory je ve většině případů obtížně prokazatelná.

III.2.6.1. Obce v ORP Kaplice s největším rizikem povodňových stavů a návrh řešení

Benešov nad Černou

Vodní toky: Černá, Rychnovský potok, Dluhošťský potok, Kušský potok

V k.ú. Hartunkov je reálně možná pouze prohrábka koryta s jeho pročištěním a vyrovnáním podélného profilu – bude provedeno v roce 2013, v k.ú. Dluhoště, kde je ohrožena 1 nemovitost, nejsou opatření navrhována. V Benešově nad Černou je možné navrhnout úpravu či náhradu dvou nevhodných mostních objektů, rekonstrukci opevnění břehů, místní zkapacitnění koryta i „tvdou“ prohrábkou. Po zkapacitňujících opatřeních je možná individuální ochrana níže položených objektů případnou nenásilnou terénní modelací u objektů či nízkými zídkami spolu s mobilními prvky (vaky, pytle) – problém krátké reakční doby inicializace těchto zařízení v dané lokalitě. Dokumentaci řešící ochranu před povodněmi nemá obec zpracována. Záplavou Černé a Kušského potoka je ohroženo asi 35 nemovitostí ve městě, v k.ú. Hartunkov (Rychnovský potok) 10 nemovitostí a v k.ú. Dluhoště (Dluhošťský potok) 1 nemovitost. Kapacitu koryta v obci ovlivňují především nevhodné příčné objekty mostů, částečně i poškozené opevnění koryta – opěrné zdi. **V roce 2012 došlo ke stavbě nového mostního objektu, a v roce 2013 došlo k úpravám koryta o délce 90 m v nejohroženější části obce.**

Dolní Dvořiště

Vodní tok: Malše

Aktuálně jsou v realizaci úpravy pravobřežní inundace - aktivní zóny, realizátorem opatření je Povodí Vltavy. Dojde ke snížení terénu za pravou břehovou hranou a tím zvětšení kapacity koryta pro převádění povodní. Pro ochranu ohrožených nemovitostí Koncepce dále navrhuje provést ochranné hrázky nebo zídky v nezbytném rozsahu a další prvky individuální ochrany objektů. Náklady lze odhadovat velice hrubě, protože výšku ochranných prvků bude možno stanovit až na základě nového výpočtu průběhu hladin. Dále je v návrhu, vybudování protipovodňového opatření na ochranu místní ČOV.

Kaplice

Vodní tok: Malše

Město nemá zpracován návrh protipovodňových opatření. V rámci koncepce lze navrhnout následující opatření: na levém břehu u jezu přichází v úvahu návrh ochranných zídek podél ohrožených nemovitostí po prvotním provedení aktivních opatření zkapacitnění odtoku přes jez Blábolil. Uvažuje se o zřízení odlehčovací propusti, hrazené pohyblivým uzávěrem při pravém břehu. Vhodným opatřením by však dále bylo především zkapacitnit výtok řeky z města - rozšířením aktivní zóny toku – vymístěním zdejší plochy zahrádek a snížením levého břehu řeky mezi řekou a komunikací. Lokalita vstupu řeky do města bude řešena v souvislosti s plánovaným zřízením obchvatu města a Koncepcí není řešena. Na Malši jsou problémy podél jezové zdi jezu Blábolil, záplava na levém břehu ohrožuje cca 20 nemovitostí na známou výšku mezi 0,5 až 1,5 m. Ve zdi jsou dále problematické mohutné ledové jevy. Další vysoce problémovou lokalitou na Malši je území na vstupu Malše do města - lokalita Bělídlo, kde jsou záplavou postiženy oba břehy v úhrnu cca 30 nemovitostí se známou výškou záplavy až 2 m.

Malonty

Vodní toky: Pohořský potok, Kamenice

Obec Malonty není povodněmi ohrožena, pouze v k.ú. Meziříčí dochází k ohrožení areálu Glaserovy pily na levém břehu Pohořského potoka a ohrožení vtokového objektu záložního zdroje pitné vody. Protipovodňovou ochranu areálu pily je možno řešit zřízením ochranné hrázky v délce 230 m.

Rožmitál na Šumavě

Vodní toky: Močeradský potok, Vltava

Podklady pro řešení protipovodňové problematiky v obci nebyly zpracovány. V Rožmitále na Šumavě je navrhována úprava nátoky do zatrubnění u ohrožené nemovitosti. V osadě Michnice je nutné vybudování kapacitního bezpečnostního přelivu na rybníce, nebo jeho celková rekonstrukce. V Rožmitále na Šumavě dochází k drobným problémům s kapacitou Močeradského potoka a je tím ohrožena jedna nemovitost.

Dílčí povodí ORP Kaplice:

Vltava po Polečnici

Vltava od Polečnice po Malši

Malše po Stropnici

Stropnice a Malše po ústí do Vltavy

III.2.7. Vodní útvary území obcí ORP Kaplice

Kaplice-Malše po soutok s tokem Černá, Malše po vzduť nádrže Římov, Černá po ústí do toku Malše, Kamenice po ústí do toku Malše, Malše po soutok s tokem Kamenice

Benešov nad Černou-Černá po soutok s tokem Pohořský potok, Svinenský potok po ústí do toku Stropnice, Černá po ústí do toku Malše, Pohořský potok po ústí do toku Černá, Stropnice po soutok s tokem Veveřský potok

Bujanov-Malše po soutok s tokem Kamenice, Malše po soutok s tokem Černá

Rožmitál na Šumavě-Vltava po soutok s tokem Polečnice (Kájovský potok), Malše po soutok s tokem Kamenice, Jílecký potok po ústí do toku Vltava, Malše po soutok s tokem Černá, Malše po soutok s tokem Tichá

Horní Dvořiště-Větší Vltavice po soutok s tokem Trávnice, Větší Vltavice po ústí do toku Vltava, Vltava po soutok s tokem Polečnice (Kájovský potok)

Dolní Dvořiště-Malše po soutok s tokem Kamenice, Vltava po soutok s tokem Polečnice (Kájovský potok), Malše po soutok s tokem Tichá, Malše po Leopoldschlag Markt, Větší Vltavice po ústí do toku Vltava, Kamenice po ústí do toku Malše, Větší Vltavice po soutok s tokem Trávnice

Zvíkov-Nádrž Římov, Jílecký potok po ústí do toku Vltava

Územně analytické podklady ORP Kaplice – 3. úplná aktualizace (2014)

Soběnov-Malše po vzduší nádrže Římov, Černá po ústí do toku Malše, Svinenský potok po ústí do toku Stropnice

Velešín-Nádrž Římov, Jílecký potok po ústí do toku Vltava, Třebonínský potok po ústí do toku Vltava
Střítež-Malše po soutok s tokem Černá, Jílecký potok po ústí do toku Vltava, Malše po soutok s tokem Kamenice, Malše po vzduší nádrže Římov

Omlenice-Malše po soutok s tokem Černá, Malše po soutok s tokem Kamenice, Vltava po soutok s tokem Polečnice (Kájovský potok)

Netřebice-Malše po vzduší nádrže Římov, Jílecký potok po ústí do toku Vltava, Nádrž Římov, Malše po soutok s tokem Černá

Besednice-Svinenský potok po ústí do toku Stropnice, Malše po vzduší nádrže Římov

Malonty-Kamenice po ústí do toku Malše, Pohořský potok po ústí do toku Černá, Černá po ústí do toku Malše, Malše po soutok s tokem Černá, Malše po soutok s tokem Kamenice, Malše po Leopoldschlag Markt, Černá po soutok s tokem Pohořský potok

Pohorská Ves-Pohořský potok po ústí do toku Černá, Černá po soutok s tokem Pohořský potok, Malše po Leopoldschlag Markt, Lužnice pramen - státní hranice, Malše po soutok s tokem Kamenice

III.2.8 Povolené stavby vodních děl ovlivňující množství vody v krajině, rychlost odtoku z ní a stabilitu průtoků ve vodních tocích mezi lety 2008 až 2014.

Tab.č. 5

Druh vodního díla	2008, 2009, 2010 (36 měsíců)	2011-2012 (24 měsíců)	2013-1. pol. roku 2014 (18 měs.)
Meliorace - odvodnění	0	0	0
Malé vodní elektrárny	1	0	0
Rybníky	5	7	6
Revitalizace toků	2	0	0
Protipovodňová opatření	1	1	0

Zdroj: archiv odboru životního prostředí a úřadu územního plánování MěÚ Kaplice

Vzhledem ke geografické poloze území je odtok z krajiny rychlejší a ovlivňuje tak zbytek celého povodí. Zadržení vody v krajině a budování protipovodňových opatření by se mělo stát jednou z priorit obcí k ochraně obyvatel před povodňovými stavy a jako prostředek k zajištění dostatečné zásoby vody v krajině využitelné v obdobích sucha. Stavby s tímto účelem, jako jsou suché poldry, nejsou vůbec budovány, stejně jako je přehlížena revitalizace vodních toků, která by výrazně zpomalila odtok vody z krajiny. Sestupný trend pokračuje i v budování malých vodních elektráren, jejichž vliv na ekologickou stabilitu vodních toků je přinejmenším sporný.

III.3. Hygiena životního prostředí

III.3.1. Ovzduší

Ochranu ovzduší řeší zákon č. 201/2012 Sb. o ochraně ovzduší, ve znění pozdějších předpisů, kterým se stanoví práva a povinnosti osob a působnost správních úřadů při ochraně vnějšího ovzduší a podmínky pro snižování množství vypouštěných znečišťujících látek působících nepříznivým účinkem na život a zdraví lidí a zvířat a na životní prostředí.

Nezbytným východiskem pro přijímání opatření zaměřených na zlepšování kvality ovzduší a životního prostředí obecně je odpovídající informační zajištění příslušných rozhodovacích procesů. V oblasti ochrany čistoty ovzduší se pravidelně, celouzemní hodnocení stavu kvality ovzduší, zajišťovaného na základě systematického měření a následného vyhodnocování imisních dat a dat chemického složení srážek a zjišťování emisních údajů, stalo součástí standardních služeb poskytovaných Českým hydrometeorologickým ústavem.

Znečištění ovzduší je stále vážný environmentální problém nejen v ČR, ale i v Evropě a po celém

Územně analytické podklady ORP Kaplice – 3. úplná aktualizace (2014)

světě. Důsledky znečišťování jsou velmi široké. Jsou prokázány přímé negativní účinky látek znečišťujících ovzduší na zdraví obyvatel, zvířat, rostlin, půdu a materiály. Respirace zvýšených koncentrací látek znečišťujících ovzduší má přímé následky na zdravotní stav obyvatel. Zdraví obyvatel může být zasaženo také nepřímo, ukládáním těchto látek v dalších složkách životního prostředí (půda, voda, biota), vstupem chemikálií do potravního řetězce s následkem další expozice lidí. Navíc tyto účinky mohou ovlivnit strukturu a funkci ekosystému, včetně jejich schopnosti samoregulace. Tyto účinky se mohou projevit okamžitě, ale současně také s určitým časovým zpožděním (např. degradace lesních ekosystémů).

Znečištění venkovního ovzduší je nejčastěji vyvoláno směsí znečišťujících látek emitovaných z celé řady zdrojů: významné stacionární (bodové) zdroje, doprava, plošné zdroje (souhrn malých zdrojů např. lokálních topenišť). Ke znečištění ovzduší na místní úrovni přispívají rovněž znečišťující látky přenášené ze středních a velkých vzdáleností (desítky až stovky kilometrů).

Při hodnocení kvality ovzduší se nelze vyhnout prostorovým diskrepancím emisních a imisních charakteristik. Tzn. účinky látek znečišťujících ovzduší emitovaných v určité oblasti se mohou negativně projevit v oblastech více či méně vzdálených (desítky až stovky kilometrů). Řadu problémů tedy nelze řešit izolovaně v rámci sledovaného území (kraj, ORP, obec), ale nutná je spolupráce na větších územních celcích (kraje, ČR, mezinárodně – přeshraniční vlivy). Opatření provedené na území v působnosti pověřeného stavebního úřadu se mohou, ale také nemusí projevit na témže území (zvláště v případě velkých a zvláště velkých emisních zdrojů).

Výběr parametrů pro hodnocení kvality ovzduší byl veden snahou o zjednodušení složité problematiky za účelem podání rychlé a srozumitelné informace o stavu ovzduší ve smyslu platné legislativy. Hlavní parametry

HP1a: Plocha území, na které došlo v daném roce k překročení imisních limitů a cílových imisních limitů pro ochranu zdraví lidí.

HP1b: Plocha území, na které došlo v daném roce k překročení imisních limitů pro ochranu ekosystémů a vegetace.

HP2: Plnění doporučených krajských emisních stropů.

III.3.1.1.Emise

Kvalita ovzduší je nejvíce ovlivňována velkými (především v ukazatelích SO₂ a NO_x) a malými zdroji znečišťování (především v ukazatelích tuhé znečišťující látky – TZL, SO₂, CO a těkavé organické látky – VOC) a ve velkých sídelních aglomeracích pak výrazně neustále rostoucím provozem mobilních zdrojů znečišťování (především v ukazatelích NO_x, CO, troposférického ozonu a VOC).

V souladu s legislativou platnou od roku 2002 jsou zdroje znečišťování ovzduší rozděleny pro potřeby emisní bilance do jednotlivých kategorií. Podle tohoto rozdělení jsou v rámci Informačního systému kvality ovzduší (ISKO) provozovaného ČHMÚ zavedeny databáze Registru emisí a zdrojů znečišťování ovzduší (REZZO), které slouží k archivaci a prezentaci údajů o stacionárních a mobilních zdrojích znečišťování ovzduší.

Zvláště velké, velké a střední zdroje znečišťování ovzduší jsou sledovány jako bodové zdroje jednotlivě, malé zdroje plošně na úrovni obcí, mobilní zdroje liniově (silniční doprava na úsecích zahrnutých do sčítání dopravy) a plošně na úrovni okresů (ostatní mobilní zdroje).

- I. Zvláště velké a velké zdroje znečišťování - REZZO 1
- II. Střední zdroje znečišťování - REZZO 2
- III. Malé zdroje znečišťování - REZZO 3
- IV. Mobilní zdroje znečišťování - REZZO 4

Cílem této části je poskytnutí přehledu o zdrojích znečišťování ovzduší a emisí v řešeném území ORP Kaplice

Mezi nejvýznamnější zdroje znečišťování ovzduší na zájmovém území patří tyto čtyři velké zdroje: REZZO 1

Územně analytické podklady ORP Kaplice – 3. úplná aktualizace (2014)

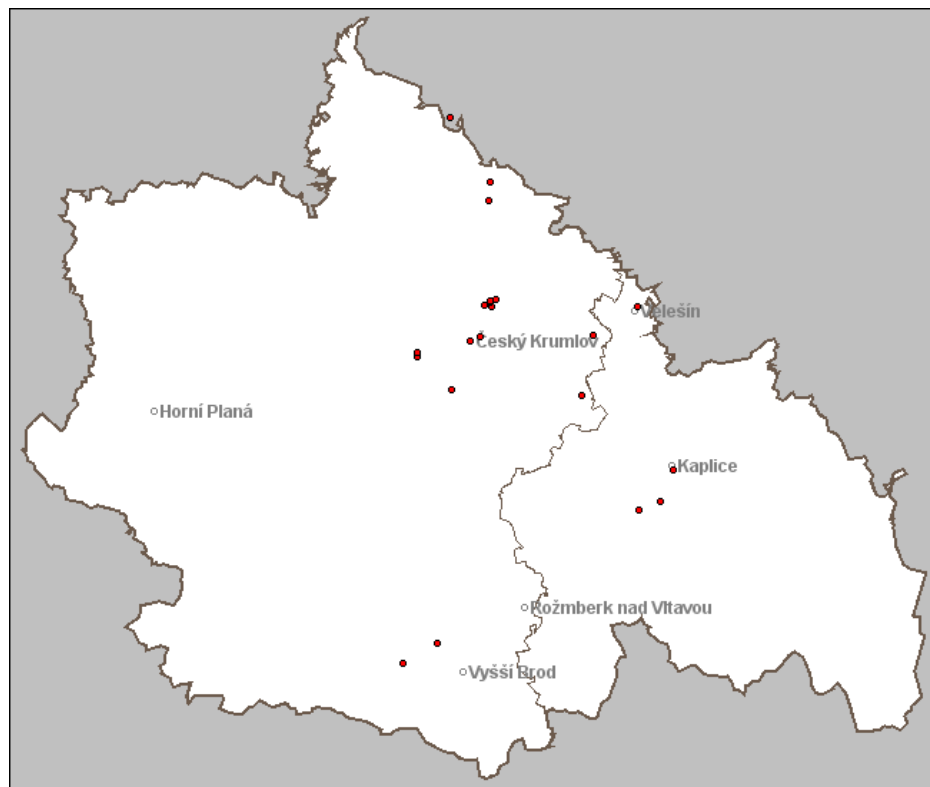
BRAWE, spol. s r. o. – provozovna Kaplice

Jihostroj a. s. – provoz Velešín

Správa domů města Kaplice s.r.o. – městská výtopna Kaplice

SLR – CZECHIA s. r. o., Zdíky – Bujanov

Mapa. č. 1: Velké zdroje znečištění ovzduší za rok 2012 v oblasti bývalého okresu Český Krumlov

Mezi hlavní zdroje znečištění ovzduší na zájmovém území patří následující střední zdroje:

REZZO 2

KAMENOLOMY ČR s.r.o., Kaplice

Družstvo VYKRS, provozovna Kaplice – nádraží

BENTEX - elektro s.r.o., provozovna Benešov nad Černou

BENTEX - automotive s.r.o., provozovna Benešov nad Černou

Engel strojírenská s.r.o., provozovna Kaplice

SGA Schody s.r.o., provozovna Kaplice

HAUSER spol. s.r.o., provozovna Kaplice

Správa majetku města Velešín, s.r.o., městská výtopna Velešín

REZZO 3

Největším současným problémem jsou totiž emise prachových částic a ty pocházejí především z lokálních topenišť a automobilů. Lokální topeniště ke znečištění ovzduší významně přispívají i v oblastech, kde se na znečištění významně podílí rovněž průmysl.

Problém prachového znečištění se netýká zdaleka pouze průmyslových oblastí a velkých měst, ale i malých obcí. Právě v nich se nejčastěji dosud spaluje nekvalitní uhlí nebo dokonce odpadky. Navíc

Územně analytické podklady ORP Kaplice – 3. úplná aktualizace (2014)

jsou v provozu kotle staré někdy i několik desítek let, které jsou často ve špatném technickém stavu. Kromě prachu jsou spalováním nevhodných paliv v zastaralých kotlích do ovzduší uvolňovány také další nebezpečné karcinogenní látky, které bývají na jemné prachové částice navázány. Zejména v době inverzí nepřispívá k dobrému rozptylu škodlivin např. kotlinový charakter Kaplické brázdy. Obecně špatné rozptylové podmínky se v tomto území vyskytují po 35,4 % času v roce. Za těchto obecně nepříznivých rozptylových stavů pak naprosto převládá znečišťování přízemního ovzduší nízkými a chladnými zdroji (především doprava a lokální vytápění).

Tab. č. 6: Počet bytů dle způsobu vytápění (za celé ORP Kaplice)

ORP	Obydlené byty celkem	z toho převládající způsob vytápění			z toho energie používaná k vytápění					z toho plyn zaveden do bytu
		ústřední	etážové (s kotlem v bytě)	kamna	z kotelny mimo dům	uhlí, koks, uhelné brikety	plyn	elektřina	dřevo	
Kaplice	6881	4626	760	1137	1808	1134	1025	895	1641	1416

Zdroj: ČSÚ

Tab. č. 7: Počet bytů dle způsobu vytápění v jednotlivých obcích v ORP Kaplice

Obec	Obydlené byty celkem	z toho převládající způsob vytápění			z toho energie používaná k vytápění					z toho plyn zaveden do bytu
		ústřední	etážové (s kotlem v bytě)	kamna	z kotelny mimo dům	uhlí, koks, uhelné brikety	plyn	elektřina	dřevo	
Benešov nad Čer.	431	217	58	129	1	159	3	60	186	12
Besednice	322	202	32	66	2	109	1	61	132	7
Bujanov	171	85	14	63	1	47	1	31	85	9
Dolní Dvořiště	417	222	52	96	2	81	56	91	149	76
Horní Dvořiště	175	56	32	78	-	36	-	36	96	4
Kaplice	2610	1841	319	312	1143	294	430	332	280	585
Malonty	426	223	77	97	1	79	1	114	223	5
Netřebice	171	106	29	28	-	39	57	15	55	92
Omlenice	156	86	17	41	2	44	1	12	91	6
Pohorská Ves	86	34	9	38	1	6	-	12	64	2
Rožmitál na Šumavě	126	56	9	52	1	43	-	31	44	2
Soběnov	122	87	14	19	1	64	-	13	42	2
Střítež	128	82	15	25	2	45	15	16	45	20
Velešín	1512	1316	79	89	651	77	460	68	141	594
Zvíkov	23	13	4	4	-	11	-	3	8	-

Zdroj: ČSÚ

Tab.č. 8

Počet bytů dle způsobu vytápění v jednotlivých obcích v ORP Kaplice (RURU2008 – 2012)

Obec	Obydlené byty celkem (2011)	RURU											
		2008				2010				2012			
		EL	UH	DR	PL	EL	UH	DR	PL	EL	UH	DR	PL
Benešov nad Černou	431	65	262	90	0	65	263	91	0	60	159	186	3
Besednice	322	53	179	65	0	53	182	66	0	61	109	132	1
Bujanov	171	36	107	46	0	36	108	46	0	31	47	85	1
Dolní Dvořiště	417	58	164	117	30	58	161	114	30	91	81	149	56
Horní Dvořiště	175	21	99	72	0	21	99	72	0	36	36	96	0
Kaplice	2610	327	480	127	382	328	490	130	404	332	294	280	430
Malonty	426	55	185	76	1	55	187	77	1	114	79	223	1
Netřebice	171	17	46	24	82	17	47	25	83	15	39	55	57
Omlenice	156	12	84	35	0	12	90	37	0	12	44	91	1
Pohorská Ves	86	12	38	57	0	12	38	57	0	12	6	64	0
Rožmitál na Šumavě	126	29	83	25	0	29	85	27	0	31	43	44	0
Soběnov	122	11	82	12	0	12	88	13	0	13	64	42	0
Střítež	128	10	64	19	18	10	64	19	19	16	45	45	15
Velešín	1512	60	144	54	420	60	153	57	450	68	77	141	460
Zvíkov	23	1	13	3	0	1	15	3	0	3	11	8	0

Vysvětlivky: EL=elektrická energie, UH=uhlí a koks, DR=dřevo, PL=plyn

Zdroj: ČSÚ

Tab. č. 9: Emise v t/rok

Obec	RURU														
	2008					2010					2012				
	TE	SO ₂	NO _x	CO	VOC	TE	SO ₂	NO _x	CO	VOC	TE	SO ₂	NO _x	CO	VOC
Benešov nad Černou	7,8	13,1	3,6	36,6	7,5	7	12	2	36	7	7	12	2	36	7
Besednice	5,7	9,8	2,7	27,4	5,6	6	9	1	28	6	6	9	1	28	6
Bujanov	3,2	5,2	1,5	14,4	3	3	5	1	14	3	3	5	1	14	3
Dolní Dvořiště	6,2	8,4	3,2	23	4,9	6	8	1	22	5	6	8	1	22	5
Horní Dvořiště	3,4	4,5	1,7	12,4	2,6	3	4	1	12	3	3	4	1	12	3
Kaplice	13	23,3	6,8	65,8	13,4	13	22	4	67	14	13	22	4	67	14
Malonty	6,1	9,7	2,9	27,1	5,6	6	9	1	27	6	6	9	1	27	6
Netřebice	1,7	2,6	1	7,2	1,5	2	2	1	7	2	2	2	1	7	2
Omlenice	2,8	4,5	1,3	12,6	2,6	3	5	1	13	3	3	5	1	13	3
Pohorská Ves	1,9	1,9	1	5	1,1	2	2	0	5	1	2	2	0	5	1
Rožmitál na Šumavě	2,2	3,6	1	10,1	2,1	2	3	1	10	2	2	3	1	10	2
Soběnov	2,2	4,4	1	12,6	2,5	2	4	1	13	3	2	4	1	13	3
Střítež	1,8	3,2	0,9	9,1	1,8	2	3	0	9	2	2	3	0	9	2
Velešín	4,5	7,6	3,1	21,4	4,4	5	8	2	23	5	5	8	2	23	5
Zvíkov	0,4	0,7	0,2	1,9	0,4	0	1	0	2	0	0	1	0	2	0

Vysvětlivky: TE = tuhé emise, VOC = těkavé organické látky

Zdroj: ČSÚ

Tab. č. 10: Celkové emise hlavních znečišťujících látek ORP Kaplice

Kategorie zdroje	TZL	SO ₂	NO _x	CO	TOC
	t / rok	t / rok	t / rok	t / rok	t / rok
Velké zdroje	2,4	63,1	19,4	13,6	9,5
Střední zdroje	8,9	5,7	2,9	4,2	4,3
Malé zdroje*	63	102,6	31,9	286,4	59,2
CELKEM stac.zdroje	88,5	177,5	59,2	315,1	74

*nezahrnuty emise VOC a NH₃ individuálně nesledovaných zdrojů použití rozpouštědel a chovů hosp. zvířat.

Zdroj: ČSÚ

Emise hlavních znečišťujících látek (REZZO 1 až 4**) na území Jihočeského kraje a srovnání výše emisí s doporučeným emisním stropem pro rok 2010 podle přílohy č. 2 nařízení vlády č. 351/2002 Sb. (NV 417/2003 Sb.). Tabulka uvádí údaje celkově za Jihočeský kraj, jelikož na úrovni ORP se emisní strop v souladu se zákonem o ochraně ovzduší nesleduje.

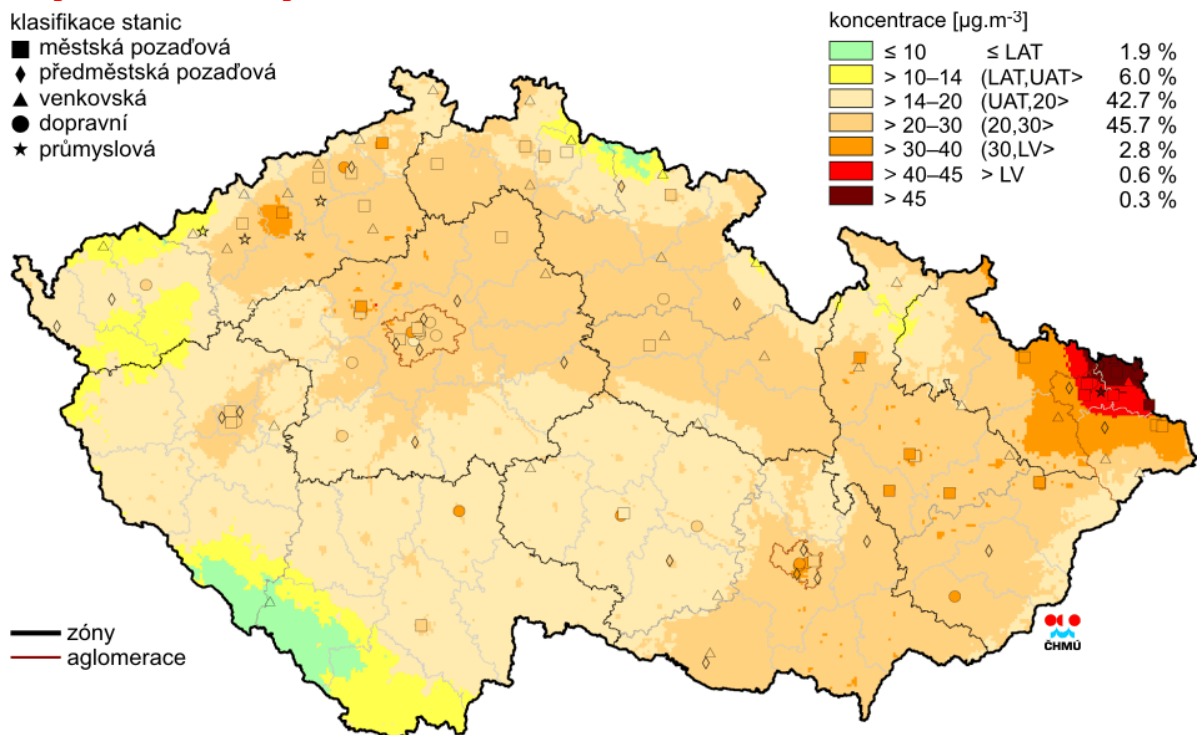
Tab. č. 11: Emise a emisní stropy v roce 2010 (kt/rok)

	SO ₂	NO _x	NH ₃	VOC*
Emise REZZO 1 – 4 (Jihočeský kraj)	10,4	12,4	8,5	9,9
Emisní strop (Jihočeský kraj)	12,9	15,7	10	15,8
Emisní strop pro ČR	265	286	80	220

Zdroj: ČSÚ

Roční imisní limit pro PM₁₀ nebyl překročen. Nebyly překročeny hodnoty 24h imisního limitu pro SO₂, ročního imisního limitu pro NO₂, ani imisní limit pro benzen. Na 0,93% území kraje (zóny) došlo k překročení cílových imisních limitů pro ochranu zdraví pro polycyklické aromatické uhlovodíky vyjádřené jako benzo(a)pyren (BaP). Pro porovnání za celou ČR byl 24h imisní limit pro PM₁₀ překročen na 9,6 % plochy území, cílový imisní limit pro BaP byl překročen na 2,4% plochy ČR. Na téměř 100% území kraje (zóny) došlo k překročení hodnoty cílového imisního limitu pro ochranu zdraví lidí pro troposférický ozon.

Mapa. č. 2 Pole roční průměrné koncentrace PM₁₀ v roce 2012

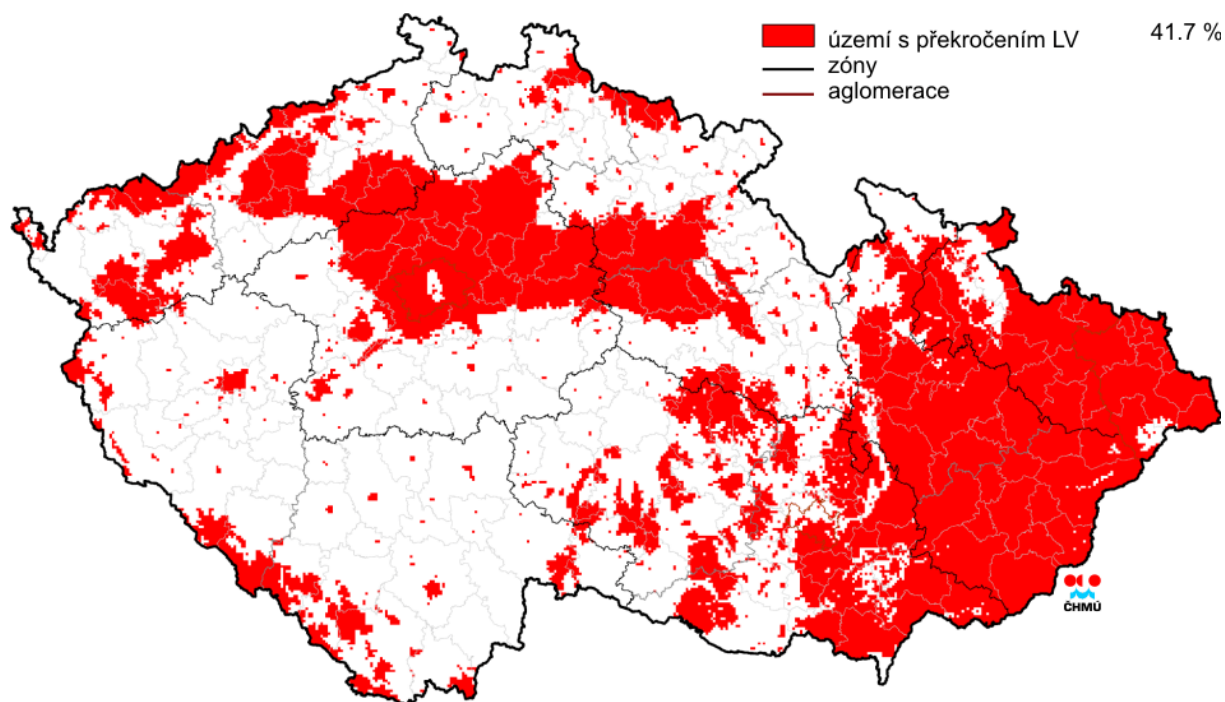
Hodnota cílového imisního limitu pro benzo(a)pyren na zájmovém území (Stavební úřad – Městský úřad Kaplice) překročena nebyla.

Příčinou vnosu benzo(a)pyrenu do ovzduší, stejně jako ostatních polyaromatických uhlovodíků, jejichž je benzo(a)pyren hlavním představitelem, je nedokonalé spalování fosilních paliv jak ve stacionárních, tak i mobilních zdrojích. Ve stacionárních zdrojích jsou to především domácí topeniště (spalování uhlí). Z mobilních zdrojů jsou to zejména vznětové motory spalující naftu. U benzo(a)pyrenu, stejně jako u některých dalších polyaromatických uhlovodíků, jsou prokázány karcinogenní účinky na lidský organismus. Nárůsty koncentrací během zimních období poukazují na vliv lokálních topenišť.

Porovnání situace na území kraje vzhledem k ostatním krajům (aglomeracím)

Jihočeský kraj patří k nejméně zatíženým krajům v ČR. Na území kraje dochází pouze k výjimečnému překračování imisních limitů pro ochranu lidského zdraví a ochranu ekosystémů a vegetace co se týče většiny sledovaných látek znečišťujících ovzduší s výjimkou přízemního ozonu. Zvýšené imisní koncentrace přízemního ozonu nejsou výjimečné, k překračování imisních limitů dochází na většině území České republiky. Z hlediska navrženého cílového stavu indikátorů, tj. nulové překročení imisních limitů pro ochranu lidského zdraví a ekosystémů a vegetace (překračování imisních limitů pro přízemní ozon) a neplnění doporučených krajských emisních stropů (SO₂, NO_x a NH₃) je však situace hodnocena celkově spíše neutrálně.

Mapa č. 3: Území, kde došlo k překročení imisních limitů pro ochranu lidského zdraví se zahrnutím přízemního ozonu, rok 2012

III.3.2. Odpadové hospodářství

Odpadové hospodářství řeší zákon č. 185/2001 Sb., o odpadech a o změně některých dalších zákonů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen zákon o odpadech), který především stanoví pravidla pro předcházení vzniku odpadů a dále pravidla pro nakládání s již vyprodukovanými odpady. Na tomto místě je třeba konstatovat, že skutečný obsah zákona je věnován nakládání s odpady, tedy regulaci činností, které se vztahují k již existujícím odpadům. Poslední změny právní úpravy však přinesly poměrně výrazný posun. Zákon o odpadech výrazněji než dříve usiluje o větší prevenci vzniku odpadů, a to zejména nebezpečných, zakotvením podrobných požadavků na výrobky, které představují potenciální zdroj odpadů (elektrozařízení).

Vzhledem k cílům právní úpravy odpadového hospodářství, kterými jsou zajištění ochrany životního prostředí, ochrany zdraví člověka a dosažení trvale udržitelného rozvoje, a povaze činností, které reguluje, je logické, že zákon ukládá osobám především povinnosti, stanovuje omezení a zákazy.

Územně analytické podklady ORP Kaplice – 3. úplná aktualizace (2014)

Jedním z indikátorů, který charakterizuje stav odpadového hospodářství, je produkce komunálního odpadu a dále míra jeho separace, respektive využití. Oproti ostatním „nekomunálním“ odpadům je míra separace a následného využití těchto odpadů nízká a liší se v rámci jednotlivých území. Produkci odpadů v rámci jednotlivých obcí ukazuje tabulka č.12.

Tab.č.12: Produkce komunálního odpadu a míra separace v rámci jednotlivých obcí ORP Kaplice v letech 2008 až 2013

Obec	Sledovaný rok														
	2009			2010			2011			2012			2013		
	Množství (t)	Počet obyvatel	Kg/ob. rok	Množství (t)	Počet obyvatel	Kg/ob. rok	Množství (t)	Počet obyvatel	Kg/ob. rok	Množství (t)	Počet obyvatel	Kg/ob. rok	Množství (t)	Počet obyvatel	Kg/ob. rok
Benešov nad Černou	125,141	1186	105,51	118,58	1186	99,98	112,841	1429	78,97	120,607	1395	86,46	234,766	1382	169,87
Besednice	88,976	873	101,92	76,518	873	87,65	71,463	865	82,62	72,898	863	84,47	72,756	847	85,9
Bujanov	57,497	548	104,92	47,48	548	86,64	44,464	562	79,12	46,707	550	84,92	45,159	546	82,71
Dolní Dvoriště	138,056	1237	111,6	133,331	1237	107,79	122,697	1321	92,88	131,653	1271	103,58	138,791	1280	108,43
Horní Dvoriště	54,531	506	107,77	53,439	506	105,61	49,049	494	99,29	52,492	491	106,91	49,718	481	103,36
Kaplice	1515,232	6697	226,26	1609,026	6697	240,26	1533,458	7339	208,95	1552,578	7219	215,07	1505,587	7149	210,6
Malonty	124,467	1297	95,97	149,775	1297	115,48	118,28	1327	89,13	130,547	1343	97,21	162,256	1344	120,73
Netřebice	43,662	453	96,38	39,537	453	87,28	37,81	471	80,28	38,284	484	79,1	37,787	487	77,59
Omlenice	45,969	492	93,43	47,173	492	95,88	42,108	512	82,24	41,46	524	79,12	40,542	533	76,06
Pohorská Ves	50,273	297	169,27	42,996	297	144,77	43,182	292	147,88	40,637	281	144,62	36,5	261	139,85
Rožmitál na Šumavě	42,171	398	105,96	38,466	398	96,65	33,679	410	82,14	34,167	413	82,73	32,518	410	79,31
Soběnov	42,604	354	120,35	41,232	354	116,47	38,688	350	110,54	38,04	345	110,26	36,994	344	107,54
Střítež	32,573	360	90,48	33,049	360	91,8	32,629	453	72,03	33,525	444	75,51	32,423	434	74,7
Velešín	870,684	4035	215,78	962,508	4035	238,54	907,41	3948	229,84	902,874	3887	232,28	783,632	3904	200,73
Zvíkov	7,042	55	128,04	7,772	55	141,31	7,195	73	98,56	7,039	82	85,84	6,896	86	80,19
Celkem	3238,878	18788	124,9093	3400,882	18788	123,7407	3194,953	19846	108,9647	3243,508	19592	111,2053	3216,325	19488	830,1427

Od 2009 kontejnery na dále využitelný odpad - elektroodpad a baterie, použité kuchyňské oleje a tuky, nápojové kartony a tetrapaky, textil+obuv a hračky

Zdroj: odbor životního prostředí a úřad územního plánování MěÚ Kaplice

Územně analytické podklady ORP Kaplice – 3. úplná aktualizace (2014)

Výsledek zpracovaných dat ukazuje, že dochází k mírnému snižování produkce komunálního odpadu v domácnostech.

Tab. č. 13: Separace v letech 2008 - 2011

Obec	Obydlené byty celkem (2011)	Sledovaný rok															
		2008				2009				2010				2011			
		PAPÍR t	PLAST t	SKLO t	CELKEM t	PAPÍR t	PLAST t	SKLO t	CELKEM t	PAPÍR t	PLAST t	SKLO t	CELKEM t	PAPÍR t	PLAST t	SKLO t	CELKEM t
Benešov nad Černou	431	10,287	7,287	12,314	29,888	13,438	7,197	14,560	35,195	11,116	6,886	15,394	33,396	10,652	10,038	12,472	33,162
Besednice	322	0	0	3,438	3,438	0	0	2,693	2,693	0,750	4,230	3,535	8,515	1,273	5,960	4,846	12,079
Bujanov	171	4,028	1,859	4,388	10,275	4,094	2,024	3,974	10,092	3,240	4,150	1,790	9,180	3,218	2,512	4,619	10,349
Dolní Dvoriště	417	0,259	3,931	7,577	11,767	1,183	4,678	6,261	12,122	0,999	4,902	6,956	12,857	0,973	6,082	8,964	16,020
Horní Dvoriště	175	6,042	2,438	2,994	11,474	6,141	2,680	2,196	11,017	5,883	2,875	2,895	11,653	5,193	3,254	3,609	12,061
Kaplice	2610	104,577	38,630	95,599	238,806	110,544	41,950	78,897	231,391	122,931	43,585	64,126	230,642	112,434	51,963	96,333	260,730
Malonty	426	8,613	7,805	9,359	25,777	18,951	9,008	11,293	39,252	15,350	9,227	12,572	37,149	16,256	13,394	14,312	43,962
Netřebice	171	2,014	0,822	3,623	6,459	2,047	0,896	3,131	6,074	1,962	0,939	2,658	5,559	1,805	1,400	3,588	6,793
Omlenice	156	0,484	1,239	2,940	4,663	0,332	1,454	2,354	4,140	0,606	1,708	2,639	4,953	0,283	2,232	3,253	5,768
Pohorská Ves	86	0,743	0,413	1,239	2,395	0,939	0,557	1,471	2,967	0	0	0	0	0	0	0	0
Rožmitál na Šumavě	126	0	1,853	3,764	5,617	1,544	2,017	3,551	7,112	2,111	3,305	3,010	8,426	2,150	2,430	4,836	9,416
Soběnov	122	2,014	0,837	1,894	4,745	2,047	0,896	1,565	4,508	1,961	0,939	1,808	4,708	2,134	0,330	1,343	3,807
Stráž	128	5,524	1,398	2,567	9,489	4,090	1,776	2,350	8,216	3,959	2,191	2,539	8,689	3,490	0,185	2,898	6,573
Vekešín	1512	80,279	48,138	65,282	193,699	72,668	47,856	39,778	160,302	59,273	27,446	36,235	193,699	66,560	26,896	42,733	136,159
Zvíkov	23	0	0,163	0	0,163	0	0,207	0	0,207	0,142	0,349	0,834	1,325	0,767	0,547	1,875	3,189

Zdroj: odbor životního prostředí a úřad územního plánování MěÚ Kaplice

Územně analytické podklady ORP Kaplice – 3. úplná aktualizace (2014)

ORP Kaplice se řadí mezi obce s nejnižší mírou produkce odpadů. Cílem Národního plánu odpadového hospodářství ČR je průměrná produkce 340 kg na obyvatele za rok.

Co se týče **míry separace odpadů na území ORP Kaplice je průměrná hodnota 12%**, což je mírně pod celkovým průměrem Jihočeského kraje (12,7%) a lehce nad průměrem ČR (podle POH ČR 10%).

Množství tříděného odpadu na osobu na území ORP Kaplice je průměrně 36 kg což je mírně pod průměrem ČR (podle ISOH je průměr na osobu 40 kg.)

V současné době je v zájmovém území jedna „**Řízená skládka pevných odpadů Bukovsko**“. Nachází se v k. ú. Bukovsko, obec Malonty v údolní depresi cca S-J směrem západně od Bukovska.

Řízená skládka pevných odpadů Bukovsko je zařízení k odstraňování odpadů uložením na skládce, vybavené tak, aby nedocházelo k nadměrnému působení škodlivých vlivů na všechny složky životního prostředí.

Složisté skládky je rozděleno do tří sekcí:

Sekce „A“ projektovaná kapacita 104 000m³

Plocha sekce „A“ – 21800m²

Sekce „B“, projektovaná kapacita 27 000m³

Plocha sekce „B“ – 5380 m²

Sekce „C“, projektovaná kapacita 64 500m³

Plocha sekce „C“ – 8 530m²

pozn. V sekci A proběhla v minulých letech konečná rekultivace.

Skládka Bukovsko je provozována jako skládka skupiny S- OO. Od 8/2006 je však provozována převážně jako skládka podskupiny S- OO3.

Rekultivace tělesa skládky bude bezprostředně navazovat na ukončení ukládání odpadů do jednotlivých sekcí. Celková rekultivace skládky bude provedena nejdéle do 3 let po ukončení skládkování v zařízení. Po ukončení provozu skládky bude zabezpečena její asanace, rekultivace a následná péče a zamezení negativního vlivu skládky na ŽP. Tyto činnosti zajistí provozovatel z vlastních prostředků a prostředků finanční rezervy nejméně po dobu 30 let.

Zároveň se v zájmovém území nachází kompostárna. Jde o technologické zařízení, ve kterém za aerobních podmínek dochází ke zpracování organických surovin jejichž finálním produktem je kompost. Jedná se o nepropustnou plochu zpevněnou asfaltovým betonem. Celková plocha kompostárny je 5 000 m². Kompostovací proces na kompostárně je udržován v optimální teplotě a vlhkosti, je tudíž zabráněno vzniku anaerobního rozkladu, čímž nedochází k tvorbě CH₄ a zápachu. Kompostárna se nachází v k. ú. Mostky v areálu bývalých státních statků.

Plán odpadového hospodářství původce „Města Kaplice“

Plán odpadového hospodářství původce Města Kaplice je základním koncepčním dokumentem pro usměrňování činnosti v oblasti odpadového hospodářství.

Na zájmovém území je zaveden systém třídění odpadů. Občané mohou sami odkládat jednotlivé využitelné složky odpadů do separačních nádob, sběrného dvora a výkupu druhotných surovin.

Staré ekologické zátěže

I přes celkové nenarušené životní prostředí se nachází v regionu lokalita s významnou starou ekologickou zátěží! V rámci schváleného Programu rozvoje územního obvodu Jihočeského kraje patří mezi nejvýznamnější starou ekologickou zátěž v lokalitě **Velešín - Jihostroj a.s.**, kde probíhá sanace.

III.4. Ochrana přírody a krajiny

III.4.1. Ochrana přírody a krajiny

Obec s rozšířenou působností Kaplice zaujímá rozlohu 484,8 km². Správní území obce s rozšířenou působností Kaplice (dále jen ORP Kaplice) tvoří tyto obce:

Benešov nad Černou, Besednice, Bujanov, Dolní Dvořiště, Horní Dvořiště, Kaplice, Malonty, Netřebice, Omlenice, Pohorská Ves, Rožmitál na Šumavě, Soběnov, Střítež, Velešín, Zvíkov.

Příroda i krajina jsou v současnosti předmětem ochrany podle řady právních předpisů na úrovni národní, EU i mezinárodní (mnohostranné i bilaterální environmentální smlouvy), které lze rozdělit do následujících okruhů: Ochranu přírody a krajiny in situ řeší zákon č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, ve znění pozdějších předpisů (dále jen zákon) a další zákonné a podzákonné předpisy a mezinárodní smlouvy, regulace obchodu s ohroženými druhy živočichů a rostlin (zákon č. 100/2004 Sb., o ochraně druhů volně žijících živočichů a planě rostoucích rostlin regulováním obchodu s nimi, ve znění pozdějších předpisů).

Ochranou přírody a krajiny se podle zákona rozumí vymezená péče státu, fyzických a právnických osob o volně žijící živočichy, planě rostoucí rostliny a jejich společenstva, o nerosty, horniny, paleontologické nálezy, geologické celky, ekologické systémy, krajinné celky a péče o vzhled a přístupnost krajiny. Ochrana přírody a krajiny se zajišťuje zejména ochranou a vytvářením územního systému ekologické stability, obecnou ochranou druhů planě rostoucích rostlin a volně žijících živočichů a ochranou krajinného rázu.

III.4.1.1. Zvláště chráněná území

Velmi významné v ochraně přírody je vytváření sítě zvláště chráněných území a péče o ně. Při jejich vyhlášení se zároveň stanoví podmínky jejich ochrany. Zvláště chráněná území jsou přírodovědecky či esteticky velmi významná nebo jedinečná území v národním či mezinárodním měřítku.

Mezi **velkoplošná** zvláště chráněná území se řadí **národní parky a chráněné krajinné oblasti**. Na území obce s rozšířenou působností Kaplice se **nenachází** žádné velkoplošné zvláště chráněné území.

Mezi **maloplošná** zvláště chráněná území patří:

- národní přírodní rezervace
- národní přírodní památky
- přírodní rezervace
- přírodní památky.

Ve správním území ORP Kaplice se nachází **12 maloplošných** zvláště chráněných území:

- 1) **Národní přírodní rezervace Žofínský prales** - komplex pralesovitých porostů květnatých bučin a podmáčených smrčín s charakteristickým souborem rostlinných druhů a významnou avifaunou a entomofaunou. Výměra: 102,23 ha, k.ú. Pivonice u Pohorské Vsi, obec Pohorská Ves. Vyhlášení: 1993, jádro: 1838.
- 2) **Přírodní rezervace Rapotická březina** – cenný komplex prameništní a rašeliništní vegetace s převahou listnatých dřevin. Výměra: 14,72 ha, k.ú. Rapotice u Malont, obec Malonty. Vyhlášení: 2002.
- 3) **Přírodní rezervace Ševcova hora** – zbytky smíšeného suťového lesa s převahou buku. Výměra: 8,33 ha, k.ú. Soběnov, obec Soběnov. Vyhlášení: 1995
- 4) **Přírodní rezervace Vysoký kámen** – zbytky smíšeného suťového lesa s převahou buku. Výměra: 3,21 ha + ochranné pásmo 22,92 ha, k.ú. Klení, obec Benešov nad Černou. Vyhlášení: 1995.
- 5) **Přírodní památka Besednické vltavíny** – mozaika lesa, luk a pastvin kryjící vrstvy vltavínonosných sedimentů v nivě a na svazích údolí Besednického potoka. Výměra 28 ha, k.ú. Besednice, obec Besednice. Vyhlášení 1995. V současné době je větší část přírodní památky zdevastována legální těžbou vltavínů.
- 6) **Přírodní památka Myslivna** – relativně přirozené porosty květnatých bučin s přechody k horským acidofilním smrkovým bučinám a suťovým klenovým bučinám. Výměra: 13,82 ha,

Územně analytické podklady ORP Kaplice – 3. úplná aktualizace (2014)

k.ú. Dolní Příbraní, obec Pohorská Ves a k.ú. Pohoří na Šumavě, obec Pohorská Ves. Vyhlášení: 1992.

- 7) **Přírodní památka Pohořské rašeliniště** – komplex přirozených porostů podmáčených a rašelinných smrčín, vrchovištního rašeliniště a rašelinných luk s charakteristickou rašeliništní vegetací. Výměra: 39,02 ha, k.ú. Pohoří na Šumavě, obec Pohorská Ves. Vyhlášení: 1973.
- 8) **Přírodní památka Prameniště Pohořského potoka** – komplex vysokobylinných společenstev na lučních prameništích a v nivách potoků, mezofilních horských luk a pastvin s početnou populací kýchavice bílé. Výměra: 72,00 ha, k.ú. Pohoří na Šumavě, obec Pohorská Ves. Vyhlášení: 1992.
- 9) **Přírodní památka Stodůlecký vrch** – rozsáhlý komplex porostů rašelinného boru a nelesních rašelinných a podmáčených smrčín a významnou tyrfofilní entomofaunou. Výměra: 50,08 ha, k.ú. Pohoří na Šumavě, obec Pohorská Ves. Vyhlášení: 1992.
- 10) **Přírodní památka Ulrichov** – pralesovitý porost květnatých bučin s rozpadlým stromovým patrem. Výměra: 9,24 ha, k.ú. Dolní Příbraní, obec Pohorská Ves. Vyhlášení: 1992.
- 11) **Přírodní památka U tří můstků** – soubor rašelinných a podmáčených smrčín na náhorní polorovině Novohradských ho s populací kýchavice bílé. Výměra: 8,57 ha, k.ú. Pohoří na Šumavě, obec Pohorská Ves. Vyhlášení: 1990.
- 12) **Přírodní památka Úval Dolní Příbraní** – vegetační komplex zahrnující prameništní smrkové olšiny a luční mokřadní a rašeliništní společenstva v nivě řeky Malše. Výměra: 24,66 ha, k.ú. Dolní Příbraní, obec Pohorská Ves a k.ú. Mikulov, obec Malonty. Vyhlášení: 1992.

K ochraně krajinného rázu s významnými soustředěnými estetickými a přírodními hodnotami může orgán ochrany přírody zřídit přírodní park a stanovit omezení využití území, které by znamenalo zničení, poškození nebo rušení stavu tohoto území.

Na území ORP Kaplice se nachází **4 přírodní parky** zřízené na ochranu krajinného rázu daného území:

- 1) **Přírodní park Novohradské hory**
- 2) **Přírodní park Soběnovská vrchovina**
- 3) **Přírodní park Poluška**
- 4) **Přírodní park Vyšebrodsko**

Mimořádně významné stromy, jejich skupiny a stromořadí lze vyhlásit rozhodnutím orgánu ochrany přírody za **památné stromy**. Je-li třeba památné stromy zabezpečit před škodlivými vlivy z okolí, vymezí pro ně orgán ochrany přírody ochranné pásmo. Ve správním území ORP Kaplice se nachází **27 vyhlášených památných stromů**.

Významné krajinné prvky jako ekologicky, geomorfologicky nebo esteticky hodnotná část krajiny utváří její typický vzhled a přispívají k udržení její stability. Kromě významných krajinných prvků ze zákona (lesy, vodní toky, rašeliniště, rybníky, jezera a údolní nivy) jsou významnými krajinnými prvky části krajiny, které **zaregistruje** orgán ochrany přírody jako významný krajinný prvek.

Ve správním území ORP Kaplice jsou **zaregistrovány tyto významné krajinné prvky**:

- **Snos (mez) se vzrostlou zelení** v k.ú. Benešov nad Černou
- **alej zvaná „Červená alej“ v Benešově nad Černou** v k.ú. Benešov nad Černou
- **poutní místo u Benešova nad Černou** v k.ú. Benešov nad Černou
- **alej oboustranně lemující silnici vedoucí z obce Benešov nad Černou do osady Klení** v k.ú. Benešov nad Černou a v k.ú. Klení
- **Rožmitál na Šumavě – Návesní park** v k.ú. Rožmitál na Šumavě
- **Městský park – Kaplice** v k.ú. Kaplice
- **alej 4 vzrostlých listnatých stromů** v k.ú. Netřebice
- **alej 20 ks lip a javorů Českobudějovická ul. Velešín** v k.ú. Velešín (registrováno 12/2010)

Územně analytické podklady ORP Kaplice – 3. úplná aktualizace (2014)

(Vymezení registrovaných významných krajinných prvků a mapové podklady jsou k dispozici na odboru životního prostředí a úřadu územního plánování MěÚ Kaplice).

Správní území ORP Kaplice zasáhlo vytvoření soustavy NATURA 2000 jako celistvé soustavy území se stanoveným stupněm ochrany, která umožňuje zachovat přírodní stanoviště a stanoviště druhů v jejich přirozeném areálu rozšíření ve stavu příznivém z hlediska ochrany. Na území České republiky je soustava NATURA 2000 (v souladu s požadavky EU) tvořena evropsky významnými lokalitami a ptačími oblastmi, které požívají smluvní ochranu nebo jsou chráněny jako zvláště chráněné území.

Ve správním území PRP Kaplice byla vymezena Nařízením vlády č. 602/2004 Sb., **Ptačí oblast Novohradské hory** na ploše 7522,11 ha. Předmětem ochrany v Ptačí oblasti Novohradské hory jsou populace jeřábka lesního a datlíka tříprstého a jejich biotopy. Ptačí oblast Novohradské hory se rozkládá ve správním území obce Pohorská Ves, Malonty a Benešov nad Černou.

(Vymezení Ptačí oblasti Novohradské hory a mapové podklady jsou k dispozici na odboru životního prostředí a úřadu územního plánování MěÚ Kaplice).

Ve správním území ORP Kaplice se nachází **5 evropsky významných lokalit:**

- 1) **CZ 0310163 – Žofínský prales-Pivonické skály** o rozloze 417,123 ha v k.ú. Pivonice u Pohorské Vsi. Předmětem ochrany jsou acidofilní smrčiny, bučiny asociace *Luzulo-Fagetum* a *Asperulo-Fagetum* a dvouhrotec zelený.
- 2) **CZ0314022 – Horní Malše** - předmětem ochrany v této evropsky významné lokalitě je perlorodka říční, vydra říční, bučiny asociace *Luzulo-Fagetum*, *Asperulo-Fagetum* a smíšené jasanovo-olšové lužní lesy.
- 3) **CZ0310057 – Pohoří na Šumavě** – o rozloze 156,8750 ha. Předmětem ochrany jsou druhově bohaté smilkové louky na silikátových podložích v horských oblastech (a v kontinentální Evropě v podhorských oblastech), aktivní vrchoviště, přechodová rašeliniště a třasoviště, rašelinný les a acidofilní smrčiny (ve správním území ORP Kaplice – k.ú. Pohoří na Šumavě).
- 4) **CZ0310035 – Vltava Rožmberk – Větřní** o rozloze 129,5996 ha. Předmětem ochrany vegetace typu Magnopotamion, Hydrocharition, Ranunculion fluitantis a Callitricho-Batrachion (ve správním území ORP Kaplice - k.ú. Koryta u Hněvanova, Čeřín).
- 5) **CZ0310009 – Velký Hodonický rybník** o rozloze 2,7768 ha. Předmětem ochrany jsou vegetace typu Magnopotamion a Hydrocharition. (ve správním území ORP Kaplice - k.ú. Hodonice u Malont).

(Vymezení evropsky významných lokalit a mapové podklady jsou k dispozici na odboru životního prostředí a úřadu územního plánování MěÚ Kaplice).

III.4.2. Územní systém ekologické stability

Posouzení aktuálního stavu krajiny a její celoplošné hodnocení ve správním území obce s rozšířenou působností Kaplice nebylo možné z časových důvodů provést formou terénního průzkumu a srovnáním s předchozím mapováním, při němž by byl klasifikován stav každého plošného (biocentrum) a liniového (biokoridor) prvku systému ekologické stability řešeného území.

Územní systém ekologické stability krajiny je vzájemně propojený soubor přirozených i pozmeněných, avšak přírodě blízkých ekosystémů, které udržují přírodní rovnováhu.

III.4.2.1. Koeficient ekologické stability krajiny

Ekologická stabilita krajiny začíná být chápána z jedné strany jako limitující faktor vývoje společnosti, z druhé strany jako významný přírodní zdroj. Bez zabezpečení určité míry ekologické stability krajiny si nelze představit trvale udržitelné žití. Představuje schopnost krajiny samovolnými vnitřními mechanismy vyrovnávat rušivé vlivy vnějších faktorů bez trvalého narušení přírodních mechanismů.

Hodnota ekologické stability konkrétního území je vyjádřena **koeficientem ekologické stability (KES)**.

Územně analytické podklady ORP Kaplice – 3. úplná aktualizace (2014)

Koeficient ekologické stability je poměrové číslo a stanovuje poměr ploch stabilních a nestabilních krajinných prvků ve zkoumaném území.

$$\text{KES} = \frac{\text{plocha ekologicky stabilních ploch}}{\text{plocha ekologicky nestabilních ploch}}$$

Ekologicky stabilní plochy jsou lesy, louky, pastviny, zahrady, ovocné sady, vinice, rybníky, ostatní vodní plochy, doprovodná a rozptýlená zeleň, přírodní plochy.

Ekologicky nestabilní plochy jsou zastavěné plochy, orná půda.

III.4.2.2. Klasifikace území na základě hodnocení KES

Krajinný typ A – krajina zcela přeměněná člověkem

KES do 0,3: území nestabilní – nadprůměrně využívaná území s jasným porušením přírodních struktur.

KES 0,4 - 0,8: území málo stabilní – intenzivně využívaná kulturní krajina s výrazným uplatněním agroindustriálních prvků.

Krajinný typ B – krajina intermediální

KES 0,9 – 2,9: území mírně stabilní – běžná kulturní krajina, v níž jsou technické objekty v relativním souladu s charakterem relativně přírodních prvků.

Krajinný typ C – krajina relativně přírodní

KES 3,0 – 6,2: území stabilní, technické objekty jsou roztroušeny na malých plochách při převaze relativně přírodních prvků.

KES nad 6,2: území relativně přírodní

Koeficient ekologické stability v obcích, které patří do správního území ORP Kaplice: (Průměrná hodnota KES ve většině katastrálních území v ČR je přibližně **1,2**).

Benešov nad Černou	2,52
Besednice	1,80
Bujanov	2,63
Dolní Dvořiště	2,78
Horní Dvořiště	5,67
Kaplice	1,04
Malonty	2,27
Netřebice	0,89
Omlenice	1,38
Pohorská Ves	24,06
Rožmitál na Šumavě	5,76
Soběnov	2,92
Střítež	1,64
Velešín	0,91
Zvíkov	0,87

Na základě srovnání přírodního a aktuálního stavu ekosystémů v krajině vymezujeme kostru ekologické stability krajiny. Kostra ekologické stability krajiny sestává z ekologicky významných segmentů krajiny a tvoří zdroj genofondu pro územní systém ekologické stability.

Územně analytické podklady ORP Kaplice – 3. úplná aktualizace (2014)

Trvale udržitelný rozvoj společnosti vyžaduje, aby současným i budoucím generacím byla zachována možnost uspokojovat jejich základní životní potřeby a přitom nebyla snižována rozmanitost přírody a byly zachovány přirozené funkce ekosystémů.

V rámci ORP Kaplice se pohybuje koeficient ekologické stability na úrovni **3,89**, což je výrazně nad stanoveným limitem udržitelnosti $KES = 0,9$. V rámci 17 ORP Jihočeského kraje má ORP Kaplice koeficient ekologické stability druhý nejvyšší. Celkově lze z tohoto hlediska považovat rozvoj ORP Kaplice za **udržitelný**.

III.5. Zemědělský půdní fond a pozemky určené k plnění funkcí lesa

III.5.1. Zemědělský půdní fond

Zemědělský půdní fond je základním přírodním bohatstvím naší země, nenahraditelným výrobním prostředkem umožňujícím zemědělskou výrobu a je jednou z hlavních složek životního prostředí. Zemědělský půdní fond tvoří pozemky zemědělsky obhospodařované, to je orná půda, chmelnice, vinice, zahrady, ovocné sady, louky, pastviny (dále jen "zemědělská půda") a půda, která byla a má být nadále zemědělsky obhospodařována, ale dočasně obdělávána není (dále jen „půda dočasně neobdělávaná“). Do zemědělského půdního fondu náleží též rybníky s chovem ryb nebo vodní drůbeže a zemědělské půdy potřebné k zajišťování zemědělské výroby, jako polní cesty, pozemky se zařízením důležitým pro závlahy, závlahové vodní nádrže, odvodňovací příkopy, hráze sloužící k ochraně před zamokřením nebo zátopou, ochranné terasy proti erozi apod. Zemědělství se výrazně podílí na tvorbě, charakteru a údržbě krajiny ve správním území obce s rozšířenou působností Kaplice. Má vliv na zachování venkovského prostoru, obnovu vesnic a jejich ekonomický rozvoj. V současné době dochází k úbytku převážně kvalitní zemědělské půdy vlivem záborů zejména pro výstavbu průmyslových zón a rozšiřující se bytové zástavby rodinného typu. Významnějším vlivem na ekonomický růst a zaměstnanost má současný trend extenzivního způsobu hospodaření na zemědělské půdě. Na větší části správním území je orná půda využívána jako louka a pastvina, kde je chován skot masného plemene převážně ekologickým způsobem. Úbytek orné půdy, kde se pěstovali dříve základní plodiny – obiloviny, brambory, řepka, kukuřice na siláž, luskoviny apod. a změna systému hospodaření způsobuje menší možnost zaměstnanosti na venkově. Tento trend je patrný zejména v oblasti od města Kaplice směrem ke státní hranici s Rakouskem ve správním obvodu obcí Benešov nad Černou, Pohorská Ves, Malonty, Dolní Dvořiště, Horní Dvořiště, Bujanov a Rožmitál na Šumavě.

Správní obvod obce s rozšířenou působností tvoří 15 obcí a 63 katastrálních území.

Tab.č. 14: Uvádí výměry zemědělské půdy v jednotlivých obcích a za celé správní území ORP v ha a % v roce 2008

Název obce	druh pozemku - výměra v ha + % v roce 2008				
	orná půda	zahrada	ovocné sady	trvalé travní porosty	zemědělská půda celkem
Benešov nad Černou	1076,31 45,76 %	28,63 1,22 %	3,62 0,15 %	1243,69 52,87 %	2352,25 100 %
Besednice	456,06 67,74 %	25,78 3,83 %	0,43 0,06 %	190,98 28,37 %	673,25 100 %
Bujanov	565,17 63,59 %	11,74 3,83 %	0,51 0,06 %	311,41 35,04 %	888,83 100 %
Dolní Dvořiště	1621,11 36,17 %	8,33 0,19 %	- -	2852,38 63,64 %	4481,82 100 %
Horní Dvořiště	102,07 15,49 %	9,31 1,41 %	- -	547,41 83,10 %	658,79 100 %
Kaplice	1447,71 68,10 %	52,19 2,45 %	1,78 0,08 %	624,44 29,37 %	2126,12 100 %
Malonty	1375,71 52,14 %	21,41 0,81 %	4,21 0,16 %	1237,31 46,89 %	2638,64 100 %
Netřebice	581,19 78,82 %	17,31 2,35 %	2,61 0,35 %	136,27 18,48 %	737,38 100 %

Územně analytické podklady ORP Kaplice – 3. úplná aktualizace (2014)

Omlenice	466,95 50,83 %	10,96 1,19 %	8,59 0,93 %	432,09 47,05 %	918,59 100 %
Pohorská Ves	107,79 8,90 %	1,40 0,12 %	- -	1101,46 90,98 %	1210,65 100 %
Rožmitál na Šumavě	323,49 19,18 %	8,04 0,48 %	6,97 0,41 %	1347,85 79,93 %	1686,35 100 %
Soběnov	251,81 56,02 %	9,94 2,21 %	- -	187,79 41,77 %	449,54 100 %
Střítež	214,86 47,97 %	9,86 2,20 %	- -	223,18 49,83 %	447,90 100 %
Velešín	535,15 69,16 %	41,28 5,34 %	2,08 0,27 %	195,25 25,23 %	773,76 100 %
Zvíkov	156,81 74,31 %	3,76 1,78 %	- -	50,44 23,91 %	211,01 100 %
ORP Kaplice celkem	9282,19 45,83 %	259,94 1,28 %	30,79 0,15 %	10 681,96 52,74 %	20 254,88 100 %

Zdroj: Katastr nemovitostí

Tab.č. 15: Uvádí výměry zemědělské půdy v jednotlivých obcích a za celé správní území ORP v ha a % v roce 2012

Název obce	druh pozemku - výměra v ha v roce 2012				
	orná půda	zahrada	ovocné sady	trvalé travní porosty	zemědělská půda celkem
Benešov nad Černou	1 060,78	28,73	3,65	1 278,58	2 371,73
Besednice	462,91	26,47	0,42	186,48	676,28
Bujanov	280,21	13,55	0,50	560,06	854,32
Dolní Dvořiště	1 566,07	8,35	-	2 882,47	4 456,89
Horní Dvořiště	102,06	9,31	-	547,28	658,65
Kaplice	1 382,94	52,27	1,75	666,62	2 103,58
Malonty	1 370,92	21,40	4,21	1 233,91	2 630,45
Netřebice	595,83	17,08	2,61	116,32	731,85
Omlenice	413,25	12,36	8,44	454,81	888,86
Pohorská Ves	107,95	1,40	-	1098,45	1 207,80
Rožmitál na Šumavě	324,05	8,31	6,67	1 346,62	1 685,65
Soběnov	238,56	11,17	-	198,94	4488,67
Střítež	182,29	10,56	-	244,52	437,38
Velešín	520,54	41,20	1,76	209,35	772,85
Zvíkov	128,88	4,47	-	76,09	209,44
ORP Kaplice celkem	8 737,24	266,62	30,02	11 100,50	20 124,39

Zdroj: Katastr nemovitostí

Územně analytické podklady ORP Kaplice – 3. úplná aktualizace (2014)

Tab.č. 16: Uvádí výměry zemědělské půdy v jednotlivých obcích a za celé správní území ORP v ha a % v roce 2014

Název obce	druh pozemku - výměra v ha v roce 2014				
	orná půda	zahrada	ovocné sady	trvalé travní porosty	zemědělská půda celkem
Benešov nad Černou	1060,93	28,83	7,94	1275,93	2373,63
Besednice	462,66	26,46	0,42	186,50	676,04
Bujanov	176,98	15,06	0,54	658,68	851,26
Dolní Dvořiště	1565,22	8,35	-	2881,16	4 454,73
Horní Dvořiště	102,06	9,31	-	550,55	661,92
Kaplice	1375,91	52,49	1,75	676,55	2106,70
Malonty	1131,76	21,10	4,21	1463,02	2 620,09
Netřebice	595,83	17,07	2,61	115,90	731,41
Omlenice	413,21	12,35	8,44	454,03	888,03
Pohorská Ves	107,95	1,40	-	1094,74	1 204,09
Rožmitál na Šumavě	324,05	8,31	6,67	1347,54	1 686,57
Soběnov	238,54	11,15	-	198,93	448,62
Střítež	181,54	10,55	-	244,31	436,40
Velešín	519,52	41,27	1,76	209,31	771,86
Zvíkov	128,86	4,47	-	76,09	209,44
ORP Kaplice celkem	8385,02	268,17	34,34	11433,24	20120,77

Zdroj: Katastr nemovitostí

Po výrobní stránce je správní území zařazeno do výrobních typů:

- 1) výrobní typ bramborářský (B2) – správní území obce Velešín
- 2) výrobní typ bramborářský se subtypem ovesným – správní území obcí Kaplice – k.ú. (Kaplice, Soběnov), Benešov nad Černou – k.ú. (Benešov nad Černou, Ličov, Klení), Malonty – k.ú. (Bukovsko, Jaroměř), Besednice,
- 3) výrobní typ bramborářsko- ovesný – správní území obcí Netřebice, Horní Dvořiště, Rožmitál na Šumavě – k.ú.(Čeřín, Zahradka), Dolní Dvořiště – k.ú.(Rychnov nad Malší, Rybník u D. Dvořiště), Bujanov, Omlenice,
- 4) výrobní typ bramborářsko-ovesný se subtypem horského hospodářství na hlubší půdě správní území obcí Rožmitál na Šumavě – k.ú. (Rožmitál na Šumavě, Hněvanov), Dolní Dvořiště – k.ú. (Dolní Dvořiště, Tichá, Cetviny)
- 5) výrobní typ horské hospodářství – správní území obcí Benešov nad Černou – k.ú. (Hartůnkov), Malonty – k.ú.(Bělá, Malonty, Meziříčí), Pohorská Ves

V rostlinné výrobě na obdělávané orné půdě převažuje pěstování obilovin, olejnin (řepky, máku) a krmných plodin (jetel a kukuřice na siláž). V současné době jsou brambory v zájmovém území pěstované na minimální výměře. V živočišné výrobě je především chován skot bez tržní produkce a v menším množství prasata a drůbež. Chov prasat a skotu s mléčnou produkcí je umístěn v části správního území s vyšší půdní úrodností a intenzivnější rostlinnou výrobou.

III.5.1.1. Ochrana zemědělského půdního fondu

Jedním z urbanizačních procesů, který v současné době nejintenzivněji mění sociálně prostorové uspořádání společnosti a sídelní strukturu je suburbanizace. Nová výstavba vytváří tlak na přírodní prostředí, vede ke změnám ve využití krajiny, snižuje množství ploch k zemědělskému využití, ovlivňuje biodiverzitu a způsobuje změny v půdních, vodních a klimatických mikrosystémech.

Ochrana zemědělské půdy je definována ustanoveními zákona č. 334/1992 Sb., o ochraně zemědělského půdního fondu ve znění pozdějších předpisů (dále jen zákon) a dále ustanoveními zákona č. 183/2006 Sb., O územním plánování a stavebním řádu ve znění pozdějších předpisů.

Zábor půd pro stavební účely je většinou nevratným procesem, který podstatně omezuje nebo úplně odstraňuje plnění funkcí půdy. Hlavní zásadou ochrany zemědělského půdního fondu podle ustanovení § 4, zákona č. 334/1992 Sb. je, že pro nezemědělské účely je nutno používat především nezemědělskou půdu, zejména nezastavěné nedostatečně využitě pozemky v současně zastavěném území obce...Musí – li však v nezbytných případech dojít k odnětí zemědělského půdního fondu je třeba odnímat jen nejnútnejší plochu, toto odnětí zdůvodnit, přitom dodržovat zásadu co nejméně narušovat organizaci zemědělského půdního fondu (dále jen ZPF), hydrologické a odtokové poměry v území a síť zemědělských účelových komunikací. Při umístování směrových a liniových staveb co nejméně ztěžovat obhospodařování ZPF a po ukončení stavby nebo jiné nezemědělské činnosti neprodleně provést takovou terénní úpravu aby dotčená půda mohla být rekultivována a byla způsobilá k plnění funkcí v krajině.

Metodickým pokynem MŽP ze dne 12. 6. 1996 k odnímání půdy ze ZPF podle zákona č. 334/1992 Sb., o ochraně zemědělského půdního fondu, ve znění pozdějších předpisů je zemědělské půda podle kvality vyjádřené bonitovanými půdními ekologickými jednotkami (dále jen BPEJ) zařazena do pěti tříd ochrany.

BPEJ je vyjádřena *pětimístnou číselnou kombinací* kdy:

- první číslice vyjadřuje **klimatický region**
- další dvojčíslí vyjadřuje **hlavní půdní jednotku (HPJ)**
- další dvojčíslí vyjadřuje **kombinaci skeletovitosti, expozice, sklonitosti a hloubky půdy**

Do **I. třídy** ochrany zemědělské půdy jsou zařazeny bonitně nejcenější půdy v jednotlivých klimatických regionech, převážně v plochách rovinných nebo jen mírně sklonitých, které je možno odejmout ze zemědělského půdního fondu pouze výjimečně, a to převážně na záměry související s obnovou ekologické stability krajiny, případně pro liniové stavby zásadního významu.

Do **II. třídy** ochrany jsou situovány zemědělské půdy, které mají v rámci jednotlivých klimatických regionů nadprůměrnou produkční schopnost. Ve vztahu k ochraně zemědělského půdního fondu jde o půdy vysoce chráněné, jen podmíněčně odnímatelné a s ohledem na územní plánování také jen podmíněčně zastavitelné.

Do **III. třídy** ochrany jsou sloučeny půdy v jednotlivých klimatických regionech s průměrnou produkční schopností a středním stupněm ochrany.

Do **IV. třídy** ochrany jsou sdruženy půdy s převážně podprůměrnou produkční schopností v rámci příslušných klimatických regionů s jen omezenou ochranou, využitelné i pro výstavbu

Do **V. třídy** ochrany jsou zahrnuty zbývající bonitované půdně ekonomické jednotky, které představují zejména půdy s velmi nízkou produkční schopností včetně mělkých, velmi svažitých, hydromorfních, štěrkovitých až kamenitých a erozně nejvíce ohrožených. Většinou jde o zemědělské půdy pro zemědělské účely postradatelné.

V rámci ORP Kaplice je zařazeno do I. třídy ochrany zemědělského půdního fondu 6660,89 ha (tj. 33,16 %) zemědělské půdy. Do II. třídy ochrany je zařazeno 1794,84 ha (tj. 8,93 %).

Nejvyšší zastoupení půd s I. třídou ochrany ve výměře katastru obcí se nachází u obce Bujanov, Besednice, Malonty a Kaplice. Vysoký podíl II. třídy ochrany se nachází u obce Zvíkov, Pohorská Ves, Velešín a Soběnov. Z hlediska dalšího rozvoje správního území je problematická skutečnost, že zemědělské půdy s vysokou třídou ochrany se nachází v okolí obcí s obecním úřadem, kde existuje největší tlak na vyjmutí půdy ze zemědělského půdního fondu.

Tabulka č.17: Výměra zemědělské půdy podle tříd ochrany v %

Název obce	třídy ochrany					výměra celkem
	I. třída	II. třída	III. třída	IV. třída	V. třída	
Benešov nad Černou	34,80 %	4,38 %	13,09 %	8,61 %	39,12 %	100 %
Besednice	41,92 %	8,75 %	16,39 %	17,32 %	15,62 %	100 %
Bujanov	56,99 %	2,49 %	21,74 %	9,26 %	9,52 %	100 %
Dolní Dvořiště	30,18 %	7,37 %	23,88 %	9,91 %	28,66 %	100 %
Horní Dvořiště	26,03 %	-	41,39 %	4,88 %	27,70 %	100 %
Kaplice	39,01 %	6,48 %	22,39 %	9,31 %	22,81 %	100 %
Malonty	39,32 %	12,25 %	23,97 %	3,37 %	21,09 %	100 %
Netřebice	18,92 %	22,9 %	21,14 %	19,32 %	17,72 %	100 %
Omlenice	46,22 %	-	8,76 %	20,87 %	24,15 %	100 %
Pohorská Ves	25,81 %	21,99 %	11,47 %	1,33 %	39,40 %	100 %
Rožmitál na Šumavě	28,57 %	4,96 %	12,56 %	13,69 %	40,22 %	100 %
Soběnov	26,19 %	16,57 %	39,10 %	-	18,14 %	100 %
Střítež	29,52 %	-	10,50 %	27,57 %	32,41 %	100 %
Velešín	13,29 %	17,72 %	28,24 %	28,17 %	12,58 %	100 %
Zvíkov	9,98 %	38,31 %	21,95 %	13,63 %	16,13 %	100 %
ORP Kaplice celkem	33,16 %	8,93 %	20,35 %	10,47 %	27,09 %	100 %

Zdroj: Katastr nemovitostí

Předpokládané střety v území

Záměry uvedené ve zpracovaných a nově rozpracovaných územních plánech jednotlivých obcí ve správním území ORP Kaplice předpokládají, že se pro investiční záměry využije cca 9 až 10 % zemědělských půd s třídou ochrany I. a II.

III.5.2. Pozemky určené k plnění funkcí lesa

III.5.2.1. Úvod

Les (lesem se rozumí lesní porosty s jejich prostředím a pozemky určené k plnění funkcí lesa) je naším národním bohatstvím, tvořícím nenahraditelnou složku životního prostředí. Pro jeho zachování budoucím generacím, péči o les a jeho obnovu, pro plnění všech jeho funkcí a pro podporu trvale udržitelného hospodaření v něm, je potřebné dodržovat stanovené obecné zásady a předpoklady.

Definice pozemků určených k plnění funkcí lesa

Podle ust. § 3 odst. 1 zákona č. 289/1995 Sb., o lesích a o změně a doplnění některých zákonů (lesní zákon), ve znění pozdějších předpisů (dále jen lesní zákon), jsou pozemky určenými k plnění funkcí lesa (dále jen PUPFL) pozemky s lesními porosty a plochy, na nichž byly lesní porosty odstraněny za účelem obnovy, lesní průseky a nezpevněné lesní cesty, nejsou-li širší než 4 m, a pozemky, na nichž byly lesní porosty dočasně odstraněny na základě rozhodnutí orgánu státní správy lesů, zpevněné lesní cesty, drobné vodní plochy, ostatní plochy, pozemky nad horní hranicí dřevinné vegetace, s výjimkou pozemků zastavěných a jejich příjezdových komunikací, a lesní pastviny a políčka pro zvěř, pokud

Územně analytické podklady ORP Kaplice – 3. úplná aktualizace (2014)

nejsou součástí zemědělského půdního fondu a jestliže s lesem souvisejí nebo slouží lesnímu hospodářství.

Kategorizace lesů

Lesy se člení podle převažujících funkcí do tří kategorií, a to na lesy ochranné, lesy zvláštního určení a lesy hospodářské.

Do kategorie lesů ochranných se zařazují lesy na mimořádně nepříznivých stanovištích (sutě, kamenné moře, prudké svahy, strže, nestabilizované náplavy a písky, rašeliniště, odvaly a výsyvky apod.), vysokohorské lesy pod hranicí stromové vegetace chránící níže položené lesy a lesy na exponovaných hřebenech a lesy v klečovém lesním vegetačním stupni. U lesů ochranných dominují mimoprodukční funkce s vyloučením intenzivních zásahů. Zásahy jsou omezeny na „jemnou formu“ pěstebních zásahů. Produkce dřevní hmoty je podružná. O zařazení lesů do kategorie lesů ochranných rozhoduje orgán státní správy lesů (dále jen OSSL) na návrh vlastníka nebo z vlastního podnětu.

Lesy zvláštního určení jsou lesy, které nejsou lesy ochrannými a nacházejí se v pásmech hygienické ochrany vodních zdrojů I. stupně, v ochranných pásmech zdrojů přírodních léčivých a stolních minerálních vod a na území národních parků a národních přírodních rezervací. Do kategorie lesů zvláštního určení lze dále zařadit lesy, u kterých veřejný zájem na zlepšení a ochraně životního prostředí nebo jiný oprávněný zájem na plnění mimoprodukčních funkcí lesa je nadřazen funkcím produkčním. Jde o lesy v prvních zónách krajinných oblastí a lesy v přírodních rezervacích a přírodních památkách, lesy lázeňské, příměstské a další lesy se zvýšenou rekreační funkcí, lesy sloužící lesnickému výzkumu a lesnické výuce, lesy se zvýšenou funkcí půdoochrannou, vodochrannou, klimatickou nebo krajinnotvornou, lesy potřebné pro zachování biologické různorodosti, lesy v uznaných oborách a v samostatných bažantnicích a lesy v nichž jiný důležitý veřejný zájem vyžaduje odlišný způsob hospodaření. Lesy zvláštního určení jsou významné svou mimoprodukční funkcí, vyžadující upravený způsob hospodaření s ohledem na subkategorii, ale též celkově na životní prostředí; dochází zde ke zdůraznění vztahů lesa k celospolečenským zájmům a jejich obhospodařování musí být zaměřeno k uchování mimoprodukčních funkcí lesa, i když není vyloučena produkce dřevní hmoty. O zařazení lesů do kategorie lesů zvláštního určení rozhoduje OSSL na návrh vlastníka nebo z vlastního podnětu.

Lesy hospodářské jsou lesy, které nejsou zařazeny v kategorii lesů ochranných nebo lesů zvláštního určení. Mají funkci produkční a při hospodaření je dodržován princip trvale obnovitelného zdroje dřevní hmoty.

Podíl jednotlivých kategorií a subkategorií lesů v rámci území obce z rozšířenou působností Kaplice (dále jen ORP Kaplice) udává následující tabulka č. 18.

Tabulka č. 18: Podíl lesů v jednotlivých kategoriích a subkategoriích

Kód	Kategorie	Subkategorie	Plocha na území ORP Kaplice (ha)	
			rok 2010	rok 2012
10	lesy hospodářské	lesy, které nejsou zařazeny v kategorii lesů ochranných nebo lesů zvláštního určení	21 612,05	21 695,96
21a	lesy ochranné	lesy na mimořádně nepříznivých stanovištích	170,59	170,59
21b		vysokohorské lesy pod hranicí stromové vegetace chránící níže položené lesy a lesy na exponovaných hřebenech	0	0
21c		lesy v klečovém lesním vegetačním stupni	0	0

Územně analytické podklady ORP Kaplice – 3. úplná aktualizace (2014)

31a	lesy zvláštního určení	lesy v pásmu hygienické ochrany vodních zdrojů I.stupně	178,67	178,67
31b		lesy v ochranném pásmu zdrojů přírodních léčivých a stolních minerálních vod	0	0
31c		lesy na území národních parků a národních přírodních rezervací	102,96	102,96
32a		lesy v 1.zónách CHKO, lesy v přírodních rezervacích a přírodních památkách	133,58	133,58
32b		lázeňské lesy	0	0
32c		příměstské a další lesy se zvýšenou funkcí rekreační	0	0
32d		lesy sloužící lesnickému výzkumu a lesnické výuce	0	0
32e		lesy se zvýšenou funkcí půdoochrannou, vodochrannou, klimatickou nebo krajinoformující	119,24	119,24
32f		lesy pro zachování biologické rozmanitosti	1 063,40	1 063,40
32g		lesy v uznaných oborách a samostatných bažantnicích	67,80	67,80
32h		lesy v nichž jiný důležitý veřejný zájem vyžaduje odlišný způsob hospodaření	0	0

Zdroj: Katastr nemovitostí

Kód	Kategorie	Subkategorie	Porostní plocha (ha)	Zásoba dřeva (1 000 m³)
10	lesy hospodářské	lesy, které nejsou zařazeny v kategorii lesů ochranných nebo lesů zvláštního určení	20 471,56	5 501,86
21a	lesy ochranné	lesy na mimořádně nepříznivých stanovištích	340,33	126,54
21b		vysokohorské lesy pod hranicí stromové vegetace chránící níže položené lesy a lesy na exponovaných hřebenech	0	0
21c		lesy v klečovém lesním vegetačním stupni	0	0
31a	lesy zvláštního určení	lesy v pásmu hygienické ochrany vodních zdrojů I. stupně	256,64	56,90
31b		lesy v ochranném pásmu zdrojů přírodních léčivých a stolních minerálních vod	0	0
31c		lesy na území národních parků a národních přírodních rezervací	102,96	51,15
32a		lesy v 1. zónách CHKO, lesy v přírodních rezervacích a přírodních památkách	142,91	43,88
32b		lázeňské lesy	0	0
32c		příměstské a další lesy se zvýšenou funkcí rekreační	0	0
32d		lesy sloužící lesnickému výzkumu a lesnické výuce	0	0
32e		lesy se zvýšenou funkcí půdoochrannou, vodochrannou, klimatickou nebo krajinoformující	137,54	52,93
32f		lesy pro zachování biologické rozmanitosti	2 013,24	765,72
32g	lesy v uznaných oborách a samostatných bažantnicích	67,80	18,21	

Územně analytické podklady ORP Kaplice – 3. úplná aktualizace (2014)

32h	lesy v nichž jiný důležitý veřejný zájem vyžaduje odlišný způsob hospodaření	0	0
	celkem	23 532,98	6 617,19

Zdroj: ÚHÚL Brandýs nad Labem

Největší plochu lesů v rámci území ORP Kaplice zaujímají lesy zařazené do kategorie lesů hospodářských.

Z lesů ochranných zaujímá největší podíl subkategorie lesy na mimořádně nepříznivých stanovištích.

Z ostatních kategorií je nejvíce zastoupena kategorie lesů zvláštního určení, subkategorie lesy pro zachování biologické různorodosti, tvoří z celkové plochy lesů **8,55 %**. Významnou subkategorií lesů zvláštního určení jsou lesní porosty v genových základnách. Jedná se o lesní porosty, v nichž je potřeba vzhledem k potřebám společnosti zajistit odlišný způsob hospodaření než v lesích hospodářských. Další významnou subkategorií jsou lesy na území národních parků a národních přírodních rezervací, v tomto případě se jedná o národní přírodní rezervaci Žofínský prales.

Ochrana PUPFL

Základní povinnosti

Ochrana PUPFL je stanovena lesním zákonem. Veškeré PUPFL musí být účelně obhospodařovány. Jejich využití k jiným účelům je zakázáno. O výjimce z tohoto zákazu může rozhodnout OSSL na základě žádosti vlastníka lesního pozemku nebo ve veřejném zájmu. Při využití PUPFL k jiným účelům musí být zejména přednostně použity pozemky méně významné z hlediska plnění funkcí lesa a zajištěno, aby použití pozemků co nejméně narušovalo hospodaření v lese a plnění jeho funkcí. Je dbáno, aby nedocházelo k nevhodnému dělení lesa z hlediska jeho ochrany a k ohrožení sousedních lesních porostů. Nesmí být narušována síť lesních cest, meliorací a hrazení bystřin v lesích a jiná zařízení sloužící lesnímu hospodářství; v případě nezbytného omezení jejich funkcí musí být uvedena do původního stavu, a není-li to možné, zajištěno odpovídající náhradní řešení. Pozemní komunikace a průseky v lese musí být zřizována tak, aby jejich zřízením nedošlo ke zvýšenému ohrožení lesa, zejména větrem a vodní erozí. Právnícké a fyzické osoby provádějící stavební, těžební a průmyslovou činnost jsou povinny provádět práce tak, aby na pozemcích a lesních porostech docházelo k co nejmenším škodám; k odstranění případných škod činit bezprostředně potřebná opatření. Při své činnosti ukládat odklízované hmoty ve vytěžených prostorech, a není-li to možné nebo hospodářsky odůvodněné, ukládat je především na neplodných plochách nebo na nelesních pozemcích k tomu určených a používat vhodných technických prostředků, technologií a biologicky odbouratelných hydraulických kapalin a činit účinná opatření k zabránění úniku látek poškozujících les a přírodní prostředí. Dále průběžně vytvářet předpoklady pro následnou rekultivaci uvolněných ploch; po ukončení záboru pozemku pro jiné účely neprodleně provést rekultivaci dotčených pozemků tak, aby mohly být vráceny plnění funkcí lesa.

V lesním zákoně se místo termínu zábor pro stavby nebo jiné účely používá termínu odnětí pozemků plnění funkcí lesů, které může být trvalé nebo dočasné a omezení což je stav, kdy na dotčených pozemcích nemohou být plněny některé funkce lesa v obvyklém rozsahu.

V lesích ochranných a lesích zvláštního určení nesmí nové stavby narušit plnění funkcí, pro které byly tyto lesy vyhlášeny za LO a LZU (ust. §15 lesního zákona).

Zpracování návrhů dokumentací

Projektanti nebo pořizovatelé územně plánovací dokumentace, návrhů na stanovení dobývacích prostorů a zpracovatelé dokumentací staveb jsou povinni dbát zachování lesa. Jsou povinni navrhnout a zdůvodnit taková řešení, která jsou z hlediska zachování lesa, ochrany životního prostředí a ostatních celospolečenských zájmů nejvhodnější; přitom jsou povinni provést vyhodnocení předpokládaných důsledků navrhovaného řešení, navrhnout alternativní řešení, způsob následné rekultivace a uspořádání území po dokončení stavby.

Odnětí PUPFL a omezení jejich využívání

Odnětí pozemků plnění funkcí lesa (dále jen odnětí) je uvolnění těchto pozemků pro jiné využití. Omezení využívání pozemků pro plnění funkcí lesa (dále jen omezení) je stav, kdy na dotčených pozemcích nemohou být plněny některé funkce lesa v obvyklém rozsahu. Odnětí nebo omezení může být trvalé nebo dočasné. Trvalým se rozumí trvalá změna využití pozemků, dočasným se pozemek uvolňuje pro jiné účely na uведенou dobu. Odnětí nebo omezení pro nové stavby pro rekreaci na PUPFL musí být v souladu se schválenou územně plánovací dokumentací. V lesích ochranných a v lesích zvláštního určení nesmí nové stavby narušit plnění funkcí, pro které byly tyto lesy vyhlášeny za lesy ochranné nebo za lesy zvláštního určení. Bez odnětí lze na PUPFL umístit signály, stabilizační kameny a jiné značky pro geodetické účely, stožáry nadzemních vedení, vstupní šachty podzemního vedení, pokud v jednotlivých případech nejde o plochu větší než 30 m², dále přečerpávací stanice, vrtý a studny, stanice nadzemního nebo podzemního vedení, zařízení a stanice sloužící monitorování životního prostředí a větrní jámy, pokud v jednotlivých případech nejde o plochu větší než 55 m².

III.5.2.2. Zhodnocení přírodních poměrů

Orografické a hydrologické poměry

Geomorfologie oblasti

Základní přírodní charakteristiky včetně zhodnocení ekologických funkcí a střetů zájmů jsou obecně vyhodnoceny v rámci lesnické biogeografické rajonizace přírodních lesních oblastí (dále PLO) jako trvalých přírodních rámců nezávislých na správním rozdělení. PLO jsou oblasti s příbuznými přírodními podmínkami vývojově spolu souvisejícími, charakter každé oblasti je dán geomorfologií, makroklimatickými podmínkami, vegetačními poměry (zastoupení vřdčích dřevin) a specifickými vlastnostmi:

V rámci správního území ORP Kaplice se nachází následující PLO:

PLO 12 – Předhoří Šumavy a Novohradských hor

PLO 14 – Novohradské hory

- a) Krumlovská vrchovina tvoří západní část území ORP Kaplice s nejvýše vystupující náhorní plošinou Polušky (919 m.n.m.), Kraví horou (910 m.n.m.), dále Chudějovským vrchem (843 m.n.m.) a v jižní části Žibřidovským vrchem (870 m.n.m.) a Na rozhlednu (854 m.n.m.). Velmi členitá při západním okraji prudce spadá do kaňonu Vltavy, východní část s mírnými svahy ohraničuje tzv. Kaplický zlom.
- b) Kaplická brázda je třetihorním (neogením) plošinatým až mírně zvlňeným útvarem nejvýznamněji se projevujícím od Stříteže jižním směrem mezi Omlenicemi a Nažidly, Bujanovem, Hněvanovem a Trojany směrem ke státní hranici s Rakouskem. Celé území leží přibližně ve výškovém rozpětí 560 m.n.m. až 720 m.n.m. V této části území ORP Kaplice jsou lesy tvořeny menšími komplexy původních selských lesů, se silně změněnými druhovými skladbami a degradacemi půd. V terénních pokleslinách se místy projevuje nadbytek vody až k trvalému zamokření.
- c) Soběnovská vrchovina je předhůřím Novohradských hor a rozprostírá se severozápadně od Novohradských hor až ke Kaplickému zlomu. Západní hranici tvoří řeka Malše, která tvoří četné meandry, většinou je hluboce zaříznuta do terénu s příkrými kaňonovitými svahy. Nejvíce členité území je na severovýchodě a jihovýchodě Novohradské vrchoviny. Severovýchodní část území zaujímá masiv Slepíčních hor s nejvyššími vrcholky Kohout (865 m.n.m.), Vysoký kámen (860 m.n.m.) a nižší Besednickou horou (753 m.n.m.). Silně členité je území Hradištské hory (779 m.n.m.) s výškovým rozdílem 259 m proti hladině řeky Malše.
- d) Novohradské hory tvoří jihovýchodní část území ORP Kaplice. Horní tok Pohořského potoka v okolí obce Pohoří na Šumavě vytváří nevelkou Pohořskou kotlinu. Mezi nejvyšší vrcholy v této oblasti patří Kamenec (1072 m.n.m.), který je nejvyšším místem na území ORP Kaplice, a Myslivna (1040 m.n.m.).

Hydrografie oblasti

- a) Krumlovská vrchovina je přes svou poměrnou členitost chudá na prameniště a drobné vodoteče. V západní části území ORP Kaplice protéká Čejínský potok, který spolu s Rožmitálským potokem ústí do Vltavy pod Čejínem. V severní části území ORP Kaplice jsou nejvýznačnějšími potoky Malčický a Netřebický, které odtékají severním směrem. Hydrograficky patří Krumlovská vrchovina k povodí Malše a Vltavy.
- b) Kaplická brázda patří k povodí Malše a část Netřebicka patří k povodí Vltavy.
- c) Soběnovská vrchovina je odvodňována řekou Malší, jejímiž nejvýznamnějšími pravostrannými přítoky jsou říčka Černá, Tichá, Kamenice a Dobečovský potok. Z hydrologického hlediska se ve větší míře uplatňují atmosférické srážky, proto v suchém období tyto vodoteče trpí nedostatkem vody. Větší nadbytek vody obsahují terénní sníženiny severně od Malont.
- d) Novohradské hory jsou prameništěm Pohořského potoka, který je (délka 23 km) největším levostranným přítokem říčky Černé. Pohořský potok byl v minulosti jako jeden z nejmenších vodních toků u nás upraven pro voroplavbu. I dnes jsou místy ještě patrné pozůstatky této pozoruhodné stavby. Jihovýchodní částí Novohradských hor protéká řeka Lužnice. Její prameniště leží takřka na dohled za státní hranicí, severně od vrchu Eichelberg (1054 m.n.m.).

Geologické poměry

- a) Moldanubikum tvoří svorové ruly a svory budující horskou skupinu Polušky západně od Kaplice a kopce odtud k jihozápadu. Svorové pásmo se v šířce asi 10 km táhne z údolí řeky Vltavy od Rožmberka k severu přes Polušku do okolí Velešína a dále pokračuje severovýchodním směrem. Cordieritické a migmatické ruly budují území na východ od Zdíků směrem na Ličov, Dluhoště a Benešov nad Černou, dále jižním směrem na Malonty, Bělou a Pohorskou Ves.
- b) Magmatity tvoří dvojslídny granit středně až drobně zrnitý a dvojslídny granit až granodiorit, který je místy porfyrický (Eisgarnského typu). Ty budují území východně od Pořešína až ke Žďáru přes řeku Malši, a dále v úzkém pruhu východním směrem přes Mostky na Benešov nad Černou a konečně v pruhu od Bukovska přes Horní Příbraní do Cetvin. Biotický granodiorit Freistadského typu, který je i z části porfyrický, buduje území na ose Horní Dvořiště, Rybník, Rychnov nad Malší, Všeměřice a východním směrem na Tichou.
- c) Tercier tvoří neogenní sedimenty štěrkovito-jílovito-písčitých akumulací budující poměrně souvislý pruh od Stříteže, přes Kaplici-nádraží jižním směrem na Omlenici, Nažidla, Bujanov, Hněvanov a Trojany ke státní hranici.
- d) Kvarter tvoří čtvrtohorní sedimenty pleistocénního stáří a holocénní sedimenty, které jsou především zastoupeny svahovými hlínami na plochých bázích svahů a aluviálními naplaveninami podél potoků a řek.

Pedologické poměry

Půdy na extrémních stanovištích

- a) Syrozem (litozem s hloubkou půdy do 10 cm, regozem s hloubkou nad 10 cm) je iniciální půda s vysokým obsahem skeletu, se slabě vyvinutým humusovým horizontem. Vyskytuje se ojediněle na chudých kamenitých a balvanitých sutích při řece Lužnici. Úrodnost půdy je velmi nízká.
- b) Ranker je půda s vysokým obsahem skeletu (více jak 50 %), s dobře vyvinutým humusovým horizontem. Humusem bohatá jemnozem z části vyplňuje prostory mezi kameny a balvany. Vyskytuje se na obdobných stanovištích jako syrozem, ale je to půda většinou příznivě vlhká s vyšším stupněm úrodnosti.

Půdy na exponovaných stanovištích

Půdy na exponovaných stanovištích patří často k subtypům na přechodu mezi rankerem a kambizemí nebo kryptopodzolem. Je to především ranker kambický (ranker hnědozemí), kambizem rankerová (nevyvinutá hnědá půda) a kryptopodzol rankerový (nevyvinutá rezivá půda). Časté jsou i skeletové formy kambizemě a kryptopodzolu. Rendziny a kambizemě rendzinové jsou vázány na oblasti s výskytem krystalického vápence.

Půdy na kyselých stanovištích

Půdy na kyselých stanovištích jsou normální půdy na horninách, které jsou poněkud slaběji zásobeny živinami. Představují oligotrofní varianty půdních typů. Jsou středně úrodné. Kambizem oligotrofní (hnědá lesní půda) je nejběžnější na kyselých půdotvorných substrátech, kambizem mezotrofní na neutrálních půdotvorných substrátech. Na silně kyselých substrátech vznikají kambizemě dystrické. Ty se mohou vytvořit i degradací z kambizemí oligotrofních. Mohou přecházet do podzolů.

Půdy na živných stanovištích

Půdy na živných stanovištích jsou normální půdy na horninách, které jsou relativně dobře zásobeny živinami. Jsou značně úrodné.

Půdy na stanovištích ovlivněných vodou stékající po svazích

Půdy na stanovištích ovlivněných vodou, stékající po svazích, jsou časté především v širokých svahových úžlabinách s prameny a potůčky. Co do vlhkosti tvoří pestrou mozaiku od půd slabě ovlivněných stékající vodou až po půdy zamokřené. Půda je dobře zásobená živinami i vodou a je značně úrodná.

Půdy střídavě vlhké

Půdy střídavě vlhké jsou časté na plochých bázích svahů a plošinách, většinou na svahových hlínách se zhoršenou propustností pro vodu. Srážková voda v období dešťů a jarního tání sněhu způsobuje přechodné zamokření porostní půdy. V období sucha mohou v níže položených částech území ORP Kaplice mírně vysychat a tvrdnout.

- a) Pseudoglej je typickým reprezentantem těchto půd. Úrodnost půdy je nepříznivým vlhkosním režimem snížena, půda bývá uléhavá. Časté jsou i přechodné subtypy mezi pseudoglejem a kambizemí. Je to zejména kambický pseudoglej (hnědý pseudoglej).
- b) Luvizem se vytvořila převážně na kyselých sprašových hlínách na níže položených rovinatých terénech.

Půdy lužní

Půdy lužní jsou vázány na údolní nivy větších potoků a řek, které tvoří v době záplav aluviální akumulaci materiálu. Fluvizem (naplavená půda) je bohatá na humus a živiny. Časté jsou půdy s trvale zvýšenou hladinou podzemní vody, které tvoří přechod ke glejům. Je to fluvizem glejová (naplavené půdy glejové). Úrodnost půdy je zamokřením výrazně snížena.

Půdy na podmáčených stanovištích

Půdy na podmáčených stanovištích jsou trvale zamokřeny spodní vodou. Glej je bohatý humusem i živinami. Na rozdíl od naplavené půdy s proudící okysličenou vodou je podzemní voda u gleje jen mírně pohyblivá. Vyskytuje se v plochých terénních depresích, plochých úžlabinách a na bázích svahů. Glej bývá často na povrchu zrašeliněný a tím vzniká glej rašelinový. Někdy je povrch půdy zbahněný, potom se jedná o glej zbahněný. Časté jsou přechody ke kambizemím. Ty patří gleji kambickému (hnědý glej). Vyskytují se i přechody k podzolům, podzolové gleje.

Půdy na rašelinách

Organozem (rašelinná půda) se vyskytuje jak ve formě organozemě fabrické (rašelinné půdy vrchovištní) na bochníkovitě vyklenutých dosud živých vrchovištích, tak ve formě organozemě mezické (rašelinné půdy přechodné) s rašelinou zpravidla už dobře rozloženou a značně úrodnou. Mělké rašeliny patří k subtypu organozemě glejové (rašelinné půdy glejové).

Klimatické poměry

Klimatické oblasti a jednotky

Území ORP Kaplice spadá pod dvě jednotky mírně teplé klimatické oblasti (MT3 a MT4) a jednu jednotku chladné klimatické oblasti (CH 7).

Územně analytické podklady ORP Kaplice – 3. úplná aktualizace (2014)

MT – mírně teplá klimatická oblast, 120 až 160 dnů s teplotou alespoň 10°C (HVO), 20 až 50 letních dnů (LetD), 110 až 160 mrazových dnů (MD), 30 až 50 ledových dnů (LD), průměrná denní teplota v měsících lednu, dubnu, červenci a říjnu mezi -4°C až 18°C (t I-X), 100 až 130 dnů se srážkami alespoň 1 mm (s>1 mm), 350 mm až 500 mm srážek ve vegetačním období (s VO), 200 mm až 300 mm srážek v zimním období (s VZ), 50 až 100 dnů se sněhovou pokrývkou (sp), 40 až 60 jasných dnů (o<0,2) a 120 až 160 zatažených dnů (o>0,8).

Jednotka MT3 mírně teplá a mírně vlhká zaujímá převážnou část území ORP Kaplice. Průměrné roční teploty se pohybují okolo 6,5°C, průměrné roční srážky okolo 700 mm.

Jednotka MT4 mírně teplá, mírně vlhká a s mírnou zimou zaujímá nepatrnou severní část Soběnovské vrchoviny. Průměrné roční teploty se pohybují okolo 7°C, průměrné roční srážky do 650 mm.

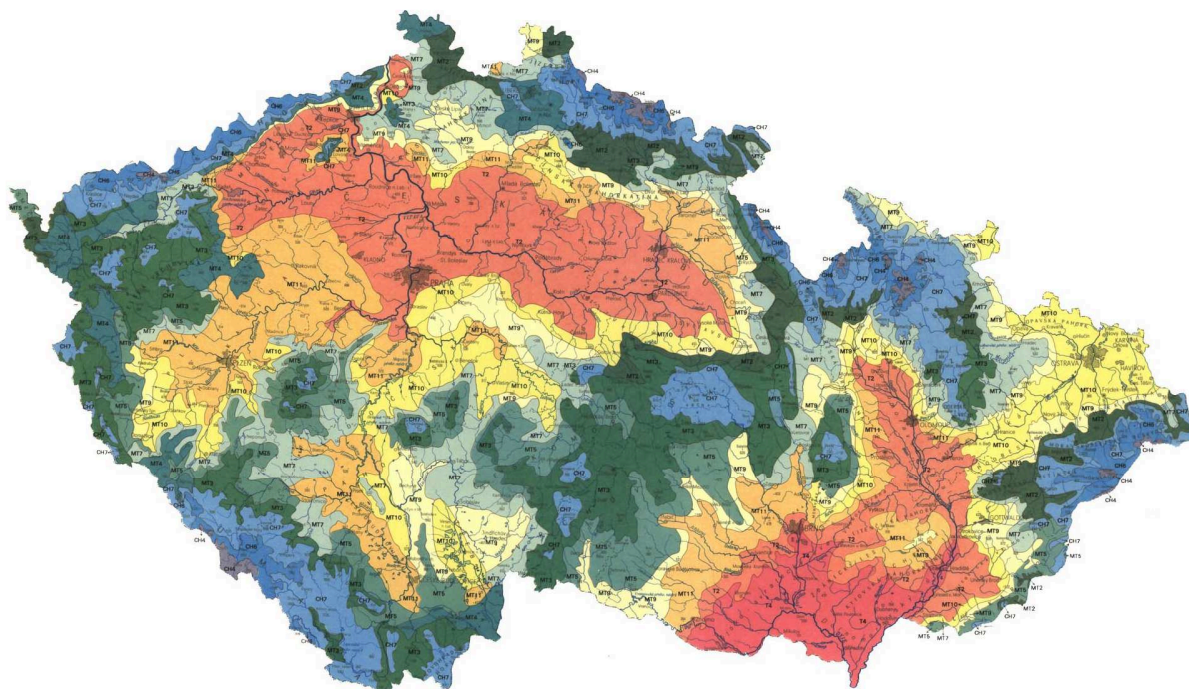
CH – chladná klimatická oblast, HVO-80 až 140 dnů, LetD-0 až 30 dnů, MD-140 až 180 dnů, LD-50 až 70 dnů, t I-X-mezi -7°C až 18°C, s>1 mm mezi 90 až 160 mm, s VO-mezi 350 mm až 700 mm, s VZ-mezi 200 mm až 500 mm, sp-mezi 100 mm až 140 mm, o<0,2-30 až 50 dnů a o>0,8 130 až 160 dnů.

Jednotka CH7 je horská, mírně chladná a zaujímá nejvyšší polohy Krumlovské vrchoviny, Soběnovské vrchoviny a Novohradských hor. Průměrné roční teploty se pohybují pod 6°C, v oblasti Pohoří na Šumavě okolo 5°C. Průměrné roční srážky jsou vyšší než 700 mm, v Novohradských horách nad 800 mm.

Tab č. 19: Charakteristiky klimatických oblastí ČR dle Quitta (Quitt, 1971).

	Teplá		Mírně teplá								Chladná		
	T2 oranžová	T4 červená	MT2 khaki	MT3 tmavě zelená	MT4 olivová	MT5 zelená	MT7 světle zelená	MT9 světle žlutá	MT10 žlutá	MT11 okrová	CH4 šedá	CH6 modrá	CH7 světle modrá
LetD	50-60	60-70	20-30	20-30	20-30	30-40	30-40	40-50	40-50	40-50	0-20	10-30	10-30
HVO	160-170	170-180	140-160	120-140	140-160	140-160	140-160	140-160	140-160	140-160	80-120	120-140	120-140
MD	100-110	100-110	110-130	130-160	110-130	130-140	110-130	110-130	110-130	110-130	160-180	140-160	140-160
LD	30-40	30-40	40-50	40-50	40-50	40-50	40-50	30-40	30-40	30-40	60-70	60-70	50-60
t I	-2 - -3	-2 - -3	-3 - -4	-3 - -4	-2 - -3	-4 - -5	-2 - -3	-3 - -4	-2 - -3	-2 - -3	-6 - -7	-4 - -5	-3 - -4
t VII	18-19	19-20	16-17	16-17	16-17	16-17	16-17	17-18	17-18	17-18	12-14	14-15	15-16
t IV	8-9	9-10	6-7	6-7	6-7	6-7	6-7	6-7	7-8	7-8	2-4	2-4	4-6
t X	7-9	9-10	6-7	6-7	6-7	6-7	7-8	7-8	7-8	7-8	4-5	5-6	6-7
s ≥1mm	90-100	80-90	120-130	110-120	110-120	100-120	100-120	100-120	100-120	90-100	120-140	140-160	120-130
s VO	350-400	300-350	450-500	350-450	350-450	350-450	400-450	400-450	400-450	350-400	600-700	600-700	500-600
s VZ	200-300	200-300	250-300	250-300	250-300	250-300	250-300	250-300	200-250	200-250	400-500	400-500	350-400
sp	40-50	40-50	80-100	60-100	60-80	60-100	60-80	60-80	50-60	50-60	140-160	120-140	100-120
o > 0,8	120-140	110-120	150-160	120-150	150-160	120-150	120-150	120-150	120-150	120-150	130-150	150-160	150-160
o < 0,2	40-50	50-60	40-50	40-50	40-50	50-60	40-50	40-50	40-50	40-50	30-40	40-50	40-50

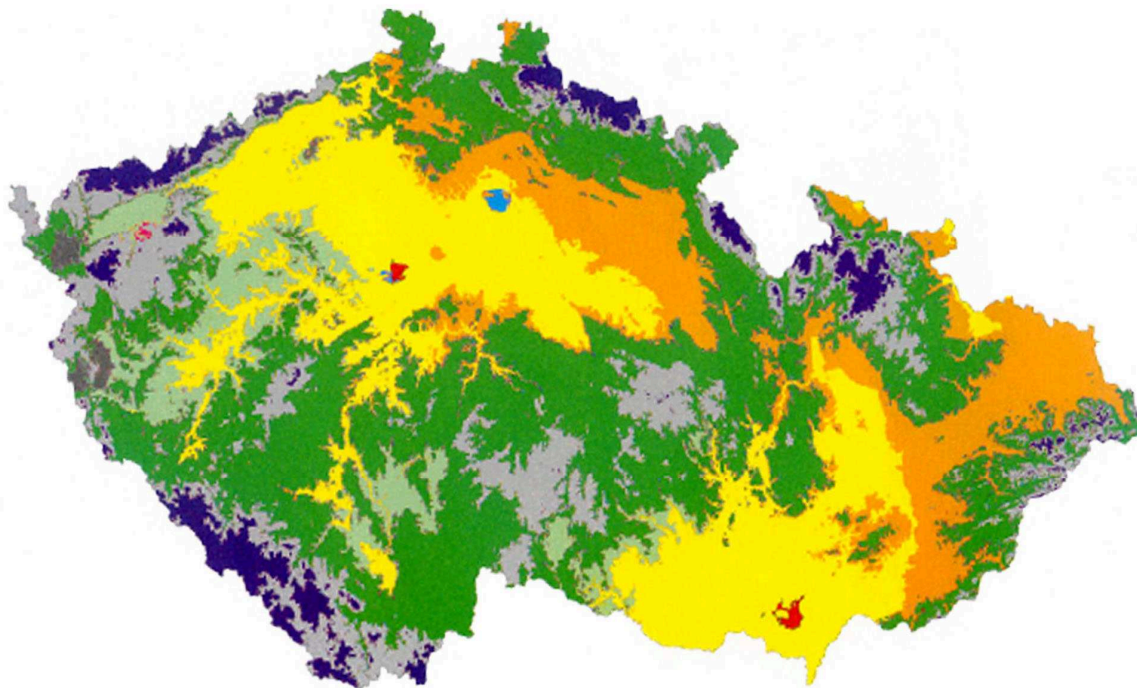
Mapa č. 4

Tab. č. 20: Třídy klimatické regionalizace ČR dle Moravce & Votýpky (Moravec - Votýpka, 1998)

třída	průměrný počet dní s teplotou vzduchu 10°C a vyšší	průměrný roční úhrn srážek vyšší než 580 mm	průměrný roční úhrn srážek do 580 mm		příklad lokality	barva
			s obdobím beze srážek více jak 22 dní	s obdobím beze srážek do 22 dní		
I	178 a více		10 282 ha		J.Morava, Praha	červená
II	160 - 177	1 141 895 ha			V.Čechy, SV.Morava	oranžová
III			1 800 032 ha		Polabí, J.Morava	žlutá
IV				7 785 ha	V.Čechy	modrá
V			2 932 874 ha		J.Čechy, SV.Čechy, Vysočina	tmavá zelená
VI	142 - 159	997 687 ha	574 898 ha		Z.Čechy, J.Čechy	světlá zelená
VII				41 356 ha	Z.Čechy	tmavá šedá
VIII					Z.Čechy, Vysočina	světlá šedá
IX	124 - 141		3 433 ha		Z.Čechy	tmavá růžová
X	do 123	387 621 ha			horské polohy	fialová

Mapa č. 5

Teplota vzduchu

Na území jednotek MT3 a MT4 se pohybují průměrné roční teploty vzduchu mezi hodnotami od 6,1°C do 7,5°C (Rychnov nad Malší 6,1°C, Soběnov 6,5°C, Bujanov 6,8°C, Kaplice 7,0°C, Velešín 7,5°C). Na území jednotky CH7 se pohybují průměrné roční teploty vzduchu mezi hodnotami od 5,0°C do 6,0°C (Pohoří na Šumavě 5,0°C, Pohorská Ves 5,5°C, Malonty 5,9°C).

Počátek mrazů v průměru nastává okolo 26. listopadu a končí okolo 3. března. Souvislá mrazová perioda trvá v průměru 98 dní. Ostatní dny v roce zůstávají teploty vzduchu nad bodem mrazu. Průměrné datum posledního mrazového dne je 11. května. Vegetační doba začíná v průměru od 11. dubna, pouze za Velešínem a v nejnižších polohách podél Malše již od 1. dubna, a končí 26. října, na vrcholech Polušky, Soběnovské vrchoviny a Novohradských hor 21. října.

Vliv oceánského klimatu se projevuje zpožděným nástupem letních teplot. Tepelné inverze jsou omezeny na hlubší úžlabiny podél potoků a terénní sníženiny se špatným odtokem vzduchu.

Vodní srážky

Nejméně vodních srážek spadne v severní části území ORP Kaplice v oblasti Velešínska, okolo 650 mm. Největší úhrn vodních srážek má jihovýchodní část území ORP Kaplice, v oblasti Pohoří na Šumavě, kde je současně největší nadmořská výška.

Příznivý vliv oceánského klimatu se na území ORP Kaplice projevuje hlavně ve vysokých hodnotách vodních srážek během letního období roku. Na srážky je nejbohatším měsícem červenec, nejméně srážek mají leden a únor. Vegetační měsíce mají okolo 70 % ročního průměru vodních srážek. Počet dní se srážkami 1 mm a větší je průměrně v roce např. v Soběnově 89 dní a v Bělé 111 dní. Počet dnů se sněhovými srážkami je průměrně v roce v Soběnově 38 dnů a v Bělé 47 dnů.

III.5.2.3. Zvláště chráněná území na PUPFL

Území ORP Kaplice je typické větším podílem ploch s vyšším stupněm ekologické stability ve srovnání s jinými oblastmi České republiky. Plošně nejrozsáhlejší ekosystémy lesů, které mají vysokou ekologickou stabilitu, jsou Novohradské hory, Soběnovská vrchovina a Poluška. Jedná se o rozsáhlé převážně lesnaté oblasti s významným podílem lesů přirozených a přírodě blízkých. Není zde žádný průmysl ani jiné významné zdroje znečištění.

Národní přírodní rezervace

Národní přírodní rezervace Žofínský prales

Chráněné území Žofínský prales je zařazené do nejvyšší kategorie ochrany-národní přírodní rezervace. Leží ve střední části Novohradských hor v k.ú. Pivonice u Pohorské Vsi, obec Pohorská Ves.

Žofínský prales spolu s nedaleko ležícím pralesem Hojná Voda (nachází se na území ORP Trhové Sviny) jsou nejstaršími rezervacemi střední Evropy. Ochrana obou pralesů byla prohlášena majitelem panství Nové Hrady, hrabětem Jiřím Františkem Augustem Buquoyem, jeho nařízením ze dne 28.8.1838. Původní ochrana Žofínského pralesa se vztahovala jen na severní část dnešní rezervace o výměře zhruba 40 ha. Výměra chráněného území se však měnila podle toho, jak byly k němu zahrnovány obvodové přirozené a později i kulturní přilehlé lesní porosty, takže dnes je výměra celé rezervace 102 ha. Chráněné území leží na mírných severních svazích Stříbrného vrchu v nadmořské výšce 735-25 m. Povrch rezervace je členěn roklinami několika drobných potůčků, které sbírají vodu v četných plošných prameništích. Geologickým podložím na ploše celé rezervace je granodiorit weinsberského typu, součást tělesa centrálního moldanubského plutonu.

Prales je vynikající ukázkou horských květnatých bučin a jedlobučin hercynské oblasti. Na větší části plochy je doložen nepřetržitý přirozený vývoj pralesa od přelomu 18. a 19. století až do dnešní doby bez lesnických zásahů. Ve stromovém patru převažuje buk (81 %), přimíšen je smrk (14 %) a jedle (4 %), vzácně je vtroušen javor klen a jilm drsný. Nejstaršími dřevinami jsou mohutné dožívající jedle a smrky, 300-400 let staré a 40-50 m vysoké, které většinou značně přečnivají nad úroveň převládajícího bukového porostu. Na většině plochy pralesa je dnes zajištěna nová nástupní generace převážně bukového zmlazení ve věku 10-40 let. V bylinném podrostu se vyskytuje většina charakteristických druhů květnatých bučin, zejména kyčelnice devítilistá, kyčelnice cibulkonosná, bažanka vytrvalá, bukovinec kapradovitý, žindava evropská, kostival hlíznatý aj. regionálně charakteristickým druhem podrostu je řeřišnice trojlístá, jeden z druhů alpského původu v květeně jižních Čech. Vlhčí stanoviště podél potoků a v okolí pramenišť jsou porostlé podmáčenými smrčínami, v nichž roste např. dřípátka horská, bika lesní a třtina chloupkatá. Na jednom větším ložisku svahové prameništní rašeliny uprostřed pralesa je vytvořen porost zakrslé rašelinné smrčiny, což je v komplexu svahového smíšeného lesa značně pozoruhodné. Četná svahová prameniště krytá rašelinným anmoorem porůstají mokřadní bylinnou vegetací s výskytem krabilice chlupaté, mokřýše střídavolistého, rozrazilu horského a ostřice řídkoklasé; fytogeograficky významný je výskyt lipnice oddálené. Žofínský prales je rovněž významným biotopem pro ptačí faunu vázanou na přirozené smíšené horské lesy. Ptačí společenstvo je velmi charakteristické a jeho složení zcela odpovídá avifauně jiných pralesních a přirozených smíšených porostů (Boubínský prales, Zátoňská hora, Stožec aj.). V letech 1989 - 90 zde bylo zjištěno celkem 44 druhů ptáků, z toho 35 - 40 pravidelně hnízdících. K nejvýznamnějším patří čáp černý, datlík tříprstý, holub doupaňák, lejsek malý, kulíšek nejmenší a datel černý. V roce 1997 byl proveden rovněž podrobný výzkum epigeických brouků (žijících na povrchu a ve svrchních vrstvách půdy, tlejícím spadaném dřevu a na přizemní vegetaci a plodnicích pozemních hub). Celkem bylo zjištěno 163 druhů brouků, z nichž značná část indikuje svou přítomností reliktnost a relativní nedotčenost přírodního prostředí pralesa. Z nejvýznamnějších druhů je to např. sřevlík *Pterostichus pumilio*, tesařík *Saphanus piceus*, drabčící *Proteinus ovalis* a *Atracus pilicornis*, roháček *Ceruchus chrysomelinus*, aj. Žofínský prales je od roku 1991 oplocen proti nežádoucímu vlivu jelení zvěře. Toto oplocení bylo značně poškozeno padajícími stromy při orkánu Kiril v únoru roku 2007. Z důvodu zajištění nerušeného vývoje pralesního ekosystému je prales nepřístupný pro veřejnost. Výjimečně je povolován vstup pouze pro odborné pracovníky provádějící vědecký výzkum a pro návštěvy odborníků v lesnických a přírodovědných oborech.

Přírodní rezervace

Přírodní rezervace Vysoký kámen

Plocha přírodní rezervace Vysoký kámen je 3,21 ha, plocha ochranného pásma je 22,92 ha. Rezervace se rozprostírá v nadmořské výšce 810-865 m. Byla vyhlášena v roce 1995. Chráněné území je tvořeno smíšeným lesem na suťovém východním svahu vrchu Vysoký kámen (865 m), 1,2 km jihozápadně od obce Klení. Důvodem ochrany jsou přirozené porosty květnatých bučin s charakteristickým druhovým složením na suťovém svahu, reprezentativní ukázky periglaciální modelace terénu, hnízdiště výra velkého. Horninové podloží tvoří středně zrnitá porfyrická biotitická žula weinsberského typu (moldanubický pluton). Ve vrcholové části se nacházejí četné skalní útvary (mrazové sruby, izolované

Územně analytické podklady ORP Kaplice – 3. úplná aktualizace (2014)

skály – tory, skalní hradby, soliflukcí rozvlečená kamenná suť) dokládající periglaciální modelaci terénu. V rezervaci je zachován přirozený porost kapradinového typu fytoecologicky nevyhraněných květnatých bučin ve věku 120–140 let, které potenciálně odpovídají bučinám s kyčelnicí devítilistou, místy se blíží kostřavovým bučinám. Ve stromovém patru převládá celkově buk lesní, hojně je přimíšen smrk ztepilý a vtroušena je jedle bělokorá. V keřovém podrostu se sporadicky objevuje bukové zmlazení a bez červený. V bylinném patru převažují druhy typické pro submontánní a montánní suťové lesy, zejména bažanka vytrvalá, pižmovka mošusová, kaprad' rozložená, z druhů charakteristických pro bučiny a jiné typy mezofilních lesů se dále vyskytují bukovník kaprad'ovitý, pšeníčko rozkladité, vraní oko čtyřlísté, samorostlík klasnatý, ptačinec hajní, věsenka nachová, svízel vonný. Na zastíněných stěnách vrcholových skalních útvarů je vyvinuto společenstvo svazu Hypno-Polypodium vulgaris s hojným osladičem obecným. V širokém ochranném pásmu se nacházejí polopřirozené až kulturní porosty s celkovou převahou smrku, příměsí buku, borovice lesní a modřínu opadavého a vtroušenou jedlí a břízou bělokorou na stanovištích původních květnatých bučin. Vzhledem k vysokému zápoji stromového patra je bylinný podrost aktuálně velmi ochuzený, ale lokálně v něm lze většinu druhů charakteristických pro bučiny nalézt. Žije zde horský druh plže – závonatka křížatá. Z území PR je uváděno přes 160 druhů motýlů. Významným bioindikátorem je například hřbetozubec tmavouhlý, charakteristický pro bučiny, podobnou bionomii má píďalka Fagivorina arenaria. Píďalka černobílá je vázaná na horské jedliny. Z mūr jsou zde nejzajímavější Cerastis leucographa (lokální druh vřesovišť a lesních okrajů) a Brachionycha nubeculosa (druh vlhkých lesních údolů). Rezervace je tradičním hnízdištěm výra velkého.

Přírodní rezervace Ševcova hora

Plocha přírodní rezervace Ševcova hora je 8,33 ha. Rezervace se rozprostírá v nadmořské výšce 675-776 m. Byla vyhlášena v roce 1995. Chráněné území je tvořeno smíšeným lesem na strmém jihozápadním svahu Ševcovské hory, 0,8 km severovýchodně od osady Pusté Skaliny, 2 km východně od obce Soběnov. Důvodem ochrany je reprezentativní zbytek staré acidofilní bučiny na balvanité suti s druhově chudým podrostem. Horninovým podkladem je středně zrnitá porfyrická biotitická žula weinsberského typu (moldanubický pluton), která na jihozápadním strmém svahu Ševcovské hory (780 m) vytváří soliflukčně rozvlečenou hrubě balvanitou suť. Hlavní součástí rezervace je starý listnatý porost na balvanité suti (0,90 ha, věk 190 – 210 let), který má charakter acidofilní bikové bučiny, jejíž stromové patro tvoří jen buk lesní a v keřovém podrostu se nachází pouze bukové zmlazení. Ve velmi sporadicky vyvinutém bylinném patru převažují acidofilní druhy bika bělavá a metlička křivoloká, roztroušeně se vyskytují šťavel kyselý, lipnice hajní, borůvka černá, jestřábník zední a kapradiny bukovník kaprad'ovitý a kaprad' rozložená. Z druhů charakteristických pro bohatší typy bučin se vzácně objevují věsenka nachová, svízel vonný, pitulník horský. Přilehlé mladší smíšené porosty, v jejichž stromovém patru aktuálně převažuje smrk ztepilý a přimíšeny jsou buk lesní, borovice lesní, bříza bělokorá a modřín opadavý, patří fytoecologicky rovněž k acidofilním bučinám a jejich bylinné patro je díky většímu korunovému zápoji ještě chudší. Význačnějšími živočišnými druhy jsou drabčák Micropeplus mariettii, hlodník Corticarina similata a nosatec Barypeithes pellucidus. Ve stromových houbách se vyvíjí nápadná bedlobytka Cerotelion striatum.

Přírodní rezervace Rapotická březina

Plocha přírodní rezervace Rapotická březina je 14,72 ha. Rezervace se rozprostírá v nadmořské výšce 720-760 m. Byla vyhlášena v roce 2002. Chráněné území je komplexem prameništní vegetace (fenomény bříza a olše). Mokřadní a rašelinné lesní i nelesní společenstva tvoří význačný ekologický stabilizující prvek krajiny a centrum biotické diverzity. Chráněné území zaujímá sběrnou pramennou oblast bezejmenného levostranného přítoku Pohořského potoka. Podél hlavního pramenného potůčku se nachází úzký pruh přípotoční podhorské olšiny. Většinu území zaujímají přirozené porosty rašelinných březin břízy pýřité. Menší rozvolněné porosty tvoří rašelinné vrby. V malých fragmentech v západní části území se nacházejí cenná rašelinná luční společenstva.

Přírodní památky

Přírodní památka Pohořské rašeliniště

Plocha přírodní památky Pohořské rašeliniště je 39,02ha. Památka se rozprostírá v nadmořské výšce 893-912 m. Byla vyhlášena v roce 1973. Chráněné území je tvořeno rašeliništěm, podmáčenými smrčínami a loukami 1 - 1,7 km severozápadně od bývalé obce Pohoří na Šumavě, 7 km jihovýchodně od obce Pohorská Ves. Důvodem ochrany je komplex přirozených porostů

Územně analytické podklady ORP Kaplice – 3. úplná aktualizace (2014)

podmáčených a rašelinných smrčín, vrchovištního rašeliniště a rašelinných luk s charakteristickou rašeliništní vegetací a květenou a specifickou faunou bezobratlých živočichů. Luční plochy v chráněném území byly v minulosti extenzivně využívané jako jednosečné louky a pastviny a byly lokálně odvodněné soustavou mělkých příkopů (ty jsou v současné době již přerostlé a mimo provoz, ale jejich stěny poskytují dobrou příležitost k nahlédnutí do struktury rašelinného profilu). Dlouhodobé nevyužívání ve zdejších extrémních podmínkách zatím podstatně neovlivnilo složení lučních porostů. Chráněné území leží v přirozené terénní depresi protékané levostrannými přítoky Pohořského potoka. Horninovým podložím je středně zrnitá porfyrická biotitická žula weinsberského typu (moldanubický pluton). Na většině plochy území je podloží překryto ložiskem rašeliny o mocnosti až 2,7 m. Ve vegetačním krytu převažuje komplex podmáčených rohozcových smrčín a zakrslých rašelinných smrčín, tvořící mozaiku s kulturními smrkovými porosty na nepodmáčených stanovištích. Stromové patro přirozených smrčín tvoří výhradně smrk ztepilý, v rašelinných smrčínách na hlubší rašelině tvoří porosty zakrnělého vzrůstu o nízkém zápoji (30 - 60 %). V nezapojeném bylinném patru dominuje třtina chloupkatá a roztroušeně se objevují kaprad' rozložená, borůvka černá, sedmikvítek evropský, dřípatka horská, starček hercynský, v rašelinných smrčínách ještě ostřice zobánkatá a suchopýr pochvatý. V mechovém patru rašelinných smrčín dominují rašeliníky, zejména rašeliník křivolistý a r. ostrolistý, r. statný, v podmáčených smrčínách rašeliník Girgensohnův, ploník obecný a rohozec trojlaločný. Ve východní části území se nachází menší vrchovištní rašeliniště s mozaikou rašeliništních klečových porostů a suchopýrorašeliníkových a ostřicovorašeliníkových společenstev. Keřové patro je tvořeno hybridogenní rašelinnou klečí. V bylinném patru se vyskytují kyhanka sivolistá, ostřice chudokvětá, suchopýr pochvatý, černýš luční, klikva bahenní, vlochyň bahenní. Mechové patro tvoří rašeliníky s převahou rašeliníku křivolistého, r. prostředního a r. červeného a ploník tuhý. Do chráněného území patří i menší plochy horských luk a pastvin se společenstvy svazů *Caricion fuscae*, *Violion caninae* a *Polygono-Tristion*, v nichž rostou starček potoční, pleška stopkatá, ostřice ježatá, smilka tuhá, svízel horský, prha arnika, hadí kořen větší. Z fauny je zajímavý výskyt dvou význačných druhů stěvlíčků (*Pterostichus illigeri* a *P. pumilio*), jejichž výskyt je u nás omezen na Šumavu a Novohradské hory. Byl tu nalezen i vzácný mokřadní motýl - můra horská. Většina uvedených nálezů je starší než 25 let a vyžaduje ověření. Z novější doby je nález poměrně teplomilného dvoukřídlého hmyzu - bzučivky *Pollenia tenuiforceps*. K dominantním ptačím druhům patří typické druhy smrčín, především králíček obecný, sýkora uhelníček, červenka obecná, a dále běžné lesní druhy pěnkava obecná, pěnice černohlavá a střízlík obecný.

Přírodní památka U tří můstků

Plocha přírodní památky U tří můstků je 8,57 ha. Památka se rozprostírá v nadmořské výšce 895-912 m. Byla vyhlášena v roce 1990. Chráněné území je tvořeno rašelinným lesem na severovýchodním úpatí Jiřícké hory (942 m), 2 km severozápadně od zaniklé obce Pohoří na Šumavě, 6 km jihovýchodně od obce Pohorská Ves. Důvodem ochrany je soubor rašelinných a podmáčených smrčín na náhorní plošině centrální části Novohradských hor s charakteristickou druhovou skladbou a výskytem kýchavice bílé pravé. Ta je jedním z nejpozoruhodnějších a také nejvzácnějších druhů rostlin v jihočeské oblasti. Je současně jedním ze skupiny druhů, které svým výskytem prokazují historické ovlivnění našeho území květenou Alp. Jde o jedno z nejbohatších nalezišť tohoto druhu v Novohradských horách. Horninové podloží tvoří středně zrnitá porfyrická biotitická žula weinsberského typu (moldanubický pluton), která je prakticky v celém rozsahu chráněného území překryta až 1,5 m mocným ložiskem rašeliny (holocén). Lokalita leží na velmi mírně skloněném až plochém terénu s četnými podsvahovými prameništi na jižním okraji, které sytí vodou celé rašelinné ložisko. Vegetační kryt území tvoří koncentricky uspořádaný soubor podmáčených rohozcových smrčín a v nich uzavřených menších ploch zakrslých, místy silně rozvolněných rašelinných smrčín. V okrajových částech jsou na podmáčeném stanovišti do chráněného území zahrnuty i smrkové porosty kulturního charakteru. Celkově ve stromovém patru zcela převládá smrk ztepilý, s nepatrnou příměsí břízy karpatské, borovice lesní a jeřábu ptačího. V bylinném podrostu se vyskytují třtina chloupkatá, bika lesní, plavuň pučivá, violka bahenní, dřípatka horská, podbělice alpská, v rašelinných smrčínách suchopýr pochvatý, klikva bahenní, vlochyň bahenní, černýš luční, ostřice zobánkatá, o. chudokvětá, velmi vzácně i kyhanka sivolistá a malá populace kýchavice bílé pravé. V mechovém patru podmáčených smrčín převládá rašeliník Girgensohnův a hojně se vyskytují játrovky rohozec trojlaločný, kryjnice Meylanova, k. Neesova a křepinka prostřední, bohatě vyvinuté mechové patro rašelinných smrčín tvoří zejména rašeliník křivolistý, r. prostřední, r. člunkolistý, r. statný a r. ostrolistý. Při entomologickém průzkumu zde byla zjištěna mimo jiné vzácnější tiplice *Tipula limbata*

Územně analytické podklady ORP Kaplice – 3. úplná aktualizace (2014)

(charakteristická pro jedlobukové porosty) a bedlobytky *Bolitophila occlusa* a *Mycetophila bohemica*, známé v České republice jen z malého počtu lokalit.

Přírodní památka Myslivna

Plocha přírodní památky Myslivna je 13,82 ha. Památka se rozprostírá v nadmořské výšce 942-1020 m. Byla vyhlášena v roce 1992. Chráněné území je tvořeno smíšeným lesem (stáří 130-160 let) na severozápadním svahu hory Myslivna (1040 m), 3,5 km severoseverozápadně od bývalé obce Pohoří na Šumavě, 5 km jihovýchodně od obce Pohorská Ves. Důvodem ochrany jsou relativně přirozené porosty květnatých bučin s přechody k horským acidofilním smrkovým bučinám a suťovým klenovým bučinám s charakteristickým floristickým složením a druhově početnou avifaunou na podloží středně zrnité porfyrické biotitické žuly weinsberského typu (moldanubický pluton), která tvoří na většině plochy rozvrčenou balvanitou suť. V území se nachází několik plošných svahových pramenišť. Ve vegetaci plošně zcela převládají květnaté bučiny s kyčelnicí devítilistou v regionální variantě s řeřišnicí trojlistou, na extrémně balvanitém terénu přecházející k netypicky vytvořeným vysokobylinným horským klenovým bučinám. V porostech převažuje buk lesní s příměsí smrku ztepilého, lokálně s hojným výskytem javoru klenu a se vzácně vtroušenou jedlí bělokorou, jilmem horským a javorem mléčem. Keřové patro je tvořeno hojným zmlazením buku. V podrostu se mimo jiné vyskytují kyčelnice devítilistá, k. cibulkonosná, řeřišnice trojlistá, svízel vonný, kostival hlíznatý, pitulník horský, violka lesní, samorostlík klasnatý, bažanka vytrvalá, vraní oko čtyřlísté, ostřice lesní, žindava evropská, bukovník kaprad'ovitý, bukovinec osladičovitý, věsenka nachová, ptačinec hajní, starček hercynský, kaprad' rozložená. V mechovém patru rostou játrovky kryjnice Meylanova a nitkovec vlasovitý. Na méně svažitém terénu na hřbetu Myslivny jsou vyvinuty acidofilní smrkové bučiny, v jejichž bylinném patru rostou třtina chloupkatá, plavuň pučivá, dřípátka horská, podbělice alpská, kokořík přeslenatý, bika bělavá. Na drobných lesních prameništích jsou vyvinuta sciofilní společenstva svazu *Cardaminion amarae*, v nichž rostou mokryš střídavolistý, řeřišnice hořká, ř. křivolaká, krabilice chlupatá, rozrazil horský, ostřice řídkoklasá, čarovník alpský, hojná je zde játrovka pobřežnice. Pro lokalitu je typický horský tesařík *Pidonia lurida*. Významným nálezem dvoukřídlého hmyzu je tiplička *Trichocera dahlae*, zjištěná zde jako nová pro Čechy (současně se zjištěním jejího výskytu v NPR Čertova stěna-Luč). Kromě běžných lesních druhů ptáků se širokou ekologickou valencí zde hnízdí několik druhů evropského listnatého lesa, především holub doupňák, lejsek malý, budníček lesní a sýkora babka. V hnízdní době byl zjištěn také šoupálek krátkoprstý v neobvyklé nadmořské výšce téměř 1000 m. Ve starší literatuře je udáván též hnízdní výskyt některých vzácnějších druhů sov - kulíšek nejmenší, výr velký aj.

Přírodní památka Stodůlecký vrch

Plocha přírodní památky Stodůlecký vrch je 50,08 ha. Památka se rozprostírá v nadmořské výšce 924-973 m. Byla vyhlášena v roce 1992. Chráněné území je tvořeno lesním rašeliništěm ležícím v ohybu státní hranice s Rakouskem, 1,5 km jižně od zaniklé obce Pohoří na Šumavě, 9 km jihojihovýchodně od obce Pohorská Ves. Nachází se na mírném severním svahu česko-rakouského pohraničního hřebene, který tvoří současně rozvodí mezi povodím Vltavy a Dunaje. Důvodem ochrany je rozsáhlý komplex porostů rašelinného boru, kontaktních rašelinných a podmáčených smrčín a nelesních rašeliništních společenstev s výskytem ohrožených rostlinných druhů a tyrfobiontní entomofaunou. Přírodovědecký význam lokality není pouze ve výskytu reliktních, chladnomilných druhů rostlin a celých rostlinných společenstev. Vzhledem k poloze lokality na fytogeograficky důležité migrační cestě může mít i vlastní rašelinný profil značný význam pro posuzování vegetace v této oblasti v dávných obdobích holocénu. Rašeliniště se nachází v mírně k severu ukloněné svahové depresi v pramenné oblasti Pohořského potoka. Geologickým podkladem je středně zrnitá porfyrická biotitická žula weinsberského typu (moldanubický pluton). Více než polovinu území pokrývá rašelinné ložisko s mocností až 3 m (holocén). Plochy mimo rašeliniště byly v minulosti využívány jako louky a pastviny. Jádrem chráněného území je rozsáhlý porost rašelinného boru, jehož stromové patro tvoří nízký turfózní ekotyp borovice lesní s malou příměsí břízy karpatské. Ve východní části rašeliniště a lokálně i uprostřed rašelinného boru se nacházejí malé enklávy vrchovištních klečových porostů, tvořené hybridogenní rašelinnou klečí. Na silně zvodnělých plochách s rozvolněným stromovým patrem je vyvinuto běžné suchopýro rašelínkové společenstvo. Na rašeliništi rostou suchopýr pochvatý, klikva bahenní, kyhanka sivolistá, vlochyně bahenní, ostřice chudokvětá, černýš luční a dosud zde přežívá i několik polykormonů rojovníku bahenního - nejvýše položená lokalita v České republice. V mechovém patru roste celá řada rašelínků, z nichž významnější jsou rašelíník

Územně analytické podklady ORP Kaplice – 3. úplná aktualizace (2014)

křivolistý, r. prostřední, r. červený, r. ostrolistý, r. bodlavý, z dalších mechorostů zejména klamonožka bahenní a ploník tuhý. Na silně zvodnělý okraj rašeliniště navazují kontaktní rašelinné smrčiny s řídkými porosty zakrslého smrku ztepilého, dále pak navazují úzké lemy podmáčených rohozcových smrčín, v jejichž podrostu se vyskytují dřívátka horská a kamzičnick rakouský, v mechovém patru je hojný rohozec trojlaločný. V okrajových částech území jsou zachovány fragmenty vlhkých smilkových porostů s výskytem sítiny kostrbaté, smilky tuhé, prhy arniky, svízele horského. Na otevřených prameništích roztroušeně rostou blatouch bahenní horský a pryskyřník omějolistý. Zbytek území na sušších stanovištích pokrývají smrkové kultury, zčásti vysázené na bývalých loukách a pastvinách. Z této lokality je uváděn výskyt řady motýlů typických pro vyšší polohy, mimo jiné zavíječe *Opsibotys fuscalis*, některých píďalek a denních motýlů (např. hnědásek jitrocelový). Avifauna je nepříliš pestrá, složená především z běžných lesních druhů se širokou ekologickou valencí. V rozvolněném rašelinném boru v centrálních partiích rezervace jsou charakteristickými druhy červenka obecná, pěnkava obecná a budníček větší. V chráněném území žije také jeřábek lesní a krahujec obecný.

Přírodní památka Ulrichov

Plocha přírodní památky Ulrichov je 9,42 ha. Památka se rozprostírá v nadmořské výšce 875-940 m. Byla vyhlášena v roce 1992. Chráněné území je tvořeno smíšeným lesem na severních svazích Jeleního vrchu (940 m), 2,5 km jižně od osady Leopoldov, 5,5 km jižně od obce Pohorská Ves. Důvodem ochrany je pralesovitý porost květnatých bučin s přechody k acidofilním smrkovým bučinám, s rozpadlým stromovým patrem a mladšími porosty ve stadiu optima, s významnou avifaunou a entomofaunou. Celý porost, tradovaný jako Leopoldovský nebo Ulrichovský prales, je již mnoho desítek let ponecháván bez jakýchkoli zásahů svému přirozenému vývoji. Horninovým podkladem je středně zrnitá porfyrická biotitická žula weinsberského typu (moldabubický pluton). Ve vrcholové části se nachází několik drobných mrazových srubů s rozvlečenou balvanitou sutí pod nimi. V území se nachází několik menších svahových prameništ. Plochu chráněného území pokrývá několika etážový přirozený porost charakteru květnaté bučiny s kyčelnicí devítilistou s přechody k acidofilním smrkovým bučinám na plochem hřbetu. Ve všech etážích stromového patra zcela převažuje buk lesní, v mladších etážích jsou navíc přimíšeny smrk ztepilý, jasan ztepilý, javor klen, j. mléč a bříza karpatská. Bylinný podrost má v důsledku silného zastínění nižšími patry stromového porostu velmi nízkou pokryvnost. Rostou v něm pitulník horský, ptačinec hajní, lipnice hajní, bukovník kapradovitý, bukovinec osladičovitý, kaprad' rozložená, kakost smrdutý, svízel vonný, věsenka nachová, samorostlík klasnatý, ostřice lesní, čarovník prostřední, bažanka vytrvalá. V porostech odpovídajících smrkovým bučinám převažují třtina chloupkatá, bika lesní, pstroček dvoulistý, šťavel kyselý. Na menších plošných sciofilních prameništích roztroušeně rostou ostřice řídkoklasá, mokřýš střídavolistý a vrbina hajní. Žije zde chrobák *Geotrupes stercorarius*, který v Čechách v minulých desetiletích z mnoha nalezišť vymizel, a také některé méně běžné druhy drabčků, například *Tachinus subterraneus*. Byly zde nalezeny dva druhy bedlobytek (*Cordyla flaviceps* a *C. semiflava*) nové pro Čechy. Kromě řady běžných lesních druhů ptáků zde hnízdí také holub doupňák, čáp černý, kos horský, žluna šedá a datel černý.

Přírodní památka Úval Dolní Příbraní

Plocha přírodní památky Úval Dolní Příbraní je 24,66 ha. Památka se rozprostírá v nadmořské výšce 748-810 m. Byla vyhlášena v roce 1992. Chráněné území je tvořeno lesem a mokřými loukami v úvalu nad pravým břehem Malše při státní hranici s Rakouskem, 0,7 km jihozápadně od zaniklé obce Dolní Příbraní, 5 km jihozápadně od obce Pohorská Ves. Důvodem ochrany je vegetační komplex zahrnující prameništní smrkové olšiny a podmáčené smrčiny v pramenném úvalu a luční mokřadní a rašeliništní společenstva v nivě Malše s výskytem ohrožených a fytogeograficky významných rostlinných druhů. Část dnešních lesních porostů vznikla z náletu na bývalých loukách a pastvinách, které přestaly být zejména po 2. světové válce obhospodařovány. Rovněž louky v nivě Malše byly dříve pravidelně koseny a nezarostly dosud dřevinnými nálety jen z důvodu silného zamokření a extrémních mezo- a mikroklimatických podmínek. Vzhledem k obtížné dostupnosti se dnes i tyto louky dočasně ponechávají svému přirozenému vývoji. Chráněné území leží v mělkém pramenném úvalu s četnými svahovými prameništi. Horninovým podkladem je středně zrnitá porfyrická biotitická žula weinsberského typu (moldanubický pluton). Jádrem chráněného území je komplex prameništních smrkových olšin a přípotočních podhorských olšin vyvinutých v mozaice s úzkými lemy podmáčených rohozcových smrčín kolem prameništ a drobných potůčků. Ve stromovém patru

Územně analytické podklady ORP Kaplice – 3. úplná aktualizace (2014)

převažuje místně buď olše šedá, o. lepkavá nebo smrk ztepilý. Keřový podrost je tvořen zmlazenými hlavními dřevinami stromového patra, přimíšeny jsou jeřáb ptačí, bez červený a vrba ušatá. V bylinném patru rostou blatouch bahenní horský, kaprad' ostékatá, škarda bahenní, krabilice chlupatá, přeslička lesní, mokryš střídavolistý, starček potoční. V podrostu rohozcových smrčín roste dřípatka horská, v mechovém patru převažují rašeliník Girgensohnův a játrovka rohozec trojlaločný. Na části plochy převažují kulturní jehličnaté porosty s převahou smrku. V nivě Malše je vyvinuta mozaika lučních ostřicových porostů, ostřicovorašeliníkových oligotrofních společenstev a vysokobylinných porostů trvale podmáčených stanovišť. Z významnějších druhů zde rostou pleška stopkatá, ostřice zobánkatá, o. obecná, o. šedavá, o. prosová, suchopýr úzkolistý, zábělník bahenní, violka bahenní, kozlík dvoudomý, kuklík potoční, pcháč různolistý, hadí kořen větší, vzácně pryskyřník omějolistý. Zajímavý je výskyt populace perlorodky říční v ochranném pásmu toku Malše na jihu této přírodní památky. Faunu dvoukřídlých charakterizuje například výskyt tyrfofilní pestřenky *Sericomyia silentis*, lupice *Campsicnemus loripes* a vrtule *Acidia cognata*, vytvářející nápadné podkopěnky na listech devětsilu. Z brouků se zde vyskytuje nehojný dřevokaz *Xyloterus signatus*.

Přírodní památka Besednické vltavíny

Plocha přírodní památky Besednické vltavíny je 28,00 ha. Památka se rozprostírá v nadmořské výšce 543-592 m. Byla vyhlášena v roce 1995. Chráněné území je součástí dosud víceméně tradičně využívané krajiny s mozaikou lesa, luk, pastvin a drobných hospodářských usedlostí. Nachází se v horní části údolí Besednického potoka a zahrnuje též svahy nad jeho východním břehem, ležící při východním okraji obce Besednice. V minulosti byla na okraji dnešního chráněného území v provozu malá cihelna a v ložisku využívané cihlářské hlíny bylo objeveno bohaté naleziště vltavínů. Vltavíny se na lokalitě nacházejí v nivě a na svazích údolí Besednického potoka ve vrstvách šedo zeleného až modravě zeleného jílu až 4 m mocných, který kromě jemného jílovitého podílu (kaolinit, montmorillonit) obsahuje i ostrohranné úlomky křemene, muskovitu, živce aj. Naleziště u Besednic je považováno za jednu z lokalit ležících v původním pádovém poli vltavínů, s jejich minimálním následným transportem spolu s dalšími sedimenty. Zdejší vltavíny mají hlubokou a výraznou skulpturu s modravě bílým matným povlakem na povrchu. K pádu jihočeských vltavínů došlo ve svrchním miocénu (torton - sarmat) asi před 14,8 miliónů let. Teorie vysvětlující vznik vltavínů předpokládá dopad asteroidu nebo komety pod šikmým úhlem v oblasti kráteru Ries v Bavorsku mezi Norimberkem, Mnichovem a Stutgartem, který je stejného stáří jako vltavíny a z toho lze usuzovat, že Ries je matečným kráterem vltavínů. Těleso, které vytvořilo kráter Ries přilétlo pod zmíněným úhlem ze severu až severozápadu. V první fázi se zabořilo do svrchních vrstev zemské kůry tvořené převážně sedimenty. V další fázi se těleso zastavilo o pevné horniny, kde explodovalo. Sérií nejrůznějších následných procesů nakonec došlo k vyvržení vltavínonosné taveniny obrovskou rychlostí do atmosféry ve formě jakýchsi jazyků které se za letu postupně rozpadaly, čemuž by nasvědčovaly různé deformace vltavínů, které ve vzduchu postupně tuhly. Vegetační kryt je tvořen mozaikou kulturních a polopřirozených luk a pastvin a lemových společenstev na svazích, vysokobylinných porostů podmáčených ploch a potočních rákosin v nivě potoka, drobných lesíků s převahou smrku ztepilého a borovice lesní s příměsí břízy bělokoré a topolu osiky a intenzivně využívaných trávníků a malých políček v bezprostředním okolí několika rozptýlených zemědělských usedlostí. Kulturní lesní porosty s převahou smrku a borovice pokrývají asi jednu třetinu chráněného území. Na náspu silnice je vyvinut druhotný semixerotermní travinný porost s dominantní válečkou prapořitou. V přirozenějších travinobylinných porostech rostou mimo jiné např. jetel prostřední, zvonek okrouhlostý, z. rozkladitý, z. broskvoňolistý, třezalka tečkovaná, pampeliška srstnatá, hvozdík kropenatý, svízel bílý, divizna černá, v nivě potoka starček potoční, blatouch bahenní, ostřice měchýřkatá, orobinec širokolistý.

Přírodní parky

Přírodní park Soběnovská vrchovina

Přírodní park Soběnovská vrchovina byl zřízen okresním úřadem ke Dni Země 1995. Jak napovídá jeho název, významnou dominantou jeho území je Soběnovská vrchovina (lidově zvaná Slepíčí hory) s vrcholy Kohout 870 m n.m., Vysoký kámen (též Slepice) 865 m n.m. a Besednická hora 753 m n.m. Hranice parku prochází obcemi a osadami Blansko u Kaplice, Hradiště, Ličov, Dluhošně, Kamenice, Klení, Hamr, Besednice a Soběnov. Přírodní a estetická hodnota území je dána především rozsáhlými lesy se zbytky přirozených porostů, suťovými a skalními útvary, kaňonem řeky Černé s vodními díly (přehradami, elektrárnami a zařízeními pro voroplavbu) z meziválečného období nebo ještě staršími a

Územně analytické podklady ORP Kaplice – 3. úplná aktualizace (2014)

pestrostí biotopů lesů, květnatých luk a přechodných stanovišť. Na území přírodního parku lze umísťovat a povolovat nové stavby, těžit nerosty, provádět pozemkové úpravy, měnit kultury pozemků, zalesňovat pozemky o rozloze nad 0,5 hektaru, upravovat vodní toky a nádrže, provádět skládku odpadů a zahraboviště, pořádat motoristické soutěže, hromadné sportovní, turistické, rekreační a společenské akce v krajině mimo zastavěné části obcí a aplikovat letecky chemické prostředky jen s předchozím souhlasem orgánu ochrany přírody.

Přírodní park Poluška

Přírodní park Poluška byl zřízen okresním úřadem k 1.10.1999. Je nejmenším ze všech čtyř přírodních parků Českokrumlovska, což je dáno jeho polohou - je "stísněn" mezi prvním a druhým největším městem okresu, Českým Krumlovem a Kaplicí, a jejich urbanizovaným okolím. Krajinnotvornou dominantou tohoto přírodního parku je vrchovina Polušky s nejvyššími vrcholy Polušskou 919 m n.m. a Kraví horou 909 m n.m. Hranice přírodního parku prochází obcemi a osadami Přídolí, Záhořánky, Silniční Domky, Zahrádka, Omlenička, Lannovy Domky, Rejty, Střítež, Dolní Pláně, Věžovatá Pláně a Sedlice. Přírodní a estetická hodnota území je dána rozsáhlým lesním ekosystémem, který je regionálním biocentrem územního systému ekologické stability krajiny a kterým probíhá nadregionální biokoridor K170, spojující biocentrum Poluška mj. s nadregionálním biocentrem Žofín, a dále činností člověka jen málo pozměněnou okolní krajinou se zbytky květnatých luk, četnými mezemi a remízky, prameništi několika přítoků Malše a Vltavy, s typickými společenstvy a biotopy a rovněž s dochovanou tradiční architekturou obytných a hospodářských stavení více a samot šumavského předhůří. Na území přírodního parku Poluška lze povolovat a umísťovat nové stavby a měnit kultury pozemků určených k plnění funkcí lesa nebo v zemědělském půdním fondu, jen pokud je to v souladu se schválenou územně plánovací dokumentací sídla, na pozemcích mimo zastavěná území obcí lze hospodařit pouze způsobem nevyžadujícím intenzivní technologie; jen s předchozím souhlasem orgánu ochrany přírody lze těžit nerosty, tábořit mimo zastavěná území obcí, pořádat soutěže motorových vozidel, sportovní, turistické, společenské či jiné hromadné akce v krajině mimo zastavěné území obcí, zneškodňovat odpady a skladovat chemické látky a přípravky, vjíždět a setrvávat s motorovými vozidly mimo silnice, místní a účelové komunikace, pořádat vyhlídkové nebo sportovní lety motorovými vzdušnými dopravními prostředky nebo létajícími zařízeními, chovat či pěstovat geneticky modifikované organismy, provádět leteckou aplikaci chemických prostředků.

Přírodní park Novohradské hory

Přírodní park Novohradské hory byl zřízen okresním úřadem k 1. listopadu 1999. Je největší ze všech čtyř přírodních parků Českokrumlovska, zaujímá celou českokrumlovskou část plánované Chráněné krajinné oblasti Novohradské hory, jejíž zřízení je zdejšími ochránci přírody navrhováno ústředním orgánům státní správy již od roku 1970. Krajinnotvornou dominantou tohoto přírodního parku jsou Novohradské hory s nejvyššími vrcholy Kamenec 1072 m n.m., Myslivna 1040 m n.m. a třemi blízkými vrcholy (již na území ORP Trhové Sviny) Vysoká 1034 m n.m., Kraví hora 952 m n.m. a Kuní hora 924 m n.m. Západní hranice přírodního parku prochází obcemi a osadami (z nichž některé již zanikly) Cetviny, Janova Ves, Bělá, Malonty, Meziříčí, Velíška a Benešov nad Černou, přičemž jeho severní hranici tvoří silnice č. 154 z Kaplice do Benešova n/Č. a dále do Rychnova u Nových Hradů, z této silnice hranice parku odbočuje na jihovýchod a po hranici okresu Český Krumlov pokračuje až ke státní hranici s Rakouskem, s níž se hranice parku shoduje opět až k osadě Cetviny. Přírodní a estetická hodnota území je dána reliéfem krajiny, v němž se střídají vrchovištní partie s lesními i nelesními rašeliništi a prameništi (v parku pramení Pohořský potok a protékají jím řeky Lužnice a Černá pramenící v rakouské části Novohradských hor - Freiwaldu), lesnatá údolí vodních toků a nádrží (Kapelunk, Huťský rybník a Zlatá Ktiš) a dále bohatstvím biotopů a stanovišť, zbytky přirozených lesů (Žofín), systémem nadregionálních a regionálních biocenter a biokoridorů a s přírodními prvky harmonicky sladěnou dochovanou tradiční architekturou zdejších sídel, jakož i technických děl na vodních tocích (jimiž jsou tzv. klausy a úpravy toků pro voroplavbu), zejména na Pohořském potoce. Na území přírodního parku Novohradské hory platí též omezení jako v přírodním parku Poluška.

III.5.2.4. Zhodnocení stavu lesa

Lesnatost

Lesní pozemky pokrývají v současné době výměru 23 449,1 ha, což představuje 48,4 % z celkového území ORP Kaplice. Zejména zalesňováním zemědělské půdy, resp. zemědělsky nevyužívaných půd, se každoročně, i přes uskutečněná trvalá odnětí PUPFL, výměra lesů na území ORP Kaplice soustavně zvyšuje. Celková lesnatost území ORP Kaplice je 48,4 %, což je nadprůměrná lesnatost v porovnání s celou republikou (lesnatost 33,7 %). Je to ovlivněno především lesnatou částí pohoří Novohradské hory, Soběnovskou vrchovinou a Krumlovskou vrchovinou, v nemalé míře také zalesněnými zemědělskými plochami v příhraničí po odsunu Němců po 2. světové válce. Lesnatost jednotlivých ORP v rámci Jihočeského kraje se značně liší. Nejvyšší lesnatost je na území ORP Vimperk (59,7 %), způsobená Šumavou, a území ORP Kaplice (48,4 %) zaujímá druhé místo.

Tab. č. 21: Přehled lesnatosti v jednotlivých ORP Jihočeského kraje

Název ORP	Výměra ORP v ha	Výměra lesa v ha	Lesnatost v %
Český Krumlov	113 036	53 912,6	47,7
České Budějovice	92 382	26 930,7	29,2
Blatná	27 878	6 883,7	24,7
Dačice	47 194	15 092,1	32,0
Jindřichův Hradec	93 326	35 168,1	37,7
Kaplice	48 466	23 532,98	48,6
Milevsko	38 509	11 704,6	30,4
Prachatice	83 967	39 820,0	47,4
Písek	74 170	25 390,4	34,2
Soběslav	32 387	8 251,3	25,5
Strakonice	57 406	12 213,4	21,3
Třeboň	53 847	24 892,5	46,2
Trhové Sviny	45 206	18 608,7	41,2
Týn nad Vltavou	26 242	7 229,6	27,5
Tábor	100 210	30 623,2	30,6
Vimperk	53 537	31 986,0	59,7
Vodňany	17 919	4 132,0	23,1

Zdroj: ČSÚ, dopočet EKOTOXA s.r.o.

Druhá struktura

Na území ORP Kaplice převažují jehličnaté lesy (89,19 %), jejich podíl převyšuje podíl za celou republiku (76,3%), podíl listnatých lesů (10,81%) je naopak nižší než je podíl v celé ČR (22,3%). Z jehličnatých dřevin je nejvíce zastoupený smrk ztepilý a borovice lesní, z listnatých dřevin je nejvíce zastoupený buk lesní.

Tab. č.22: Přehled plošného zastoupení druhů dřevin na území ORP Kaplice

Dřevina	Zastoupení v %	Dřevina	Zastoupení v %
Smrk ztepilý	64,78	Lípy	0,13
Jedle	1,03	Jilm habrolistý	0,01
Douglaska tisolistá	0,11	Břízy	3,31
Borovice lesní	20,57	Jeřáb ptačí	0,01
Modřín opadavý	1,08	Třešeň ptačí	0,01
Duby	0,40	Olše	2,08
Buk lesní	4,79	Topoly	0,01
Javory	0,40	Vrby	0,02
Jasan ztepilý	0,13	Ostatní	1,13

Zdroj: Ústav pro hospodářskou úpravu lesů

Věková struktura

Věkovým stupněm se rozumí soubor jednotek zjišťujících stav lesa spadajících do téhož desetiletého věkového intervalu. U holin je uváděn věkový stupeň 0. První věkový stupeň zahrnuje lesní porosty od stáří 1 roku do 10 let. Pro sumarizaci dat lesních hospodářských plánů se používá nejvýše 17 věkových stupňů. Nejstarší věkový stupeň zahrnuje všechny lesní porosty staré 161 let a více.

Věkovou třídou se rozumí soubor porostů spadajících do téhož dvacetiletého věkového intervalu. První věková třída zahrnuje lesní porosty od stáří 1 roku do 20 let atd.

Tab. č. 23: Přehled plošného zastoupení věkových stupňů na ORP Kaplice

Věkový stupeň	Zastoupení v %	Věkový stupeň	Zastoupení v %
0	0,80	9	8,27
1	7,99	10	7,79
2	8,75	11	6,22
3	8,75	12	4,09
4	8,75	13	1,98
5	8,75	14	0,92
6	8,74	15	0,52
7	8,65	16	0,31
8	8,48	17	0,24

Zdroj: Ústav pro hospodářskou úpravu lesů

Lesní typy a vegetační stupně

Růstové podmínky na území ORP Kaplice jsou definovány v rámci jednotného typologického systému Ústavu pro hospodářskou úpravu lesů, Brandýs nad Labem. Základní jednotkou diferenciací růstových podmínek je lesní typ (LT). LT je definován (Zlatník A. 1956) jako soubor přirozených a změněných biocenter a jejich vývojových stádií včetně prostředí, tj. geobiocenóz vývojově k sobě patřících. Je to jednotka s úzkým ekologickým rozpětím pro růst dřevin. Vyšší typologickou jednotkou je soubor lesních typů (SLT), který spojuje lesní typy podle ekologické příbuznosti, vyjádřené hospodářsky významnými vlastnostmi stanoviště. LT a SLT jsou vymezovány podle vertikálního členění (vztah klimatu a biocenóz)-lesní vegetační stupně a horizontálního členění (půdní vlastnosti)-edafické kategorie. Vegetační stupňovitost je podmíněna změnou druhové skladby přírodních fytocenóz, včetně edifikátorů vlivem mezo- a makroklimatu ve vertikálním směru v daném území. Lesním vegetačním stupněm (LVS) je pak plošně převažující klimaxová geobiocenóza (Plíva K. 1971). Hlavními nositeli stupňovitosti jsou tyto dřeviny: dub zimní, buk, jedle, smrk a kleč. Ustálení dřevin ve vegetačních stupních je výsledkem kompetičních vztahů mezi dřevinami v postglaciálním vývoji v existujících přírodních podmínkách a nemusí odpovídat ekologickým a produkčním optimům jednotlivých dřevin. Dřevinnou skladbou charakterizované lesní vegetační stupně jsou základními jednotkami pro nepřímé vyjádření výškového klimatu (vertikální stupňovitost). Pro označení stupně je rozhodující skladba souborů živné řady, kde kromě výraznější diferenciací bohatých fytocenóz je i přímější závislost na výškovém klimatu.

Tab. č. 24: Základní charakteristika LVS

Lesní vegetační stupeň	Nadmořská výška m.n.m.	Průměrná teplota °C	Roční srážky mm	Vegetační doba dny nad 10°C	Langrův dešťový faktor
1-dubový	> 300	> 8,0	< 600	> 165	70-semiaridní
2-bukodubový	200-400	7,5-8,0	600-650	160-165	80-semihumidní
3-dubobukový	250-500	6,5-7,5	650-700	150-160	100-humidní
4-bukový	300-600	6,5-7,5	690-800	140-150	110-humidní
5-jedlobukový	450-700	5,5-6,5	800-980	130-140	140-perhumidní
6-smrkobukový	650-900	4,5-5,5	900-1050	115-130	195-perhumidní
7-bukosmrkový	900-1500	4,0-4,5	1050-1200	100-115	265-perhumidní
8-smrkový	1050-1350	2,5-4,0	1200-1500	60-100	433-perhumidní
9-klečový	<1350	<2,5	<1500	<60	600-perhumidní

Zdroj: Ústav pro hospodářskou úpravu lesů

Zásoby dřeva a těžba

Zásoby dříví v lesních porostech trvale rostou. V roce 1930 bylo na území dnešní ČR evidováno 307 mil. m³, v roce 1980 to bylo 536 mil. m³ a v roce 2006 činila zásoba dříví 668 mil. m³. Od roku 2005 má ČR údaje z Národní inventarizace lesů (NIL). Podle těchto údajů je v ČR 907 mil. m³. Výrazný rozdíl od dřívějších údajů pochází z rozdílných metodik, (například v NIL jsou zahrnuty zásoby dřeva rostoucího mimo les, zásoby podružného porostu). Vývoji produkčních schopností lesů odpovídá i těžba dříví. Průměrná výše těžby od roku 2000 do 2006 činí 15,31 mil. m³, což v přepočtu na obyvatele i na hektar lesní půdy překračuje evropský průměr. Za stejné období je celkový průměrný přírůst (CPP) 17,06 mil. m³. Výše těžby dosahuje za posledních 7 let v průměru 89,53 % CPP, který je ukazatelem trvale udržitelné výše těžby.

Od roku 1994 na území ORP Kaplice představuje těžba nahodilá 19,20 % celkové těžby, těžba mýtní 52,90 % a těžba výchovná 27,90 %. Nejvyšší podíl nahodilých těžeb byl v roce 1994, 1995, 2002, 2003, 2007 a 2008. Jednalo se zejména o likvidaci větrných polomů převážně v části Novohradských hor.

Tab. č. 25 a 26: Vývoj těžby dřeva a přírůstu v ČR

	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Těžba dříví (mil. m³)	18,5	16,2	15,5	16,7	15,4	15,1	16,2
Celkový průměrný přírůst (mil. m³)	16,8	16,8	17,0	17,2	17,5	17,9	17,8

	2007	2008	2009	2010	2011
Těžba dříví (mil. m³)	18,5	16,2	15,5	16,7	15,4

Zdroj: ČSÚ

Využití dřevní suroviny a její zhodnocení zdejšími zpracovatelskými kapacitami a rovněž spotřeba a recyklace dřevěných výrobků jsou však mimořádně nízké. Více než polovina vytěženého dříví se vyváží v surovém stavu nebo v polotovarech. Úroveň výroby a zejména spotřeby dřevařské produkce o vyšším stupni finalizace je nízká a nesnese srovnání s jinými hospodářsky vyspělými evropskými zeměmi. Rozvoj moderních kapacit dřevozpracujícího a papírenského průmyslu je zatím převážně, za silné účasti zahraničního kapitálu, orientován především na dřevařské a papírenské polotovary s vysokým podílem suroviny a nízkým zastoupením hodnoty přidávané zpracováním. Ekonomické výsledky hospodaření v lesích mají dlouhodobě klesající trend. Toto je důsledkem postupného zvyšování výrobních nákladů a nestability cen surového dřeva. V důsledku předpokládaného vývoje výnosů a nákladů lesního hospodářství v ČR lze očekávat další snížení rentability hospodaření v lesích.

Obnova lesních porostů a zalesňování

Obnova lesa je řešena diferencovaně podle stanovištních a porostních poměrů s přihlédnutím ke stavu lesa (zabuření, řediny, zmlazení) s přednostním využitím přirozené obnovy hlavních hospodářských a melioračních dřevin, v zabuřených částech v kombinaci s mechanickou přípravou půdy. S přechodem na podrostní hospodářství a zmenšováním holosečí výrazným způsobem stoupá podíl přirozené obnovy lesa.

Zalesňováním rozumíme jednak zakládání lesních porostů na nelesní půdě a jednak umělou obnovu lesa sadbou nebo sítí. Vylepšování kultur je potřebné k odstranění mezer po odumřelých sazenicích v uměle založených kulturách. Mezernaté nárosty, vzniklé přirozenou obnovou, se doplňují umělou sadbou. Podsadbou, případně podsítí, se zalesňuje pod proředeným mateřským porostem. Cílem zalesnění je založit lesní porosty vhodné druhové skladby a dobré kvality. Ta je mimo jiné dána genetickými vlastnostmi dřevin, použitých k zalesňování. Z dosažitelné cílové druhové skladby hospodářského souboru je nutno odvodit podle konkrétních podmínek obnovní cíl. Výchovou je pak usměrňována druhová skladba porostu tak, aby bylo v dospělosti porostu dosaženo doporučené cílové druhové skladby. Při zakládání lesních porostů na nelesní půdě se osvědčily introdukované dřeviny, především douglaska a jedle obrovská, dále pak modřín.

Zdravotní stav lesů

Zdravotní stav lesů na území ORP Kaplice stále není uspokojivý. Lesy jsou nepříznivě ovlivňovány jak abiotickými tak biotickými činiteli, mezi kterými existuje přímá provázanost. Náchylnost porostů ke škodám a kalamitám se zvyšuje se zastoupením nepůvodních druhů dřevin a zejména v monokulturách. V závislosti na lokálních podmínkách ho ovlivňují především následující faktory:

- extrémní meteorologické jevy jako důsledek globální klimatické změny (námrazy, mokrý sníh a ledovka, bořivé větry)
- následky odstraňování kalamitních těžeb, kdy dochází k poškozování okolních porostů
- staré i současné imisní (zejména v příhraničí, max. však do pásma C) a ekologické zátěže
- nedostatečné využívání přírodních procesů při obhospodařování lesů (nevhodné používání holosečí, vysoký podíl umělé obnovy lesů, nedostatečné využívání přípravných dřevin při obnově na kalamitních holínách, nevhodná druhová a prostorová skladba);
- biotičtí škodliví činitelé (z hmyzu je nejzávažnějším škůdcem Lýkožrout smrkový) a jejich aktivizace, škody spárkatou zvěří představují vzhledem k jejím mnohdy zvýšeným normovaným stavům významné nebezpečí pro zakládané porosty a mladé porosty

Problémem je též pokles biodiverzity některých skupin druhů, zejména půdních organismů, hmyzu a hub.

III.5.2.5. Hospodářské cíle

- Koncepční přeměna monokulturního velkoplošného hospodaření na hospodaření diferencované maloplošné, s důrazem na podrostní přírodě blízké formy,
- přednostní uplatňování přirozené obnovy u všech geneticky vhodných dřevin s cílem maximálního využití přirozené potence, s využitím vyššího obmýtí a maximálního prodloužení obnovní doby v porostech, kde se pěstují cenné sortimenty,
- dlouhodobá koncepční příprava stanovištně, druhově, věkově i geneticky vhodných porostů k přirozené obnově,
- koncepční převod druhově a geneticky nevhodných porostů (necílových smrkových monokultur) na porosty věkově, druhově a prostorově diferencované s využitím všech způsobů a forem obnovy s případným urychlením obnovy při využití nižšího obmýtí a kratší obnovní doby,
- maximální úsilí o rozpracování kompaktních homogenních porostů s důrazem na maloplošné (kotlíky, náseky) a podrostní formy (první fáze clonných sečí),
- při zajišťování stanoveného podílu melioračních a zpevňujících dřevin při obnově porostu přednostně využívat schopnosti jejich přirozené obnovy, tam, kde to není možné,
- zvyšovat druhovou diverzitu lesních dřevin a přiblížit se k přirozené skladbě lesů přiměřeným uplatňováním produkčně vhodných druhů s využitím co nejširšího spektra jak přimíšených, tak i melioračních a zpevňujících dřevin,
- při obnově rozsáhlých kalamitních ploch využít všech dostupných možností zmírnění nepříznivých podmínek prostředí s využitím a uplatňováním liniových stabilizačních prvků, přípravných a výplňových dřevin,
- zásadní změna modelu výchovy z podúrovňového na úrovňový s cílem postupné podpory a uvolnění vybraných jedinců cílových dřevin tvořících kostru porostu, výchovou zásadně podporovat meliorační, zpevňující a další vtroušené dřeviny,
- zásadní diferenciaci výchovných zásahů dle dřevin (smrkové, borové, listnaté), původu porostu (z přirozené obnovy, uměle založené) a jeho vývojového stadia s cílem minimalizovat výchovné zásahy v podúrovni a se zřetelem na žádoucí vertikální prostorovou diferenciaci porostů, výchovné zásahy provádět v souladu se všemi zásadami ochrany lesa,
- trvale zvyšovat produkci lesa zejména uplatňováním produkčně vhodných druhů, úpravou druhové skladby a intenzivní „péčí o porostní zásobu“ v předmýtním a mýtním věku.

III.5.2.6. Předpokládané střety v území

Předpokladem, aby nedošlo ke střetům týkající se záboru (odnětí) PUPFLu je vybrat takovou variantu řešení, kde bude zábor co nejmenší nebo žádný. U silnic, železnic a jiných staveb se však většinou jedná o zábor trvalý, jen u nadzemních vedení VVN dochází k menším záborům a spíše k omezení hospodaření na lesních pozemcích pod VVN.

Plánované silnice a železnice se většinou případů trvalému záboru lesních pozemků nevyhnou, je třeba však vybrat z navržených variant takovou, která bude zábor minimalizovat hlavně u LZU a LO. Jak již bylo výše uvedeno je území ORP Kaplice s nadprůměrnou lesnatostí, to však neznamená, že by se k podmínce minimalizace záboru lesních pozemků nemělo přihlížet.

U záměrů týkající se silnic, železnic, energetických staveb nebo plynovodů je zdůvodnitelný veřejný zájem (rychlostní komunikace R-3).

III.6. Veřejná dopravní a technická infrastruktura

III.6.1. Dopravní infrastruktura

Pro hodnocení tohoto jevu na správním území obce s rozšířenou působností Kaplice byla využita řada analytických a koncepčních materiálů, mezi nimi zejména: *Sociálně – ekonomický profil Jihočeského kraje (2005)*, *Program rozvoje Jihočeského kraje 2007 – 2013 (2007)*, *Akční plány rozvoje kraje a mnohé jiné materiály*. Dále byly zapracovány některé úkoly a priority v rozvoji dopravní a technické infrastruktury České republiky a Jihočeského kraje (s ohledem právě na správní území obce s rozšířenou působností Kaplice), vymezené v návrhu *Politiky územního rozvoje České republiky 2008*, dále rovněž v *Zásadách územního rozvoje Jihočeského kraje* a v územních plánech jednotlivých obcí a měst ve správním území.

Problémy, konflikty a střety v rámci technické infrastruktury na správním území obce s rozšířenou působností Kaplice lze spatřovat v několika rovinách. Obecně lze konstatovat, že nová výstavba, rekonstrukce a modernizace sítí technické a dopravní infrastruktury naráží v určitých oblastech na limity v podobě směrnic pro udržitelný rozvoj jednotlivých částí správního území, přičemž toto vede často ke sporným situacím vzhledem ke snaze nejen za zachování, ale i postupného prohloubení kvality přírodního prostředí. Na druhou stranu jsou tyto činnosti často nezbytné vzhledem k nutnosti zvyšování kvality životní úrovně obyvatel jednotlivých částí správního území i tohoto území jako celku a vzhledem k nutnosti udržení tempa zvyšování sociálně-ekonomických ukazatelů na správním území. Tyto činnosti jsou rovněž nezbytné vzhledem k potřebě zachování návaznosti regionálních sítí na stávající stav a postupný rozvoj a vylepšování sítí na republikové a mezistátní úrovni.

Co se týče silniční sítě na správním území obce s rozšířenou působností Kaplice, pak její hustota (5,3 km na 100km²) patří v porovnání s ostatními kraji v ČR k nejnižším, je ještě nižší než hustota silniční sítě kraje (6,7 km na 100 km²). O relativně nízké intenzitě vypovídá skutečnost, že 88% z celkové délky silniční sítě tvoří silnice II. a III. tříd, samotné silnice III. třídy představují téměř 66% z celkové délky silniční sítě. Ačkoliv poloha kraje, potažmo správního území obce s rozšířenou působností Kaplice na jeho jižním okraji, je relativně výhodná co se týče geografického umístění, v současnosti a výhledu do blízké budoucnosti se tu jedná spíše jen o potenciální výhodu. Většina intenzity dopravy, ať již silniční, tak železniční, je situována v SJ směru. V poslední době lze sledovat postupné, byť mírné zvyšování intenzit silničního provozu ve VZ směru (např. zvýšení intenzity přepravy na Lipensko, rovněž tak posílení dopravy ve směru Český Krumlov – Nové Hrady).

Správním územím obce s rozšířenou působností Kaplice prochází evropsky významná SJ dopravní trasa, jejímž základem je mezinárodní silnice I. třídy č. I/3 (mezinárodní označení E55 – viz obrázek č. 6). Tato silnice již v současné době kapacitně nevyhovuje intenzitě a skladbě silničního provozu, což se mj. odráží ve zvyšující se míře ohrožení bezpečnosti a plynulosti silničního provozu, mající za následek zvýšený počet dopravních komplikací, zejména dopravních nehod. Proto také byl úsek silnice E55 procházející správním územím hodnocen v rámci systému EuroRAP zabývající se rizikovostí jednotlivých dopravních tepen v rámci celé Evropy, jako jeden z úseků s nejvyšší mírou rizika dopravní nehody a celkově hodnocen jako nejrizikovější úsek na cestě z Českých Budějovic směr Dolní Dvořiště (viz mapa č. 8 – označeno červenou barvou).

Kritickou dopravní situaci by měla pomoci vyřešit výstavba dálnice D3 a především navazující rychlostní silnice R3, jejichž výstavba se však neustále oddaluje. V souvislosti se stávající i

Územně analytické podklady ORP Kaplice – 3. úplná aktualizace (2014)

plánovanou modernizací silniční sítě Jihočeského kraje a potažmo na správním území obce s rozšířenou působností Kaplice, jsou kladeny značné nároky na přípravu a vypracování příslušné územně plánovací dokumentace. Především jde o zajištění jak stávajících, tak zejména budoucích dopravních koridorů a souvisejících dopravních ploch k zajištění multimodálního dopravního koridoru M1, jež vyžaduje i koordinaci s přípravou modernizace a zkapacitnění (zdvoukolejnění) železniční dopravní cesty. Dalšími jsou koridory a dopravní plochy dálnice D3 a rychlostní silnice R3, jež je třeba rovněž stabilizovat, případně zajistit odpovídající podmínky pro využití exponovaných ploch v příslušné územně plánovací dokumentaci tak, aby byly co možná nejvíce minimalizovány negativní dopady na životní prostředí a byly zajištěny podmínky pro trvale udržitelný rozvoj území, zejména vzhledem ke stále ještě převažujícímu rekreačnímu a obytnému potenciálu tohoto území.

Co se týče železniční sítě na správním území obce s rozšířenou působností Kaplice, pak tato síť je v současnosti reprezentovaná pouze jedinou tratí vedoucí opět SJ směrem. Tato trať, i vzhledem k nedávno proběhlým úpravám jejího koridoru, se jeví být dlouhodobě stabilizovaná. **I po proběhlých úpravách ale technické parametry tratě nesplňují podmínky požadované evropskými směrnici pro TEMIK, kdy je požadováno 22,5 tony na nápravu, zatížení dosahuje v současné době 19,5 tony na nápravu. Neodpovídá zde ani prostorová průchodnost pro použití vlakových souprav s naklápěcími skříněmi, kdy stávající maximální cestovní rychlost je stále na úrovni cca 60 – 80 km/h.** Základním ukazatelem pro hodnocení celkové úrovně **železniční** dopravy jsou hustota a s tím související dostupnost, v neposlední řadě též rychlost a bezpečnost přepravy, jak osob, tak i nákladu. Hustota železniční sítě na správním území je výrazně nejen pod celorepublikovým průměrem, ale i pod průměrem připadajícím na Jihočeský kraj, což úzce souvisí přírodními, hlavně geografickými, podmínkami a s příhraniční polohou tohoto území. Dostupnost železniční dopravy na správním území obce s rozšířenou působností Kaplice je v současné době zhruba na úrovni 52% z celkového počtu jeho obyvatel (oproti 75% z celkového počtu obyvatel Jihočeského kraje). Je to dáno především přítomností jediné tratě na správním území, což je dáno mj. i tím, že do konce 80-tých let minulého století byla drtivá většina dopravy směřující v rámci ČR jižním směrem zakončena ve vnitrozemí, spojení dále směrem do jižní Evropy bylo minimální (dáno především geopolitickým vývojem). Po roce 1990 se i příhraničí otevřelo světu, s čímž ale ruku v ruce nešel odpovídající rozvoj dopravní technické infrastruktury. Situaci při vedení přeshraničních dopravních koridorů navíc komplikují i nutná jednání se sousední (zde rakouskou) stranou, která nejsou vždy jednoduchá, je přitom potřeba najít společné řešení a dospět tím pádem k oboustranně příznivému kompromisu. **Každopádně, do roku 2011 je nezbytné, společně s rakouskou stranou, zpracovat příslušnou územně plánovací dokumentaci pro vedení tranzitního železničního koridoru M1 (TEMIK). Při ideálním postupu prací na optimalizaci, resp. modernizaci trati České Budějovice – Horní Dvořiště – Linz (Linec) lze uvedení trati do plného provozu očekávat do konce roku 2016.**

Pro zvýšení obslužnosti správního území železniční dopravou bude potřeba především snížit docházkové vzdálenosti, lze uvažovat i o zvýšení počtu železničních stanic a zastávek, především je však třeba vyřešit odpovídající časové navázání železničních spojů s odpovídajícími linkami autobusové dopravy. Vybudování integrovaných dopravních systémů a informačních systémů veřejné dopravy by přispělo ke zvýšení intenzity přepravy cestující veřejnosti (včetně rekreační přepravy, jak tuzemské, tak i přeshraniční) a tím k omezení individuální automobilové dopravy se všemi jejími negativními dopady na zdraví obyvatelstva i na životní prostředí. Zatím relativně nepříznivý vývoj situace v kvalitě a úrovni dopravní infrastruktury se podle všech předpokladů bude postupně zlepšovat z titulu plánované modernizace a optimalizace především hlavních a tím pádem nejdůležitějších, dopravních tras. Důležitou roli v tomto procesu budou hrát finanční prostředky jak státu, tak především značné finanční prostředky z příslušných dotačních titulů a fondů Evropské unie.

III.6.1.1. Silniční doprava

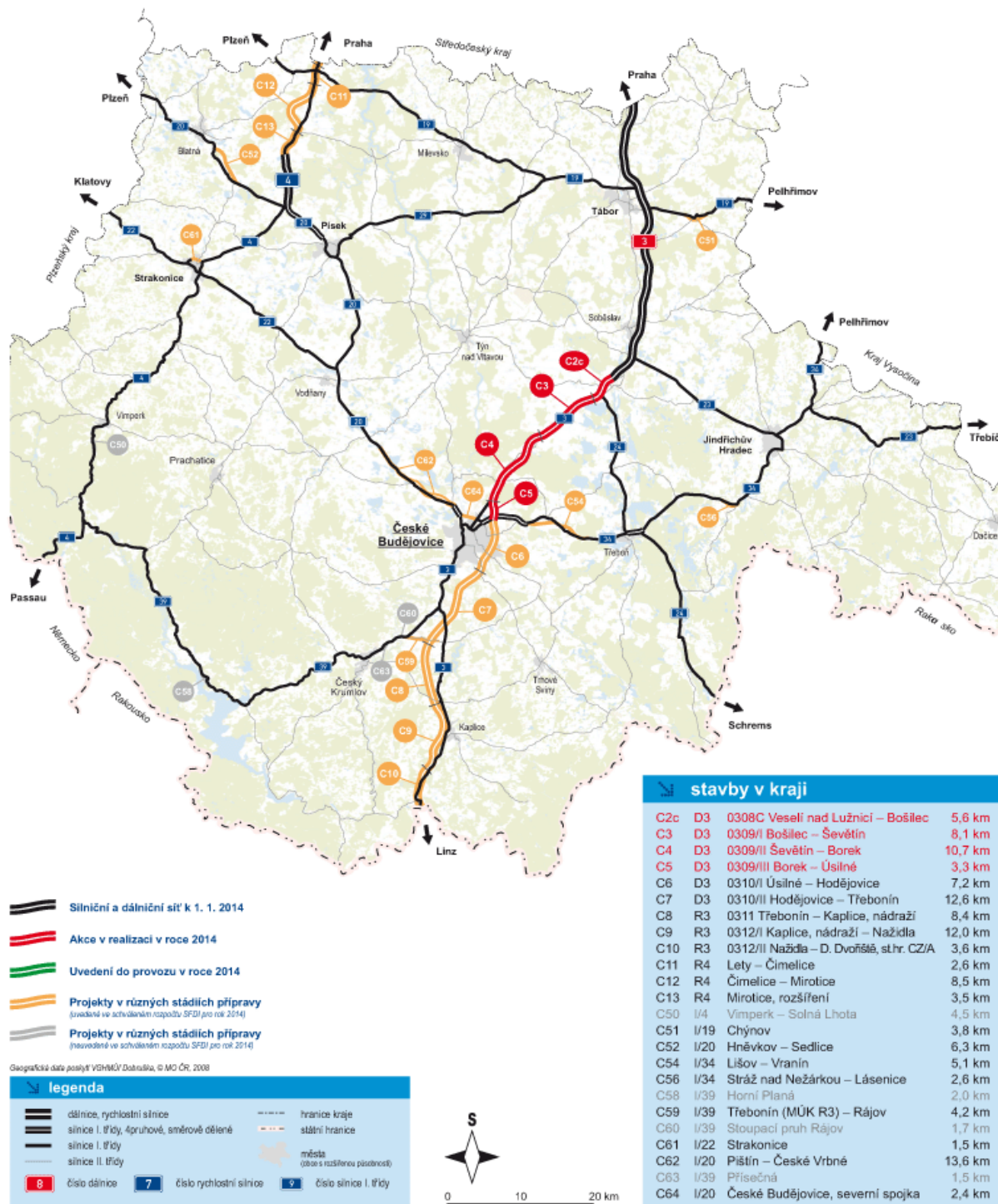
Multimodální koridory, dálnice, rychlostní silnice a silnice I. třídy: Správní území obce s rozšířenou působností Kaplice protíná SJ dopravní osa mezinárodního významu, v souladu s mezinárodními smlouvami zde byl vymezen tzv. transevropský multimodální koridor (TEMIK) označený M1, který tvoří jednak stávající silnice I. třídy č. I/3 s mezinárodním označením E 55, jednak krátká část budoucí trasy dálnice D 3 a budoucí trasa navazující rychlostní silnice R 3 v úseku Dolní Třebonín - Dolní Dvořiště a dále do Rakouska směrem na Linz (Linec).

Zatím není stanoven termín dokončení dálnice D 3 a na ní navazující rychlostní silnice R 3, které jsou stěžejní pro zajištění řádného, rychlého a kapacitně vyhovujícího dopravního spojení v SJ směru

Územně analytické podklady ORP Kaplice – 3. úplná aktualizace (2014)

v rámci celé Evropy, nicméně na níže uvedené mapce (mapa č. 6) je vidět přehled plánovaných projektů Ředitelství silnic a dálnic realizovaných v roce 2014 a dále to jak by měla vypadat silniční síť v celém kraji v budoucnu.

Mapa č. 6

Zdroj: Ředitelství silnic a dálnic ČR

Územně analytické podklady ORP Kaplice – 3. úplná aktualizace (2014)

Na správním území obce s rozšířenou působností Kaplice spadá do pátevní dopravní sítě 1 stávající silnice I. třídy (I/3 E55) a 2 plánované (dálnice D 3 a rychlostní silnice R 3), o stávající délce 27,3 km a plánované délce celkem 54,9 km, viz tabulka č. 27.

Tab. č. 27: Charakteristika hlavní – pátevní dopravní sítě na správním území

Druh silnice	Dopravní uzly	Převažující směr	Délka na spr. úz.
D 3	Dolní Třebonín – směr Č. Budějovice	SEVER – JIH	1,6 km
R 3	Rakousko – Dolní Dvořiště – obchvat Kaplice, Kaplice nádraží, Velešín a Dolní Třebonín	SEVER – JIH	26,0 km
I/3 (E55)	Rakousko – Dolní Dvořiště – Kaplice – Kaplice nádraží – směr Č. Budějovice	SEVER – JIH	27,3 km

Zdroj: Odbor dopravy a silničního hospodářství

Silnice II. třídy: Na správním území obce s rozšířenou působností Kaplice spadá do silniční sítě celkem 5 silnic II. třídy, o souhrnné délce 53,1 km, viz tabulka č. 28.

Tab. č. 28: Charakteristika silniční sítě se silnicemi II. třídy na správním území

Druh silnice	Dopravní uzly	Převažující směr	Délka na spr. úz.
II/154	Kaplice, Benešov nad Černou	VÝCHOD – ZÁPAD	16,2 km
II/155	Dolní Třebonín, Římov	VÝCHOD – ZÁPAD	1,2 km
II/157	Kaplice nádraží Besednice	VÝCHOD – ZÁPAD	15,3 km
II/158	Kaplice, Malonty,	JIHOVÝCHOD – SEVEROZÁPAD	12,3 km
II/163	Dolní Dvořiště Vyšší Brod	SV – JZ (3/5) SEVER – JIH (2/5)	8,1 km

Zdroj: Odbor dopravy a silničního hospodářství

Síť silnic II. třídy doplňuje hlavní pátevní dopravní síť. Všechny silnice II. třídy se odvětvují od stávající silnice I. třídy č. I/3, převážně ve směru VZ. Silniční doprava je jimi přiváděna, resp. odváděna západním směrem od silnice č. I/3 jednak na Českokrumlovsko: č. II/155 (přes Dolní Třebonín) a č. II/157 (vede přímo do Českého Krumlova), jednak na Lipensko: č. II/163 (přes Vyšší Brod). Na opačnou stranu, tj. východním směrem od silnice č. I/3 je silniční doprava přiváděna, resp. odváděna jednak na Trhovosvinensko: č. II/155 (přes Římov) a č. II/157 (přes Besednici), jednak na Novohradsko: č. II/154 (přes Benešov nad Černou) a č. II/158 (vede silniční dopravu na Malonty).

V roce 2014 byla ukončena realizace I. etapy obchvatu města Kaplice (přeložka silnice II/154, II/158)

Silnice III. třídy: Na správním území obce s rozšířenou působností Kaplice spadá do silniční sítě celkem 45 silnic III. třídy o celkové délce 143,2 km, viz tabulka č. 29.

Územně analytické podklady ORP Kaplice – 3. úplná aktualizace (2014)

Tab. č. 29: Charakteristika silniční sítě se silnicemi III. třídy na správním území

Druh silnice	Dopravní uzly	Převažující směr	Délka na spr. úz.
III/00355	Odbočka do Chodče	SEVEROVÝCHOD – JIHOZÁPAD	0,5 km
III/00357	Kaplice, Horšov, Bujanov	SEVEROVÝCHOD – JIHOZÁPAD	6,7 km
III/00358	Odbočka do osady Zdíky	VÝCHOD – ZÁPAD	0,8 km
III/00359	Odbočka do Rožmitálu n. Š.	VÝCHOD – ZÁPAD	7,0 km
III/00360	Odbočka na Hněvanov	SEVEROZÁPAD – JIHOVÝCHOD	1,3 km
III/00361	Průjezd přes Bujanov	SEVEROZÁPAD – JIHOVÝCHOD	0,8 km
III/00362	K železniční stanici Omlenice	SEVEROVÝCHOD – JIHOZÁPAD	0,6 km
III/00363	Dolní Dvořiště průtah + kamionka	S – J (3/4) V – Z (1/4)	3,3 km
III/14623	Z Besednice směr Ločenice	SEVEROZÁPAD – JIHOVÝCHOD	1,5 km
III/14625	Besednice Soběnov	SEVER – JIH	3,1 km
III/1543	Odbočka na Děk., Velké Skaliny	SZ – JV (3/5) SV – JZ (2/5)	2,5 km
III/1544	Odbočka z II/154 na Dluhoště	SEVEROVÝCHOD – JIHOZÁPAD	1,6 km
III/1545	Benešov nad Černou, Klení	SEVER – JIH	4,5 km
III/1549	Benešov n. Č., Č. Údolí, Poh. Ves	SEVEROZÁPAD – JIHOVÝCHOD	8,0 km
III/15410	Benešov n. Č., Kuří, Lužnice, Poh. Ves	SEVER – JIH	6,8 km
III/15412	Odbočka na Hartunkov	VÝCHOD – ZÁPAD	1,6 km
III/15413	Odbočka na Valtěrov	SEVER – JIH	0,5 km
III/15416	Z Černého Údolí směr Dobrá Voda	SEVEROVÝCHOD – JIHOZÁPAD	2,5 km
III/15417	Z Černého Údolí směr H. Stropnice	SEVER – JIH	2,3 km
III/15533	Odbočka na nádraží Holkov	SEVEROZÁPAD – JIHOVÝCHOD	0,8 km
III/15536	Přes Skřidla směr Mojné	SEVEROZÁPAD – JIHOVÝCHOD	1,5 km
III/1567	Z Velešína směr Římov	V – Z (1/2) SZ – JV (1/2)	1,6 km
III/15610	Průjezd přes Velešín	SEVER – JIH (1/2) SZ – JV (1/2)	1,8 km
III/1572	Kaplice, Omlenička směr Přídolí	VÝCHOD – ZÁPAD	7,5 km
III/1575	Průjezd přes Střítež	SZ – JV (3/5) SV – JZ (2/5)	2,3 km
III/1576	Omlenička, Omlenice	SEVER – JIH	1,4 km
III/1577	Průjezd přes Stradov	VÝCHOD – ZÁPAD	0,9 km
III/15710	Od Velešína na nádraží Velešín	VÝCHOD – ZÁPAD	2,2 km
III/15713	Odbočka na nádraží Velešín	VÝCHOD – ZÁPAD	0,1 km
III/15714	Odbočka k Dolní Pláni	SEVEROVÝCHOD – JIHOZÁPAD	0,2 km

Územně analytické podklady ORP Kaplice – 3. úplná aktualizace (2014)

III/15715	Rozpoutí, Výheň směr nádrž Římov	SEVER – JIH	5,7 km
III/15716	Kaplice, Žďár, Pořešín	SEVER – JIH	3,6 km
III/15717	Přes Malčí směr Sv. Jan nad Malší	SEVER – JIH	1,9 km
III/1581	Průjezd přes Mostky a Dobečov	SZ – JV (3/5) SV – JZ (2/5)	2,7 km
III/1583	Dol. Dv., Rychnov n. M., Malonty	SEVEROVÝCHOD – JIHOZÁPAD	9,1 km
III/1584	Rychnov n. Malší, Sv. Kámen, Tichá	SEVEROZÁPAD – JIHOVÝCHOD	9,0 km
III/1585	Malonty, Bělá, směr Tichá	SEVER – JIH	9,2 km
III/1586	Odbočka na Janovu Ves	VÝCHOD – ZÁPAD	0,4 km
III/1587	Odbočka na Dolní Příbrání	VÝCHOD – ZÁPAD	2,0 km
III/1589	Malonty, Meziříčí, Desky	SZ – JV (3/5) SV – JZ (2/5)	6,0 km
III/15810	Odbočka na Radčice	SEVER – JIH	1,3 km
III/15811	Malonty, Poh. Ves, Leopoldov, Poh. n. Š.	SEVEROZÁPAD – JIHOVÝCHOD	10,7 km
III/16011	Horní Dvořiště, Dolní Drkolná	VÝCHOD – ZÁPAD	2,0 km
III/16318	Horní Dvořiště, Český Heršlák	JV – SZ (3/5) SEVER – JIH (2/5)	4,9 km
III/16319	Rybník, Trojany	SEVER – JIH	1,8 km

Zdroj: Odbor dopravy a silničního hospodářství

Síť silnic III. třídy doplňuje jak hlavní páteřní dopravní síť, tak síť silnic II. třídy a umožňují lokální dopravní obslužnost převážně místních cílů, tj. vesnic, obcí a osad. Vzhledem k tomu jsou situovány do mnoha směrů, dle potřeby obslužnosti (viz tabulka č. 29).

Místní a účelové komunikace: Na správním území obce s rozšířenou působností Kaplice se nachází 2 města (Kaplice a Velešín) a celkem 12 obcí (v abecedním řazení – Benešov nad Černou, Besednice, Bujanov, Dolní Dvořiště, Horní Dvořiště, Malonty, Netřebice, Omlenice, Pohorská Ves, Rožmitál na Šumavě, Soběnov a Střítež), na jejichž správních územích dotvářejí síť komunikací jak místní komunikace (ve vlastnictví měst a obcí), tak veřejně přístupné účelové komunikace (vlastnictví fyzických a právnických osob).

Tab. č. 30: Charakteristika místních a účelových komunikací na správním území

Název obce	Délka MK	% dobré	Délka UK	% sjízdné	Pasport
Město Kaplice	28,136 km	89 %	8,257 km	57 %	A
Město Velešín	13,608 km	100 %	0 km	-----	A
Benešov nad Černou	19 km	60 %	5 km	20 %	A
Besednice	5 km	75 %	0 km	-----	A
Bujanov	9,155 km	99 %	6,140 km	59 %	A
Dolní Dvořiště	8 km	100 %	2,5 km	90 %	A
Horní Dvořiště	29,3 km	80 %	14,5 km	10 %	A
Malonty	18 km	90 %	7,5 km	20 %	A
Netřebice	19 km	100 %	0 km	-----	A
Omlenice	8,037 km	98 %	4,810 km	45 %	A
Pohorská Ves	1,4 km	70,7 %	3,7 km	75,7 %	A
Rožmitál na Šumavě	20 km	80 %	0 km	-----	A
Soběnov	13 km	100 %	0 km	-----	N

Územně analytické podklady ORP Kaplice – 3. úplná aktualizace (2014)

Střítež	1,11 km	88 %	1,9 km	95 %	A
---------	---------	------	--------	------	---

Zdroj: Odbor dopravy a silničního hospodářství

Legenda: „MK“ = místní komunikace, „UK“ = účelové komunikace ve vlastnictví obce

„% dobré“ = MK v dobrém stavu, „% sjízdné“ = UK sjízdné osobním vozidlem

Stavební stav místních a účelových komunikací na správním území je značně variabilní, obecně lze uvést, že místní komunikace jsou vesměs městy a obcemi udržovány v dobrém stavu, stav účelových komunikací je poplatný intenzitě a druhu tamější dopravy.

V souvislosti s realizací plánu společných zařízení komplexních pozemkových úprav zejména posledních let bude docházet k postupnému nárůstu počtu a kvality účelových komunikací (polních cest).

Cyklotrasy, cyklostezky: Jihočeský kraj jako celek, stejně tak správní území obce s rozšířenou působností Kaplice je protkáno sítí cyklotras a cyklostezek. Cyklotrasy vedou cyklisty nejčastěji po zpevněných komunikacích – silnicích a místních komunikacích, cyklostezky pro změnu po komunikacích často nezpevněných (účelové komunikace, nejčastěji polní a lesní cesty), nezdělaná cyklotrasy vedou i volným terénem (louky apod.)

Cyklotrasy a cyklostezky tvoří zázemí pro stále se rozrůstající a posilující cyklistickou dopravu, která se v naprosté většině odehrává v režimu rekreace a oddechu. Cyklotrasy a cyklostezky plní v podstatě 2 nejdůležitější funkce, kdy jednak odvádějí cyklisty, jakožto nejzranitelnější účastníky provozu, mimo frekventované silniční tahy (v místech, kde cyklotrasa není přímo součástí silnice), jednak umožňují cyklistům dostat se i do míst, kam žádná stávající pozemní komunikace ani nevede, kochat se přitom krásami zdejší přírody a udělat zároveň něco prospěšného pro svoje zdraví, prostě aktivně strávit volný čas.

Tab. č. 31: Základní údaje o cyklotrasách a cyklostezkách na správním území (SÚ)

Ident. číslo	Délka v SÚ	Inv. číslo	Délka v SÚ	Inv. číslo	Délka v SÚ
1012	9,8 km	1190	7,1 km	1198	19,2 km
1018	27,5 km	1191	12,7 km	1199	0,4 km
1128	4,7 km	1192	11,9 km	12	15,5 km
1187	24,1 km	1193	32,2 km	1200	18,8 km
1188	16,2 km	1194	8,3 km	1205	0,3 km
1189	18,4 km	1197	6,8 km	34	54,3 km

Zdroj: Odbor dopravy a silničního hospodářství

Legenda: „Ident. číslo“ = oficiální číselné označení, pod kterým jsou k nalezení v mapách

Do rozvoje cyklistické dopravy, hlavně do rozšiřování sítě cyklotras a cyklostezek, včetně zkvalitňování doprovodné infrastruktury (mapové a popisné zastávky, odpočívky s posezeními a kolostavy apod.), jsou v poslední době investovány nemalé finanční prostředky, jak ze státního a krajského sektoru, tak z fondů Evropské unie. Rozvoj cyklistické dopravy přináší současně, jako sekundární efekt, i všestranný rozvoj oblastí, kde jsou nové cyklotrasy a cyklostezky budovány, zejména rozvoj soukromého podnikání – navyšování občerstvovacích a ubytovacích kapacity, vznik nových půjčoven kol a cykloservisů apod. Ovšem ne na všech místech správního území je stávající síť cyklotras a cyklostezek ve veřejnosti požadované skladbě, někde je třeba dořešit jejich kompletní vymístění mimo silnice, jsou však i místa a úseky, kde zcela chybějí (např. mezi Kaplicí a Kaplicí nádražím).

Hraniční přechody: V rámci projektu Evropská územní spolupráce – přeshraniční část se dochází k rozvoji spolupráce mj. i na česko – rakouské hranici. Intenzivní přeshraniční spolupráce a dobré partnerské vztahy mezi Jihočeským krajem, potažmo správními územími obce s rozšířenou působností Kaplice, a Horním Rakouskem má zásadní význam pro celkový rozvoj regionu, rozvíjení obchodu, nárůst turistického ruchu apod. Na správním území se nachází 1 silniční hraniční přechod Dolní Dvořiště – Wulowitz a 1 železniční přechod Horní Dvořiště – Summerau. Dále se zde rovněž nachází hraniční přechody pro pěší, jezdce na zvířatech a cyklisty v lokalitách Český Heršlák – Deutsch

Územně analytické podklady ORP Kaplice – 3. úplná aktualizace (2014)

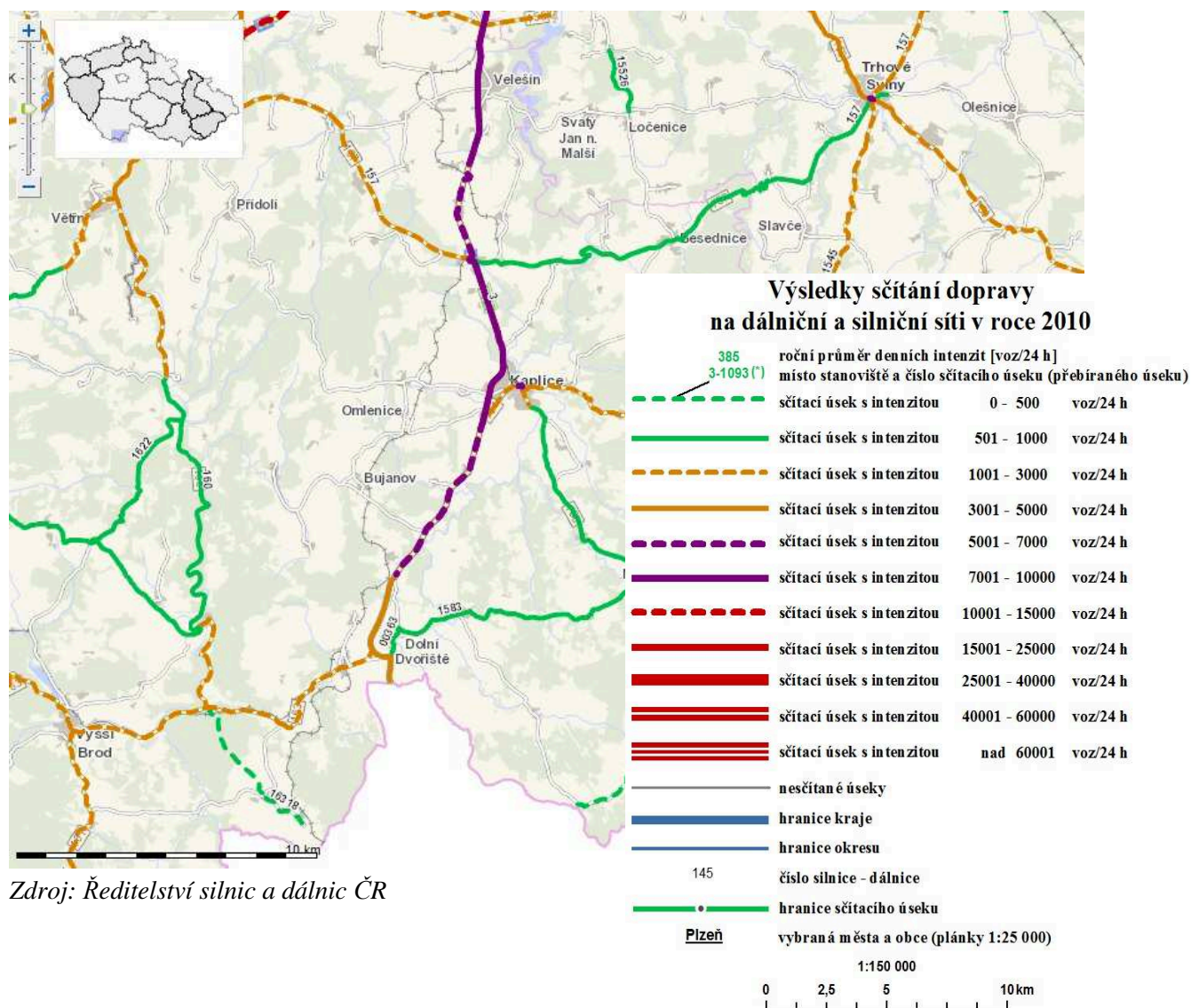
Hörschlag a Cetviny – Hammern, oba zprovozněné v roce 2007 za výrazné podpory fondů Evropské unie, dále pak přechody Cetviny – Mairsprindt a Pohoří na Šumavě – Stadlberg.

Úroveň cestovního ruchu má rok od roku narůstající tendenci, zvyšuje se pohyb zboží i osob, jeho intenzita přes hraniční přechody je však značně diferencovaná. Volnému pohybu zboží i osob výrazně napomohl i vstup ČR do tzv. „schengenského prostoru“, s čímž souviselo odbourání kontrol na hraničních přechodech a tím defacto k úplnému otevření hranic, uskutečněnému k 1. 1. 2008. S volným pohybem zboží a osob však nejsou spojeny jen pozitivní aspekty, nýbrž i některé negativní dopady, např. pašování drog a nelegální pohyb migrantů přes tzv. „zelenou“ hranici. Celkově lze konstatovat, že síť pozemních komunikací na správním území sice zajišťuje celkem dobrou dostupnost sídel i výrobních podniků, její kvalita a kapacita ale mnohde již nyní neodpovídá stále rostoucím nárokům jak osobní, tak zejm. nákladní dopravy.

Na následující mapce (mapa č. 7) je znázorněna intenzita dopravy ve správním území ORP Kaplice vycházející z celostátního sčítání dopravy prováděného v roce 2010 a z legendy patřící k této mapce lze vyčíst zařazení jednotlivých komunikací dle naměřené intenzity provozu. V daném roce se např. intenzita hustoty provozu na silnici I/E55 v úseku Holkov - D.D. pohybovala od 5-8 tisíc vozidel za 24 hodin (pozn.: Jedná se samozřejmě o roční průměr denních intenzit) a v místech jako je Velešín a Kaplice se jednalo cca o 8 tisíc voz/24 h. Na takovýto provoz daná komunikace však nebyla dimenzována, o čemž svědčí stále vzrůstající počet nehod, mnohdy i smrtelných.

Na další mapce (mapa č. 8) je vidět i stupeň rizikovosti daného úseku. Jak je z mapky zřejmé, patří právě úsek silnice I/E55 procházející správním územím ORP Kaplice, k úsekům se zvýšeným rizikem.

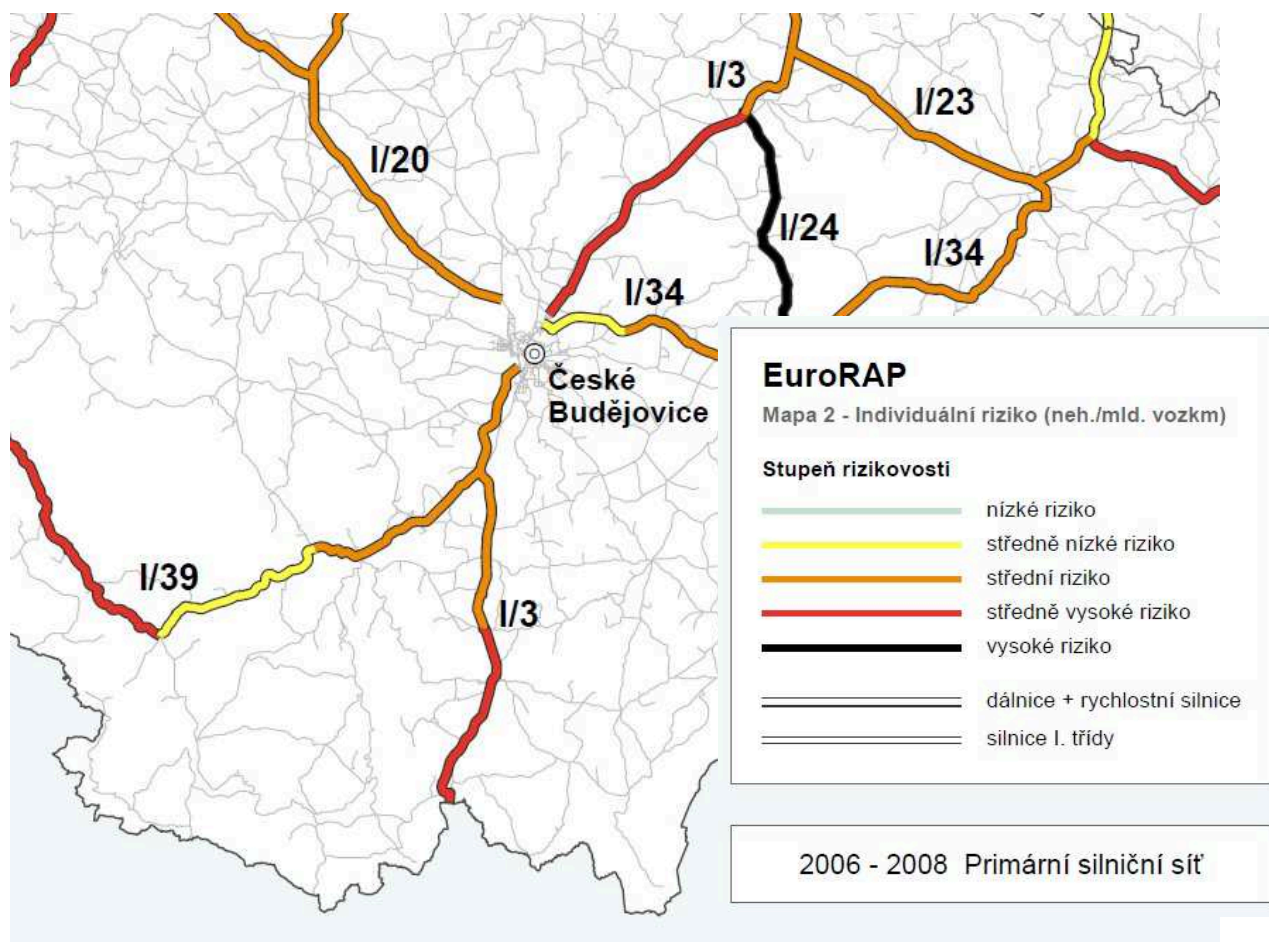
Mapa č. 7: Intenzita automobilové dopravy

Zdroj: Ředitelství silnic a dálnic ČR

Mapa č. 8: Riziková mapa vytvořená v rámci programu EuroRAP

Zdroj: CityPlan

III.6.1.2. Železniční doprava

Tranzitní koridory: V souladu s mezinárodními smlouvami (AGC, AGTC) byl v rámci multimodálního koridoru M1 vymezen jako součást modernizace IV. tranzitního železničního koridoru jeho úsek Praha – Benešov – Veselí nad Lužnicí – České Budějovice – Horní Dvořiště/Summerau – Linz (Linec), na správním území obce s rozšířenou působností Kaplice by měl procházet v SJ směru, souběžně s navrhovanou trasou rychlostní komunikace R3, západně od ní podél paty Chuchelecké vrchoviny. Jeho cílem je zabezpečit naplnění projektu EU č. 22, zaměřeného na zlepšení kvality železniční dopravní infrastruktury.

V rámci IV. tranzitního železničního koridoru jde o koridor C-E 551a na trase Praha – Benešov – Veselí nad Lužnicí – České Budějovice – Horní Dvořiště/Summerau – Linz (Linec), jedná se o trať č. 221 Praha – Benešov, č. 220 Benešov – České Budějovice a č. 196 České Budějovice – Horní Dvořiště. Jako náhrada za jednokolejnou trať č. 196 byl vymezen koridor C-E 551b na trase České Budějovice – Horní Dvořiště/Summerau – Linz (Linec), jako součást společné přípravy železničního koridoru pro dvoukolejnou železniční trať na základě dohody mezi ČR a Rakouskem. Tím budou vytvořeny hlavní předpoklady především pro zvýšení rychlosti a přepravní kapacity železničního koridoru zařazeného do celoevropské železniční sítě s názvem TEN-T.

Nákladní a osobní doprava: Železniční nákladní a osobní doprava je základní součástí dopravního systému kraje, který významně ovlivňuje rozvoj území. Správním území obce s rozšířenou působností Kaplice prochází jediná trať a to trať č. 196 České Budějovice – Horní Dvořiště/Summerau s celostátním i s přeshraničním významem, v rámci správního území o celkové délce 36 km, na trati se nachází celkem 10 zastávek (Holkov, Velešín – městys, Velešín, Výheň, Kaplice, Omlenice, Bujanov, Pšenice, Rybník a Horní Dvořiště), z toho jsou 4 na znamení (Velešín – městys, Výheň, Bujanov

Územně analytické podklady ORP Kaplice – 3. úplná aktualizace (2014)

a Pšenice), přičemž z 10 zastávek se jen na 4 prodávají jízdenky (Velešín, Kaplice, Rybník a Horní Dvořiště), ostatní slouží jen pro nástup a výstup cestujících, jízdenky se prodávají ve vlaku.

Hustota železniční sítě na správním území obce s rozšířenou působností Kaplice je 3,1 km na 100 km², což je výrazně nejen pod celostátním průměrem, ale i pod průměrem kraje (9,1 km na 100 km²). To znamená podstatně méně rozvinutou dopravní infrastrukturu v této oblasti. Ve střednědobém horizontu se její hustota nemění, ale alespoň neklesá, s výhledem na její zvýšení v budoucnosti (viz text výše). Stěžejním úkolem železniční dopravy je přeprava zboží a osob. Intenzita nákladní železniční dopravy dlouhodobě klesá. Obdobná tendence se ale projevuje v rámci celé České republiky, v návaznosti na změnu struktury přepravovaného zboží podle forem přepravy. Za zastavením poklesu množství zboží přepravovaného po železnici lze jako jeden z rozhodujících faktorů spatřovat razantní zvýšení cen pohonných hmot. V protikladu k nákladní dopravě dochází u osobní železniční dopravy k jejímu mírnému nárůstu (opět vzhledem k zvýšení cen pohonných hmot a zdražování ostatních druhů osobní přepravy), ke zvyšování počtu přepravených cestujících.

III.6.1.3. Letecká doprava

Letiště s mezinárodním a vnitrostátním provozem: Správní území obce s rozšířenou působností Kaplice protíná letecká osa pouze lokálního významu (vzhledem k absenci odpovídajícího typu letiště), s přesahem do Rakouska, kdy nejbližší letiště s mezinárodním a vnitrostátním provozem se nachází v Linci. Právě proto je za hlavní nedostatek z hlediska zvýšení letecké dostupnosti kraje považována absence letiště, které by zajišťovalo kvalitní mezinárodní a vnitrostátní civilní provoz. V současné době se na takový typ letiště postupně transformuje bývalé vojenské letiště v Plané u Českých Budějovic. Proto byla v rámci *Programu rozvoje Jihočeského kraje na období let 2007 – 2013* stanovena priorita právě modernizaci a restrukturalizaci letiště v Plané u Českých Budějovic, které se v současné době nachází ve vlastnictví Jihočeského kraje a jeho transformaci již nic nebrání. Po jeho dobudování a uvedení do provozu jistě tento fakt přispěje k většímu využití především rekreačního potenciálu kraje a potažmo správního území obce s rozšířenou působností Kaplice zajištěním lepší dostupnosti (především pro zahraniční návštěvníky).

Veřejná letiště s lokálním provozem: Letiště by mělo vzniknout severně od obce Malonty (je součástí tamějšího územního plánu), v současné době vzniká vzletová dráha pro malá letadla typu „ultralight“ jižně od Omlenice.

Na poliklinice v Kaplici se nachází stálý heliport pro start a přistání vrtulníku letecké záchranné služby, pro příležitostný start a přistání vrtulníku se ve volné krajině využívají místa k tomuto účelu vhodná – volné plochy (pole a louky), ideálně jsou pro tento účel prostranství se zpevněnými povrchy (pozemní komunikace s asfaltovými vozovkami).

Řešení známých problémů ve stávající dopravní infrastruktuře, zajištění napojení na celostátní a evropskou dopravní síť, ale i zlepšení dopravní dostupnosti a zkvalitnění vybavenosti jsou zcela nezbytnými předpoklady pro zvýšení atraktivity a konkurenceschopnosti kraje, potažmo správního území obce s rozšířenou působností Kaplice.

Současně s nezbytnou modernizací a rozvojem všech druhů dopravní infrastruktury se ale zcela zákonitě objevují negativní dopady na životní prostředí. Na správním území obce s rozšířenou působností Kaplice se nachází rozsáhlá území s různými stupni ochrany (Novohradské hory, Poluška, lokality zařazené do soustavy NATURA 2000), což klade a hlavně do budoucna bude klást zvýšené nároky na vymezení potřebných dopravních koridorů a ploch ruku v ruce s úsilím o minimalizaci negativních vlivů na životní prostředí, s ohledem na zachování civilizačních, kulturních a společností vnímaných hodnot území jako celku s ohledem na vytváření podmínek jeho udržitelného rozvoje do dalších let.

III.6.2. Technická infrastruktura

V území ORP Kaplice, se nachází velké množství rozptýlených sídel, z tohoto důvodu je pro obce obtížné řešit likvidaci odpadních vod pomocí centrálních čistíren odpadních vod. V sídlech je likvidace odpadních vod řešena převážně pomocí septiků, nebo je odpadní voda akumulována v jímkách na vyvážení. Jejich špatný stav zejména u starších nemovitostí, může mít v budoucnu za následek zhoršení kvality povrchových a podzemních vod. V posledních několika letech dochází

Územně analytické podklady ORP Kaplice – 3. úplná aktualizace (2014)

k postupné modernizaci domovních čistíren odpadních vod. Většina obcí má vybudované vodovodní řady a kanalizační řady ukončené čistírnami odpadních vod. Vodovodní sítě jsou v řadě sídel vybudovány z dob, kdy v území probíhala intenzivní zemědělská činnost, jako součást zemědělských areálů, velkou nevýhodou těchto vodovodů je, že se v řadě případů nedochovala dokumentace staveb těchto vodních děl, často nejsou vyřešeny majetkové poměry ani práva k provozování vodovodů pro veřejnou potřebu. Území má dostatečné množství podzemních vod, které slouží jako zdroje pro zásobování obyvatel.

III.6.2.1. Benešov nad Černou

Vodovod

Obec Benešov nad Černou (680,00 - 650,00 m n.m.) má vybudovaný vodovod pro veřejnou potřebu. Na vodovod je napojeno 100% trvale i přechodně bydlících obyvatel.

Zdrojem vody je prameniště (vybudované v roce 1909) na svahu Kuřského vrchu, jihovýchodně od obce. Ze pěti pramenních jímek natéká voda do sběrné jímky a z ní gravitačně přírodním řadem, délky 0,628 km do zemního VDJ Benešov 200 m³ (719,56 - 716,56 m n.m.). Z vodojemu pak zásobním délkou 0,64 km gravitačně voda přitéká do spotřebiště. Vydatnost prameniště je $Q_{\max}=1,5$ l/s, $Q_{\text{prům}}=1,2$ l/s. Kvalita vody je dobrá, po hygienickém zabezpečení chlornanem sodným ve VDJ vyhovuje. V roce 1975 byl uveden do provozu druhý zdroj a to tři vrty v nivě říčky Černá. V současné době využívaný jediný vrt má vydatnost $Q_{\max}=3,0$ l/s. Celková délka rozvodné sítě obce je 5,37 km. Technický stav sítě je dobrý avšak řady původního litinového vodovodu vyžadují postupnou rekonstrukci. Celkový počet domovních přípojek je 256 ks - délka cca 3,245 km. Zemědělský podnik severozápadně od obce má vybudovaný vlastní vodovod se třemi studnami na svahu "Zaječího vrchu", vodojemem 150 m³ a zásobním řadem do areálu. Kapacita ve zdroji je $Q_{\max}=1,67$ l/s. V obci je rybník (popř. koupaliště) využitelný jako zdroj požární vody.

Vzhledem k předpokládanému nárůstu připojených obyvatel na vodovod se navrhuje rozšíření rozvodné vodovodní sítě v **délce 600 m** DN 80. Dále bude nutná rekonstrukce stávajících vodovodních řadů.

Sídlo Černé Údolí (723,00 - 700,0 m n.m.) nemá vybudovaný vodovod. Všichni trvale i dočasně bydlící obyvatelé jsou zásobováni z domovních (90%) a obecních studní (10%)

Sídlo Děkanské Skaliny (638,00 - 621,0 m n.m.) má v letech 1969 -70 vybudovaný vodovod ve správě obce. Na vodovod jsou napojeni všichni trvale i dočasně bydlící obyvatelé vč. rekreačních zařízení.

Sídlo Dluhoště (620,00 - 600,0 m n.m.) nemá vybudovaný vodovod pro veřejnou potřebu. Všichni trvale a dočasně bydlící obyvatelé jsou zásobováni z vlastních domovních studní.

Sídlo Hartunkov (642,00 - 595,0 m n.m.) má z roku 1956 vybudovaný vodovod ve správě obce (bývalý vodovod pro JZD). Na vodovod je dnes napojeno 47% nemovitostí s trvale a dočasně bydlícími obyvateli, zbývajících 53% nemovitostí má své vlastní domovní studny.

Sídlo Klení (680,00 - 610,0 m n.m.) nemá vybudovaný vodovod. Jednotlivé nemovitosti trvale i dočasně bydlících obyvatel mají vlastní domovní studny.

Sídlo Kuří (712,00 - 675,0 m n.m.) nemá vybudovaný vodovod. Jednotlivé nemovitosti trvale i dočasně bydlících obyvatel mají vlastní domovní studny.

Sídlo Líčov (599,00 - 589,0 m n.m.) - místní část obce Benešov nad Černou má vybudovaný vodovod pro veřejnou potřebu ve správě obce, na který je připojena východní část osady. Vodovod sestává ze zásobního řadu délky 1,76 km, který je napojen na vodovod pro Děkanské Skaliny. Na vodovod je napojeno cca 80% nemovitostí s trvale i dočasně bydlícími obyvateli.

Sídlo Valtětov (645,00 - 623,0 m n.m.) - místní část obce Benešov nad Černou, nemá vybudovaný vodovod. Jednotlivé nemovitosti trvale i dočasně bydlících obyvatel mají vlastní domovní studny.

Kanalizace

Obec Benešov nad Černou, která se nachází v CHOPAV Novohradské hory, má vybudovanou jednotnou kanalizaci, na kterou je napojeno 100% obyvatel a rekreatantů. Kanalizace je v celkové délce 4,014 km.

Odpadní vody jsou touto kanalizací odváděny na stávající čistírnu odpadních vod (100% obyvatel a rekreatantů), **kteřá bude v roce 2014 až 2015 procházet modernizací**. Jedná se o čistírnu odpadních

Územně analytické podklady ORP Kaplice – 3. úplná aktualizace (2014)

vod s mechanicko-biologickým procesem. Odpadní vody jsou po odlehčení přiváděny hlavní kanalizační stokou na ČOV. Vyčištěná odpadní voda je vypouštěna do recipientu. Recipientem je říčka Černá řkm. 14,1, čhp 1-06-02-028. Dešťové vody (100%) jsou odváděny jednotnou kanalizací.

Kanalizace je v dobrém stavu. Stávající technologie čištění odpadních vod a kapacitní parametry ČOV jsou vyhovující, v roce 2012 bylo vydáno stavební povolení na rekonstrukci ČOV.

Sídlo Černé Údolí – místní část obce Benešov nad Černou, která se nachází v CHOPAV Novohradské hory, nemá v současnosti vybudovaný systém kanalizace.

Sídlo Děkanské Skaliny – místní část obce Benešov nad Černou, nemá v současnosti vybudovaný systém kanalizace.

Sídlo Dluhostě, nemá v současnosti vybudovaný systém kanalizace pro veřejnou potřebu.

Sídlo Hartunkov – místní část obce Benešov nad Černou, která se nachází v CHOPAV Novohradské hory, nemá v současnosti vybudovaný systém kanalizace.

Sídlo Klení – místní část obce Benešov nad Černou, nemá v současnosti vybudovaný systém kanalizace.

Sídlo Kuří – místní část obce Benešov nad Černou, která se nachází v CHOPAV Novohradské hory, nemá v současnosti vybudovaný systém kanalizace.

Sídlo Líčov – místní část obce Benešov nad Černou, nemá v současnosti vybudovaný systém kanalizace pro veřejnou potřebu.

Sídlo Valtěrov – místní část obce Benešov nad Černou, nemá v současnosti vybudovaný systém kanalizace.

III.6.2.2. Besednice

Vodovod

Obec Besednice (604,00 – 555,00 m n.m.) je v současné době zásobena pitnou vodou z vodovodu.

Vodovod má dva hlavní zdroje. Prvním zdrojem pro vodovod je prameniště „pod Velkým Kamenem“ (6 studen), Voda ze studen je svedena do sběrné studny a poté do vdj., kde je voda hygienicky zabezpečována. Zásobní řad z vdj. je posilován ze studny (lokalita Plachý). Dalším zdrojem pro vodovod je prameniště „Kebleny“ (2 vrtů). Z vrtů je voda vytlačena do ÚV Besednice (jednostupňová úprava). Z úpravny vody je voda vyčerpána do vdj. Vodojem Besednice II slouží též jako vodojem za spotřebištěm (upřednostnění neupravovaných zdrojů vody). Z vodojemů je voda gravitačně dopravena do obytných a zemědělských objektů. Přes spotřebiště v Besednici je dále posilován vodovod Nesmeň – Něchov – Todně (okr. Č. Budějovice). Vzhledem k předpokládanému nárůstu připojených obyvatel na vodovod se navrhuje rozšíření rozvodné vodovodní sítě v délce 1 km DN 80. Vzhledem k problémům s množstvím vody v obdobích suchých měsíců, je nutno rozšířit stávající zdroje Kebiany.

Malče (542 - 530 m n.m.) je zásobena vodou z obecního vodovodu.

Bída (614 - 594 m n.m.) je zásobena vodou z obecního vodovodu.

Kanalizace

Obec Besednice má vybudovanou jednotnou kanalizaci, na kterou je napojeno cca 70% obyvatel.

Splaškové vody jsou odváděny jednotnou kanalizací na obecní ČOV. Dešťové vody jsou odlehčovány před ČOV ve dvou odlehčovacích komorách, které jsou zaústěny do Besednického potoka. Vody z ČOV natékají do další dočišťovací nádrže 0,7 ha. Obě stabilizační nádrže lze napouštět z obtokové stoky - Besednického potoka. Oplachové vody ze zemědělského areálu jsou čištěny ve stabilizační nádrži 0,5 ha, která je zaústěna do druhé stabilizační nádrže. ČOV je vyústěna do Besednického potoka.

Zbylá část splaškových vod (cca 30%) je předčišťována v septicích s přepadem do drenážního podmoku, případně povrchových vod. Cca 90 % dešťových vod je odváděno jednotnou kanalizací. Zbylé vody jsou odváděny systémem příkopů, struh a propustků.

Stávající systém s ČOV bude procházet modernizací. Došlo k postupnému zatrubnění nevyhovujících

otevřených stok.

Pro dlouhodobý výhled se doporučuje rekonstrukce čistírny. Stávající technologie čištění odpadních vod ve stabilizačních nádržích by byla nahrazena aktivačním procesem. V současnosti provozované stabilizační nádrže budou odstaveny, eventuálně využity k dočištění odpadních vod, stávající mechanicko-biologická čistírna odpadních vod bude intenzifikována na čistírnu s nitrifikací a denitrifikací.

Malče - místní část obce Besednice má vybudovanou dešťovou kanalizaci. Kanalizace je zaústěna do návesního rybníka na místní vodoteči, která je přítokem Malše.

Splaškové vody jsou z cca 50% předčišťovány v septicích s následným vypouštěním do dešťové kanalizace. Zbýlá část splaškových vod je vypouštěna do kanalizace přímo bez předčištění.

Sídlo Bída nemá v současnosti vybudovaný systém kanalizace.

III.6.2.3. Bujanov

Vodovod

Obec Bujanov (687.00-658.00 m n.m.) je zásobována pitnou vodou z vodovodu pro veřejnou potřebu ve správě obce Bujanov. Na vodovod jsou napojeny veškeré nemovitosti.

Zdrojem vody je 5 vrtů ve vzdálenosti 2 km od obce po silnici na Omlenice. Stávající rozvodná vodovodní v obci je ve velmi špatném technickém stavu, a jsou na ni vykazovány vysoké ztráty. Proto je navrhována její postupná celková rekonstrukce.

Vzhledem k předpokládanému nárůstu připojených obyvatel na vodovod navrhuje se rozšíření rozvodné vodovodní sítě.

Ve výhledu je možno uvažovat s obnovou původních alespoň dvou nejvíce vydatných vrtů a tím posílení a zabezpečení vyšší spolehlivosti stávajícího vodovodního systému.

Sídlo Nažidla (667.00-646.00 m n.m.) je místní částí obce Bujanov. Obyvatelstvo je zásobováno pitnou vodou z vodovodu ve správě obce. Na vodovod jsou napojeny veškeré nemovitosti.

Sídlo Přibyslav (718,00 – 697,00 m n.m.) je místní částí obce Bujanov. Obyvatelstvo je zásobováno pitnou vodou z vodovodu ve správě obce. Na vodovod jsou napojeny veškeré nemovitosti. Stávající rozvodná vodovodní v obci je ve velmi špatném technickém stavu, a jsou na ni vykazovány vysoké ztráty. Proto je navrhována její postupná celková rekonstrukce.

V osadě Skoronice (620,00 – 598,00 m n.m.) je obyvatelstvo zásobováno pitnou vodou z vodovodu pro veřejnou potřebu ve správě obce. Na vodovod jsou napojeny veškeré nemovitosti.

V sídle Suchdol (667.00-646.00 m n.m.) využívají obyvatelé ke svému zásobení vlastní soukromé studny, vrty, nebo vodovod, který sloužil k zásobování zemědělského podniku a mezi lety 2012 a 2013, by měl přejít do vlastnictví obce.

V sídle Zdíky (615,00 – 597,00 m n.m.) je obyvatelstvo zásobováno pitnou vodou samostatným řadem z vodovodu pro osadu Skoronice. Na vodovod jsou napojeny veškeré nemovitosti

Kanalizace

V obci Bujanov je vybudována kanalizace pro veřejnou potřebu, jako jednotná stoková síť. Kanalizace je ve správě obce a jsou na ni napojeny veškeré nemovitosti.

Odpadní vody jsou kanalizací svedeny po odlehčení do ČOV. Předčištěné odpadní a odlehčené dešťové vody jsou svedeny potrubím pod trať ČD, kde jsou vyústěny do místní bezejmenné vodoteče. Vodoteč je následně vedena jako zatrubněná až do dvou stabilizačních nádrží (každá o ploše 0.3 ha), které slouží k dočištění odpadních vod z ČOV.

V obci Bujanov je uvažováno s dostavbou kanalizační sítě. Stávající čerpací stanice bytovek na jihovýchodním okraji obce bude zrušena a odpadní vody budou odváděny gravitačně novou kanalizační stokou.

S ohledem na stáří kanalizace a použité trubní materiály, se doporučuje v této lokalitě postupnou rekonstrukci stávající kanalizační sítě.

Územně analytické podklady ORP Kaplice – 3. úplná aktualizace (2014)

Sídlo Nažidla v současnosti nemá vybudovanou kanalizaci.

V cílovém roce 2015 budou veškeré odpadní vody akumulované v bezodtokých jímkách likvidovány na čistírně odpadních vod obce Bujanov.

Sídlo Přibyslav v současnosti nemá vybudovanou kanalizační síť.

Sídlo Skoronice v současnosti má vybudovanou jednotnou kanalizační síť, na kterou jsou napojeny veškeré nemovitosti. **ČOV bude procházet v následujícím období modernizací.**

Sídlo Suchdol v současnosti nemá vybudovanou kanalizaci.

Sídlo Zdíčky v současnosti nemá vybudovanou kanalizaci.

III.6.2.4. Dolní Dvořiště

Vodovod

Obec Dolní Dvořiště (650,00 – 607,00 m n.m.) je v současné době z větší části zásobena pitnou vodou z vodovodu pro veřejnou potřebu. Zbývá část obyvatelstva je zásobena z vlastních domovních studní.

Vodovodní síť obce, je napojena na skupinový vodovod „Dolní Dvořiště“ a pokračuje dále jako přívod do vodojemu „Rychnov“. Vodovod byl vybudován v roce 1971. Stav vodovodu je vyhovující. Podle územního plánu obec počítá s nárůstem počtu obyvatel; s tím by byla spojena nutnost rozšíření vodovodní sítě a pravděpodobně i posílení kapacity úpravny vody v rámci skupinového vodovodu.

V sídle Budákov (652,00 – 640,00 m n.m.) je obyvatelstvo v současné době zásobeno pitnou vodou z vlastních domovních studní. Část osady je zásobena ze starého vodovodu v majetku Pozemkového fondu ČR.

V sídle Jenín (678,00 – 642,00 m n.m.) je obyvatelstvo v současné době zásobeno pitnou vodou z vlastních domovních studní.

V sídle Rybník (685,00 – 662,00 m n.m.) je trvale bydlící obyvatelstvo v současné době z 60% zásobeno pitnou vodou z vodovodu pro veřejnou potřebu. Zbývá část obyvatelstva je zásobena z vlastních domovních studní

V sídle Rychnov nad Malší (644,00 – 599,00 m n.m.) je obyvatelstvo v současné době v plné míře zásobeno pitnou vodou z vodovodu pro veřejnou potřebu. Vodovodní síť osady, je součástí vodovodu Rychnov.

V sídle Tichá (668,00 – 647,00 m n.m.) je obyvatelstvo v současné době zásobeno pitnou vodou z vodovodního řadu pro veřejnou potřebu.

V sídle Trojany (697,00 – 687,00 m n.m.) je v současné době zásobeno pitnou vodou z vodovodu fy Zemav, s.r.o.

V sídle Všeměřice (636,00 – 625,00 m n.m.) jsou trvale bydlící obyvatelstvo i rekreanti v současné době zásobeni pitnou vodou z vlastních domovních studní.

Kanalizace

Obec Dolní Dvořiště - se zčásti nachází v CHOPAV Novohradské hory.

V současnosti má obec vybudovanou jednotnou kanalizaci. Splaškové odpadní vody z celé obce jsou kanalizací odváděny na čistírnu odpadních vod, ležící ve střední části obce.

Kanalizace o celkové délce 4,57 km byla uvedena do provozu v roce 1973. Na síti jsou vybudovány celkem 3 odlehčovací komory (s odlehčením do řeky Malše).

Stávající ČOV je provozována jako mechanicko – biologická. Odpadní vody, čerpané na ČOV, protékají hrubým předčištěním, které je tvořeno ručně stíranými česlemi v sachtě Š1 a šterbinovým lapačem písku. Odkapané shrabky a ručně těženy písek jsou deponovány na skládce a periodicky odváženy.

Dešťové odpadní vody obce jsou zčásti odváděny jednotnou kanalizací, zčásti systémem příkopů, struh a propustků. V obci Dolní Dvořiště je uvažováno s dostavbou kanalizační sítě. S ohledem na stáří kanalizace, průnik balastních vod a použité trubní materiály, se doporučuje v této lokalitě postupně rekonstrukce stávající kanalizační sítě.

Územně analytické podklady ORP Kaplice – 3. úplná aktualizace (2014)

V sídle Budákov v současnosti není vybudovaná kanalizace.

Sídlo Jenín - místní část obce Dolní Dvořiště – nemá v současnosti vybudovanou kanalizaci.

Sídlo Rybník - má v současnosti částečně vybudovanou splaškovou kanalizaci.

Sídlo Rychnov nad Malší - V současnosti má vybudovanou jednotnou kanalizaci. Splaškové odpadní vody **z téměř** celé zástavby jsou kanalizací odváděny na čistírnu odpadních vod Rychnov, ležící na jihozápadním okraji osady.

Sídlo Tichá v současnosti nemá vybudovanou kanalizaci.

Sídlo Trojany v současnosti nemá vybudovanou kanalizaci.

Sídlo Všeměřice v současnosti nemá vybudovanou kanalizaci

III.6.2.5. Horní Dvořiště

Vodovod

Obec Horní Dvořiště (662,00 – 643,00 m n.m.) je v současné době z části (82%) zásobena pitnou vodou z vodovodu.

Zbytek obyvatel je zásoben z domovních studní.

Zdrojem pro vodovod jsou studny S1-S3, V1-V4 a prameniště č.1 a č.2. Zdroje se nachází severně od obce, vlevo od silnice ve směru Horní Dvořiště-Rybník.

Vodovod zásobuje v obci Horní Dvořiště 350 obyvatel a v části obce Český Heršlák 20 obyvatel.

Osada Český Heršlák (690,00 – 652,00 m n.m.) je v současné době z části (cca 50+30%) zásobena pitnou vodou ze dvou vodovodů.

Kanalizace

Obec Horní Dvořiště má vybudovanou splaškovou kanalizaci, na kterou je napojeno cca 300 obyvatel a 40% rekreatantů. Splaškové vody jsou odváděny splaškovou kanalizací na obecní ČOV. ČOV je vyústěna do místní vodoteče.

Zbylá část splaškových vod je předčišťována v septicích s následným odtokem do povrchových vod.

V obci Horní Dvořiště je uvažováno s dostavbou kanalizační sítě.

S ohledem na použité materiály a výskyt balastních vod, doporučujeme v této lokalitě postupnou rekonstrukci stávající kanalizační sítě.

Osada Český Heršlák má vybudovanou jednotnou kanalizaci, na kterou je napojeno cca 120 obyvatel a 100% rekreatantů.

III.6.2.6. Kaplice

Vodovod

Město Kaplice (574,00 - 533,00 m n.m.) má vybudovaný vodovod pro veřejnou potřebu. Na vodovod jsou napojeny téměř všichni obyvatelé města a veškeré průmyslové a zemědělské podniky.

Zdroj a zásobní řad je součástí "Skupinového vodovodu". Rozvodná síť města je rozdělena na dvě tlaková pásma. Celková délka rozvodné vodovodní sítě města vč. přívodu z prameniště Chuchlíky je 25,424 km.

Síť je v dobrém stavu.

Celkový počet domovních přípojek včetně přípojek pro průmyslové a zemědělské podniky je cca 900 ks v délce cca 13 km.

Vzhledem k předpokládanému nárůstu připojených obyvatel na vodovod pro veřejnou potřebu se navrhuje rozšíření rozvodné vodovodní sítě. **V letech 2012-2015 došlo a bude docházet k postupné výměně vodovodních řadů.**

Sídlo Blansko (638,00 - 582,00 m n.m.) má vybudovaný vodovod pro veřejnou potřebu, a vodovod je napojeno 80% trvale bydlících obyvatel.

Územně analytické podklady ORP Kaplice – 3. úplná aktualizace (2014)

Sídlo Dobechov (563,00 - 554,00 m.n.m.) je zásobeno vodou z původního zemědělského vodovodu, jehož vlastníkem je město Kaplice.

V sídle Hradiště (672,00 - 648,00 m n.m.) jsou všichni trvale i dočasně bydlící obyvatelé v současné době zásobeni pitnou vodou z domovních studní.

Sídlo Hubenov (602,00 - 593,00 m n.m.) v roce 2010 a 2011 a 2014 došlo k budování vodovodu pro veřejnou potřebu.

V sídle Květoňov (575,00 - 570,00 m n.m.) jsou všichni trvale i dočasně bydlící obyvatelé v současné době zásobeni pitnou vodou z domovních studní.

Sídlo Mostky (584,00 - 561,00 m n.m.) má vybudovaný vodovod, na vodovod je napojeno polovina trvale žijících obyvatel osady a zemědělský areál. Ostatní nemovitosti jsou zásobovány z vlastních studní.

Sídlo Pořešín (580,00 - 560,00 m n.m.) má vybudovaný vodovod pro veřejnou potřebu, na vodovod jsou napojeny dvě třetiny trvale bydlících obyvatel a desetina rekreatů sídla.

Sídlo Pořešinec (574,00 - 562,00 m n.m.) má vybudovaný vodovod. Na vodovod jsou napojeny dvě třetiny trvale bydlících obyvatel a čtvrtina rekreatů osady.

Sídlo Rozpoutí (600,00 - 594,00 m n.m.) má vybudovaný vodovod pro veřejnou potřebu. Na vodovod je napojena asi polovina trvale bydlících obyvatel. Ostatní nemovitosti jsou zásobovány z vlastních studní.

Sídlo Žďár (574,00 - 562,00 m n.m.) má vybudovaný vodovod. Na vodovod je napojena asi polovina trvale bydlících obyvatel a čtvrtina rekreatů osady.

Kanalizace

Město Kaplice, které se nachází v CHOPAV Novohradské hory, má vybudovanou převážně jednotnou kanalizaci (cca 88% kanalizační sítě), část kanalizace (12%) je oddílného systému (sídlíště 9. Května a rodinné domy nad „Novodomským potokem“. Na kanalizační síť je napojeno 99% obyvatel a 30% rekreatů. Součástí kanalizační sítě jsou rovněž výtlačné řady přivádějící odpadní vody z čerpací stanice na ČOV. Odpadní vody (99% obyvatel, 30% rekreatů) z celého města jsou odváděny hlavní kanalizační stokou podél řeky Malše na přečerpací stanici. Dešťové vody a ředěné splaškové vody jsou odlehčeny v 7 odlehčovacích komorách. Vlastní ČOV pracuje jako aktivační.

Recipientem je řeka Malše čhp 1-06-02-019 řkm. 47,1.

Dešťové vody jsou odváděny jednotnou kanalizací.

Stávající kanalizace je poměrně vyhovující, větší část kanalizační sítě je nověji vybudovaná, starší část (střed města) je postupně rekonstruována.

Sídlo Blansko nacházející se v CHOPAV Novohradské hory nemá v současnosti vybudovaný systém kanalizace pro veřejnou potřebu.

Sídlo Dobechov, které se nachází v CHOPAV Novohradské hory, nemá v současnosti vybudovaný systém kanalizace.

Sídlo Hradiště, které se nachází v CHOPAV Novohradské hory, nemá v současnosti vybudovaný systém kanalizace

Sídlo Hubenov, má vybudovaný systém jednotné kanalizace s napojením na město Kaplice.

Sídlo Květoňov, které se nachází v CHOPAV Novohradské hory, nemá v současnosti vybudovaný systém kanalizace.

Sídlo Mostky, které se nachází v CHOPAV Novohradské hory, nemá v současnosti vybudovaný systém kanalizace.

Sídlo Pořešín, má v současnosti vybudovanou jednotnou kanalizaci.

Osada Pořešinec, nemá v současnosti vybudovaný systém kanalizace.

Sídlo Rozpoutí, nemá v současnosti vybudovaný systém kanalizace pro veřejnou potřebu

Sídlo Žďár, nemá v současnosti vybudovaný systém kanalizace

III.6.2.7. Malonty

Vodovod

Obec Malonty (697 - 634 m n.m.) je v současné době zásobena pitnou vodou z vodovodu, jehož vlastníkem je obec Malonty. Vodovod má tři zdroje.

Vzhledem k předpokládanému nárůstu připojených obyvatel na vodovod se navrhuje rozšíření rozvodné vodovodní sítě a rozšíření stávajících vodních zdrojů z pramenišť

Osada Bělá (740 - 685 m n.m.) je zásobena vodou z obecního vodovodu.

Sídlo Bukovsko (722 - 654 m n.m.) je zásobeno vodou z vodovodu, jehož majitelem a provozovatelem i vlastníkem je obec.

Sídlo Desky (683 - 638 m n.m.) je v současné době zásobena z domovních studní

Sídlo Jaroměř (670 - 591 m n.m.) je zásobeno vodou z obecního vodovodu.

Sídlo Meziříčí (691 - 624 m n.m.) je v současné době zásobeno pitnou vodou z vodovodu pro obec Malonty.

Sídlo Radčice (715 - 695 m n.m.) je zásobeno vodou z vodovodu, jehož majitelem a provozovatelem je sdružení občanů.

Sídlo Rapotice nemá vybudovaný vodovod.

Kanalizace

Obec Malonty se nachází v CHOPAV Novohradské Hory.

Obec Malonty má vybudovanou jednotnou kanalizaci, na kterou je napojeno cca 100% obyvatel.

Splaškové vody jsou odváděny jednotnou kanalizací na obecní ČOV. Dešťové vody jsou odlehčovány před ČOV v odlehčovací komoře, která je zaústěna do místní vodoteče. V obci Malonty je uvažováno s dostavbou kanalizační sítě. S ohledem na stáří kanalizace a použité trubní materiály, se doporučuje v této lokalitě postupná rekonstrukce stávající kanalizační sítě.

Sídlo Bělá nemá v současnosti vybudovaný systém kanalizace pro veřejnou potřebu.

Sídlo Bukovsko nemá v současnosti vybudovaný systém kanalizace.

Sídlo Desky nemá v současnosti vybudovaný systém kanalizace

Sídlo Jaroměř nemá v současnosti vybudovaný systém kanalizace.

Sídlo Meziříčí má na části sídla vybudovanou dešťovou kanalizaci. Kanalizace je zaústěna do místní vodoteče, která je přítokem Pohořského potoka.

Sídlo Radčice nemá v současnosti vybudovaný systém kanalizace.

Sídlo Rapotice nemá v současnosti vybudovaný systém kanalizace.

III.6.2.8. Netřebice

Vodovod

Obec Netřebice (640,00 – 608,00 m n.m.) je v současné době zásobena pitnou vodou z vodovodu pro veřejnou potřebu. Obec má celkem cca. 420 trvale bydlících obyvatel z nichž je asi 90% napojeno na vodovodní síť a 30 přechodně bydlících obyvatel s 67% napojením na vodovodní síť. Zbytek obyvatel je zásoben z domovních studní. Vodovod byl vybudován v roce 1976. Stav vodovodní sítě je dobrý.

Sídlo Hřeben (550,00 – 542,00 m n.m.) je místní částí obce Netřebice. Trvale i přechodně bydlící obyvatelé jsou zásobováni pitnou vodou z domovních studní. Množství vody v těchto studních je dostatečné pouze z části. S ohledem na velikost této místní části se neuvažuje s výstavbou vodovodu s centrálním zdrojem. Obyvatelé budou využívat i nadále stávající individuální zdroje pitné vody. Trvale je však třeba sledovat kvalitu ve využívaných studních.

V sídle Dlouhá (538,00 – 506,00 m n.m.) jsou trvale i přechodně bydlící obyvatelé zásobováni pitnou vodou z domovních studní

V sídle Výheň (600,00 – 570,00 m n.m.) jsou trvale bydlící obyvatelé a rekreanti zásobeni z vlastních domovních studní.

Kanalizace

Obec Netřebice, která leží v ochranném pásmu VD Římov, má vybudovanou jednotnou kanalizaci, na kterou je napojeno 95% trvale bydlících obyvatel a 100% rekreatantů. Splaškové vody od 95% obyvatel a 100% rekreatantů jsou jednotnou kanalizací odváděny na stávající čistírnu odpadních vod. Čistírna odpadních vod je vybudována **severovýchodně** od obce. **Pro zlepšení systému čištění odpadních vod, je nutné dořešit lokalitu na jihozápadní část obce Netřebice naproti zemědělskému areálu.**

Sídlo Hřeben – místní část obce Netřebice, nacházející se v ochranném pásmu VD Římov nemá v současnosti vybudovaný systém kanalizace pro veřejnou potřebu.

Sídlo Dlouhá, nemá v současnosti vybudovaný systém kanalizace.

Sídlo Výheň, má v současné době v západní části obce částečně vybudovanou jednotnou kanalizaci, na kterou je napojeno 63% trvale bydlících obyvatel a 57% rekreatantů.

III.6.2.9. Omlenice

Vodovod

Obec Omlenice (689,00 – 660,00 m n.m.) je v současné době z části (90%) zásobena pitnou vodou z vodovodu Omlenice, jehož provozovatelem a vlastníkem je obec Omlenice se sídlem v Omleničce.

Zbytek obyvatel je zásoben z domovních studní. Množství vody v těchto studních je dostatečné pouze z části.

Vodní zdroje pro osady Omlenička, Omlenice, Výnězda, Stradov a Blažkov se nacházejí severně od osady Omlenička. Z VDJ Omlenička jsou zásobeny místní části Omlenička, Stradov, Blažkov a samota Podolí. Stradov a Podolí jsou napojeny přes redukční ventil na zásobním řadu. Osada Výnězda je napojena gravitačním řadem z výše uvedeného VDJ Výnězda.

Sídlo Horšov (649,00 – 627,00 m n.m.) je z části (60%) zásobena pitnou vodou z vodovodu, jehož vlastníkem je **zemědělský podnik**. Zbytek obyvatel je zásoben z domovních studní. Množství vody v těchto studních je dostatečné pouze z části. Kvalita vody ve studních není známa.

Sídlo Blažkov (649,00 – 634,00 m n.m.) je v současné době zásobeno pitnou vodou z vodovodu Omlenice.

Sídlo Omlenička (693,00 – 654,00 m n.m.) je v současné době zásobeno pitnou vodou z vodovodu Omlenice.

Sídlo Stradov (592,00 – 576,00 m n.m.) je v současné době zásobeno pitnou vodou z vodovodu Omlenice.

Sídlo Výnězda (744,00 – 726,00 m n.m.) je v současné době zásobeno pitnou vodou z vodovodu Omlenice.

Kanalizace

Obec Omlenice v současnosti má vybudovaný systém kanalizace pro veřejnou potřebu.

Dešťové vody jsou odváděny systémem příkopů, struh a propustků.

Obec má vybudovanou ČOV v sídle Omlenička, která je momentálně ve zkušebním provozu. Přečištěné vody jsou odvedeny potrubím pod drážním tělesem do vodoteče.

Sídlo Horšov v současnosti nemá vybudovaný systém kanalizace.

Sídlo Blažkov v současnosti nemá vybudovaný systém kanalizace.

Sídlo Omlenička v současnosti má vybudovanou převážně jednotnou kanalizaci

Sídlo Stradov **v současnosti má vybudovanou jednotnou kanalizaci, bude probíhat výstavba ČOV.**

Sídlo Výnězda v současnosti nemá vybudovaný systém kanalizace.

III.6.2.10. Pohorská Ves

Vodovod

Obec Pohorská Ves (777 - 745 m n.m.) je zásobena pitnou vodou z obecního vodovodu. Zdrojem vodovodu jsou vrty a zářezy. V roce 2001 byly rekonstruovány všechny rozvodné řady po obci.

Územně analytické podklady ORP Kaplice – 3. úplná aktualizace (2014)

Systém zásobování pitnou vodou se nebude měnit ani v budoucnosti.

Sídlo Leopoldov (796 - 784 m n.m) je v současné době zásobeno z domovních a obecní studně.

Sídlo Lužnice (810 - 773 m n.m.) je z části (cca 80%) zásobena pitnou vodou z obecního vodovodu.

Sídlo Pohoří na Šumavě (922 - 915 m n.m.) je v současnosti zásobeno z domovních studní. **Pokud bude v lokalitě docházet k plánování výstavby, tak bude nutné vybudovat systém zásobování obyvatel pitnou vodou.**

Kanalizace

Obec Pohorská Ves se nachází v CHOPAV Novohradské Hory.

Obec Pohorská Ves má vybudovanou jednotnou kanalizaci, na kterou je napojeno cca 100% obyvatel. Kanalizace je v celkové délce 1,36 km.

Splaškové vody jsou odváděny jednotnou kanalizací na obecní ČOV. Dešťové vody jsou odlehčovány před ČOV v odlehčovací komoře, která je zaústěna do Pohorského potoka. **U ČOV by se měla zvážit možnost modernizace.**

Sídlo Lužnice nemá v současnosti vybudovaný systém kanalizace.

Sídlo Pohoří na Šumavě nemá v současnosti vybudovaný systém kanalizace. **Pokud bude v lokalitě docházet k plánování výstavby, tak bude nutné vybudovat systém odvádění a čištění odpadních vod.**

III.6.2.11. Rožmitál na Šumavě

Vodovod

Obec Rožmitál na Šumavě (666,00 – 608,00 m n.m.) je v současné době z části (95%) zásobena pitnou vodou z vodovodu. Zbytek obyvatel je zásoben z domovních studní. Vodovod má dva zdroje. Prvním zdrojem pro vodovod je vodárenský odběr z Močeradského potoka a dalším zdrojem pro vodovod je prameniště „Třešňovice“.

Do výhledu je potřeba zajistit posílení vodních zdrojů Třešňovice (podzemní) o 0.3 l/s. Stávající povrchový zdroj vč. úpravny vody bude zřejmě vyřazen z provozu. S ohledem na malou kapacitu stávajícího vodojemu bude vodojem rozšířen o další komoru **o dostatečném objemu.** Vzhledem k předpokládanému nárůstu připojených obyvatel na vodovod se navrhuje rozšíření rozvodné vodovodní sítě.

Sídlo Čeřín (590,00 – 572,00 m n.m.) je v současné době z části zásobena pitnou vodou z vodovodu, jehož provozovatelem a vlastníkem je soukromá firma.

Sídlo Jistebník (557,00 – 540,00 m n.m) je v současné době z části (cca 80%) zásobeno pitnou vodou z vodovodu, jehož provozovatelem a vlastníkem je obec.

Sídlo Močerady (714,00 – 698,00 m n.m.) je v současné době zásobeno pitnou vodou z vodovodu, jehož provozovatelem a vlastníkem je soukromá firma.

Sídlo Hněvanov (661,00 – 680,00 m n.m.) je v současné době zásobeno pitnou vodou z vodovodu, jehož provozovatelem a vlastníkem je soukromá zemědělská společnost.

V sídle Michnice (739,00 – 731,00 m n.m.) je vybudován původní statkový vodovod.

Kanalizace

Obec Rožmitál na Šumavě má vybudovanou převážně jednotnou kanalizaci, na kterou je napojeno cca 90% obyvatel a 80% rekreatantů.

Splaškové vody jsou odváděny jednotnou kanalizací na obecní ČOV. Dešťové vody jsou odlehčovány před ČOV v odlehčovací komoře, která je zaústěna do spadištní šachty a odtud do Rožmitálského potoka. V roce 2012 bylo vydáno povolení ke stavebním úpravám ČOV a k rozšíření kanalizační sítě. **Ke stavbě by mělo dojít v letech 2014 a 2015.**

V obci Rožmitál na Šumavě je uvažováno s rekonstrukcí stávající kanalizační sítě.

Sídlo Čeřín nemá v současnosti vybudovaný systém kanalizace.

Sídlo Jistebník nemá v současnosti vybudovaný systém kanalizace.

Územně analytické podklady ORP Kaplice – 3. úplná aktualizace (2014)

Sídlo Močerady nemá v současnosti vybudovaný systém kanalizace.

Sídlo Hněvanov nemá v současnosti vybudovaný systém kanalizace pro veřejnou potřebu.

Sídlo Michnice nemá v současnosti vybudovaný systém kanalizace.

III.6.2.12. Soběnov

Vodovod

Obec Soběnov (644 - 604 m n.m.) je v současné době zásobena pitnou vodou z vodovodu.

Vodovod má dva zdroje. Prvním zdrojem je původní prameniště, jímací zářezy, studna a druhým zdrojem pro vodovod jsou tři studny. Voda ze studen je gravitačně svedena do vodojemu Soběnov.

Sídlo Přísečno (544 - 536 m n.m.) je v současné době zásobeno z domovních studní.

Sídlo Smrhov (593 - 576 m n.m.) je zásobeno vodou z obecního vodovodu.

Kanalizace

Obec Soběnov má vybudovanou jednotnou kanalizaci.

V roce 2014 byla uvedena do provozu nová ČOV. Součástí ČOV je biologický dočišťovací rybník o ploše cca 0,5 ha. Místní vodoteč je přítokem Černé.

V obci Soběnov je uvažováno dostavbou kanalizační sítě.

Po uvedení kanalizace a ČOV do provozu bude nutné zajistit odstavení stávajících septiků.

Sídlo Přísečno nemá v současnosti vybudovaný systém kanalizace.

Sídlo Smrhov má vybudovanou dešťovou kanalizaci. Kanalizace je zaústěna do místního rybníčka a do meliorační stoky.

III.6.2.13. Střítež

Vodovod

Obec Střítež (676,00 - 663,00 m n.m.) je v současné době zásobena z domovních studní. Množství vody v těchto studních je dostatečné.

S ohledem na velikost této místní části se neuvažuje s výstavbou vodovodu s centrálním zdrojem. Obyvatelé budou využívat i nadále stávající individuální zdroje pitné vody.

Sídlo Rejty (658,00 – 646,00 m n.m.) má vybudovaný vodovod ve správě obce, na který je napojeno 100% trvale bydlících obyvatel.

Sídlo Kaplice-nádraží (623,00 - 594,00 m n.m.) je napojeno na vodovodní řad. Na rozvodnou síť je napojeno 100% trvale bydlících obyvatel.

Sídlo Raveň (614,00 - 600,00 m n.m.) má vybudovaný vlastní vodovod (společný i pro zemědělský areál Hubenov), na který je napojeno 100% trvale bydlících obyvatel.

Kanalizace

Obec Střítež nemá v současnosti vybudovaný systém kanalizace.

Splaškové vody jsou předčišťovány v septických různých typů a kvalit s následnou likvidací vsakováním (100% obyvatel, 100% rekreantů).

Sídlo Rejty nemá v současnosti vybudovaný systém kanalizace.

Sídlo Kaplice-nádraží má vybudovanou jednotnou kanalizaci, na kterou je napojeno asi než 90% obyvatel.

Splaškové vody jsou touto jednotnou kanalizací svedeny po odlehčení na obecní čistírnu odpadních vod, která je umístěna pod obcí u Žďárského potoka mezi rybníkem „Obecní“ a rybníkem „Jamský“.

Osada Raveň nemá v současnosti vybudovaný systém kanalizace pro veřejnou potřebu, je zde vybudována dešťová kanalizace. Čištění probíhá v domovních ČOV.

III.6.2.14. Velešín

Vodovod

Město Velešín (560,00 – 518,00 m n.m.) je v současné době zásobena pitnou vodou z vodovodu pro veřejnou potřebu.

Sídlo Velešín – nádraží (570 - 555 m n.m.) je v současné době zásobena pitnou vodou z vodovodu.

Sídlo Bor (556 - 555 m n.m.) je v současné době zásobeno z domovních studní.

Sídlo Holkov (546 - 522 m n.m.) je v současné době zásobeno z domovních studní.

Sídlo Chodeč (552 - 542 m n.m.) – místní část města Velešín je v současné době zásobena z domovních studní

Sídlo Skřídla (558 - 551 m n.m.) je zásobeno vodou z vodovodu.

Kanalizace

Město Velešín má vybudovanou převážně jednotnou kanalizaci, na kterou je napojeno 100% obyvatel. Na kanalizační síti ve Velešíně jsou z důvodu konfigurace terénu zřízeny dvě přečerpávací stanice splaškových vod s výtlačnými řady.

Sídlo Velešín – nádraží v sídle je vybudována kanalizační síť a čerpací stanice s výtlakem.

Sídlo Bor nemá v současnosti vybudovaný systém kanalizace.

Sídlo Holkov v roce 2014 a 2015 by mělo dojít k vybudování kanalizační sítě a ČOV.

Sídlo Chodeč (552 - 542 m n.m.) má vybudovaný kanalizační řad a ČOV.

Sídlo Skřídla nemá v současnosti vybudovaný systém kanalizace.

III.6.2.15. Zvíkov

Vodovod

Obec Zvíkov (592 - 566 m n.m.) je z části (cca 80%) zásobena pitnou vodou z obecního vodovodu.

Zbytek obyvatel je zásoben z domovních studní. Zdrojem vodovodu je vrt jižně u obce. Z vrtu je voda čerpána do úpravny vody o kapacitě 0,1 l/s, poté je upravená voda vedena gravitačně do VDJ Zvíkov, kde je voda hygienicky zabezpečována (chlornan sodný). Úpravna vody a vodojem jsou umístěny v jednom objektu. Z vodojemu je voda gravitačně dopravena do obytné zástavby.

Kanalizace

Obec Zvíkov má na části sídla vybudovanou dešťovou kanalizaci. Kanalizace je zaústěna do místní vodoteče, která je přítokem Zvíkovského potoka. Splaškové vody se zachycují v bezodtokých jímkách, nebo jsou předčištěny v domovních ČOV. Dešťové vody jsou z 50 % zaústěny do dešťové kanalizace ve správě obce. Zbylé dešťové vody jsou odváděny systémem příkopů, struh a propustků.

III.6.3. Povolené stavby vodních děl ovlivňujících kvalitu povrchových a podzemních vod

Tab.č. 32

Druh vodního díla	2008, 2009, 2010 (36 měsíců)	2011- 2012 (24 měsíců)	2013-1.pol. 2014 (18 měsíců)
Domovní ČOV + septiky s filtrem	45	27	26
ČOV nad 50 ekvivalentních obyvatel	2	2	4

Odhlédneme-li od centralizovaného čištění odpadních vod v obcích, které mají vybudován systém jednotné nebo oddílné kanalizace, dochází i v malých sídlech k postupnému zlepšování kvality vod v důsledku budování DČOV na úkor dnes již nevyhovujících septiků bez dalšího stupně čištění, nebo finančně náročné likvidace OV z jímek na vyvážení. Vzestupný trend je zapříčiněn i zjednodušeným povolovacím procesem těchto děl a jejich cenová dostupnost.

III.7. Sociodemografické podmínky

V rozboru udržitelného rozvoje území budou používány pro hodnocení sociodemografických podmínek následující prostorové úrovně:

- Jihočeský kraj jako nejvyšší srovnávací jednotka pro správní obvod obce s rozšířenou působností Kaplice (SO ORP Kaplice),
- Česká republika pro celorepublikové srovnání,
- SO ORP Jihočeského kraje pro obecné srovnání.

Pro hodnocení vývoje jednotlivých ukazatelů v čase bude v Rozboru udržitelného rozvoje území stanoveno orientační časové období, ve kterém měly být jednotlivé indikátory srovnávány a sledovány:

- jedná se o vývoj demografických jevů v období let 1993 – 2013),
- další velmi důležité je období let 1991 – 2001 a 2001 – 2011 (výsledky sčítání lidí jsou považovány za velmi důvěryhodné a statisticky obsáhlé),
- v některých srovnávacích analýzách budou použita ale i starší data.

Kromě dat ze sčítání lidu budou významnými zdroji informací data samotné evidence obyvatel SO ORP Kaplice (dále jen ORP Kaplice) a dále i data z průběžné evidenční statistiky obyvatelstva Českého statistického úřadu.

III.7.1. Základní prostorové znaky řešeného území v širších vztazích

ORP Kaplice se rozkládá v okrese Český Krumlov (Českokrumlovsko), který se nachází v Jihočeském kraji. Jihočeský kraj leží při jižní hranici České republiky s Rakouskem (Horní a Dolní Rakousko) a Spolkovou republikou Německo (Bavorsko). Má rozlohu 10 056 km², což je 12,8 % rozlohy České republiky a je tak druhým největším krajem. Převážná část území leží v nadmořské výšce 400 - 600 m. Nejvyšším bodem na území Jihočeského kraje je šumavský vrchol Plechý (1 378 m), naopak nejnižším místem (330 m) hladina Orlické přehrady v okrese Písek. V kraji žije 636 611 obyvatel (stav k 31. 12. 2012), hustota obyvatel je nejnižší v ČR (63,3 osob/km²). Jihočeský kraj se sídlem v Českých Budějovicích je vymezen územím okresů České Budějovice, Český Krumlov, Prachatice, Strakonice, Písek, Tábor a Jindřichův Hradec (viz. mapa č. 9).

Mapa č. 9: Okresy Jihočeského kraje

Jihočeský kraj patří mezi málo urbanizovaná území v rámci České republiky, v současnosti má celkem 623 obcí, z toho 54 se statutem města. Ve venkovských oblastech, v nichž došlo k omezení nebo ukončení ekonomických aktivit a jsou dopravně obtížně dostupné, dochází k postupnému vylidňování nebo změně funkce sídla. V Jihočeském kraji bylo ustaveno 17 správních obvodů obcí s rozšířenou působností a 37 správních obvodů obcí s pověřenými obecními úřady. Na území kraje se nachází také Vojenský újezd a Vojenský výcvikový prostor Boletice (viz. mapa č. 10).

Mapa č. 10: Administrativní členění Jihočeského kraje

Zdroj: Český statistický úřad

Jak již bylo řečeno, ORP Kaplice leží v nejjižnější části Jihočeského kraje, v okrese Český Krumlov (Českokrumlovsko), při státní hranici s Rakouskem. Jeho jihovýchodní část pokrývají Novohradské hory. Protéká jím řeka Malše s přehradní nádrží Římov, na západě obvod částečně ohraničuje řeka Vltava.

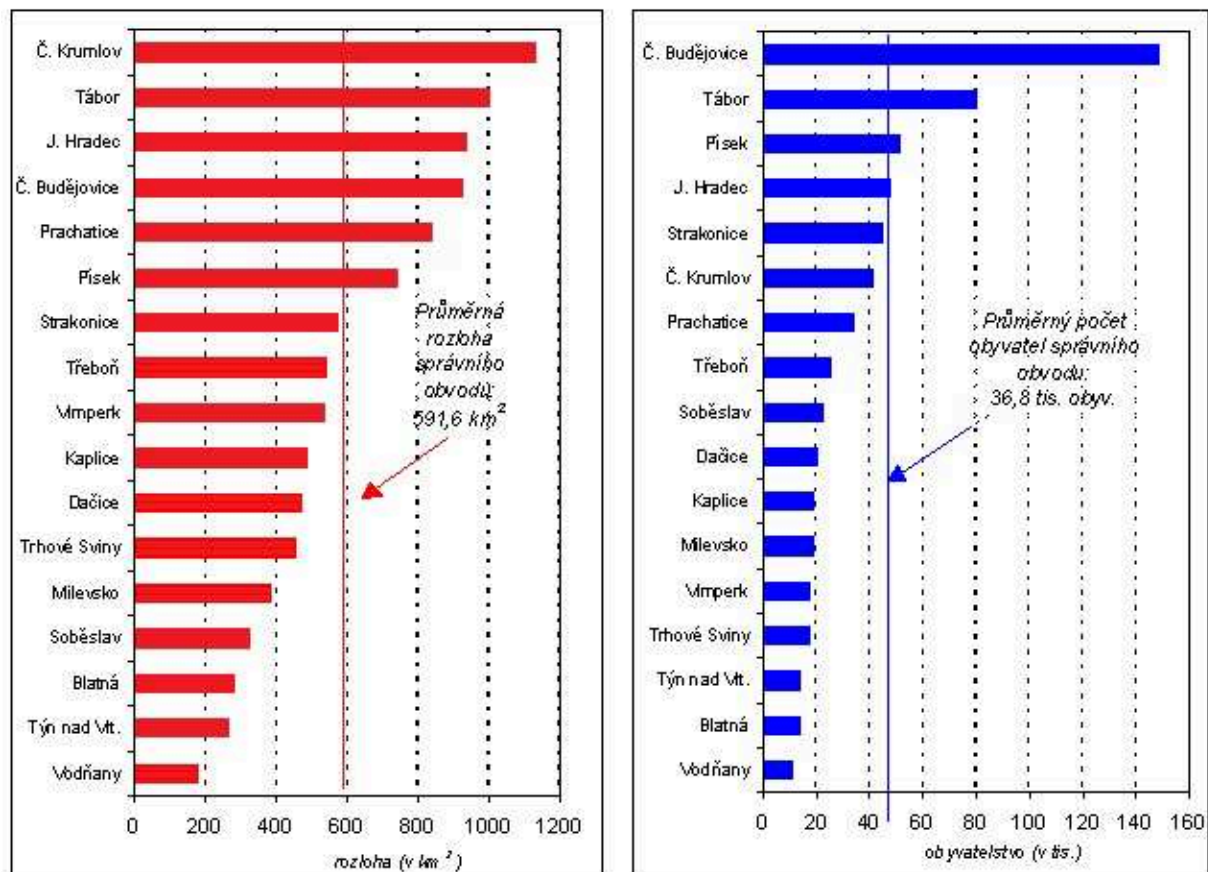
Sídlo okresu je v Českém Krumlově. S rozlohou 1 615,07 km² je okres Český Krumlov třetím největším okresem v Jihočeském kraji a šestým v celé České republice. Samotný ORP Kaplice se rozkládá na rozloze o 484,7 km².

Okres tvoří celkem 46 obcí, z toho 6 měst, 3 městyse a 1 vojenský újezd (Boletice). Původní obec Rožmberk nad Vltavou byla na město povýšena až v lednu 2007, stejně jako obce Besednice, Frymburk a Křemže na městyse.

Českokrumlovsko sousedí s jihočeskými okresy Prachatice a České Budějovice. Jižní hranice je státní hranicí s Rakouskem (Horní Rakousy a Dolní Rakousy).

Od zrušení okresních úřadů k 31. prosinci 2002 se okres člení na 2 obvody obce s rozšířenou působností (Český Krumlov a Kaplice). Tyto obvody se dále člení na správní obvody pověřených obcí » Český Krumlov, Horní Planá, Vyšší Brod v ORP Český Krumlov a Kaplice v ORP Kaplice. Rozlohou největší správní obvod připadá na Český Krumlov (graf. č.1).

Graf č. 1: Pořadí správního obvodu podle rozlohy a počtu obyvatel k 31. 12. 2010

Zdroj: Český statistický úřad

Sociodemografický výzkum je z pohledu prostorového vymezení zaměřen na okres Český Krumlov a správní obvody obcí s rozšířenou působností a na pohled Jihočeského kraje jako nejvyšší srovnávací jednotky.

K základním geografickým charakteristikám je vhodné doplnit ještě několik údajů. Počtem obyvatel **61 231** (stav k **31. 12. 2012**) se okres Český Krumlov jak v rámci republiky, tak v rámci kraje řadí mezi podprůměrně lidnaté (v kraji je 2. nejméně lidnatý). Dlouhá léta měl okres nejnižší hustotu zalidnění v celé republice, v posledních letech se průměrná lidnatost však díky vysokému přirozenému přírůstku zvýšila na **37,9** obyvatel/km² (stav k **31. 12. 2012**). Českokrumlovsko je však stále druhým nejjidčeji zalidněným okresem po ORP Prachatice. Vylidněnost příhraničních oblastí se projevuje v nízké hustotě osídlení i samotného ORP Kaplice, která má hustotu zalidnění **40,4** obyvatel/km².

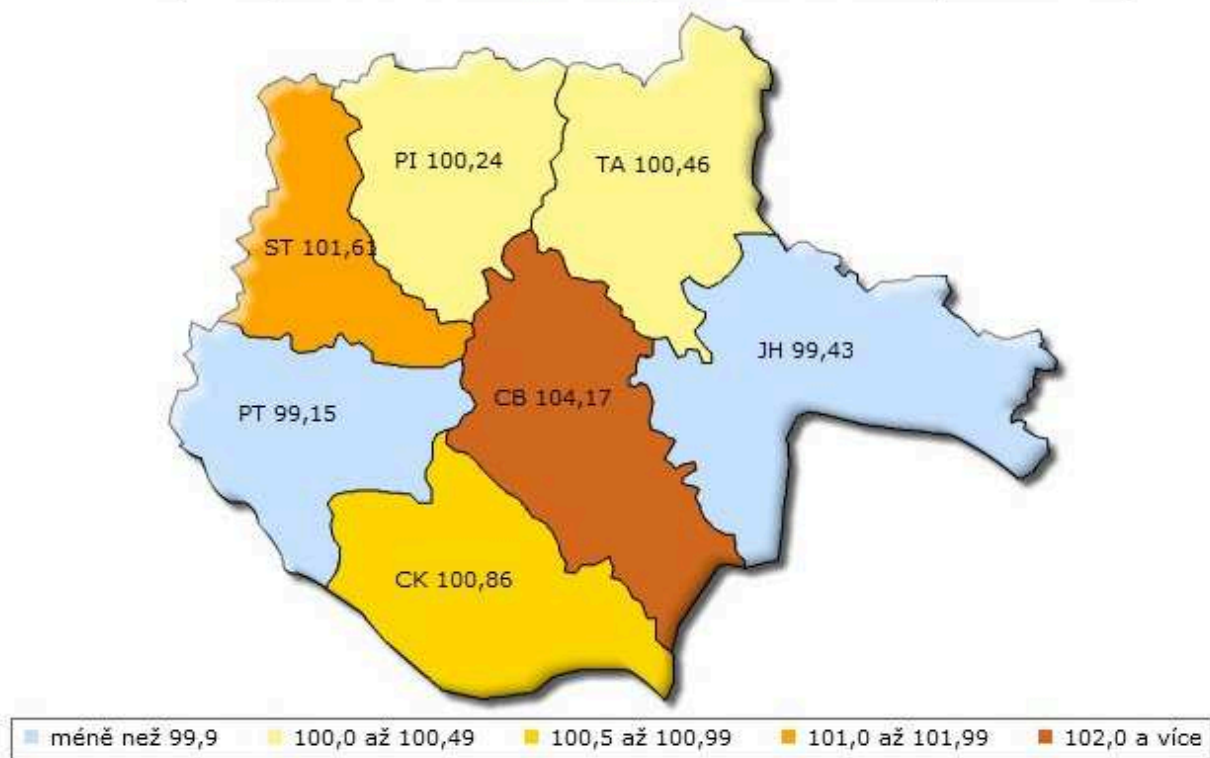
Celkově i Jihočeský kraj je krajem s nejmenší hustotou zalidnění z celé České republiky. Koncem roku 2008 v kraji žilo 636 328 obyvatel a průměrná hustota obyvatelstva byla 63,3 obyvatel/km², což se během následujících pěti let nijak významně nezměnilo, jelikož ke konci roku 2010 sčítal počet lidí žijících v Jihočeském kraji 638 706 obyvatel a průměrná hustota obyvatelstva činila 63,5 obyvatel/km². Během roku 2010 se počet obyvatel kraje zvýšil o 0,2 %. To je sice nejnižší přírůstek od roku 2005, ale znamená devátým rokem zvyšování počtu obyvatel na historicky nejvyšší stav od roku 1960 (v přepočtu na současnou územní strukturu). **Průběhem následujících 3 let se však počet obyvatel zase mírně snížil, takže ke konci roku 2013 jejich počet činil 636 707, což je cca o 0,3% méně.**

Ve všech jihočeských okresech (s výjimkou Prachatic) se počet obyvatel od roku 2005 zvýšil (viz. kartogram č. 1), i když meziroční vývoj nebyl rovnoměrný. Největší nárůst zaznamenaly okresy České Budějovice a Strakonice (především díky migraci) a okres Český Krumlov (především vlivem přirozené měny).

Kartogram č. 1

Změna počtu obyvatel v okresech Jihočeského kraje v letech 2005 až 2012 (rok 2005 = 100)

Zdroj: Český statistický úřad

Z jeho 17 správních obvodů má největší hustotu obyvatelstva SO České Budějovice, kde žije zhruba čtvrtina obyvatel kraje.

III.7.2. Sídlní hierarchie ORP Kaplice

Rozbory sídelní hierarchie se převážně věnují strukturalizaci na základě typologie obcí. Za základní prostorovou jednotku budeme považovat obec, která může, ale nemusí mít další doplnění o typ statusu. Těmi jsou městys, město, statutární město, hlavní město nebo vojenský újezd. Pokud se pokusíme hodnotit prostorovou hierarchii, tak je v mnoha případech vhodnější využít v sídelní problematice velikostní kritérium.

V České republice bylo ke konci roku 2008 celkem 6249 obcí, z toho 1 město hlavní (» Praha), 23 statutárních měst, 188 městysů a 5 vojenských újezdů. Během posledních let vzrostl počet obcí, statutárních měst a městysů v České republice na současných 6253 obcí, 26 statutárních měst a 215 městysů.

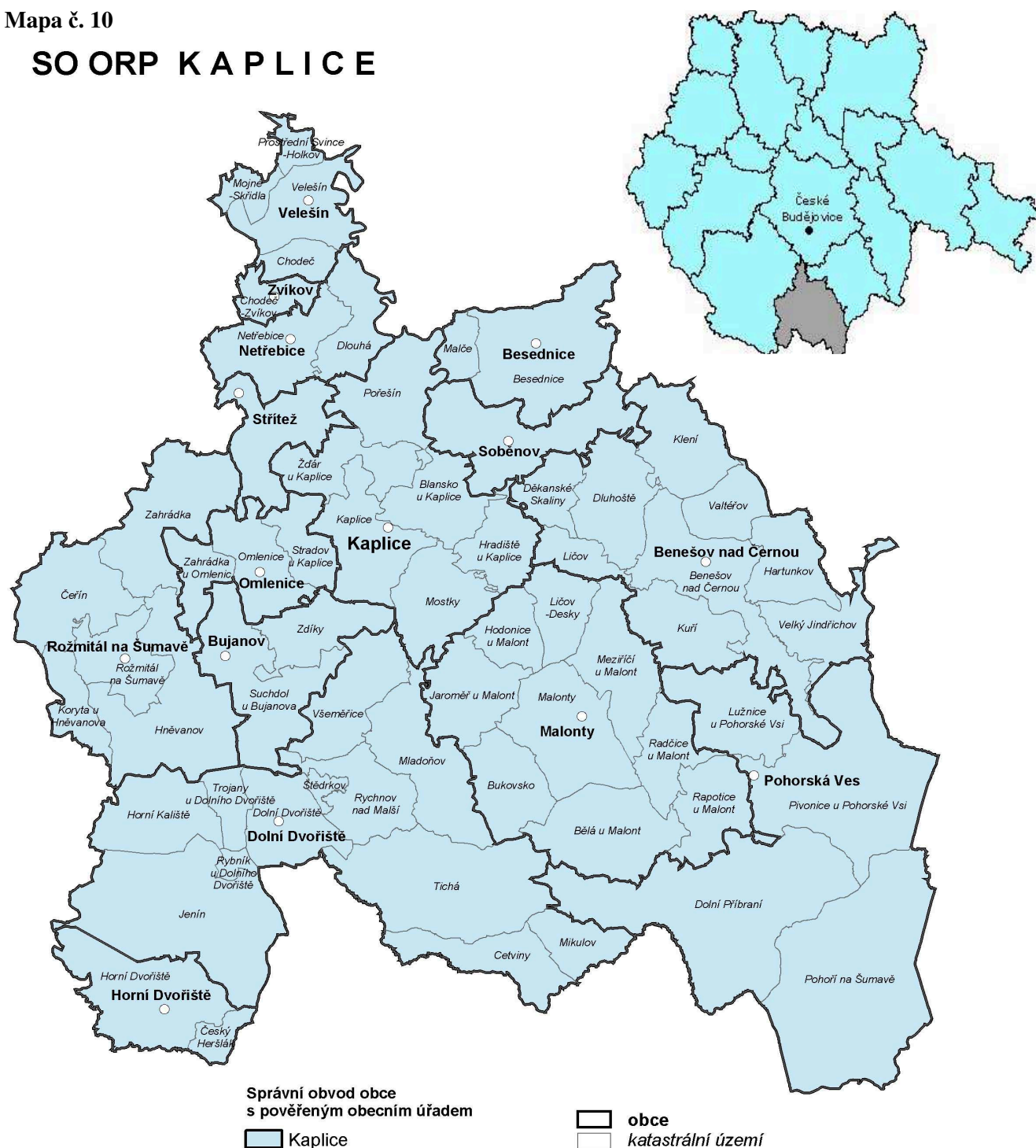
V Jihočeském kraji je 623 obcí (stav k 31. 12. 2012), čímž se Jihočeský kraj řadí na čtvrté místo mezi kraji v rámci ČR, z toho je 54 měst (» jedno město statutární - České Budějovice), 17 městysů a 1 vojenský újezd (Boletice).

Sledované území ORP Kaplice má 63 katastrů, rozkládá se, jak již bylo řečeno, na ploše 48 472 ha a k 31. 12. 2012 sčítá 19 592 obyvatel, což činí bez mála 3,1 % počtu obyvatel kraje. ORP je rozčleněno do 15-ti správních obvodů, což znamená do 15-ti obcí s pověřeným obecním úřadem (mapa č. 10).

Mapa č. 10

SO ORP KAPLICE

Zdroj: Český statistický úřad

ORP Kaplice má tedy 15 obcí, z toho jsou dvě města (» Kaplice, Velesín) a 1 městys (» Besednice) a dále má 77 částí obce a 98 základních sídelních jednotek. Největším městem je Kaplice, kde žije 7 219 obyvatel a katastr se rozkládá na ploše 4 085 ha, druhým největším pak je Velesín se 3 887 obyvateli (stav k 31. 12. 2012) a plochou katastru 1 324 ha.

Ze sledovaných údajů vyplývá (graf č. 2), že 7 sídel ORP Kaplice jsou obce do 500 obyvatel (Netřebice, Horní Dvořiště, Pohorská Ves, Rožmitál na Šumavě, Soběnov, Střítež, Zvíkov) a 7 sídel jsou obce do 5000 obyvatel (Velesín, Malonty, Dolní Dvořiště, Bujanov, Omlenice, Besednice, Benešov nad Černou) a 1 sídlo je nad 5000 obyvatel (Kaplice).

Graf č. 2

Zdroj: Český statistický úřad

Ve správní oblasti bylo k 31. 12. 2009 přihlášeno k trvalému pobytu (nebo jakémukoliv platnému pobytu cizince, azylanta) celkem přihlášeno 19 741 obyvatel, z toho je 7 376 mužů nad 15 let, 1 630 chlapců do 15 let, 6 938 žen nad 15 let, 1 489 dívek do 15 let. Počet obyvatel, se díky větší úmrtnosti, ale i migraci obyvatel, za poslední dva roky mírně zmenšil. K 31. 12. 2011 tak bylo v ORP Kaplice celkem přihlášeno 19 669 obyvatel, z toho 7 208 mužů nad 15 let, 1 666 chlapců do 15 let, 6 824 žen nad 15 let a 1 501 dívek do 15 let. **O další rok později, tedy k 31. 12. 2012 klesl počet přihlášených na 19 592 obyvatel, z toho 7 100 mužů nad 15 let, 1 649 chlapců do 15 let, 6 728 žen nad 15 let a 1 503 dívek do 15 let.**

Struktura osídlení, která vznikala během dlouhodobého historického vývoje, je značně roztržštěná. Po roce 1990 došlo v Českokrumlovském okrese k výrazné dezintegraci obcí, jedné z největších v České republice. Tím vzniklo velké množství malých a ekonomicky poměrně slabých obcí. Dalším problémem je pokračující vylidňování venkovské části osídlení. Na druhé straně je již patrná tendence stěhování obyvatel velkých měst do příměstských obcí, v nichž mají lepší životní podmínky i podmínky pro rozvoj podnikatelské činnosti.

Kartogram č. 2

Zdroj: Český statistický úřad

K 31. 12. 2009 bylo v Jihočeském kraji 2 579 základních sídelních jednotek (dále jen ZSJ), **o rok později se jejich počet zmenšil na 2 514 (stav k 31. 12. 2010) a během následujících dvou roků se jejich počet naopak zvýšil na 2 644 (stav k 31. 12. 2012)**, oproti tomu počet částí obcí se nijak výrazně nezměnil.

Zhruba 5 % ZSJ je však bez trvale bydlícího obyvatele a dalších 11 % ZSJ má jednoho až 5 obyvatel. ORP Kaplice má základních sídelních jednotek **103**. Z hlediska struktury osídlení připadá v kraji **64 %** na obyvatele měst a **36 %** je soustředěno do venkovských obcí. V ORP Kaplice žije **56,7 %** obyvatel ve městech (Kaplice, Velešín) a **43,3 %** ve venkovských obcích, což je patrné i z předešlého

Územně analytické podklady ORP Kaplice – 3. úplná aktualizace (2014)

kartogramu (kartogram č. 2), kde je vidět podílové zastoupení obyvatel venkovského prostoru v jednotlivých ORP.

Je však třeba podotknout, že rozdělení na městské a venkovské obyvatelstvo vychází zcela z administrativního rozdělení a do měst je započítáno i obyvatelstvo, které bydlí mimo vlastní město, ale z hlediska správního k městu přísluší.

Tabulka č. 33: Vybrané ukazatele (data k **31. 12. 2009**, k **31. 12. 2010** a k **31. 12. 2012**)

Správní obvody Jihočeského kraje	Počet obcí	Počet částí obcí	Počet ZSJ	Rozloha v ha	Počet obyvatel	Hustota obyv. na 1 km ²	Počet obcí s počtem obyvatel			Počet obcí se statutem města	Počet obyvatel ve městech	Podíl městského obyv. v % (urbanizace)	Prům. věk obyv.
							do 199	200 - 999	1000 a více				
Blatná	26	66	82	27 878	13 987	50,2	14	9	3	2	8 106	58,0	41,6
	26	66	82	27 877	13 816	49,6	13	10	3	2	8 003	57,9	41,9
	26	66	85	27 857	13 833	49,7	14	9	3	2	8 008	57,9	42,4
České Budějovice	79	184	280	92 384	154 323	167,0	14	46	19	5	110 090	71,3	40,7
	79	184	293	92 383	155 315	168,1	14	46	19	5	110 025	70,8	40,8
	79	184	302	92 378	155 589	168,4	15	44	20	5	108 659	69,8	41,2
Český Krumlov	31	139	198	113 037	41 894	37,1	3	16	12	4	18 737	44,7	39,2
	31	139	202	113 036	41 917	37,1	4	15	12	4	18 652	44,5	39,5
	31	139	211	112 994	41 639	36,9	3	16	12	4	18 385	44,2	40,2
Dačice	23	95	107	47 197	19 870	42,1	8	12	3	2	10 411	52,4	40,5
	23	95	101	47 193	19 834	42,0	8	12	3	2	10 393	52,4	40,8
	23	95	102	47 189	19 601	41,5	8	12	3	2	10 156	51,8	41,4
Jindřichův Hradec	58	148	199	93 342	48 017	51,4	28	23	7	7	33 563	69,9	40,6
	58	148	186	93 342	48 018	51,4	27	24	7	7	33 471	69,7	40,8
	58	148	202	93 351	47 595	51,0	28	23	7	7	32 813	68,9	41,5
Kaplice	15	76	100	48 470	19 741	40,7	1	9	5	2	11 366	57,6	38,4
	15	76	95	48 469	19 789	40,8	1	9	5	2	11 334	57,3	38,6
	15	77	103	48 472	19 592	40,4	1	9	5	2	11 106	56,7	39,4
Milevsko	26	103	116	38 512	18 830	48,9	11	10	5	1	9 061	48,1	42,5
	26	103	108	38 515	18 788	48,8	11	10	5	1	8 997	47,9	42,7
	26	103	120	38 521	18 546	48,1	10	11	5	1	8 724	47,0	43,3
Písek	49	157	195	74 167	51 760	69,8	19	25	5	4	37 720	72,9	41,4
	49	158	189	74 168	51 885	70,0	18	26	5	4	37 659	72,6	41,6
	49	158	196	74 168	51 978	70,1	17	27	5	4	37 481	72,1	42,0
Prachatice	44	162	203	83 967	33 830	40,3	19	18	7	5	21 425	63,3	39,5
	44	162	197	83 970	33 771	40,2	19	18	7	5	21 178	62,7	39,8
	44	162	209	83 958	33 449	39,8	17	20	7	5	20 810	62,2	40,4
Soběslav	31	60	79	32 386	22 233	68,7	10	19	2	2	13 863	62,4	41,7
	31	60	78	32 386	22 237	68,7	10	19	2	2	13 810	62,1	42,0
	31	60	81	32 385	22 071	68,2	9	20	2	2	13 633	61,8	42,5
Strakonice	69	153	189	57 405	45 197	78,7	34	31	4	2	26 190	57,9	41,0
	69	153	189	57 407	45 173	78,7	34	31	4	2	26 040	57,6	41,2
	69	153	192	57 409	45 154	78,7	33	32	4	2	25 971	57,5	41,7
Tábor	79	289	349	100 192	80 782	80,6	45	24	10	6	56 991	70,5	41,4
	79	289	329	100 200	80 833	80,7	44	25	10	6	56 943	70,4	41,6

Územně analytické podklady ORP Kaplice – 3. úplná aktualizace (2014)

	79	289	354	100 212	80 612	80,4	44	25	10	7	58 549	72,6	42,0
Trhové Sviny	16	90	112	45 234	18 244	40,3	1	11	4	3	11 475	62,9	40,0
	16	90	109	45 235	18 391	40,7	1	11	4	3	11 613	63,1	40,2
	16	90	113	45 234	18 536	41,0	1	11	4	3	11 625	62,6	40,6
Třeboň	25	46	87	53 812	25 378	47,2	9	11	5	4	17 676	69,7	41,3
	25	46	83	53 811	25 328	47,1	9	11	5	4	17 614	69,5	41,6
	25	46	87	53 814	25 026	46,5	8	12	5	4	17 374	69,4	42,2
Týn nad Vltavou	14	59	77	26 241	14 114	53,8	7	5	2	1	8 424	59,7	39,1
	14	59	75	26 242	14 093	53,7	7	4	3	1	8 344	59,2	39,3
	14	59	78	26 239	14 112	53,8	7	4	3	1	8 158	57,8	40,0
Vimperk	21	109	153	53 537	17 721	33,1	7	9	5	1	7 802	44,0	40,5
	21	109	146	53 537	17 700	33,1	7	9	5	1	7 708	43,5	40,8
	21	109	154	53 535	17 581	32,8	7	9	5	1	7 644	43,5	41,4
Vodňany	17	44	53	17 919	11 722	65,4	8	7	2	2	8 565	73,1	40,0
	17	44	52	17 919	11 818	66,0	8	7	2	2	8 627	73,0	40,2
	17	44	55	17 921	11 670	65,1	7	8	2	2	8 511	72,9	40,9

Zdroj: Český statistický úřad

Stejně tak je na druhé straně za venkovské obyvatelstvo označena i ta část, která žije v samostatných obcích zejména v blízkosti velkých měst a jejíž sociální chování se svým charakterem spíše blíží městskému způsobu. Další data k sídelní hierarchii správních obvodů Jihočeského kraje a ORP Kaplice jsou uvedeny v předešlé tabulce č. 33.

Z hlediska urbanizace se ORP Kaplice s hodnotou **56,7 %** řadí mezi středně nebo spíš méně urbanizovaná území Jihočeského kraje. Urbanizace je vlastně proces koncentrace obyvatelstva do měst a s tím související změny kultury v nejširším slova smyslu. Míru urbanizace lze číselně vyjádřit jako podíl obyvatelstva žijícího ve městech oproti celkovému počtu. Nejnižšího stupně urbanizace podle velikostního přístupu dnes dosahují ORP Český Krumlov, Vimperk, Dačice a Milevsko. Naopak nejlépe jsou na tom ORP Tábor, Jindřichův Hradec, České Budějovice, Písek a Třeboň.

Oblast ORP Kaplice je považována za venkovský prostor, kde je obyvatelstvo roztrženo z hlediska osídlení. Správní obvod má značnou populační váhu sídel do 500 obyvatel. Za povšimnutí stojí i to, že patří z hlediska věkového průměru k nejmladším v kraji.

III.7.3. Populační vývoj ORP Kaplice

Více než staletá řada sčítání lidu na území našeho státu nám dává možnost při přepočtech na současná území sledovat dlouhodobé změny populační velikosti i jednotlivých krajů, okresů a správních obvodů. Většina krajů, okresů včetně celé české populace dosáhla svého maxima okolo roku 1940.

U Jihočeského kraje a i ORP Kaplice tomu bylo jinak. ORP Kaplice dosáhl svého populačního maxima v roce 1910, viz. následující tabulka (tabulka č. 34).

Tab. č. 34: Populační vývoj ORP Kaplice (rok 1910 – 2013)

Obec	Počet obyvatel											
	1910	1921	1930	1950	1961	1971	1981	1991	2001	2009	2011	2013
SO ORP Kaplice	29 650	28 141	26 182	12 762	14 086	14 445	17 541	18 332	18 852	19 741	19 669	19 488
Benešov nad Černou	4 579	4 209	3 631	1 764	1 767	1 194	1 447	1 137	1 220	1 309	1 393	1 382
Besednice	1 110	1 069	898	761	818	791	807	760	798	872	871	847

Územně analytické podklady ORP Kaplice – 3. úplná aktualizace (2014)

Bujanov	854	797	810	401	574	633	551	503	572	561	544	546
Dolní Dvořiště	5 082	4 812	4 607	1 244	1 150	1 110	1 154	1 198	1 228	1 270	1 299	1 280
Horní Dvořiště	1 113	1 187	1 400	796	630	596	615	501	504	522	493	481
Kaplice	4 167	4 017	3 860	2 952	3 615	4 499	6 454	7 375	7 159	7 345	7 277	7 149
Malonty	3 363	3 105	2 594	874	1 064	1 026	990	1 005	1 108	1 290	1 336	1 344
Netřebice	887	862	856	654	630	606	560	438	438	471	474	487
Omlenice	1 105	1 061	985	455	505	448	348	342	439	500	507	533
Pohorská Ves	2 578	2 412	2 202	431	286	298	294	309	326	295	292	261
Rožmitál na Šumavě	2 076	1 892	1 758	393	498	430	406	368	387	443	406	410
Soběnov	795	740	662	421	431	390	323	265	304	350	350	344
Střítež	315	305	296	146	165	234	375	328	339	425	460	434
Velešín	1 452	1 495	1 443	1 357	1 842	2 105	3 138	3 741	3 984	4 021	3 891	3 904
Zvíkov	174	178	180	113	111	85	79	62	46	67	76	86

Zdroj: evidence obyvatel obcí, Český statistický úřad

V dalších desítkách let byl populační vývoj ovlivněn průběhy světových válek, kdy došlo k rapidnímu úbytku obyvatelstva. Od počátku 90. let minulého století došlo v demografickém vývoji k výraznému obratu v důsledku probíhajících společenských a ekonomických změn. V 70. a 80. letech bylo demografické chování ovlivněno sociálními podporami v mnoha oblastech a právě existencí sociálních jistot nebyl dán u mladých lidí v dostatečné míře prostor pro pocit odpovědnosti a vlastní rozhodování. Charakteristická byla v tomto období vysoká úroveň sňatečnosti při nízkém průměrném věku snoubenců. Při zachování modelu demografického chování mladé generace by bývalo došlo, za předpokladu reprodukce silných ročníků mladých lidí ze 70. let, k sekundární demografické vlně, projevující se zvýšeným počtem narozených dětí v průběhu 90. let.

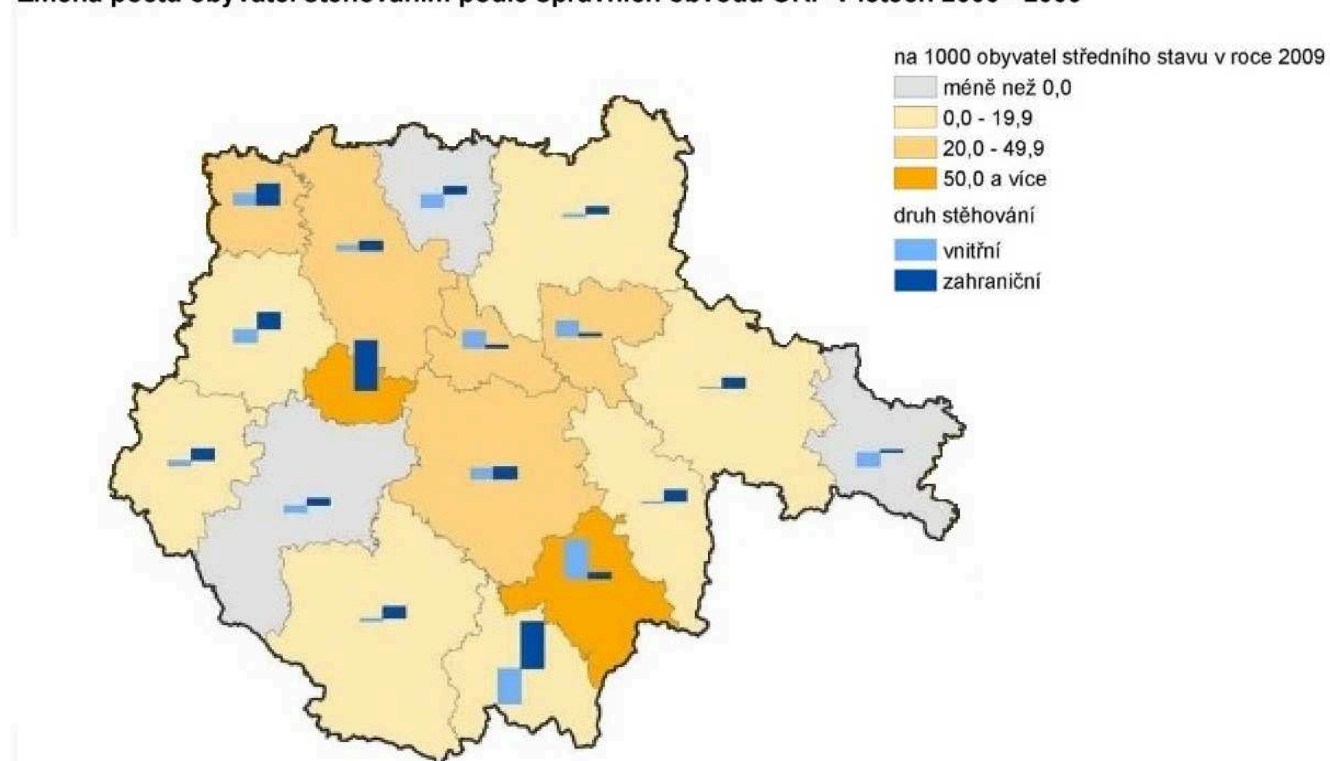
Z předešlé tabulky č. 34 vyplývá, že v posledních více než 100 letech nebyl vývoj počtu obyvatel rovnoměrný. V současné územní struktuře žilo v ORP Kaplice nejvíce obyvatel v roce 1910 (29 650 obyvatel). Významným mezníkem ve vývoji počtu obyvatel bylo období 1921 až 1950, kdy počet obyvatel zásadně poklesl a to především vlivem řady faktorů (1. světová válka, hospodářská krize na počátku třicátých let, odsun Němců po druhé světové válce s velkým dopadem na okresy Český Krumlov, ORP Kaplice, nižší porodnost, vysoká kojenecká úmrtnost atd.). Od roku 1950 se počet obyvatel ORP Kaplice plynule zvyšoval. Významný přírůstek počtu obyvatel v oblasti byl v letech 1950 – 1961 především vlivem doosídlování pohraničních území ORP Kaplice. Od počátku 70. let se počet obyvatel ORP Kaplice neustále zvyšoval, a to jak přirozenou měnou, tak stěhováním. Vývoj přirozené měny obyvatelstva je v posledních letech velmi příznivý, neboť počet narozených nadále převažuje nad počtem zemřelých. ORP Kaplice je jedním z mála správních obvodů kde se tak děje. V Jihočeském kraji jen správní obvody ORP Kaplice, Český Krumlov a Prachatice mají přirozenou měnu v kladných hodnotách. Celorepublikový trend ve vývoji přirozené měny je spíše nepříznivý.

Územně analytické podklady ORP Kaplice – 3. úplná aktualizace (2014)

Od počátku roku 2000 je populační vývoj Česka, tudíž i ORP Kaplice ovlivňován především migračním chováním obyvatel. Proto i sledování tohoto procesu je velmi významné. Ve struktuře stěhování představuje stále větší podíl zahraniční stěhování, kdy je od roku 2001 sledováno také stěhování cizinců s dlouhodobým pobytem (viz. kartogram č. 3). ORP Kaplice má vyšší migrační trend, pohybuje se v hodnotě okolo 3 promile. Přistěhovalí z ciziny do ORP Kaplice pocházejí především ze Slovenska, Ukrajiny, Vietnamu, dále z dalších evropských zemí jako je Německo či Rakousko.

Kartogram č. 3

Změna počtu obyvatel stěhování podle správních obvodů ORP v letech 2000 - 2009

Zdroj: Český statistický úřad

Velkou část stěhování představuje také stěhování v rámci správního obvodu, ať už mezi jednotlivými obcemi nebo v obci samotné. Téměř tři čtvrtiny obyvatel, kteří změni trvalý pobyt, se stěhovali mezi obcemi správního obvodu. Dalším možným pohledem na problematiku stěhování je tendence stěhování z měst do jejich bezprostředního okolí.

V ORP Kaplice se tato tendence projevuje především v okolí města Kaplice, kde se každoročně vystěhovává do okolních obcí několik desítek osob. Podobně tomu bylo v minulých letech i ve Velešíně.

Územně analytické podklady ORP Kaplice – 3. úplná aktualizace (2014)

Tab. č. 35: Základní demografické údaje (za rok 2009, za rok 2011 a za rok 2013)

ORP, Obec	Demografické údaje					
	přistěhovalí	vystěhovalí	živě narození	zemřelí	celkový přírůstek, úbytek	obyvatel celkem
ORP Kaplice	660	781	267	159	-13	19 741
	350	515	208	166	-123	19 669
	328	457	199	174	-104	19 488
Benešov nad Černou	47	123	18	12	-70	1 309
	51	64	16	12	-9	1 393
	44	52	11	16	-13	1 382
Besednice	23	19	11	10	5	872
	11	15	6	5	-3	871
	13	24	2	7	-16	847
Bujanov	23	29	9	6	-3	561
	13	23	4	7	-13	544
	30	36	9	7	-4	546
Dolní Dvořiště	63	61	16	10	8	1 270
	34	52	14	8	-12	1 299
	45	44	16	8	9	1 280
Horní Dvořiště	32	17	6	5	16	522
	23	33	5	4	-9	493
	12	19	3	6	-10	481
Kaplice	205	270	84	67	-48	7 345
	189	269	92	60	-48	7 277
	164	231	71	74	-70	7 149
Malonty	66	35	29	9	51	1 290
	50	37	12	8	17	1 336
	38	43	16	10	1	1 344
Netřebice	21	14	2	2	7	471
	15	9	3	6	3	474
	16	13	7	7	3	487
Omlenice	22	17	7	2	10	500
	9	14	4	4	-5	507
	25	15	4	5	9	533
Pohorská Ves	2	29	8	1	-20	295
	20	15	5	4	6	292
	9	31	5	3	-20	261
Rožmitál na Šumavě	29	17	4	4	12	443
	14	27	5	3	-11	406
	12	16	3	2	-3	410
Soběnov	12	10	5	4	3	350
	5	7	5	4	-1	350
	4	7	2	0	-1	344
Střítež	35	21	6	2	18	425
	39	30	4	4	9	460
	21	32	4	3	-10	434
Velešín	74	116	60	25	-7	4 021
	82	129	33	36	-50	3 891
	98	99	44	26	17	3 904
Zvíkov	6	3	2	0	5	67
	5	1	0	1	3	76
	6	4	2	0	4	86

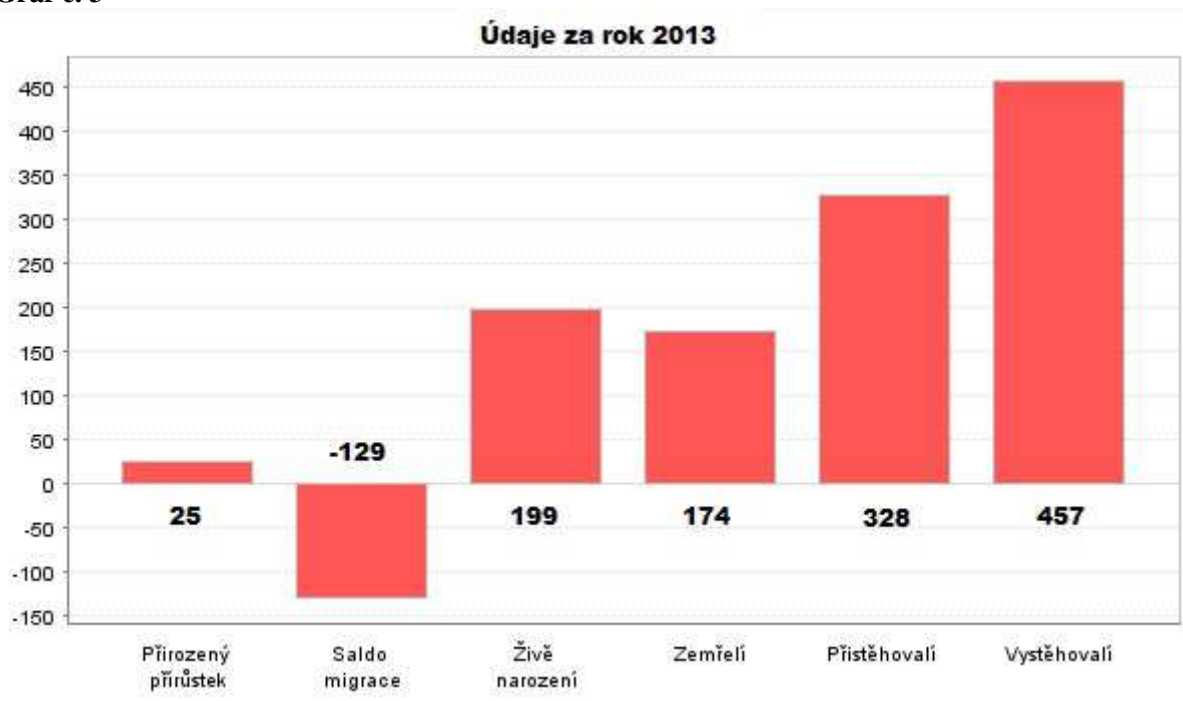
Zdroj: evidence obyvatel obcí, Český statistický úřad

Územně analytické podklady ORP Kaplice – 3. úplná aktualizace (2014)

Z toho vyplývá i poznatek, že přírůstek obyvatelstva stěhováním ORP Kaplice, tedy z hlediska přistěhovaných a **vystěhovaných** osob podle trvalého pobytu, je odlišný podle sídla. **V Kaplici, Velešíně, Horním Dvořišti, Rožmitále a Besednici zaznamenávají poslední roky výrazný úbytek obyvatelstva stěhováním.** Zde je výrazně větší počet **vystěhovaných** osob oproti **přistěhovaným**. **Pouze ve Velešíně se tento stav v roce 2013 ustálil.** Naopak v obcích jako jsou třeba Malonty a Střítež, byl tento stav v posledních letech kladný – počet přistěhovaných obyvatel převažoval nad odstěhovanými (viz. tabulka č. 35), a však v roce 2013 se tento stav také obrátil. Daný jev zejména vyplývá z tendence stěhování z měst do okolních osad a migrace mezi jednotlivými obcemi.

Zatímco do roku 2000 se na přírůstku obyvatelstva téměř rovnocenně podílela jak přirozená měna tak saldo stěhování, zdůraznila se v posledním desetiletí role stěhování. Počty přistěhovaných jsou přibližně dvojnásobné než počty narozených a stejný poměr platí i mezi vystěhovanými a zemřelými. Vysoká migrace pak zejména v posledních letech vede k tomu, že základním zdrojem počtu obyvatelstva se stává přirozená měna. Aktuální sledované ukazatele vývoje obyvatelstva v ORP Kaplice jsou uvedeny v následujícím grafu (graf č. 3).

Graf č. 3

Zdroj: Český statistický úřad

Lze předpokládat, že podle vývoje za poslední roky se počet obyvatelstva v ORP Kaplice v dalších letech nebude nijak výrazně měnit. V posledních desetiletích počet obyvatel v ORP Kaplice vzrůstal, a však v roce 2010, kdy mělo ORP Kaplice 19 789 obyvatel (stav k 31. 12. 2010), nastal jakýsi zlom a od té doby obyvatel spíše ubývá (viz. tabulka č. 34), za což může především již zmíněná vyšší migrace obyvatel v posledních letech (viz. tabulka č. 38).

III.7.4. Věkové složení ORP Kaplice

Složení obyvatelstva podle pohlaví a věku patří mezi nejvýznamnější z pohledu vlivů na populační vývoj. Věková skladba obyvatelstva není jen vyjádřením rozdílů v početním zastoupení různých věkových skupin, ale poskytuje nám řadu odpovědí na otázky spojené s populační velikostí, populačním vývojem a charakterem populačního chování. Věková struktura je výsledkem základních demografických událostí, proto nám dává možnost k využití při jakékoliv demografické analýze.

Věková struktura mužů byla vždy odlišná od věkové struktury žen. Je to dáno také tím, že mužů se

Územně analytické podklady ORP Kaplice – 3. úplná aktualizace (2014)

rodí více než žen, ale umírají v průměru o 6 let dříve než ženy. Rok od roku se také zvyšuje průměrný věk obyvatelstva, takže zatím co v roce 1991 byl průměrný věk obyvatelstva v České republice 36,5 let, tak v roce 2001 to bylo rovných 39 let, v roce 2010 už to bylo 40,8 let a v roce 2012 už se tento ukazatel vyšplhal na hodnotu 41,3 let.

Podobně je tomu i v ORP Kaplice, i když jak je vidět, tak co se týče věkového průměru, je na tom ORP Kaplice výrazně lépe než Česká republika (viz. tabulka č. 36).

Tab. č. 36

Ukazatel	Vývoj ORP Kaplice											
	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2012	2013
Průměrný věk	36,1	36,5	36,8	37,15	37,3	37,65	37,9	38,2	38,4	38,6	39,4	39,8
Průměrný věk mužů	35,2	35,5	35,8	36,1	36,3	36,6	36,9	37,0	37,3	37,6	38,4	-
Průměrný věk žen	37,0	37,5	37,8	38,2	38,3	38,7	38,9	39,4	39,5	39,6	40,4	-
Podíl obyvatel ve věku 65 a více (%)	9,8	10,1	10,3	10,5	10,5	10,7	11,0	11,4	11,7	11,9	13,3	14,0
Index stáří	54,8	58,1	60,7	63,2	64,7	67,2	70,5	73,0	74,0	73,7	82,9	87,0

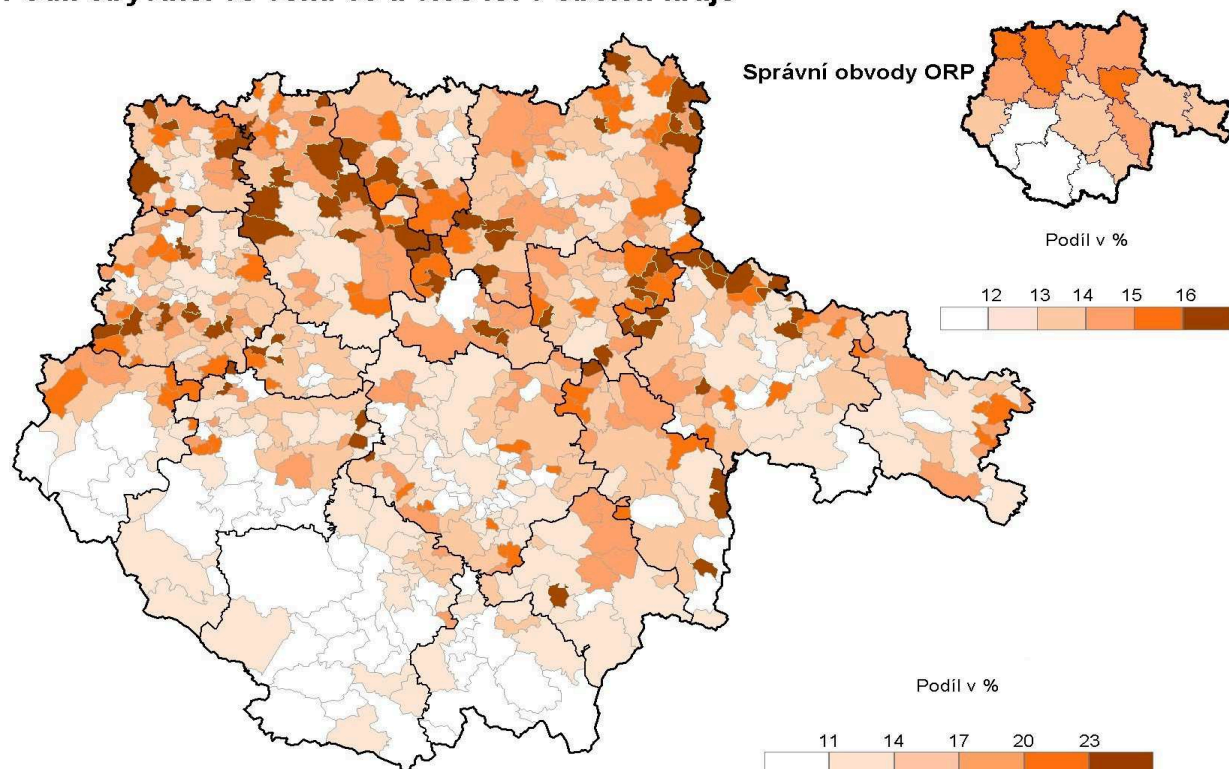
Zdroj: Český statistický úřad (Pzn.: Index stáří - počet osob ve věku 65 a více let na 100 dětí ve věku 0 - 14 let)

ORP Kaplice má oproti republikovému průměru mladou věkovou strukturu, nižší úmrtnost a vyšší porodnost. Z hlediska věkového průměru patří ORP Kaplice k nejmladším a má i nejmenší index stáří (82,9) ze všech ORP v kraji. V kartogramu č. 4 je vidět podílové zastoupení obyvatel ve věku 65 a více let v obcích kraje k 31. 12. 2008.

Nicméně z tabulky č. 36 je vidět, že stejně jako je tomu v celé České republice, tak i v ORP Kaplice se průměrný věk rok od roku zvyšuje a populace stárne.

Kartogram č. 4

Podíl obyvatel ve věku 65 a více let v obcích kraje

Zdroj: Český statistický úřad

Územně analytické podklady ORP Kaplice – 3. úplná aktualizace (2014)

Poměr mužů a žen je v ORP Kaplice v posledních 15-ti letech takřka vyrovnaný (viz. tabulka č. 37) a nijak zvlášť se nemění. V roce 2009 bylo ve správním území 50,4% mužů a 49,6% žen, v roce 2011 se počet mužů zvýšil na 50,5% a počet žen naopak klesl na 49,5%. Tento stav se téměř nezměnil ani během následujících dvou let (viz tabulka č. 37). Muži mají početní i podílovou převahu jak v nejmladší věkové skupině (0-14 let), tak i ve střední věkové skupině (15-64 let). Naproti tomu ženy mají početní i podílovou převahu v nejvyšší věkové skupině (60 a více let) viz. tabulka č. 38, k čemuž přispívá hlavně to, že se ženy dožívají vyššího věku než muži.

Tab. č. 37: Věkové složení ORP Kaplice (období 2003 - 2013)

Rok	Celkem obyvatel	v tom podle pohlaví		v tom ve věku			Index stáří
		muži	ženy	0 - 14 let	15 - 64 let	65 a více let	
2003	19 105	9 490	9 615	3 243	13 894	1 968	60,7
2004	19 237	9 562	9 675	3 196	14 022	2 019	63,2
2005	19 545	9 739	9 806	3 175	14 315	2 055	64,7
2006	19 660	9 811	9 849	3 122	14 440	2 098	67,2
2007	19 717	9 890	9 827	3 078	14 470	2 169	70,5
2008	19 754	9 949	9 805	3 075	14 434	2 245	73,0
2009	19 741	9 959	9 782	3 119	14 314	2 308	74,0
2010	19 789	9 999	9 790	3 185	14 258	2 346	73,7
2011	19 669	9 941	9 728	3 167	14 032	2 470	78,0
2012	19 592	9 890	9 702	3 152	13 828	2 612	82,9
2013	19 488	9 861	9 627	3 143	13 612	2 733	87,0

Zdroj: Český statistický úřad

Tab. č. 38: Věkové složení ORP Kaplice (data k 31. 12. 2009, k 31. 12. 2011 a k 31. 12. 2012)

Obyvatelstvo ORP Kaplice podle věku a pohlaví			
Ukazatel	Celkem	muži	ženy
Celkem obyvatel	19 741	9 959	9 782
	19 669	9 941	9 728
	19 592	9 890	9 702
0 - 14 let	3 119	1 630	1 489
	3 167	1 666	1 501
	3 152	1 649	1 503
15 - 64 let	14 314	7 376	6 938
	14 032	7 208	6 824
	13 828	7 100	6 728
65 a více let	2 308	953	1 355
	2 470	1 067	1 403
	2 612	1 141	1 471

Zdroj: Český statistický úřad

Jak je zřejmé z tabulky č. 37 i č. 38, zastoupení nejmladší věkové skupiny (0 - 14 let) se ve sledovaném období nijak výrazně neměnilo, zastoupení střední skupiny (16 - 64 let) v posledních letech spíše klesá a celkem výrazně vzrostlo zastoupení nejstarší věkové skupiny (65 a více let). Věkové složení obyvatelstva se však mění i s velikostí obce.

Závěrem lze říci, že stejně tak jako v celé České republice či v Jihočeském kraji, obyvatelstvo ORP Kaplice rok od roku stárne a to i přesto, že v posledních 10 letech počet živě narozených převyšuje počet zemřelých. Z pohledu zabezpečení vlastních budoucí generací je pokles počtu dětí stejně nebezpečný jako dramatický nárůst starých občanů, kteří budou velmi pravděpodobně při posuzování střední délky života okolo 78 let a hranici odchodu do důchodu 65 let okolo roku 2020 užívat svého důchodu v průměru 12 až 15 let.

III.7.5. Ostatní vnější vlivy populačního vývoje ORP Kaplice

Na populačním vývoji ORP Kaplice se mimo jiné odráží i několik z níže sledovaných vnějších vlivů jako je např. počet uzavřených sňatků, počet rozvodů a také počet potratů. Ze statistiky Českého statistického úřadu vyplývá, že demografický vývoj v tomto směru odpovídá celorepublikovým tendencím.

Na počátku 90. let se počet uzavřených **sňatků** pohyboval ještě nad hranicí 200, později vedlo společenské a ekonomické klima k poklesu zájmu o zakládání rodin a k výraznému snížení počtu uzavřených sňatků. Pokles sňatečnosti se stal jednou z výrazných charakteristik populačního vývoje po roce 1989. V roce 2004 došlo k určitému zvýšení zájmu o manželství a bylo uzavřeno o 20% sňatků více než v roce předchozím, a však od roku 2007 nastal jakýsi zlom a počet sňatků začal opět klesat, takže zatímco v roce 2007 bylo v ORP Kaplice uzavřeno 121 sňatků, o 2 roky později, tedy v roce 2009 už jich bylo pouze 90 a v roce 2010 už jen 80 (viz. tabulka č. 39). V roce 2011 se tento počet sice opět trochu výrazněji zvýšil na 102, avšak **následující rok jejich počet zase výrazně klesl na 79, takže** je vidět pokles zájmu o manželství, které se týká především svobodných osob, jež uzavírají první sňatek. Počet sňatků vyššího pořadí uzavíraných rozvedenými či ovdovělými osobami zůstává na přibližně stejné úrovni, ale právě vzhledem k poklesu počtu svobodných snoubenců se zvyšuje podíl rozvedených a ovdovělých ženichů či nevěst. Mladí svobodní lidé odkládají sňatek do pozdějšího věku.

Rozvodovost si v ORP Kaplice udržela i v 90. letech vzestupnou tendenci. Rozvod stále zůstává uznávaným řešením manželských neshod a ani po určitém zpřísnění legislativy rozvodovost neklesá. Výrazný nárůst počtu rozvodů lze sledovat zejména od roku 1994. Po přechodném snížení v letech 1998 a 1999 v souvislosti s přijetím nového zákona docházelo opět ke zvyšování až na úroveň poloviny 90. let. Zatímco například v roce 1998 bylo rozvodů 53, v roce 2001 už jich bylo 65 a v roce 2008 dokonce 86, kdy počet rozvodů v ORP Kaplice dosáhl svého maxima za posledních 10 let. **Po tomto roce nastal takový malý zvrat a rozvodů začalo naopak ubývat (viz. tabulka č. 39), i přesto se však rozvodovost stává velmi negativním sociálním a ekonomickým jevem ve společnosti.**

Vývojové tendence ve sňatečnosti a rozvodovosti v 90. letech se odrazily i ve struktuře obyvatelstva podle stavu, jak vyplývá z údajů Českého statistického úřadu. V roce 2001 byli v obyvatelstvu starším 15 let zastoupeni svobodní muži i ženy více než v roce 1991, rovněž podíl rozvedených osob se zvýšil. Zatímco v roce 1991 bylo ve věkové kategorii 15 – 19 let již 8 % žen vdaných, v roce 2001 byl tento podíl desetkrát menší a tento snižující se stav přetrvává až do dnes. Podobný vývoj byl i u vdaných žen ve věku 19 – 24 let či 25 – 29 let.

Co se týče potratů, zaregistrovala ORP Kaplice v posledních 10ti letech značně proměnlivý vývoj, jak je vidět z níže uvedené tabulky (tabulka č. 39). Zatímco v roce 2001 bylo 125 potratů, o dva roky později jich už bylo 133, což byla největší dosažená hodnota. Po roce 2003 se tato hodnota začala postupně snižovat a to až do roku 2007, kdy dosáhla počtu 91 potratů. Následující tři roky však opět vzrostla. Menší hodnoty dosáhla až v roce 2011, kdy při počtu 79 potratů dospěla naopak svého minima.

Tab. č. 39

Ukazatel	Vývoj ORP Kaplice											
	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Celkový přírůstek	172	81	132	308	115	57	37	-13	48	-123	-77	-104
Přirozený přírůstek	51	43	61	62	70	84	87	108	30	42	77	25
Migrační saldo	121	38	71	246	45	-27	-50	-121	18	-165	-154	-129
Živě narození	186	193	213	224	224	242	250	267	218	208	230	199
Zemřelí	135	150	152	162	154	158	163	159	188	166	153	174
Přistěhovalí	600	660	680	714	635	790	552	430	474	350	360	328
Vystěhovalí	479	622	609	468	590	817	602	551	456	515	514	457
Sňatky	110	108	94	107	102	121	106	90	80	102	79	-
Rozvody	59	56	62	66	51	48	86	66	68	63	51	-
Potraty	132	133	117	95	93	91	101	110	108	79	84	89

Zdroj: Český statistický úřad

Hodnotit **náboženské vyznání** na úrovni SO Jihočeského kraje, je pro českou společnost spíš záležitostí statistického významu. Česká republika vykazuje jednu z nejnižších hodnot podílů věřících na celkovém obyvatelstvu na světě a to přes 31%. Obyvatelstva bez vyznání je tedy už téměř 70%. Stejně hodnoty vykazuje i ORP Kaplice, kde 70% bez vyznání a zbytek je rozmělněn v církvi římskokatolické, evangelické, československé husitské a ostatní.

Česká republika je státem **národnostně homogenním**. Je to typ, ve kterém ani jedna z menšin nedosahuje 10% podílů na celkovém obyvatelstvu nebo případně alespoň dvě menšiny s vahou nad 5%. A současně většinová národnost neklesá svoji relativní vahou na počtu obyvatel pod 90%. Protože se zahraniční migrace na území našeho státu začínají výrazněji projevovat až od roku 2003, nebylo zastoupení jiných národností za posledních více než 50 let nijak významné.

V důsledku ekonomické krize a jejích dopadů na situaci na trhu práce v České republice dochází v posledních dvou letech k stagnaci celkového počtu cizinců legálně pobývajících na území České republiky. Zatímco až do roku 2008 a zejména v období 2006 – 2008 Česká republika zaznamenávala poměrně vysoké meziroční přírůstky zejména ekonomicky motivované migrace, od roku 2009 se růst nově příchozích cizinců výrazně omezil a poprvé byl ve více než desetiletém období v celkovém počtu cizinců s povoleným pobytem v České republice zaznamenán meziroční pokles. Tento trend přetrvával i v roce 2010 a 2011.

Největší počet cizinců zaujímají státní příslušníci třetích zemí (68,0% z celkového počtu 425 301 cizinců s povoleným pobytem na území České republiky). I v roce 2010 obdobně jako v roce předchozím byly počty cizinců z třetích zemí (zejména nově příchozích) výrazně ovlivněny dopady ekonomické krize a s tím spojenými omezenými možnostmi pracovního uplatnění na českém trhu práce. V roce 2010 tak celkový počet cizinců z třetích zemí legálně pobývajících v České republice nadále klesal (meziroční pokles o 6 400 osob) a tento klesající trend pokračoval i v průběhu roku 2011. Zaznamenaný pokles se týká pouze cizinců pobývajících v České republice přechodně (zejména v důsledku nízkého počtu nově příchozích). Naopak v kategorii trvalého pobytu je nadále vykazován rostoucí trend. Podíl občanů třetích zemí žijících v České republice trvale se zvyšuje, na konci roku 2010 jich byla téměř polovina (45,7%, 132 153 osob).

Početně nejvýznamnější skupiny cizinců z třetích zemí pobývajících v České republice se dlouhodobě nemění. Cílová skupina integrace cizinců je z více než tří čtvrtin tvořena občany pouze 3 zemí, a to Ukrajinou (124 339 osob na konci roku 2010), Vietnamu (60 301) a Ruské federace (31 939). Ostatní

Územně analytické podklady ORP Kaplice – 3. úplná aktualizace (2014)

státní příslušnosti následují s výraznějším odstupem: Moldavsko (8 872), USA (6 074) a Mongolsko (5 576).

ORP Kaplice je na tom obdobně, jak je vidět z níže uvedené tabulky (tabulka č. 40), zaznamenala v posledních letech v tomto směru značný nárůst. Zatímco v roce 2001 žilo na území daného správního území v přepočtu 10,2% cizinců z celkového počtu obyvatel správního obvodu, v roce 2011 už to bylo 36,5%, což je nárůst více jak trojnásobný.

Tab. č. 40

ORP Kaplice	Obyvatelstvo celkem	z toho národnost							
		česká	moravská	slezská	slovenská	polská	německá	romská	neuvedeno
2001	18 885	16 955	45	-	879	17	119	10	509
2011	19 846	12 608	37	2	506	19	53	-	6 000

Zdroj: Český statistický úřad

Naše příhraniční lokalita, výstavba továren se zahraniční (Rakouskou či Německou) účastí, nabídka práce, možnost ubytování, jsou velmi lákavou nabídkou pro zahraniční pracující. Obce profitují z levnější pracovní síly, dochází k ekonomické efektivnosti práce. Na druhé straně se objevuje značná nespokojenost místních obyvatel vůči cizincům (zvýšení kriminality, diskriminace, neuplatnění na trhu práce atd.).

Stejně jako je tomu v celé České republice, největší podíl cizinců je z třetích zemí, a to Ukrajiny, Vietnamu a Ruské federace. Menší podíl pak zaujímají státní příslušníci z ostatních zemí jako je např. Moldavsko. Údaje jsou však značně zkreslené a nelze se stoprocentní jistotou přesně vyčíslit, kolik na území ORP Kaplice žije cizinců, nicméně z následující tabulky (tabulka č. 41) je jasné zřejmé že v okrese Český Krumlov v posledních letech podíl cizinců z třetích zemí stále převládá.

Tab. č. 41

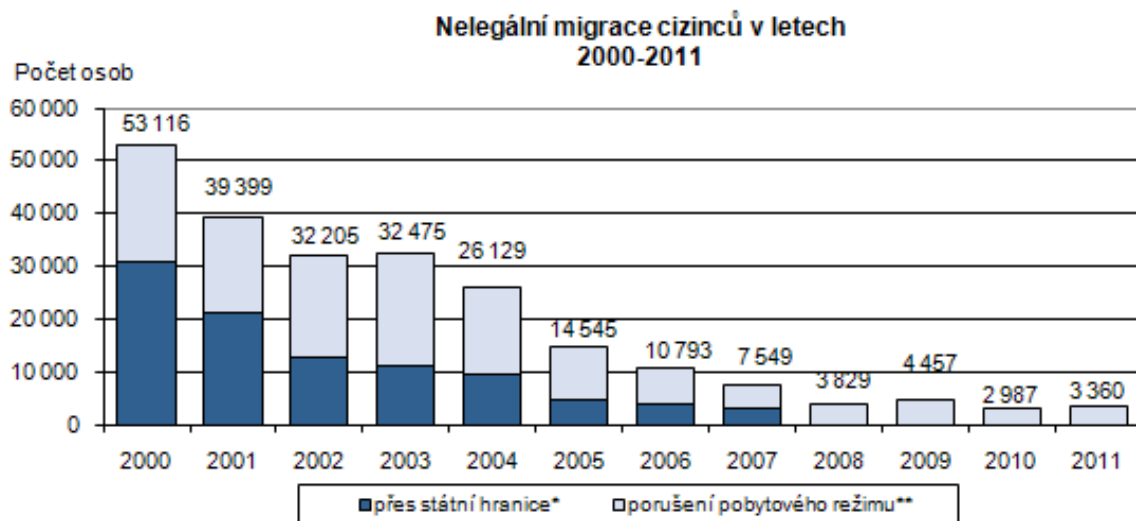
UKAZATEL	Rok	Celkem	z toho					
			Občané zemí EU	Ukrajina	Slovensko	Vietnam	Polsko	Ruská federace
Okres Český Krumlov	2009	2 791	1 216	620	331	512	71	113
	2010	2 867	1 234	651	332	527	70	112
	2011	2 734	-	630	348	477	69	113
	2012	2 606	-	576	356	459	69	87

Zdroj: Český statistický úřad

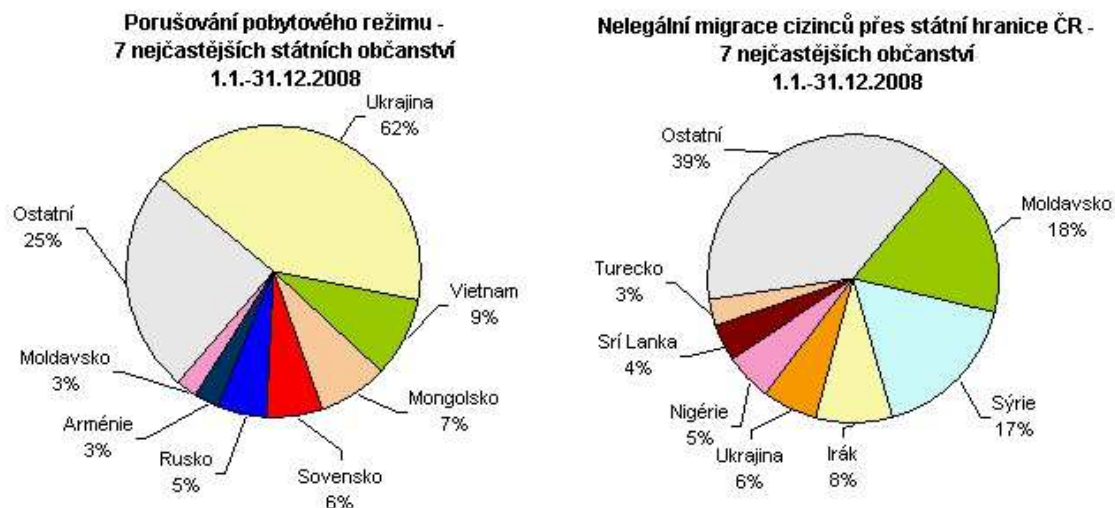
I celorepublikové odhady vypovídají o tom, že na území ČR žijí tisíce cizinců nelegálně, o čemž vypovídá např. i to, že v roce 2007 zaznamenalo Ředitelství služby cizinecké a pohraniční policie MV ČR 7 549 případů nelegální migrace cizinců. Nedovoleným způsobem překročilo státní hranici 2 837 cizinců, u 4 712 osob bylo zjištěno porušování pobytového režimu. Od roku 2008 zaznamenala nelegální migrace cizinců výrazný pokles, přesto je těchto případů stále dost. Počet cizinců s trvalým pobytem a s dlouhodobým pobytem nad 90 dnů v ČR se po roce 2008 naopak dá se říct ustálil, od té doby se ovšem postupně zvyšuje počet cizinců s trvalým pobytem (viz. graf č. 8). Informace týkající se nelegální migrace cizinců v ČR a vývoj počtu cizinců s trvalými pobyty a pobyty nad 90 dní v ČR jsou patrné z níže uvedených grafů (grafy č. 5-8). Nicméně vzhledem ke změnám vah celkového přírůstku ve prospěch migračních vlivů nelze dnes jasně předvídat změny i v národnostním složení obyvatel Česka.

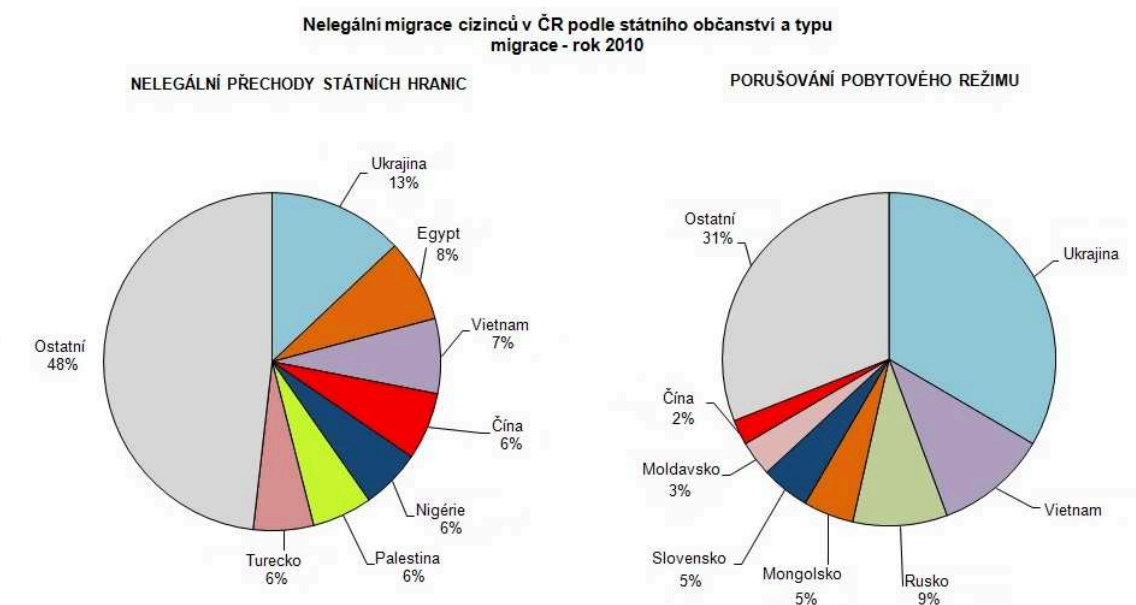
Graf č. 5

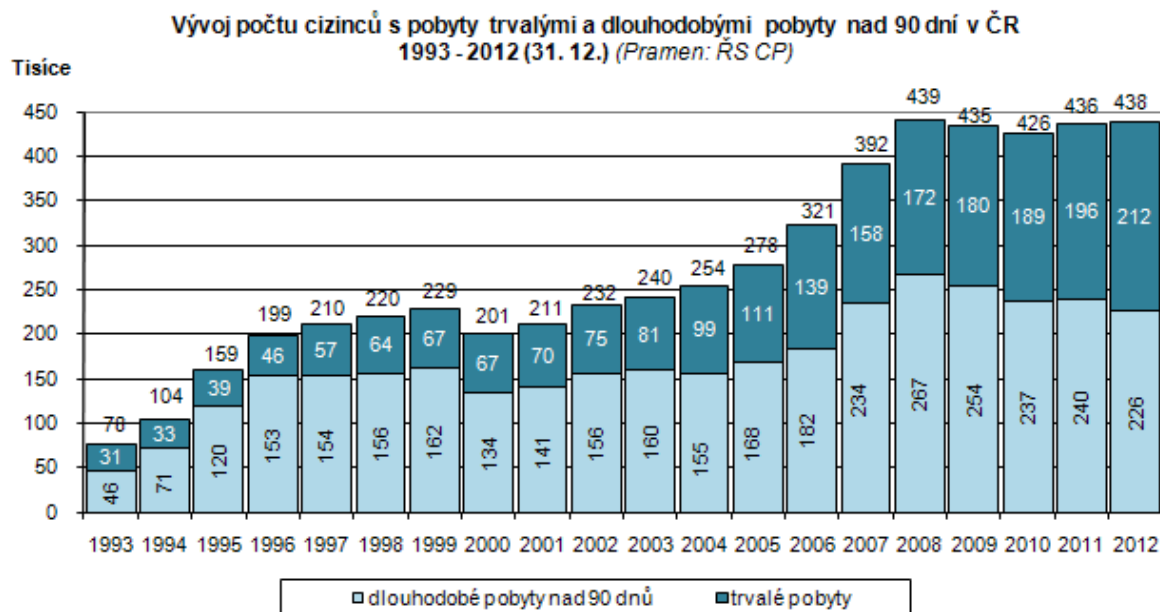
Graf č. 6

Graf č. 7

Graf č. 8

Zdroj: Český statistický úřad

Jedním z dalších faktorů, které se promítají do rozvoje území je také vzdělání. Přehled škol a jejich rozdělení podle typu a stupně vzdělání, které nabízejí je uveden v tabulce č. 42.

Ze statistiky Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy vyplývá, že základní škola je téměř v každé obci ORP Kaplice nad 200 obyvatel, střední odborná učiliště a školy jsou ve městech (Kaplice a Velešín) a však vysoké či vyšší odborné školy nejsou v ORP Kaplice vůbec. **Navíc v posledních letech převládá tendence, hlavně co se menších měst a obcí týče, počet státních škol spíše snižovat, což se projevilo už i v ORP Kaplice a to v samotné Kaplici, kde zejména díky úbytku žáků došlo v roce 2006 k optimalizaci středních škol, kdy Jihočeský kraj sloučil tehdejší gymnázium, obchodní školu a kaplické střední odborné učiliště. V roce 2013 uvažoval Jihočeský kraj jako zřizovatel škol o další optimalizaci, která by znamenala sloučení kaplické střední školy s učilištěm a gymnáziem a velešínské střední odborné školy strojní a elektrotechnické. Toto sloučení by znamenalo, že by žáci dojíždějící v současné době do Kaplice museli dojíždět zhruba do 13 kilometrů vzdáleného Velešína a co je hlavní, že by to znamenalo úplný zánik středního školství v Kaplici, kde mělo střední školství dlouholetou tradici.**

Tab. č. 42

Druh školského zařízení v ORP Kaplice	Počet zařízení v daném roce	Školní rok				
		2007/2008	2008/2009	2009/2010	2010/2011	2012/2013
Mateřské školy		11	11	11	10	10
Základní školy		10	10	10	10	10
Základní umělecké školy		2	2	2	2	2
Střední školy – obory gymnázií		2	2	2	1	1
Střední školy – obory středních odborných škol a praktických škol		3	3	3	2	2
Střední školy – obory středních odborných učilišť a odborných učilišť		2	2	2	2	2
Střední školy – obory nástavbového studia		-	-	-	-	1
Ostatní (vyšší odborné školy, vyšší školy,.....)		-	-	-	-	-

Zdroj: Český statistický úřad

Míra vzdělanosti obyvatel ve sledovaném ORP je pak uvedena v tabulce č. 43. Míra vzdělanosti je sledována u obyvatel starších 15 let. V roce 2001 bylo v ORP Kaplice těchto obyvatel 15 474, nicméně v roce 2011 už jich bylo 16 671.

Tab. č. 43: (data k 1. 3. 2001 a k 26. 3. 2011)

Kraj, ORP	Rok	Obyvatelstvo ve věku 15 a více let	z toho nejvyšší ukončené vzdělání				
			základní vč. neukončeného	střední vč. vyučení (bez maturity)	úplné střední (s maturitou) a vyšší odborné	vysokoškolské	bez vzdělání
Jihočeský kraj	2001	521 436	122 772	201 825	148 254	40 468	1 990
	2011	544 173	98 196	188 613	171 484	60 313	2 821
Kaplice	2001	15 474	4 093	6 397	3 941	748	119
	2011	16 671	3 576	6 207	4 590	1 132	125

Zdroj: Český statistický úřad

Z tabulky je zřejmé, že mezi obyvateli ORP Kaplice je nejvíc těch, kteří jsou vyučení nebo dosáhli středního odborného vzdělání bez maturity (37,2%), úplného středního vzdělání s maturitou dosáhlo víc jak 27% (27,5%) obyvatel, necelých 7% (6,8%) je vysokoškolsky vzdělaných, naopak přes 21% (21,5%) má pouze základní vzdělání a 0,8% obyvatel je bez vzdělání.

Další co lze z tabulky vysledovat je, že během posledních let došlo k vyššímu zájmu studia na středních školách s maturitou, vysokých a vyšších odborných školách, což se značně projevilo v nárůstu počtu obyvatel v těchto sledovaných kategoriích a tento trend přetrvává doposud.

III.8. BYDLENÍ

Bydlení je základní potřebou člověka, jejíž uspokojení je podmínkou pro ukojení dalších životně důležitých potřeb. Plní celou řadu specifických funkcí jak v životě jednotlivců, tak v rámci celé společnosti. Má nejen významné sociální aspekty, ale i značný vliv na hospodářský rozvoj a politickou stabilitu země. Je též určující pro rozvoj sídel a populační vývoj. Při řešení problematiky bydlení ve městě jsou významnými složkami strategické dokumenty (plán rozvoje, akční plány, atd.) a územně plánovací dokumenty.

III.8.1. Stav obecních bytů

Počet bytů, jež mají obce ve svém vlastnictví, se sice rok od roku snižuje, což je patrné z níže uvedené tabulky (tabulka č. 44), příkladem toho je např. i město Kaplice, kde byla v posledních 11 letech téměř polovina bytového fondu ve vlastnictví Města Kaplice převedena do osobního vlastnictví občanům v rámci privatizace bytů, a však díky tomu jsou staré byty novými vlastníky postupně rekonstruovány, což vede ke zvyšování standartu bydlení. Podíl bytů ve vlastnictví fyzických osob roste, právě na úkor snižování podílu obecních, státních či družstevních bytů. **Je ale vidět, že v posledních 2 letech se tento trend, prodej obecních bytů spíše zastavil a města Kaplice a Velešín se naopak snaží bytů ve svém vlastnictví nezbavovat a raději je sami rekonstruují nebo dokonce budují byty nové.**

V době privatizace v Kaplici také došlo k realizaci výstavby nových bytů se státní dotací, domu chráněného bydlení (pro potřeby osob, které mají zvláštní potřeby v oblasti bydlení z důvodů zdravotních či z důvodu pokročilého věku), bytů pro příjmově vymezené osoby a bezbariérových bytů pro tělesně postižené.

Navíc zde byl před 6 lety zahájen provoz ubytovny s kapacitou 13-ti lůžek, která je určena pro ubytování občanů města Kaplice, u kterých je vázána výpověď z nájmu bytu na přidělení náhradního ubytování eventuálně přístřeší soudním rozhodnutím. Tato ubytovna je ale určena i pro obyvatele,

Územně analytické podklady ORP Kaplice – 3. úplná aktualizace (2014)

kteří se dočasně ocitli bez domova a v neposlední řadě občanům, kterým je nutné neprodleně zajistit umístění z hlediska sociálního. Na začátku roku 2010, byl zahájen provoz další ubytovny s kapacitou 29-ti lůžek, pro kterou jsou nastaveny stejné podmínky, jako u ubytovny výše zmiňované.

Tab. č. 44: Počet bytů v ORP Kaplice ve vlastnictví obcí

Obec	Počet bytů k 31. 5. 2008	Počet bytů k 30. 9. 2010	Počet bytů k 31. 8. 2012	Počet bytů k 31. 8. 2014
Benešov nad Černou	93	76	73	63
Besednice	34	34	34	34
Bujanov	13	9	8	8
Dolní Dvořiště	55	63	62	69
Horní Dvořiště	15	14	15	15
Kaplice	336	326	323	337
Malonty	77	78	78	78
Netřebice	2	2	2	2
Omlenice	4	4	4	4
Pohorská Ves	5	8	7	7
Rožmitál na Šumavě	50	41	41	41
Soběnov	1	1	1	1
Střítež	8	8	8	8
Velešín	160	160	166	133
Zvíkov	-	-	-	-

Zdroj: evidence obcí

III.8.2. Bytová výstavba

V posledních letech se výstavba nových bytů a domů v ORP Kaplice situovala spíše do okolních obcí či osad a to především díky příznivějším cenám za stavební parcely. Vývoj bytové výstavby v daném území je zřejmý z níže uvedených tabulek (tabulka č. 45 a 46).

Tab. č. 45: Počet dokončených bytů v ORP Kaplice v letech 2001 - 2012

Ukazatel	ORP Kaplice											
	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Dokončené byty	25	49	43	53	9	12	56	47	36	20	26	11
Dokončené byty na 1 000 obyvatel	1,3	2,6	2,3	2,8	0,5	0,6	2,9	2,4	1,8	1,0	1,3	0,6
Podíl bytů dokončených v RD (%)	76,0	49,0	46,5	34,0	77,8	50,0	28,6	97,9	91,7	100,0	100,0	72,7
Průměrná obytná plocha 1 dokončeného bytu (m ²)	93,8	66,0	78,6	76,1	123,8	90,0	53,2	95,9	78,8	91,4	119,2	81,4

Zdroj: Český statistický úřad

Jak je vidět v tabulce č. 45, byla výstavba nových bytů v ORP Kaplice v posledních 11-ti letech sledovaného období značně nerovnoměrná. Zatím co v roce 2001 byl počet dokončených bytů pouhých 25, další 3 roky jich bylo v průměru o 10 více. V roce 2005 a 2006 ovšem jejich počet zásadně klesl, avšak v roce 2007 ORP Kaplice naopak zaznamenala překvapující nárůst, kdy jejich počet dosáhl nejvíc za sledované období. **Tento příznivý stav ovšem moc dlouho nevydržel a dokončených bytů postupně opět spíše ubývá.**

Územně analytické podklady ORP Kaplice – 3. úplná aktualizace (2014)

Jak již bylo řečeno, výstavba nových bytů a domů se v ORP Kaplice situovala spíše do okolních obcí či osad. Poslední významnou stavbou v samotné Kaplici byla výstavba bytového domu, dokončená zhruba před **pěti** lety. Nyní se sice pomalu rozjíždí výstavba nových rodinných domů, jak v Kaplici, tak ve Velešíně, nicméně pořád lidé spíše vyhledávají pozemky určené k výstavbě v okolních obcích a osadách (Malonty, Omlenice, Besednice), což je zřejmé i z následující tabulky č. 46. Je to dáno především díky nižším cenám stavebních pozemků v těchto lokalitách.

Tab. č. 46: Počet dokončených bytů v ORP Kaplice a jeho obcích v rocích 2009, 2011, 2013 a dále pak v letech 2001 – 2010

UKAZATEL		Počet dokončených bytů			Počet dokončených bytů v RD			Dokončené byty v letech 2001 - 2010
		2009	2011	2013	2009	2011	2013	
ORP Kaplice		36	26	16	33	26	16	350
Obec	Benešov nad Černou	3	2	0	3	2	0	10
	Besednice	3	0	3	3	0	3	34
	Bujanov	0	0	0	0	0	0	5
	Dolní Dvořiště	3	0	1	3	0	1	19
	Horní Dvořiště	0	0	0	0	0	0	2
	Kaplice	5	6	5	5	6	5	84
	Malonty	13	6	2	12	6	2	56
	Netřebice	0	3	0	0	3	0	8
	Omlenice	4	2	0	4	2	0	25
	Pohorská Ves	3	0	0	3	0	0	3
	Rožmitál na Šumavě	0	0	0	0	0	0	5
	Soběnov	0	0	1	0	0	1	14
	Střítež	0	4	2	0	4	2	8
Velešín	2	2	1	0	2	1	74	
Zvíkov	0	1	1	0	1	1	3	

Zdroj: Český statistický úřad

Jak je vidět, vybavenost obyvatelstva bytovým fondem se tedy i přes značně kolísavý průběh výstavby v posledních letech postupně zlepšuje a zvyšuje se rovněž i kvalita bydlení a to hlavně díky rekonstrukci starých bytových domů, rodinných domů a v neposlední řadě bytů samotných.

III.9. REKREACE

Rekreace se především chápe jako zdroj odpočinku, nezbytného pro regeneraci fyzických a psychických sil člověka, nicméně z ekonomického hlediska je neméně důležitá, zejména z rozvojového hlediska. Umožňuje realizaci kupní síly obyvatelstva a současně formou cestovního ruchu rozvíjí řadu hospodářských odvětví v dodavatelské sféře. Navíc v územích se sklony k vyliďňování může pomoci do určité míry stabilizovat obyvatelstvo a posílit zaměstnanost ve službách. Pro obyvatelstvo je důležitá každodenní » pracovní a volnočasová rekreace (sportovní a kulturní zařízení v regionu a zájmové organizace), nicméně značně důležitá je zvláště rekreace krátkodobá » např. víkendová a pobytová » dovolené, které již mohou region zviditelnit v oblasti cestovního ruchu. ORP Kaplice je mikroregion v jižních Čechách, který se nachází na pomezí Novohradských hor a Šumavy, takže zejména z hlediska krátkodobé rekreace má co nabídnout. Je znamenitým strategickým místem pro plánování výletů do Novohradských hor, Blanského lesa či Šumavy a mile překvapí širokou škálou nabízejících se možností - od pěší turistiky přes cykloturistiku až k výletům za významnými a však v širokém okolí nepříliš známými památkami.

I přes velkou konkurenci významnějších a turisty častěji vyhledávaných měst či oblastí (např. Český Krumlov, Třeboňsko, Lipensko a jiné) v širším okolí, i v ORP Kaplice lze téměř na každém kroku narazit na nějakou zajímavost. Asi netřeba dodávat, že se jedná o oblast s překrásnou krajinou.

Novohradské hory jsou trochu zapomenuté a doposud ne úplně doceněné. Avšak díky tomu, že jejich velká část byla dlouhá léta součástí hraničního pásma, a tedy nepřístupná, je příroda v pohraniční oblasti dodnes nedotčená průmyslem či hustým osídlením a skrývá se zde spousta nádherných opuštěných míst se zachovalou přírodou. Největší zajímavostí je asi Žofínský prales (nedaleko obce Pohorská Ves). Po příslušnicích pohraniční stráže ale nezbyly pouze rozvaliny vesnic, ale také síť zpevněných cest vhodná pro cykloturistiku. Nejvýznamnějšími turistickými východisky do krumlovské části Novohradských hor jsou obce Benešov nad Černou, Malonty a Pohorská Ves.

III.9.1. Historické stavby a památkové objekty

Ve správním území ORP Kaplice se nachází plno historických staveb a památkových objektů, ať už jde o kostely, kapličky, historické objekty, zříceniny hradů a tvrzí, ale v neposlední řadě i řada drobných sakrálních staveb či dochované části známé koněspřežní železnice (České Budějovice - Línec), která byla první v Evropě. Není samozřejmě možné popsat všechny přírodní divy ani historické památky zaváté časem, dokonce ani významné osobnosti, které zde žily.

Zde je pro představu uveden zlomek toho nejpodstatnějšího:

V samotné **Kaplice** je to:

- Farní kostel sv. Petra a Pavla - první zmínka z roku 1257. Kostelu pravděpodobně předcházela malá kaple. Po požáru v roce 1507 byl znovu postaven v pozdě gotickém slohu. Vnitřní zařízení kostela většinou novogotické s několika barokními a gotickými artefakty. Kostel tvoří součást ojedinelého areálu dvou sousedících kostelů, obklopených bývalým společným hřbitovem.
- Filiální kostel sv. Floriána - pozdně gotická stavba, zaklenutá síťovými klenbami, jejíž dnešní podoba pochází z počátku 16. stol. Je možné se domnívat, že původně zde stával karner (kostnice) nebo hřbitovní kaple. Vnitřní zařízení barokní. Uvnitř se nacházejí kaple sv. Linharta a sv. Marie. Kostel je druhým ze dvou sousedících kostelů již zmiňovaného ojedinelého areálu.
- Kaple sv. Josefa a sv. Barbory - stavba pochází z 16. století, původně sloužila jako protestantský kostel (kaple byla pravděpodobně jeho presbytářem). Později (1738) byl tento kostel přestavěn na církevní špitál s kaplí. Oltář je z první třetiny 18. století, portálový, sochařský. Při jihozápadním nároží budovy je dodnes patrné lehce vystouplé zdivo bývalé věže kostela. Špitál sloužil svému účelu do přelomu 19. a 20. století. V současné době zde sídlí základní umělecká škola, která bývalou kapli využívá jako galerii.

Územně analytické podklady ORP Kaplice – 3. úplná aktualizace (2014)

- Radnice - existence budovy radnice je uváděna v česky psaném urbáři od roku 1553. První zmínka o tzv. soudním domě (» dům, kde se scházela městská rada scházela) pochází ale již z roku 1382. Současná podoba původně renesanční radnice vznikla při přestavbě v roce 1852. Dominantu radnice tvoří barokní věž s bání.
- Kašna - o kamenném sloupu kašny se traduje, že to býval pranýř. Kašna byla postavena roku 1646. Na počátku II. světové války došlo k jejímu posunutí z osy náměstí na severní stranu (» tehdejší náměstí se jménem Adolfa Hitlera se stalo jevištěm velkých vojenských nástupů). V posledních letech však Město Kaplice uvažuje, že při plánované rekonstrukci náměstí, kašnu opět přemístí do jejího středu.
- Panský pivovar na Bělidle - bývalý panský pivovar (dům č.p. 101) byl založen šlechtickým rodem Buquoyů v roce 1648. Zajímavými detaily je především portál s renesančním kamenným ostěním, barokní štít s volutami, původní krytá pavlač a rozsáhlý dvůr. V posledních letech Město Kaplice usilovalo o rekonstrukci a přestavbu tohoto objektu na objekt, který by byl využíván širší veřejností a zejména turisty. Rekonstrukce takového objektu je však značně nákladná, a proto se tento plán prozatím nepodařilo uskutečnit.

V **okolních obcích** to pak je:

- Kostel sv. Jiří v Blansku u Kaplice - současná stavba pochází podle slohového rozboru zřejmě z poslední třetiny 14. století. Jedná se o jednolodní kostel s polygonálním presbytářem a hranolovou věží u jižního boku lodi. Celý severní bok kryjí sakristie, depozitář, předsín a márnice. Kostel prošel pozdně gotickými úpravami na počátku 16. století, vnější vzhled byl mírně barokně upraven kolem roku 1735. Většina vnitřního vybavení pochází ze 17. a 18. století.
- Kostel Narození Panny Marie v Cetvinách - původně gotický kostel doložený od roku 1374. Byl vystavěn s poněkud neobvyklým čtvercovým půdorysem. Během třicetileté války, v roce 1620, byl kostel vypálen a následně znovu obnoven. V období komunistického režimu (1948 – 89) nebyl kostel udržován a značně zchátral. Od roku 1995 organizuje římskokatolická církev rekonstrukci kostela, kterou finančně podpořilo Ministerstvo kultury ČR, rakouská vláda, rodáci z Cetvin žijící dnes v zahraničí a jihočeský kraj. Po dokončení rekonstrukce v roce 2003 byl kostel znovu slavnostně vysvěcen.
- Kostel sv. Jiljí v Dolním Dvořišti - stavba pozdně gotického kostela, který je jednou z nejvýznamnějších památek na jihu Čech, byla započata na popud Petra z Rožmberka v polovině 15. století. Trojlodní kostel s šestibokým presbytářem a čtvercovou sakristií stojí na místě starší gotické svatyně a dokončen byl roku 1488. Interiéru, krytému pseudogotickou sedlovou střešou, vévodí vysoká okna v lomených obloucích, stropní křížová klenba a vzácná kamenická výzdoba z konce 15. století (kazatelna, křtitelnice).
- Za zmínku rozhodně stojí i dochovalé zříceniny 4 středověkých hradních sídel » zřícenina hradu Pořešín ležící pár set metrů od stejnojmenné vsi, zřícenina hradu Louzek ležící asi kilometr od osady Skoronice, jižně od Kaplice, zřícenina hradu Sokolčí ležící přibližně 4 km východně od Kaplice a tvrz v Tiché ležící ve stejnojmenné vsi. V posledních letech vzniklo sdružení, které nese název Hradů na Malši, a které usiluje o to, aby se ty dochovalé zříceniny středověkých staveb dochovaly i pro další generace.
- Další historicky významnou národní kulturní památkou je již zmiňovaná koněspřežní železnice (České Budějovice - Linec), z které se však dochovaly už jen některé objekty (» Holkov - staniční budova s koňskou stájí - bývalá první přeprahací stanice směrem od Č.B., Velešín - kamenný klenutý můstek - přes něj vede kolej, která je kopií původního železničního svršku z roku 1828, Bujanov - bývalá staniční budova, Pšenice - strážní domek a zbytky drážního tělesa). Díky aktivitě Obecního úřadu v Bujanově, ve spolupráci se Spolkem pro uchování koněspřežky a Jihočeským muzeem v Českých Budějovicích, vzniklo v Bujanově muzeum koněspřežné dráhy.

III.9.2. Sportovní a rekreační potenciál

Co se týče sportu a zábavy, tak v ORP Kaplice jsou to hlavně města Kaplice a Velešín, jež mají v tomto směru co nabídnout. Jde zejména o sportoviště, kina, kulturní zařízení apod., která slouží především obyvatelům dané obce a okolních obcí, nicméně některá tato zařízení lákají i turisty. A proto je jejich vylepšování (rekonstrukce či přestavby) nebo stavba nových takovýchto zařízení z pohledu těchto měst, jednou z významných částí rozvoje cestovního ruchu.

Volnočasové aktivity

Obyvatelům trvale žijících v ORP Kaplice se nabízí především ve městech Velešín a Kaplice hned několik možností jak naložit s volným časem, a to pro všechny věkové kategorie. Jak Město Kaplice, tak Město Velešíně, ale i některé firmy a zejména dobrovolníci, totiž stále podporují a udržují činnost různých klubů, zájmových kroužků a organizací, oddílů či škol. Jde zvláště o kluby zaměřené na sport (fotbal, tenis, florbal, volejbal, basketbal, různá cvičení,...), kluby jinak zaměřené (šachy, minikáry,...), ale i zájmové kroužky a organizace (Pionýři, Skauti,...), školy (umělecká škola, škola Taekwon-Do,...) a oddíly (vodáci, Judo,...). Jak už to všeobecně bývá, nejvíce podporované jsou obzvláště kluby zaměřené na sport.

Nejinak je tomu i u okolních obcí, které se rovněž snaží o zachování podobných klubů, spolků a podobných organizací, jenž jim poskytují zábavu a odreagování. Vše je ale otázka peněz, a tak se čas od času stane, hlavně co se menších obcí týče, že se některé ze jmenovaných organizací udržet nepovede.

Koupání

Na rozdíl od jiných ORP, není ve správním území ORP Kaplice, **kromě nově vybudovaného areálu venkovního koupaliště ve Velešíně**, žádný jiný aquapark, krytý bazén či významnější venkovní koupaliště, a tak jsou v tomto směru obyvatelé nuceni dojet do méně (Český Krumlov, České Budějovice, **Horní Stropnice či Freistadt**) či více (Lipno nad Vltavou, Frymburk, Písek, Třeboň,...) vzdálených míst, kde tato zařízení jsou. **Nově vybudovaný sportovní areál s venkovním bazénem ve Velešíně se podařilo vybudovat Městu Velešín tento rok, a však jak onen venkovní bazén tak celý zmiňovaný sportovní areál nejsou příliš velké, takže lze předpokládat, že bude využíván především obyvateli města Velešín a přilehlých obcí, zato obyvatelé zbylé části správního území zavítají spíše do výše uvážených míst. Co se týče samotné Kaplice, tak ta má pouze na okraji města, v sousedství sportovního areálu, areál s venkovním koupalištěm, plochami ke slunění a hřištěm pro plážový volejbal, který je však značně zastaralý. I v Kaplici proto uvažovali o výstavbě nového komplexu s vnitřním bazénem, ovšem výstavba krytého bazénu je věc dosti nákladná, takže bylo nakonec od daného záměru upuštěno a kapličtí se zaměřili spíše na modernizaci již zmiňovaného stávajícího areálu. Zatím prošla modernizací pouze filtrace v dětských bazénech v roce 2012, zásadnější modernizace celého areálu je ale otázkou příštích let.**

Vedle nutnosti dojezdu obyvatel do výše zmíněných zařízení (aquapark, krytý bazén, venkovní koupaliště), mohou obyvatelé ORP Kaplice v teplých měsících využít ke koupání i řadu míst ve volné přírodě (rybníky, vodní nádrže a jiné vodní plochy).

Další možností, ovšem již mimo správní území ORP Kaplice, je již zmiňované turisticky nejnavštěvovanější místo v Jižních Čechách » **Lipenská přehrada**. Jedná se o největší vodní plochu v České republice, právem nazývané "jihočeské moře" ležící asi 20 km jižně od Českého Krumlova a cca 30 km jihozápadně od Kaplice. Lipenská přehrada a její široké okolí však nabízí kromě koupání celou řadu možných aktivit, od rekreace, přes pěší turistiku či cykloturistiku a jiné sportovní či zábavné aktivity, až po provozování zimních sportů v zimním období. A právě proto je to, turisty i obyvateli trvale žijícími v ORP Kaplice, tak vyhledávaná oblast.

Pěší turistika

Také pěší turistika je ve správním obvodu ORP Kaplice velice rozšířená a to díky celé řadě turistických tras, po kterých se lze dostat na mnoha zajímavých míst. Po některých trasách je možnost shlédnout několik, již zmiňovaných historických a kulturních památek (zříceniny hradů, kostely, kapličky a jiné historické stavby), jako jsou např. trasy:

Celodenní výlety (bráno z Kaplice):

- Kaplice - soutok Malše a Černé - Pořešín (zřícenina hradu Pořešín) - Svatý Jan nad Malší (25 km)
- Kaplice - Omlenička - Rojov - Věžovatá Pláně - Sedlice - Přídolí - Křížový vrch - Český Krumlov (24 km)
- Kaplice - Omlenice - Zahrádka - Rožmitál na Šumavě - Rožmberk (22 km)
- Kaplice - Blansko - Přehrada na Černé - Děkanské Skaliny - Daleké Popelice - Kohout - Vysoký Kámen - Předletí - Benešov nad Černou (20 km)
- Kaplice - Zámeček Schrötter (VTŽ Chomutov) - Ješkov - Louzek (zřícenina hradu Louzek) - Rychnov nad Malší - Svatý Kámen - Dolní Dvořiště (20 km)

Půldenní výlety (bráno z Kaplice):

- Kaplice - soutok Malše a Černé - Pořešín - Pořešínec - Žďár - Kaplice (12 km)
- Kaplice - Blansko - přehrada na Černé - zřícenina hradu Sokolčí - Hradiště (10 km)
- Kaplice - Omlenička - Rojov - Velký Chuchelec - Rejty - Kaplice-nádraží (10 km)
- Kaplice - Zámeček Schrötter (VTŽ Chomutov) - Ješkov - Louzek - Ješkov - levý břeh Malše - Kaplice (10 km)

Cykloturistika

Správním území ORP Kaplice je ideálním místem pro cykloturistiku. Krajina je sice kopcovitá, tudíž náročnější, nicméně má co nabídnout a stejně jako je tomu u pěších tras, tak i cyklostezky vedou okolo mnoha míst s historickými a kulturními památkami.

Cyklotrasy:

- Benešov nad Černou - Pohoří na Šumavě (trasy 1191 a 1192) » Kamenná - Benešov nad Černou - Pohorská Ves - Leopoldov - Pohoří na Šumavě (délka trasy 27 km, náročnost střední)
- České Velenice - Dolní Dvořiště - Pohoří na Šumavě (dálková trasa 34) » České Velenice - Nové Hrady - Dobrá Voda - Žofín - Cetviny - Dolní Dvořiště (délka trasy 69 km, náročnost střední až obtížná)
- Pohorská Ves, Huťský rybník, Kamenec (trasa 1193) » Pohorská Ves - Huťský rybník - Pohoří na Šumavě - Dolní Příbrání (délka trasy 24 km, náročnost středně obtížná)
- Dobrá Voda, Nové Hrady (hranič. přech.) (trasa 1048, část stezky Paměť Novohradska) » Kamenná - Benešov nad Černou - Pohorská Ves - Leopoldov - Pohoří na Šumavě (délka trasy 14 km, náročnost středně obtížná)
- Nové Hrady - Žár - Horní Stropnice (trasa 1046, část naučné stezky Paměť Novohradska) » Kamenná - Benešov nad Černou - Pohorská Ves - Leopoldov - Pohoří na Šumavě (délka trasy 21 km, náročnost lehká)
- Blansko, Kohout - sedlo, Benešov nad Černou, Mlýnský Vrch (trasa 1187) » Kamenná - Benešov nad Černou - Pohorská Ves - Leopoldov - Pohoří na Šumavě (délka trasy 22 km, náročnost střední až těžká)
- Kaplice, Malonty, Tokaniště (trasa 1189) » Kamenná - Benešov nad Černou - Pohorská Ves - Leopoldov - Pohoří na Šumavě (délka trasy 18 km, náročnost střední)
- Kaplice, Rychnov nad Malší, Cetviny (trasa 1018, závěrečná část trasy z ČB) » Kamenná - Benešov nad Černou - Pohorská Ves - Leopoldov - Pohoří na Šumavě (délka trasy 18 km, náročnost střední)

Vodácká turistika

Jako je tomu i u mnoha jiných sportů či rekreačních zálib, správní obvod ORP Kaplice jako takový, je v tomto směru značně omezený. Nicméně řeka Vltava, která teče po samotné západní hranici správního území, nabízí v tomto ohledu hojné možnosti a je vyhledávaná jak turisty, tak samotnými obyvateli ORP Kaplice.

V českokrumlovském regionu se dělí Vltava na tyto sjízdné úseky:

- Horní Vltava (od Lenory po Novou Pec)
- Vodní nádrž Lipno
- Přehradní hráz Lipno – papírny Loučovice
- Papírny Loučovice – vyrovnávací nádrž Vyšší Brod
- Dolní Vltava: Vyšší Brod – Český Krumlov
- Dolní Vltava: Český Krumlov
- Dolní Vltava: to ostatní za Českým Krumlovem

Zimní lyžařské sporty

Co se týče zimních sportů, konkrétně lyžování, je v ORP Kaplice pouze jeden krátký lyžařský vlek nacházející se v osadě Jaromeř vzdálené cca 6 km od Kaplice. V určitých lokalitách správního obvodu ORP Kaplice se ale nabízí přímo ideální podmínky pro běžkaře.

Turisty hodně vyhledávaný je Skiareál Lipno, který leží cca 35 km od Kaplice. Tento areál je znám spíše pod dřívějším názvem Kramolín. Jedná se o nové moderní lyžařské středisko, zaměřené především na rodiny s dětmi a začínající až pokročilé lyžaře. V současné době patří k 10-ti nejkvalitnějším lyžařským areálům v České republice. Z dlouhodobého hlediska patří zároveň mezi nejlepší lyžařská střediska pro rodiny s dětmi. Zdejší svahy výborně vyhovují potřebám začínajících lyžařů (dětí i dospělých). Tento areál leží u Lipenské přehrady a to v zimních měsících nabízí další možnosti sportovního vyžití, jako je např. bruslení. Bruslení na zamrzlé hladině Lipenského jezera patří k nejoblíbenějším zimním aktivitám, která přitahuje tisíce návštěvníků z celé České republiky, ale i zahraničí. Lipenské jezero je naší největší vodní plochou a pravidelně zamrzá od prosince do března. Jakmile dosáhne led bezpečné tloušťky, je mezi obcemi Lipno nad Vltavou a Frymburk pravidelně upravována nejlepší bruslařská dráha v České republice, která měří téměř 11 km.

Další možností lyžařského vyžití je krátký lyžařský vlek (areál Kozí Pláň) u osady Věžovatá Pláně nacházející se cca 9 km severozápadně od Kaplice. V širokém okolí této osady je dobrý běžecský terén, takže kromě lyžařů lákají zdejší podmínky i běžkaře.

Ostatní zajímavosti a volnočasové aktivity

Jednou z dalších zajímavostí, která každoročně láká do ORP Kaplice mnoho turistů z celé České republiky ale i ze zahraničí, je bezesporu motocyklová trať (Blanská kotlina), ležící cca 1 km východně od Kaplice. Tuto trať téměř denně využívají k tréninku jak místní motokrošaři, tak motokrošaři z širokého okolí. Tím co toto místo přitahuje mnoho turistů je ale především to, že se zde každoročně pořádají závody mezinárodního mistrovství České republiky v motokrosu.

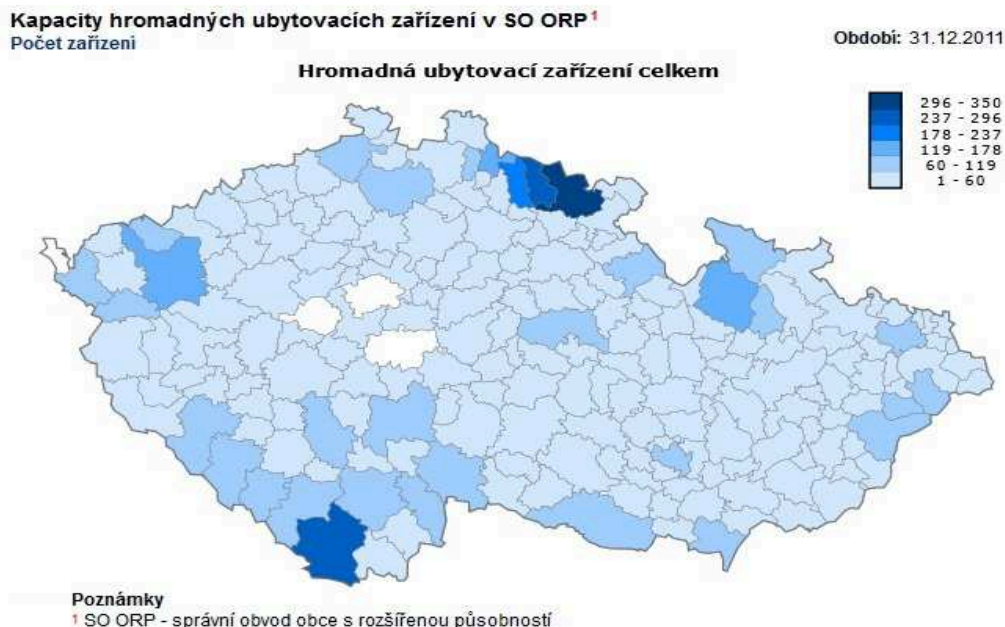
Kromě již uvedených možností zábavy a volnočasových aktivit, nabízí ORP Kaplice také značné možnosti pro příznivce agroturistiky. Tento způsob trávení volného času nabízí celá řada zemědělských usedlostí a i několik farem (např. farma v Bukovsku, v Malontech,...). Tato zařízení nabízí ubytování, ustájení koní, výuku jízdy na koni či trénink pro začátečníky i pokročilé a to asi nejzajímavější představují zejména vyjížďky na koních do širokého okolí.

III.9.3. Ubytovací kapacity

ORP Kaplice je jedním z 5-ti správních obvodů Jihočeského kraje, s nejmenším počtem ubytovacích zařízení (viz. kartogram č. 5). Nejvíce jich má ORP Český Krumlov a to zejména díky značnému zastoupení těchto zařízení v samotném okresním městě Český Krumlov, a pak především na Lipensku.

Kartogram č. 5

Zdroj: Český statistický úřad

Ubytovací zařízení ve správním území ORP Kaplice je možno rozdělit do dvou kategorií. Jednou jsou hromadná ubytovací zařízení koncentrovaná především do větších sídel v území (Kaplice, Velešín, Benešov nad Černou), a pak v posledních letech velmi rozšířená ubytování v soukromí. Většina těchto zařízení provozuje svou činnost celoročně.

Ve sledované oblasti bylo k 31. 12. 2011 evidováno 11 hromadných ubytovacích zařízení (viz. tabulky č. 47 a 48), která sčítaly celkem 92 pokojů a 242 lůžek. **Počet hromadných ubytovacích zařízení se po roce 2003 mírně snížil, ale od té doby se drží téměř na stejné výši, jak je vidět z tabulky č. 47.**

Tab. č. 47

Ukazatel	Hromadná ubytovací zařízení ORP Kaplice (stav k 31. 12)											
	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2013
Hromadná ubytovací zařízení celkem ¹⁾	18	17	17	13	12	12	12	11	14	11	11	13
lůžka	409	451	450	303	265	289	288	271	302	223	242	256
Hotel, motel, hotel ***	2	2	2	2	2	3	3	3	3	2	3	3
Hotel, motel, hotel *	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Penzion	10	12	12	10	9	9	9	8	9	8	7	9
Kemp	1	-	-	-	-	-	-	-	1	1	1	-
Chatová osada	-	1	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Ostatní HUZ jinde neuvedená	4	2	2	1	1	-	-	-	1	-	-	1

¹⁾ zařízení s 5 a více pokojů nebo s 10 a více lůžky určenými pro cestovní ruch:

Zdroj: Český statistický úřad

Tab. č. 48

UKAZATEL	Počet hromadných ubytovacích zařízení (stav k 31. 12.)	
	2011	2013
ORP Kaplice	11	13
Benešov nad černou	2	4
Besednice	0	0
Bujanov	0	0
Dolní Dvořiště	1	1
Horní Dvořiště	0	0
Kaplice	4	5
Malonty	0	0
Netřebice	0	0
Omlenice	1	0
Pohorská Ves	1	1
Rožmitál na Šumavě	1	1
Soběnov	0	0
Střítež	0	0
Velešín	1	1
Zvíkov	0	0

Zdroj: Český statistický úřad

Stejně jako je tomu v celém Jihočeském kraji, tak i v ORP Kaplice, jsou z hlediska návštěvnosti jednotlivých typů ubytovacích zařízení turisty nejvíce navštěvovány kempy a ostatní hromadná ubytovací zařízení, následovaná penziony a tříhvězdičkovými hotely. Tyto typy zařízení jsou nejvíce využívána především turisty z České republiky. Naopak zahraniční turisté využívají spíše ubytovací zařízení vyšší kvality, zejména hotely. Návštěvnost těchto zařízení ale rok od roku klesá a rozvíjí se spíše již uváděné a v posledních letech velmi rozšířené ubytování v soukromí.

III.10. HOSPODÁŘSKÉ PODMÍNKY

Jedním z dalších sledovaných ukazatelů, jež se promítají do rozvoje území, jsou hospodářské podmínky, zejména ekonomická aktivita obyvatelstva a s tím dále související veličiny jako zaměstnanost, nezaměstnanost apod.).

III.10.1. Regionální ekonomika

Počet registrovaných subjektů v podnikatelské sféře v ORP Kaplice zaznamenává v posledních letech pozvolný růst a jak je patrné z níže uvedené tabulky (tabulka č. 49), je růst fyzických osob a právnických osob téměř vyrovnaný.

Tab. č. 49

Ukazatel	Počet ekonomických subjektů v ORP Kaplice										
	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Ekonomické subjekty celkem	3 435	3 601	3 664	3 811	3 891	4 041	4 254	4 358	4 487	4 538	4 566
Fyzické osoby	2 854	2 976	2 983	3 063	3 111	3 230	3 330	3 329	3 418	3 464	3 471
» z toho zemědělní podnikatelé ¹⁾	206	214	208	210	206	211	222	165	166	175	174
Právnické osoby	581	625	681	748	780	811	924	1 029	1 069	1 074	1 095
» z toho obchodní společnosti	215	227	247	256	265	267	278	294	301	309	328

¹⁾ do roku 2008 včetně samostatně hospodařících rolníků nezapsaných v obchodním rejstříku

Zdroj: ČSÚ (data k 31. 12., počet ekonomických subjektů podle Registru ek. subjektů)

Tab. č. 50

Ukazatel	Počet subjektů v ORP Kaplice podle počtu zaměstnanců								
	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
bez zaměstnanců ¹⁾	2 144	1 318	1 287	1 137	1 433	1 458	1 535	1 523	1 466
1 – 9 zaměstnanců (mikropodniky)	265	272	286	278	275	276	249	250	247
10 – 49 zaměstnanců (malé podniky)	74	79	79	78	85	76	75	70	62
50 – 249 zaměstnanců (střední podniky)	17	17	19	17	14	19	17	18	16
250 a více zaměstnanců (velké podniky)	6	3	3	4	5	4	4	4	4
nezjištěno	1 158	2 122	2 217	2 527	2 442	2 525	2 607	2 673	2 771

¹⁾ do roku 2004 včetně nezjištěno

Zdroj: ČSÚ (data k 31. 12., počet ekonomických subjektů podle Registru ek. subjektů)

Z tabulky č. 50 je zřejmé, že drobných podnikatelů, tedy subjektů v kategorii bez zaměstnanců, od roku 2008 pozvolna přibývalo, a však v roce 2010 nastal jakýsi zvrat a od tohoto roku jich naopak ubývá. Podobně je tomu i u dalších dvou kategorií (kategorie 1-9 zaměstnanců a 10-49 zaměstnanců). Počet subjektů v ostatních kategoriích je v posledních letech dá se říct stabilizovaný. V území působí 4 subjekty s počtem zaměstnanců 250 a více, 16 subjektů v kategorii 50 – 249, 62 subjektů v kategorii 10 – 49 a 247 subjektů v kategorii 1 – 9 zaměstnanců. Největšími zaměstnavateli v regionu jsou zejména dvě firmy sídlící v Kaplici a ve Velešíně. V Kaplici je to firma ENGEL strojírenská spol. s r.o. sídlící a ve Velešíně je to firma Jihostroj a.s. Obě tyto firmy spadají do kategorie subjektů s počtem zaměstnanců 500 – 999 (kategorie dle Registru ekonomických subjektů). V zařazení dle tabulky č. 50 spadají tyto firmy do kategorie 250 a více zaměstnanců. Výčet těch nejvýznamnějších zaměstnavatelů daného území je uveden v tabulce č. 51.

Tab. č. 51: Výčet největších zaměstnavatelů ve správním obvodu ORP Kaplice

Název	Počet zaměstnanců	Převažující činnost
ENGEL strojírenská, spol. s r.o	500 – 999	všeobecné strojírenské činnosti
Jihostroj a.s., Velešín	500 – 999	výroba a opravy čerpadel a kompresorů
BRAWE, s.r.o.	250 – 499	všeobecné strojírenské činnosti
Jednota, družstvo spotřebitelů v Kaplici	250 – 499	maloobchodní prodej
Hauser spol. s r.o.	200 – 249	výroba chladícího nábytku a chladicí techniky
D+G ELEKTRIK, s.r.o., Kaplice	200 – 249	výroba elektrických rozvodných zařízení
OKNOTHERM, spol. s r.o.	100 – 199	výroba, prodej a montáž oken a dveří
ISOTHERM, s.r.o.	100 – 199	výroba, prodej a montáž izolačních dvojskel apod.
GMA Stanztechnik Kaplice, s.r.o.	100 – 199	výrobu dílců pro automobilový průmysl
JOUZA, s.r.o., Kaplice	100 – 199	výroba elektrotechnických součástí apod.
Bentex Automotive, a.s.	100 – 199	výroba interiérů pro automobilový průmysl
SLR - CZECHIA, s.r.o.	50 – 99	obrábění, čištění a povrchová úprava kovů
Bemagro, a.s.	50 – 99	smíšené hospodářství – rostlinná a živočišná výroba

Zdroj: Administrativní registr ekonomických subjektů

Z pohledu celého správního obvodu převládá v ORP Kaplice obchod, následovaný stavebnictvím a průmyslem. V jednotlivých obcích správního území je to pak značně rozdílné. V těch větších jako jsou města Kaplice a Velešín převládá obchod, průmysl a stavebnictví, zatímco v těch menších jako jsou např. obce Benešov nad Černou, Bujanov, Malonty, Omlenice, Pohorská Ves a Rožmitál na Šumavě převládá naopak zemědělství a lesnictví (viz. tabulka č. 52), což je dané podmínkami daného území.

Tab. č. 52

ORP, Obec		Počet registrovaných subjektů				
		celkem	zemědělství, lesnictví, rybolov	průmysl	stavebnictví	obchod
ORP Kaplice	2004	3 664	401	536	429	1 240
	2006	3 891	419	559	469	1 273
	2008	4 254	449	601	516	1 280
	2010	4 487	483	614	611	919
	2011	4 538	506	597	600	872
	2012	4 566	520	609	604	837
Počet subjektů v jednotlivých obcích v roce 2011 a 2012						
Benešov nad černou		327	73	50	36	63
		330	76	53	36	62
Besednice		176	21	25	30	26
		184	23	30	28	27
Bujanov		149	35	24	20	21
		139	30	20	21	23
Dolní Dvořiště		283	48	23	51	45
		287	52	24	51	41
Horní Dvořiště		115	20	15	25	16
		114	21	14	20	15
Kaplice		1 769	78	236	214	434
		1 778	82	244	217	406
Malonty		276	72	34	47	34
		289	72	33	50	36
Netřebice		107	11	20	23	9
		112	12	22	21	11
Omlenice		123	29	12	18	16
		122	30	13	17	14
Pohorská Ves		93	38	4	5	11
		93	36	5	5	10
Rožmitál na Šumavě		67	21	7	8	10
		69	21	8	8	9
Soběnov		67	9	7	14	10
		73	11	8	13	11
Střítež		102	11	16	17	17
		108	12	17	18	19
Velešín		865	33	123	89	159
		849	35	116	96	152
Zvíkov		19	7	1	3	1
		19	7	2	3	1

Zdroj: Český statistický úřad (data k 31. 12)

III.10.2. Ekonomická aktivita

Míra ekonomické aktivity, vyjadřující podíl počtu ekonomicky aktivních na počtu osob starších 15 let, se v Jihočeském kraji dlouhodobě snižuje a její pokles v roce 2010 téměř o 1 procentní bod byl mezi kraji třetí nejhlubší. V dlouhodobé časové řadě dosáhla míra ekonomické aktivity v kraji maxima v roce 1994 (63%), pozvolným snižováním klesla v roce 2009 pod 59% a v roce 2010 na 58%. **Míra ekonomické aktivity obyvatel kraje, která byla dosud nadprůměrná, klesla v roce 2010 pod**

Územně analytické podklady ORP Kaplice – 3. úplná aktualizace (2014)

celorepublikový průměr. V roce 2011 sice zas mírně vzrostla, nicméně v následujících dvou letech začala zas pozvolna klesat a podobně tomu bylo i v ORP Kaplice, jak je vidět i z následující tabulky (tabulka č. 53). Data za rok 2012 a 2013 pro jednotlivá ORP či jednotlivé obce bohužel nejsou, a tak lze vlastně jen předpokládat, že i v ORP Kaplice začala míra ekonomické aktivity po roce 2011 zase pozvolna klesat stejně jako v kraji.

Tab. č. 53

Kraj, ORP	Míra ekonomické aktivity v %							
	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Jihočeský kraj	59,5	59,7	59,4	58,8	58,0	58,6	57,8	57,6
ORP Kaplice	62,3	61,9	61,8	62,0	62,0	62,4	-	-

Zdroj: ČSÚ a MPSV (pzn.: data k 31. 12.)

Ve správním obvodu ORP Kaplice, jsou na tom po celé sledované období (2006-2011) nejlépe obce Bujanov, Dolní Dvořiště, Horní Dvořiště, Kaplice a Velešín. Naopak nejhůře jsou na tom obce Střítež a Zvíkov, což je patrné i z následující tabulky (tabulka č. 54).

Tab. č. 54

Obec	Míra ekonomické aktivity v %				
	2007	2008	2009	2010	2011
Benešov nad černou	54,4	58,2	62,2	61,9	58,1
Besednice	59,8	60,1	60,0	59,8	60,1
Bujanov	66,7	66,7	67,3	68,2	68,0
Dolní Dvořiště	71,4	69,6	69,3	69,9	66,8
Horní Dvořiště	65,3	66,5	64,1	64,5	68,5
Kaplice	63,4	62,8	63,3	63,4	64,4
Malonty	57,7	56,5	54,9	54,2	53,5
Netřebice	60,9	62,6	61,8	60,4	60,4
Omlenice	53,9	52,2	50,8	50,7	50,9
Pohorská Ves	59,8	58,9	63,2	63,5	64,9
Rožmitál na Šumavě	56,2	54,8	53,4	55,4	59,1
Soběnov	55,0	52,7	53,3	52,4	53,3
Střítež	50,7	51,1	49,1	45,4	47,8
Velešín	63,3	63,5	63,5	64,2	65,3
Zvíkov	48,9	44,2	43,4	43,4	41,1

Zdroj: ČSÚ a MPSV (pzn.: data k 31. 12.)

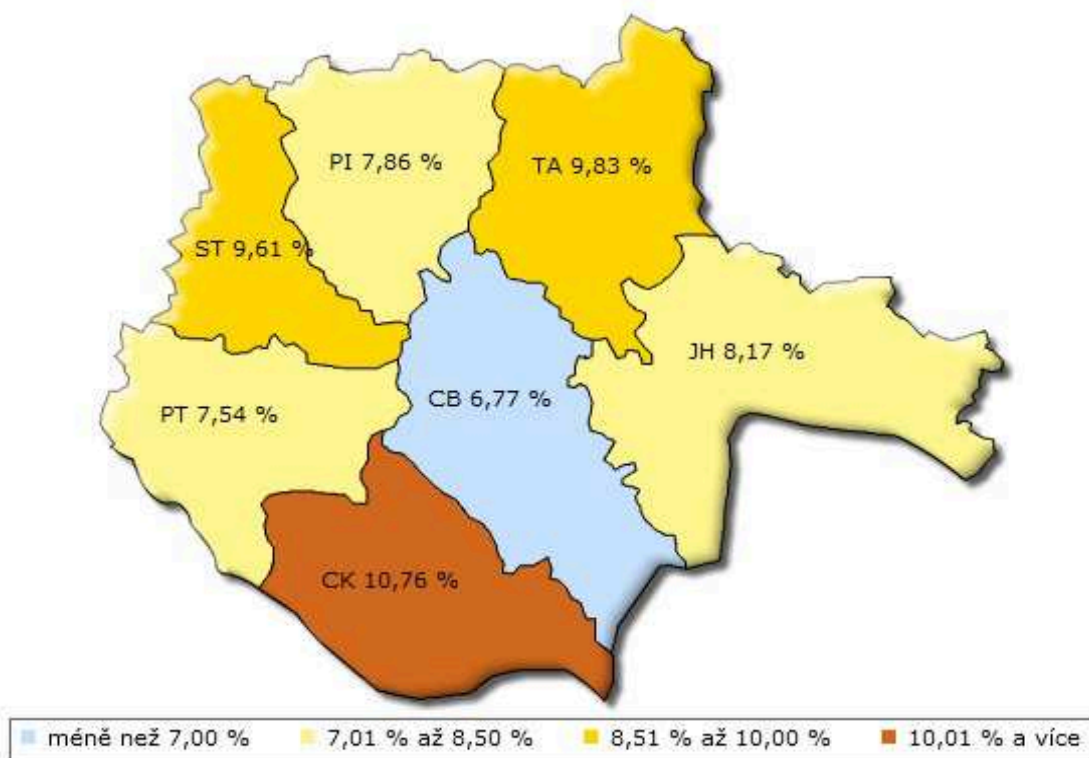
III.10.3. Nezaměstnanost

Co se týče nezaměstnanosti, je okres Český Krumlov bohužel okresem s největší nezaměstnaností v Jihočeském kraji, což je patrné i z kartogramu č. 6. Obdobně jako celý okres Český Krumlov je na tom i ORP Kaplice. Z hlediska nezaměstnanosti se ORP Kaplice řadí mezi sedm ORP Jihočeského kraje s největší nezaměstnaností, což je zřejmé i z kartogramu č. 7 a z tabulky č. 55. **Nejhůře je na tom ORP Vodňany s mírou nezaměstnanosti 12,8%. ORP Kaplice je s mírou nezaměstnanosti 9,4% na šestém místě (data k 31. 12. 2011) viz. graf č. 9. Podobně tomu bylo i v minulých letech.**

Kartogram č. 6:

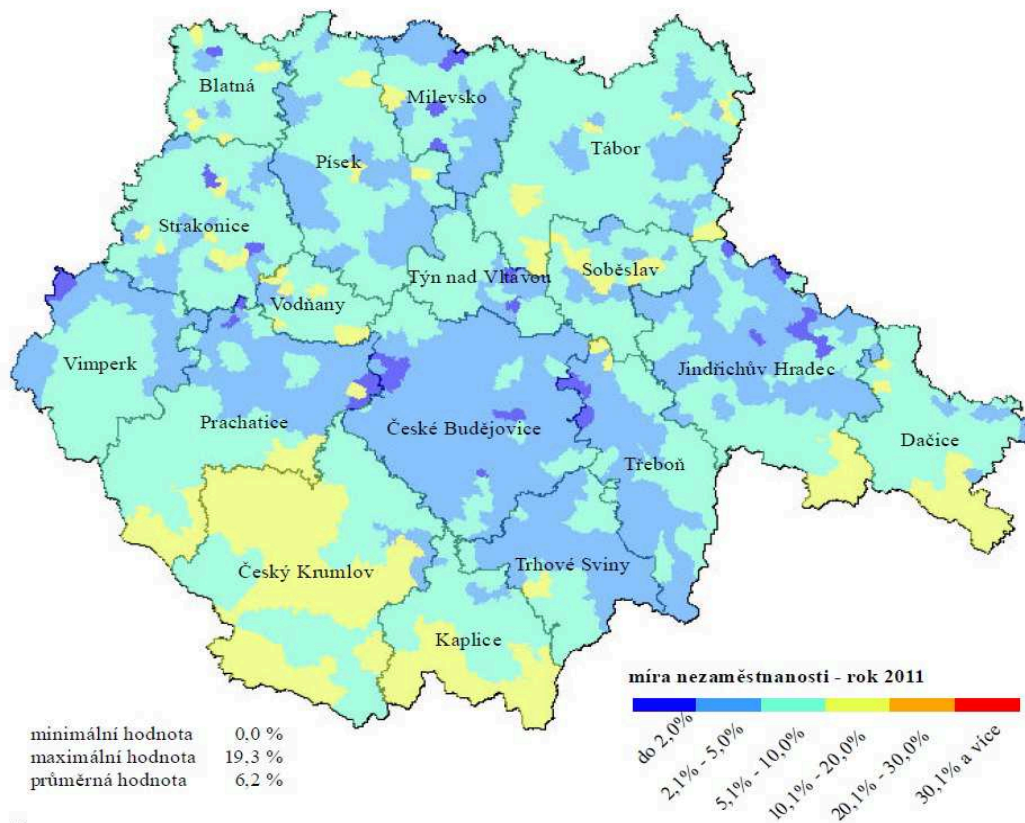
Míra nezaměstnanosti v okresech Jihočeského kraje k 31. 12. 2012

Zdroj: Český statistický úřad

Kartogram č. 7:

Míra nezaměstnanosti v roce 2011

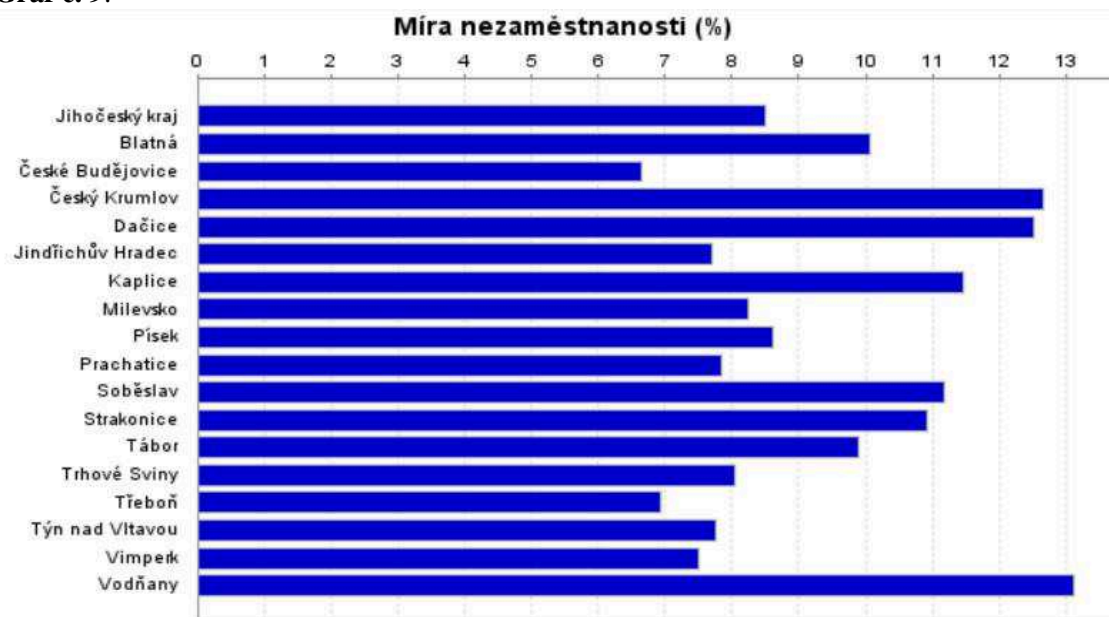

Pozn.

Míra nezaměstnanosti (%) vyjadřuje podíl dosažitelných nezaměstnaných osob na počtu obyvatel ve věku mezi 15 -64 lety.

Zdroj: Krajský úřad - Jihočeský kraj

Graf č. 9:

Zdroj: Český statistický úřad a Ministerstvo práce a sociálních věcí

Tab. č. 55

Kraj, ORP	Míra nezaměstnanosti (%)					Podíl nezaměstnaných osob (%)		
	2007	2008	2009	2010	2011	2011	2013 ¹⁾	
Jihočeský kraj	4,5	4,8	7,8	8,5	7,5	7,4	7,3	
v tom	Blatná	6,0	6,4	9,0	10,1	9,6	7,0	6,8
	České Budějovice	3,3	3,6	5,8	6,7	6,1	4,4	6,1
	Český Krumlov	7,5	7,9	10,9	12,7	11,1	8,3	10,4
	Dačice	6,9	6,6	12,7	12,5	10,0	7,4	7,5
	Jindřichův Hradec	4,2	4,0	7,2	7,7	7,1	5,1	6,9
	Kaplice	5,8	6,9	11,7	11,5	9,4	6,9	8,9
	Milevsko	6,3	6,5	8,7	8,2	7,2	5,5	5,9
	Písek	4,7	4,9	7,7	8,6	7,3	5,4	7,3
	Prachatice	4,1	5,2	7,2	7,8	7,3	5,3	6,3
	Soběslav	5,1	6,0	10,1	11,2	10,3	7,5	8,4
	Strakonice	5,1	6,1	9,0	10,9	8,7	6,4	8,1
	Tábor	4,5	5,0	9,1	9,9	9,4	7,0	8,0
	Trhové Sviny	3,8	4,0	7,8	8,1	7,2	4,8	6,6
	Třeboň	3,8	3,8	7,3	6,9	6,4	4,8	7,4
	Týn nad Vltavou	4,1	4,6	7,6	7,7	7,4	5,1	6,7
	Vimperk	3,9	4,2	7,0	7,5	7,0	5,0	6,3
Vodňany	7,2	7,7	11,1	13,1	12,8	8,7	9,0	

¹⁾ údaje za rok 2013 – data ke dni 31. 3. 2014

Zdroj: ČSÚ a MPSV (data k 31. 12)

Pzn.: Počínaje lednem 2013 Ministerstvo práce a sociálních věcí nahradilo míru nezaměstnanosti, někdy též nazývanou jako míru registrované nezaměstnanosti, novým ukazatelem pod názvem podíl nezaměstnaných osob, který srovnává počet dosažitelných uchazečů o zaměstnání ve věku 15 až 64 let k počtu obyvatel ve stejné věkové kategorii. Dosavadní míra nezaměstnanosti poměřovala uchazeče o zaměstnání pouze k ekonomicky aktivním osobám.

Ve všech správních obvodech ORP Jihočeského kraje došlo mezi lety 2005 až 2008 k poklesu nezaměstnanosti. Průměrná hodnota za kraj klesla z 6,8 % na 4,8 %. V roce 2009 však v důsledku hospodářského útlumu míra nezaměstnanosti ve všech ORP Jihočeského kraje výrazně vzrostla na průměrnou hodnotu kraje 7,8 %. Pod krajským průměrem se v uvedeném období (rok 2005-2009) pohybovala míra nezaměstnanosti v ORP České Budějovice, Vimperk, Třeboň, Trhové Sviny a Jindřichův Hradec. Naopak nejhorší situace byla v ORP Dačice, Český Krumlov, Vodňany a Kaplice.

V ORP Kaplice se bohužel situace v tomto směru od roku 2009 moc nezměnila. Jak je vidět z tabulky č. 56, nezaměstnanost sice trochu poklesla, nicméně pořád se drží vysoko nad krajským průměrem. Největší podíl na tom nese 6 obcí (Bujanov, Dolní Dvořiště, Horní Dvořiště, Malonty, Omlenice, Pohorská Ves) a zejména pak příhraniční obce (viz. kartogram č. 7) jako je např. Pohorská Ves, v které se nezaměstnanost dlouhodobě pohybuje vysoko nad celorepublikovým či krajským průměrem. Nezaměstnanost v Pohorské Vsi dosahuje dokonce více jak dvojnásobku průměru v daném správním obvodu.

Tab. č. 56

UKAZATEL	Dosažitelní uchazeči celkem				Míra registrované nezaměstnanosti (%)			Podíl nezaměstnaných osob (%)			Volná místa		
	2009	2010	2011	2013 ¹⁾	2009	2010	2011	2009	2011	2013	2009	2010	2011
ORP Kaplice	1205	1181	967	1230	11,7	11,5	9,4	8,5	6,9	9,0	51	77	129
Benešov nad černou	104	73	68	76	15,3	10,7	10,0	11,2	6,8	7,7	5	5	6
Besednice	40	45	41	42	9,3	10,4	9,5	6,7	7,0	7,3	0	1	0
Bujanov	52	48	39	44	17,2	15,9	12,9	13,3	10,3	11,7	30	21	22
Dolní Dvořiště	115	115	103	116	16,1	16,1	14,4	12,7	11,1	12,8	0	19	14
Horní Dvořiště	41	47	36	58	14,6	16,8	12,9	10,7	10,2	12,8	1	0	1
Kaplice	385	407	313	425	9,7	10,2	7,8	7,3	6,0	8,3	9	27	61
Malonty	92	75	71	85	16,2	13,2	12,5	9,9	7,5	9,0	0	0	0
Netřebice	19	21	19	20	7,8	8,6	7,8	5,8	5,7	5,9	0	0	1
Omlenice	51	49	35	38	23,7	22,8	16,3	13,8	9,4	10,0	0	0	0
Pohorská Ves	47	48	32	38	32,2	32,9	21,9	21,7	15,5	19,3	0	0	0
Rožmitál na Šumavě	35	19	15	30	18,0	9,8	7,7	11,0	5,2	10,4	0	0	0
Soběnov	13	18	9	19	8,4	11,6	5,8	5,4	3,8	7,9	1	0	0
Střítež	21	26	24	29	11,5	14,2	13,1	6,5	7,2	9,2	0	0	18
Velešín	188	185	160	207	8,6	8,5	7,3	6,5	5,8	7,5	5	4	6
Zvíkov	2	5	2	3	8,7	21,7	8,7	4,5	4,3	6,3	0	0	0

¹⁾ údaje za rok 2013 – data ke dni 31. 3. 2014

Zdroj: MPSV (data k 31. 12)

Územně analytické podklady ORP Kaplice – 3. úplná aktualizace (2014)

Vyšší nezaměstnanost v příhraničních a jiných menších obcích je dána hlavně tím, že v těchto obcích není tolik pracovních příležitostí jako v jiných rozvinutějších obcích či městech. Avšak i obyvatelé Kaplice či Velešína a okolních obcí jsou často nuceni za prací dojíždět do okolních okresů (Český Krumlov, České Budějovice), neboť v místě bydliště ani v celém správním obvodu ORP Kaplice nenajdou uplatnění.

Nezaměstnanost se liší podle délky jejího trvání na krátkodobou (do 12 měsíců) a na dlouhodobou (nad 12 měsíců). Nezaměstnanost nad 12 měsíců se nazývá též jako trvalá, která přináší řadu dopadů, jak na společnost, tak i na jedince. V následujících tabulkách (tabulka č. 57 a 58) je uveden podíl dlouhodobě nezaměstnaných (tzn. podíl uchazečů o zaměstnání evidovaných déle než 12 měsíců na počtu uchazečů celkem).

Tab. č. 57:

Kraj, ORP	Podíl dlouhodobě nezaměstnaných v %			
	2008	2009	2010	2013
Jihočeský kraj	20,3	16,9	24,1	32,9
Blatná	26,2	22,8	31,9	39,1
České Budějovice	15,7	12,9	18,8	27,8
Český Krumlov	23,7	20,8	22,8	36,9
Dačice	21,5	15,6	25,1	32,3
Jindřichův Hradec	18,3	12,6	18,0	27,4
Kaplice	26,8	19,6	33,4	42,1
Milevsko	19,9	17,4	23,0	25,5
Písek	13,7	13,6	19,9	29,5
Prachatice	18,0	14,0	18,7	23,9
Soběslav	26,0	25,5	35,9	39,6
Strakonice	28,1	23,9	28,2	43,6
Tábor	18,8	17,4	29,4	37,4
Trhové Sviny	13,5	8,4	14,9	25,4
Třeboň	20,4	13,4	25,1	28,4
Týn nad Vltavou	21,5	18,9	28,1	38,2
Vimperk	8,2	11,2	12,8	26,2
Vodňany	35,1	26,0	34,8	44,4

Zdroj: Český statistický úřad (data k 31.12.)

Podíl dlouhodobě nezaměstnaných v Jihočeském kraji byl v roce 2005 » **30,4%**, v roce 2006 » **32,8%**, v roce 2007 » **28,7%**, v roce 2008 » **20,3%**, v roce 2009 » **16,9%**, v roce 2010 » **24,1%** a v roce 2013 » **32,9%**. Dlouhodobá nezaměstnanost představuje největší problém ve správních obvodech ORP Blatná, Kaplice, Soběslav, Strakonice a Vodňany, ale jak je vidět začíná to postihovat o ostatní správní obvody. Pozitivním faktem v posledních letech byl pokles podílu dlouhodobě nezaměstnaných ve většině správních obvodech ORP Jihočeského kraje. Tedy až do roku 2009, kdy nastal jakýsi zlom, neboť v roce 2010 podíl dlouhodobě nezaměstnaných oproti roku 2009 naopak prudce vzrostl, a to téměř o dvojnásobek. Výrazný pokles v roce 2009 byl způsoben růstem nezaměstnanosti v důsledku hospodářské krize. Jak již bylo řečeno, v roce 2013 se tento ukazatel vyšplhal na hodnotu 32,9%, což je nejvyšší hodnota za posledních 15 let.

Nejnižší podíl v kraji dlouhodobě vykazují správní obvody ORP České Budějovice, Trhové Sviny a Vimperk, nicméně z tabulky č. 56 je patrné, že od roku 2008 k nim lze přiřadit i ORP Jindřichův Hradec, Písek a Prachatice.

Územně analytické podklady ORP Kaplice – 3. úplná aktualizace (2014)

ORP Kaplice bohužel patří k těm správním obvodům Jihočeského kraje, kde se tento podíl dlouhodobě pohybuje poměrně vysoko nad průměrnými hodnotami kraje. V roce 2010 dosahoval podíl dlouhodobě nezaměstnaných v ORP Kaplice hodnoty 33,4%, což bylo třetí nejvyšší v kraji a stejně tak tomu bylo i v minulém roce 2013, kdy se tato hodnota vyšplhala dokonce na 42,1%.

V samotném ORP Kaplice byla dlouhodobá nezaměstnanost mezi lety 2008 až 2010 největším problémem v obcích Bujanov, Horní Dvořiště a Netřebice. Naopak nejnižší zastoupení dlouhodobě nezaměstnaných ve sledovaném období vykazovala obec Soběnov. Od roku 2010 se však podíl dlouhodobě nezaměstnaných rok od roku zvyšuje a jak patrné z následující tabulky (tabulka č. 57), nejlépe je na tom obec Netřebice, kde se tento podíl v roce 2013 dokonce snížil na rovných 30%. V ostatních obcích, kromě 5-ti (Malonty, Netřebice, Rožmitál na Šumavě, Soběnov a Zvíkov), ovšem tento ukazatel překročil hranici 40%. V roce 2013 se daný ukazatel v některých obcích vyšplhal téměř na dvojnásobek hodnoty z roku 2010, což už je téměř zarážející, nicméně s tímto problémem se potýkají ve všech krajích, takže se jedná o celorepublikový problém.

Tab. č. 58:

ORP, Obec	Podíl dlouhodobě nezaměstnaných v %			
	2008	2009	2010	2013
ORP Kaplice	26,8	19,6	33,4	42,1
Benešov nad černou	19,6	16,3	39,7	45,0
Besednice	27,3	15,0	20,0	44,2
Bujanov	22,2	28,8	43,8	45,7
Dolní Dvořiště	26,2	21,7	33,9	40,7
Horní Dvořiště	26,9	24,4	36,2	43,5
Kaplice	26,2	22,8	33,4	42,5
Malonty	24,6	18,5	29,3	39,1
Netřebice	36,4	26,3	38,1	30,0
Omlenice	42,1	17,6	34,7	47,6
Pohorská Ves	43,8	19,1	25,0	42,1
Rožmitál na Šumavě	18,2	14,3	36,8	34,4
Soběnov	10,0	15,4	22,2	36,8
Střítež	28,6	9,5	38,5	41,4
Velešín	28,2	13,3	33,5	42,4
Zvíkov	10,0	50,0	20,0	33,3

Zdroj: Český statistický úřad (data k 31.12.)

IV. SEZNAM POUŽITÝCH ZKRATEK A JEJICH VÝZNAM

ARES	administrativní registr ekonomických subjektů
BPEJ	bonitovaná půdně ekologická jednotka
CPP	celkový průměrný přírůst
ČD	České dráhy a.s.
ČHMÚ	Český hydrometeorologický ústav
ČSÚ	Český statistický úřad
ČOV	čistírna odpadních vod
DP	dobývací prostor
EU	Evropská unie
HOZ	hlavní meliorační zařízení
HPJ	hlavní půdní jednotka
CHKO	chráněná krajinná oblast
CHOPAV	chráněná oblast přirozené akumulace vod
CHLÚ	chráněné ložiskové území
ISKO	informační systém kvality ovzduší
KES	koeficient ekologické stability
k.ú.	katastrální území
LČR	Lesy České republiky, s.p.
LO	lesy ochranné
LPF	lesní půdní fond
LT	lesní typ
LVS	lesní vegetační stupeň
LZU	lesy zvláštního určení
MK	místní komunikace
MPSV	Ministerstvo práce a sociálních věcí
MVČR	Ministerstvo vnitra České republiky
MŽP	Ministerstvo životního prostředí
NIL	Národní inventarizace lesů
NP	Národní park
NPP	národní přírodní památka
NPR	národní přírodní rezervace
ORP	obec s rozšířenou působností
OSSL	orgán státní správy lesů
OV	odpadní vody
PLO	přírodní lesní oblast
POPD	Plán otvírky, přípravy a dobývání
PP	přírodní památka
PR	přírodní rezervace
PUPFL	pozemky určené k plnění funkcí lesa
RES	registr ekonomických subjektů
REZZO	registr emisí a zdrojů znečištění ovzduší
RURÚ	rozběr udržitelného rozvoje území
SLT	soubor lesních typů
SO	správní obvod
ÚAP	územně analytické podklady
UK	účelová komunikace
ÚP	územní plán
ÚSES	územní systém ekologické stability
VD	vodní dílo
VDJ	vodojem
VN	vodní nádrž
VOC	anglická zkratka pro skupinu těkavých organických sloučenin
VVN	velmi vysoké napětí
ZPF	zemědělský půdní fond
ZSJ	základní sídelní jednotka